

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 474

Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükümünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporları
(1/756)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/756 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
- Madde Gerekçeleri	6
• Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Raporu	20
• Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu	24
• Muhalefet Şerhleri	34
• Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	44
• Alt Komisyon Raporu	48
• Muhalefet Şerhi	63
• Alt Komisyon Metni	65
• Alt Komisyon Metnine Ekli Listeler	101
• Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu	102
• Muhalefet Şerhleri	119
• Tasarı Metni	124
• Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	157
• Tasarı Metnine Ekli Listeler	195
• Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Listeler	196

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-542-1379

11/3/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 28/1/2013 tarihinde kararlaştırılan "Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/756)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı özel bütçeli bir kamu kurumu olan Türk Patent Enstitüsü (TPE), Avrupa Birliğine ekonomik ve ticarî uyumun bir gereği olarak 1994 yılında kurulmuş olup ülkemizde sınai mülkiyet haklarının ulusal ve uluslararası düzeyde korunmasından sorumlu tek kuruluş olarak, önemli ve özel nitelikli birçok görevi birden yerine getirmektedir. Ancak artan iş yükü karşısında mevcut personel sayısı görev ve yükümlülüklerin yerine getirilmesinde yetersiz kalmaktadır. Personel açığının giderilmesi amacıyla 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre kadro ihdas edilmesi için ve TPE'nin, sınai mülkiyet hakları alanında, görevlerini etkin biçimde yerine getirebilecek personele ve idari yapıya sahip bir kurum haline getirilmesi amacıyla 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda yeniden düzenleme yapılması zarureti hâsıl olmuştur.

Patent ve faydalı model hakkının da içinde yer aldığı sınai haklar alanındaki düzenleme ve uygulamalar, ülkeler arasındaki ekonomik ve hatta politik ilişkilerle ilgili kararları etkileyen önemli faktörlerdendir. Etkin bir patent sistemi, yaratıcı yetenekleri buluş yapmaya, yapılan buluşları sanayiye uygulamak suretiyle değerlendirmeye teşvik eder. Ayrıca, patent hakkının korunması ülke içinde ekonomik büyümeyi beraberinde getirir ve teknoloji üretimi ile transferine uygun zemin hazırlar.

Ayrıca üretimi arttıran, kolaylaştıran veya kalitesini yükselten küçük buluşların da teknik gelişime önemli katkıları olduğu bilinmektedir. Hem zaman hem de masraf açısından daha elverişli olan faydalı model sistemi de bu tür buluşların korunması amacına hizmet etmektedir. 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede yapılan değişiklikle; Türkiye Cumhuriyeti'nin gerçeklerine ve ihtiyaçlarına uygun ve daha iyi işleyebilecek bir sistemin oluşturulması ve AB mevzuatı ile Patent Kanunu Anlaşması, Patent İşbirliği Anlaşması, Dünya Ticaret Örgütü Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması (TRIPS Anlaşması) ve Avrupa Patent Sözleşmesi gibi taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalara uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Sınai hak konularından biri olan tasarımlar da yenilikçi ürünlerin piyasaya çıkmasını sağlamak amacıyla tasarımcılara ve hak sahiplerine geniş yetkiler vererek bu alanda yaratıcılığı teşvik etmekte böylece toplumun bu yeniliklerden faydalanmasının önünü açmaktadır. 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede yapılan değişiklikle; uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm getirilmesi ve Avrupa Birliği düzenlemelerine tam uyumun sağlanması ile taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalara, özellikle Endüstriyel Tasarımların Uluslararası Tesciline İlişkin Lahey Anlaşmasının Cenevre Metnine uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Sınai haklar arasında yer alan ve belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibarıyla kökeninin bulunduğu yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren coğrafi işaretlerin korunmasına ilişkin 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede yapılan değişiklikle; 2081/92 sayılı Topluluk Tüzüğüne uyum ve özellikle uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm getirilmesi amaçlanmıştır.

Marka hakkının da içinde yer aldığı sınai haklar alanındaki düzenleme ve uygulamalar, ülkeler arasındaki ekonomik ilişkileri etkileyen önemli faktörlerdendir. 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname her ne kadar diğer ülke mevzuatlarıyla uyumlu olsa da yapılan değişiklikle; ihtiyaçlara daha uygun bir sistemin oluşturulması ve taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalara, özellikle Marka Kanunu Anlaşmasına uyum amaçlanmış, dünyadaki gelişmelere paralel olarak AB mevzuatı ve TRIPS Anlaşması tekrar değerlendirilmiştir.

Diğer taraftan, Anayasa Mahkemesinin 2/3/2004 tarihli ve E.2002/92, K.2004/25 sayılı Kararı ile 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 61 inci maddesinin (d) bendi, 3/1/2008 tarihli ve E.2005/15, K.2008/2 sayılı Kararı ile de aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrasının (b) bendi ve 61 inci maddesinin (a) ve (c) bentleri iptal edilmiştir. Anayasa Mahkemesinin anılan iptal kararları nedeniyle, söz konusu Kanun Hükmünde Kararnamede, 21/1/2009 tarihli ve 5833 sayılı Kanun ile değişiklik yapılmıştır.

Ayrıca, Anayasa Mahkemesinin 5/2/2009 tarihli ve E.2005/57, K.2009/19 sayılı Kararı ile 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 136 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ve 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, yine 12/3/2009 tarihli ve E.2009/16, K.2009/46 sayılı Kararı ile de, 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 24 üncü maddesinin (a) ve (c) bentleri iptal edilmiş ve iptal kararları yürürlüğe girmiştir.

Öte yandan, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun “suçta ve cezada kanunilik ilkesi” başlıklı 2 nci maddesinin ikinci fıkrası, “Özel Kanunlarla İlişki” başlıklı 5 inci maddesi ile 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesi hükmü gereğince özel kanunlardaki suç ve cezalara ilişkin hükümlerin, Türk Ceza Kanununa uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir.

Anayasa Mahkemesinin mezkur iptal kararları nedeniyle 551, 554 ve 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde doğan yasal boşluğun giderilmesi, yanı sıra anılan Kanun Hükmünde Kararnameler ile 5147 sayılı Entegre Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanunun suç ve cezalara ilişkin hükümlerinin, Türk Ceza Kanununa uyumlu hale getirilmesi zorunlu olmuştur.

Yapılan değişikliklerle sınai mülkiyet mevzuatının suç ve cezalara ilişkin hükümlerinin, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa uyum sağlaması ve Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının gereğinin yerine getirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan ibareler tanımlanmıştır.

Madde 2- Maddenin birinci fıkrasında buluş niteliğinde sayılmayan konular belirtilmiştir. Buna göre; keşifler doğada var olan ancak henüz bilinmeyen nesnelere veya olayların ortaya çıkarılmasıdır ve patentlenemez. Ancak keşfedilen bir maddenin teknik bir problemin çözümünde kullanılması patent konusu olabilir. Bilimsel teoriler keşiflerin daha genel bir şeklidir ve aynı kural burada da uygulanır. Teknik bir kuralı ifade etmedikleri için buluş değildir. Matematiksel yöntemler de soyut veya yalnızca akılla ilgili yöntemler olduğundan patentlenemez. Zihni faaliyetler, iş faaliyetleri veya oyunlara ilişkin plan, kural ve yöntemlerde müşterek olan husus teknik bir faaliyet ile ilgili bilgi vermemiş olmalarıdır. Bu nedenle patentlenemezler. Bununla beraber bir oyunun oynanması için geliştirilen cihazlar patentlenebilir. Bilgisayar programı, kavram olarak bir bilgisayarın işletilmesi ile ilgili talimatları kapsar. Problem veya sistem analizi, program akış planı, kodlama aşamaları itibarıyla bilgisayar programı patent korumasından yararlanamaz. Ancak, bir bilgisayar programı bir cihaz ile birlikte patent korumasına hak kazanabilmektedir. Estetik niteliği olan eserler, insan gözüne ve zevkine hitap eden sanatsal değer taşıyan estetik dış görünüm düzenlemeleridir. Teknik olmayan özelliklere sahip ve yorumu subjektif değerlendirmeler gerektiren bu eserlere patent verilmez. Bununla beraber estetik yaratmaların gerçekleştirilmesinde kullanılan cihaz veya yöntemlere patent verilebilir. Bilginin derlenmesi, düzenlenmesi, sunulması ve iletilmesi ile ilgili teknik yönü bulunmayan yöntemler teknik nitelik taşımayan usuller oldukları için patentlenemezler.

Maddenin ikinci fıkrasında, birinci fıkrada sayılan konular için münhasıran koruma talep edilmesi halinde bu konuların patent koruması kapsamı dışında kalacakları belirtilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendinde, kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı buluşların patent verilerek konulamayacağı hükme bağlanmıştır.

Üçüncü fıkranın (b) bendinde, biyoteknoloji alanındaki gelişmelerin her zaman buluş niteliği taşıması, örneğin buluş basamağını içermemesi ya da keşif olması, patent kapsamı dışında bırakılmasını gerektirmektedir. Bitki çeşitleri, modern biyoteknolojik yöntemlerin yanı sıra, geleneksel yöntemlerle de elde edilebilmekte ve ülkemizde 5042 Sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun ile korunmaktadır. Hayvan ırkları için de, 4631 Sayılı Hayvan Islah Kanunu yürürlüktedir. Bu nedenlerle, buluş niteliği taşımasına karşın geliştirilen bir bitki çeşidi ya da hayvan ırkı, çifte koruma sağlanmaması amacıyla patent kapsamı dışında tutulmuştur. Ayrıca, bunların üretiminde kullanılan esas olarak biyolojik işlemler, yani çaprazlama ya da seçme gibi tamamen doğal süreçler, buluş niteliği taşımadığından patent kapsamının dışındadır. Öte yandan, TRIPS Anlaşmasının 27 nci maddesinin 3 üncü fıkrasının (b) bendine uygun olarak mikrobiyolojik işlemler ve bunun sonucunda elde edilen ürünlere bir istisna getirilmiş; bu konudaki gelişmelere patent koruması sağlanmıştır.

Üçüncü fıkranın (c) bendi ile amaçlanan kamu sağlığının korunmasıdır. Bu istisna, TRIPS Anlaşmasının 27 nci maddesinin 3 üncü fıkrasının (a) bendinde verilen patentlenebilirliğin istisnaları kapsamında olduğundan uluslararası anlaşmalarla da uyumludur.

Üçüncü fıkranın (d) bendinde, insan bedeni ve öğelerinin basit keşfinin patent verilerek korunmayacağı hükme bağlanmıştır. Basit keşif; rutin, bilinen ve basit tekniklerin kullanımıyla bu öğelerin doğal ortamından izole edilmesi ya da üretilmesini açıklamaktadır. Burada elde edilen öğeler bir gen dizisi veya kısmi dizisi dahi olsa bu türde basit bir uygulama patent koruması kapsamının dışında bırakılmıştır.

Üçüncü fıkranın (e) bendi ile kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı bulunması nedeniyle insan klonlama işlemleri, insan eşey hattının genetik kimliğini değiştirme işlemleri, insan embriyosunun sınav ya da ticari amaçlarla kullanılması, insan ya da hayvanlara önemli bir tıbbi fayda sağlamaksızın hayvanlara acı çektirebilecek genetik kimlik değiştirme işlemleri ve bu işlemler sonucu elde edilen hayvanlarla ilgili buluşlar patent koruması dışında tutulmuştur.

Madde 3- Madde ile patent verilerek korunabilirliğin şartlarından biri olan yeniliğin tanımı yapılmaktadır. Buluşta “evrensel, mutlak” yenilik aranmaktadır. Böylece önceden kamunun bilgisine herhangi bir şekilde ulaşılmış bilgi ile ilgili patent başvurusu yapma fırsatçılığı önlenmek istenmiştir.

“Tekniğin bilinen durumu” kavramı, yenilik kavramına açıklık getirmek için öngörülmüştür. Tekniğin bilinen durumuna ait olmayan buluş yeni sayılır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, başvurunun yapıldığı tarihte, önceki başvuru henüz yayınlanmasa dahi önceki tarihli başvuru sahibinin başvurusunda belirttiği fikrin, başkası adına korunması önlenmek istenmiştir. Fıkarda geçen ulusal patent ve faydalı model başvurularına, uluslararası ve bölgesel anlaşmalar yolu ile Türkiye’ye girişi yapılan başvurular ile patent ve faydalı model belgeleri de dâhildir.

Madde 4- Maddede, ilgili olduğu teknik alandaki bir uzmana göre aşikar olmayan buluşun, buluş basamağını içerdiğinin kabul edileceği ve 7 nci maddenin üçüncü fıkrasında tanımlanan başvuruların içeriklerinin buluş basamağının değerlendirilmesinde kullanılmayacağı açık olarak belirtilmiştir.

Madde 5- Maddede 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 24 üncü maddesinde yer alan bedel tarifesi ve uyuşmazlık halinde izlenecek tahkim usulü ile ilgili çıkarılacak yönetmeliğin hangi Bakanlık tarafından düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

Madde 6- Yükseköğretim kurumlarının görevleri arasında araştırmalar yoluyla bilimsel ve teknolojik gelişmeyi sağlayacak bilgiye ulaşmak, bilgiyi paylaşmak ve bilgiyi kullanarak teknolojik gelişmelere katkıda bulunmak yer almaktadır. Akademik çevrelerin gereksinim duyduğu ve teşvik edilmesi gereken en temel noktalardan biri de üniversitelerde üretilen bilginin yeniliğe ve teknolojiye dönüşmesidir.

Yürürlükte olan 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre üniversite mensuplarının yaptığı buluşlar üzerindeki patent hakkı, buluşu yapan üniversite mensubuna aittir. Patent verilme sürecinin uzun ve maliyetli olması ve alınan patentlerin ticarileştirilmesinin zor olması gerçeği, üniversite mensuplarının gerçekleştirdikleri buluşları patent başvurusuna dönüşürmede caydırıcı bir etki yapmaktadır. Patent üzerindeki hak sahipliğinin yükseköğretim kurumlarına verilmesi ile elde edilen gelirin yeni araştırmalara imkân sağlayacak ve buluşu yapan öğretim elemanına pay verilmesi de yeni buluşların yapılmasında teşvik edici bir unsur olacaktır.

Madde ile yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşlar için, diğer özel kanun hükümleri ve maddede yapılan düzenlemeler saklı tutularak, çalışanların buluşlarına ilişkin hükümlerin uygulanacağı düzenlenmiştir. Dolayısıyla, yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilen buluşlarla ilgili olarak yükseköğretim kurumunun hak sahipliğine ve başvuru yükümlülüğüne ilişkin temel kurallar ile buluşun serbest buluş niteliği kazanmasına ilişkin koşullar düzenlenmiştir. Bununla birlikte buluştan elde edilen gelirin en az üçte birinin buluş sahibine aktarılacağı da belirlenmiştir.

Madde 7- Madde ile farklı konulardaki buluşların, tek bir başvuru kapsamında bulunmasının önlenmesi amaçlanmıştır. Bir patent başvurusu tek bir buluşla ilgili olmalıdır. Bununla birlikte, bir ana buluş fikrini oluşturacak şekilde birbirlerine bağlı buluşlar grubu da tek bir buluş olarak değerlendirilir.

Maddenin ikinci fıkrasında ilk başvurunun kapsamının aşılmaması koşulu ile sadece işlemleri devam eden bir başvurudan, bölünmüş bir başvuru yapılabileceğine ve üçüncü kişiler açısından belirsizliğin giderilmesi amacıyla başvuru sahibi tarafından veya TPE'nin bildirimini sonucunda bölünen patent ve faydalı model başvurularının ne zaman yapılacağına ilişkin hükümler getirilmiştir.

Üçüncü fıkrada bölünen başvurular için başvuru tarihinin ana başvurunun başvuru tarihi olacağı ve ana başvurunun sahip olduğu rüçhan hak veya haklarının bölünen başvurulara da uygulanacağı hükmü getirilmiştir.

Son fıkrada ise bu maddeye uygun olarak yapılmayan bölünmüş başvuruların işleme alınmayacağına ilişkin hüküm düzenlenmiştir.

Madde 8- Madde ile başvurunun, ilgili teknik alandaki bir uzmanın, başvurudaki açıklamalara göre buluş konusunun uygulanmasını sağlayacak yeterlikte, açık ve tam olması gerektiği düzenlenmiştir. Böylece patent sisteminin temel işlevlerinden biri olan teknik bilginin yayılması işlevi yerine getirilmiş olacak ve bu bilgiler sonraki buluşların ortaya çıkmasında kullanılacaktır.

Bu madde, buluşun, ilgili teknik alandaki uzman bir kişi tarafından buluşun uygulanabilmesini sağlayacak şekilde açık ve tam yazılmış olması gerektiği hükmünü getirmiştir. Böylece buluş, topluma tüm ayrıntılarıyla açıklanmış ve tekrarlanabilir olmaktadır. Ancak biyolojik materyaller söz konusu olduğunda, tarifnamedeki açıklamalar buluşu tekrarlanabilir kılmaya yeterli olmayabilmektedir. Örneğin, topraktan izole edilen yeni bir mikroorganizma, aynı koşullarda başkası tarafından tekrar izole edilemeyebilmekte, ya da bazı özellikleri geliştirilen mikroorganizmalar da toplumun hâlihazırda erişimine kapalı bir durumda olabilmektedir. Bu durumlarda, tarifname, buluşun kamuya tamamıyla açıklanmasını sağlamamaktadır. Bu nedenle, ikinci fıkrada gerekli durumlarda, biyolojik materyal, resmi olarak tanınan bir kültür saklama merkezine tevdi edilerek kamunun erişimine açık hale getirilmesi ile buluşun bu maddeye göre açıklandığının kabul edildiğine ilişkin hüküm düzenlenmiştir.

Biyolojik materyal çoğunlukla canlı veya kolaylıkla bozulabilir organik materyallerden oluşmaktadır. Tevdi edilebilecek materyaller; bakteriler, mayalar ve küflerden, çok hücreli canlıların (bitki, hayvan, insan) hücre kültürleri, tohumlar, virüsler, DNA vektörleri ve embriyolara kadar çeşitlilik göstermektedir. Özellikle canlı materyal, saklama süresince çeşitli nedenlerle canlılığını yitirebilir veya özelliklerini kaybedebilir. Bu durumda tevdi edilen materyal, kamunun erişimine uygun olmaktan çıkar. Üçüncü fıkra hükmüne göre bu materyalin tevdi kuruluşuna Budapeşte Antlaşması'na göre tekrar tevdisinin yapılarak erişimin sürekliliğinin sağlanması gerekmektedir. Bu yeni tevdiyle ilgili olarak tevdi kuruluşu tarafından verilen bir belge, tevdiinin yapılmasından itibaren dört ay içinde TPE'ye sunulmalıdır. Böylelikle patent işlemleri açısından erişimin devam ettiği varsayılır.

Son fıkrada genetik bir kaynağa veya geleneksel bir bilgiyle bağlantılı genetik kaynağa dayanan buluşlarda kullanılan genetik kaynağın menşe ülkesi biliniyorsa bu ülkenin, bilinmiyorsa alındığı yerin (araştırma merkezinin, gen bankasının, botanik bahçesinin, vb.) patent başvurusunda belirtilmesine ilişkin hüküm getirilmiştir. Böyle bir düzenlemenin amacı, Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesinin; biyolojik çeşitliliğin korunması, bunun sürdürülebilir kullanımı, genetik kaynaklar ve teknoloji üzerinde sahip olunan bütün hakları dikkate almak kaydıyla bu kaynaklara gereğince erişimin ve ilgili teknolojilerin gereğince transferinin sağlanması ve uygun finansmanın tedariki de dâhil olmak üzere, genetik kaynakların kullanımından doğan yararların adil ve hakkaniyete uygun paylaşımı olarak ifade edilen amaçlarını desteklemektir.

Madde 9- Madde ile rüçhan hakkının hangi durumlarda bir etki yapacağı düzenlenmiştir. Patent başvurusu ile ilgili birçok işlemde referans tarihi olarak başvuru tarihi esas alınır. Bununla birlikte, başvuru tarihine göre tekniğin bilinen durumunun belirlenmesinde rüçhan tarihi, başvuru tarihi olarak kabul edilir. Ancak, elbette ki rüçhan tarihinin bazı durumlarda başvuru tarihi olarak kabul edilmesi, korumanın başlangıcının rüçhan tarihi olarak alınacağı anlamını taşımayacaktır.

Madde 10- Madde ile 53 üncü madde hükmü uyarınca geri çevrilmeyen bir başvurunun 42 nci maddenin birinci fıkrasında, 44 üncü maddede ve yönetmelikte belirtilen şekli şartları yerine getirip getirmediğine ilişkin bir inceleme yapılacağı hükmü getirilmiştir.

İkinci fıkra ile şekli şartları sağlamayan başvurular için başvuru sahibine düzeltme amacıyla bir süre verilmektedir. Bu süre içinde şekli eksikliklerin giderilmemesi durumunda da başvurunun reddedileceği hükme bağlanmıştır.

Üçüncü fıkrada, birinci fıkraya göre yapılan inceleme sonucunda, şekli şartlara uygunluk açısından bir eksikliğin olmadığı anlaşılır veya söz konusu eksiklikler giderilir veya tamamlanırsa başvuru sahibine tekniğin bilinen durumu ile ilgili araştırma talebini yapması gerektiğinin bildirileceği hükme bağlanmıştır.

Madde 11- Madde ile patent başvurusunun yayımlanması ile ilgili düzenleme yapılmıştır.

İkinci fıkra ile patent sisteminin bilgi verme işlevini yerine getiren yayın işlemi sonucunda, üçüncü kişilere yayımlanan başvurularla ilgili görüşlerini bildirme hakkı verilmiştir.

Madde 12- Maddenin birinci fıkrasında, şekli şartları sağlayan başvurular için tekniğin bilinen durumu ile ilgili araştırma talebi yapılmasına dair bir bildirim yapılacağı ve başvuru sahibinin bu bildirim üzerine Yönetmelikte belirtilen şartlara göre araştırma talebini yapması gerektiği belirtilmektedir.

İkinci fıkrada araştırma raporunun, yönetmeliğe uygun olarak düzenleneceği ve başvuru sahibine bildirileceği ve araştırma raporunun yayımlanmasına ilişkin hüküm yer almaktadır.

Maddenin son fıkrasında başvuru konusu için hangi durumlarda araştırma raporu düzenlenemeyeceği hükme bağlanmıştır. Araştırma raporunun düzenlenemediği durumda TPE'nin, başvuruyu reddetmeden önce başvuru sahibinin konu hakkındaki karşı görüşlerini ve varsa değişiklikleri bu fıkraya göre alması, doğabilecek tereddütleri gidermek bakımından önemlidir. Ret kararı ancak bu görüşlerin kabul görmemesi halinde alınacaktır.

Madde 13- Maddenin birinci fıkrasında başvurunun incelenebilmesi için başvuru sahibinin talepte bulunması, bu talebin de inceleme ücretinin süresi içinde ödenmesiyle geçerli olacağı ve buna uygun olmayan başvuruların ise geri çekilmiş sayılacağı hükme bağlanmıştır.

İkinci fıkrada, başvuruya patent verilebilmesi için başvurunun ve buna ilişkin buluşun 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin gereklerini yerine getirip getirmediği ve buluş konusunun patent verilebilirlik şartlarına sahip olup olmadığı konusunda inceleneceği hükme bağlanmıştır.

Üçüncü fıkraya göre yapılan inceleme sonucunda başvurunun ve buna ilişkin buluşun 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin gereklerini yerine getirmediğine karar verirse başvuru sahibine, görüşlerini sunması ve başvurunun kapsamını aşmaması koşuluyla değişiklikler yapması bildirilir. Başvuru sahibi tarafından sunulan görüşler ve değişiklikler, TPE tarafından yapılan bildirimlerdeki görüşler dikkate alınarak hazırlanmalıdır.

Dördüncü fıkrada, başvuru sahibinin, TPE'nin inceleme sürecindeki herhangi bir bildirimine süresi içinde cevap vermemesi halinde başvurunun geri çekilmiş sayılacağı düzenlenmiştir.

Beşinci fıkrada, başvurunun ve buna ilişkin buluşun 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin gereklerini yerine getirmesi halinde patent almaya hak kazanacağı, patent almaya hak kazanan bir başvurunun belirlenen süre içinde koşulları sağlamaması halinde patent başvurusunun geri çekilmiş sayılacağı ve bu durumun yayımlanacağı hükme bağlanmıştır.

Son fıkrada başvurunun ve buna ilişkin buluşun 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin gereklerini yerine getirmemesi halinde başvurunun reddedileceği ve bu durumun yayımlanacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 14- Madde ile patent verilmesi kararına üçüncü kişilerin hangi gerekçelerle itiraz edebileceği, itiraz yapılmaması ya da itiraz ücretinin süresinde ödenmemesi veya itirazın koşullara uygun olarak yapılmaması nedeniyle itirazın yapılmamış sayılması halinde patentin verilmesi hakkındaki kararın kesinleşeceği ve nihai kararın yayımlanacağı, itiraz yapılması durumunda ise itirazın incelenme usulü ve sonuçları düzenlenmiştir.

Madde 15- Madde ile patent başvurusu veya patentte değişiklik yapılabilmesi ve koşulları düzenlenmiştir.

Madde 16- Bu madde ile patent başvurusundan faydalı model başvurusuna değişimin hangi koşullarda yapılacağına ilişkin hüküm getirilmiştir.

Madde 17- Maddede, patent ve faydalı modelle ilgili cezai hükümler düzenlenmiştir. Düzenleme yapılırken Türk Ceza Kanunu ile Ceza Muhakemesi Kanununa uyum amaçlanmış ve Türk Ceza Kanununun genel hükümlerinin, cezai hükümler içeren işbu Kanunda düzenlenen suçlar hakkında da uygulanacağı kuralı gözetilmiştir.

Maddede patentten veya faydalı model belgesinden doğan haklara kasten tecavüz eden kişiler ile tecavüz sonucu elde edilen ürünleri satan veya diğer ticari amaçlı fiiller için kullanan kişiler hakkında farklı derecelerde cezalar öngörülmüştür.

Patentten veya faydalı model belgesinden doğan haklara kasten tecavüz ederek aynı üründe birden fazla patent veya faydalı model hakkına tecavüz edilmesi hali de mümkün olabileceğinden, bu durumda Türk Ceza Kanununun 43 üncü maddesindeki ilgili kurallar işletilecektir.

Madde 18- Maddede, zorunlu lisansın hangi durumlarda verilebileceğine ilişkin hükümler düzenlenmiştir. Zorunlu lisansın ve zorunlu lisansa ilişkin taleplerin şekil ve şartları açıklanmıştır.

Madde 19- Madde ile 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameden ek patentlere ilişkin hükümler çıkarıldığından kısım başlığı değiştirilmiştir.

Madde 20- Madde ile patentin mahkeme tarafından hükümsüz sayılmasına ilişkin haller ve mahkemenin, 62/A maddesinin üçüncü veya yedinci fıkraları uyarınca yapılan ilandan önce hükümsüzlük talebine ilişkin olarak karar veremeyeceği, kısmi hükümsüzlüğün sonuçları ve hükümsüzlük davasının tarafları ve hangi sürede dava açılabileceği düzenlenmiştir.

Madde 21- Madde ile patentten ve faydalı modelden doğan hakka tecavüz sayılan fiiller düzenlenmiştir.

Madde 22- Maddede faydalı modelle korunamayacak buluşlar ve konular tanımlanmıştır. Faydalı modelin küçük geliştirmelerin korunmasında kullanılacağı göz önüne alınarak kimyasal ve eczacılıkla ilgili maddeler, bunlara ilişkin usuller ve bu usuller sonucu elde edilen ürünlerin karmaşık buluşlar olması nedeniyle, bu tür buluşlar faydalı model koruması kapsamı dışında bırakılmıştır.

Madde 23- Madde ile başvurunun şekli şartlar açısından incelenmesi, araştırma talebi, itiraz ve faydalı model belgesinin verilmesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Madde 24- Madde ile aynı buluş konusunda, aynı kişiye birden fazla belge verilmesi çifte korumaya neden olduğundan birden fazla belge verilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Madde 25- Maddede, TPE nezdinde işlem yetkisi olanlar, ikâmetgâhı yurt dışında olan kişiler adına tüm işlemlerin patent vekilleri vasıtasıyla yapılacağı, işlem yapma yetkisi olmayan vekil tarafından yapılan işlemlerde ve ikâmetgâhı yurt dışında olup da vekil tarafından temsil edilmeyenlerin işlem yapması halinde izlenecek yol hükme bağlanmıştır.

Madde 26- Maddede patent verilmesi ile ilgili işlem ücretlerinin süresi içinde ödenmemesi durumunda patent başvurusunun geri çekilmiş kabul edileceği, bunun dışındaki işlemlerle ilgili ücretlerin süresi içinde ödenmemesi durumunda ise söz konusu işlemlerle ilgili talebin yapılmamış kabul edileceği hükme bağlanmıştır.

Madde 27- Madde ile patent başvurusu veya patent üzerindeki hakkın devam edebilmesi için yıllık ücretlerin ikinci yılın sona erdiği tarihten itibaren ödenmesi gerektiği ve ödeme şekli, süresi içinde yıllık ücretlerin ödenmemesi halinde patent hakkının vade tarihi itibarıyla sona ereceği, hakkı sona ermiş olan bir patentın veya patent başvurusunun, süresi içinde telafi ücretinin ödenmesi ile yeniden geçerlilik kazanacağı düzenlenmiştir.

Madde 28- Ek 1 inci madde ile özellikle Patent Kanunu Anlaşması ve Avrupa Patent Sözleşmesi hükümleri göz önüne alınarak, tüm itina gösterilmesine rağmen elde olmayan nedenlerle verilen sürelere uyulamaması durumunda kaybolan hakların yeniden verilerek başvuru ve patent sahiplerinin mağduriyetinin giderilmesi amaçlanmıştır.

Ek 2 nci maddede Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte bir patent başvurusu veya patentle ilgili işlemlerde uyulması gereken süre açıkça belirtilmemişse sürelerin, TPE'nin bildiriminden itibaren iki ay olduğu hükme bağlanmıştır.

Ek 3 üncü maddede TPE'nin, hatalı işlem yapması durumunda hatalı işlemi ve devamındaki tüm işlemleri iptal edeceği, hatanın yapıldığı yere geri dönerek işlemlere kaldığı yerden devam edeceği hükme bağlanmıştır.

Madde 29- Maddenin birinci fıkrası ile 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan bazı ibareler değiştirilmiştir. İkinci fıkrası ile Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan bazı hükümler çıkarılmıştır.

Madde 30- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesine inceleme ve itiraz faaliyetleri ile inceleme kuruluşu ibareleri eklenerek madde yeniden düzenlenmiştir.

Madde 31- Madde ile bu Kanun yürürlüğe girmeden önceki başvuru ve belgeler için hangi mevzuat hükümlerinin uygulanacağı belirlenmiştir.

Madde 39- Madde ile tasarım hakkına tecavüz sayılan fiiller düzenlenmiştir.

Madde 40- Maddede, tasarım hakkına tecavüz eden kişinin nasıl cezalandırılacağı düzenlenmiştir. Düzenleme yapılırken Türk Ceza Kanununa ve Ceza Muhakemesi Kanununa uyum amaçlanmıştır.

Madde 41- Madde ile 4458 sayılı Gümrük Kanununa uygun düzenleme yapılmıştır.

Madde 42- Madde ile TPE nezdinde işlem yapma yetkisini haiz olan kişiler belirlenmiştir. Madde, vekillerle ilgili düzenlemeleri kapsamaktadır. Düzenleme ile sadece marka ve patent vekillerinin TPE nezdinde işlem yapabileceği ya da gerçek veya tüzel kişilerin doğrudan işlem yapabilecekleri hüküm altına alınmıştır.

Madde 43- Maddede tasarım verilmesi ile ilgili işlem ücretlerinin süresi içinde ödenmemesi durumunda tasarım başvurusunun geri çekilmiş kabul edileceği, bunun dışındaki işlemlerle ilgili ücretlerin süresi içinde ödenmemesi durumunda ise söz konusu işlemlerle ilgili talebin yapılmamış kabul edileceği hükme bağlanmıştır.

Madde 44- Madde ile 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan “Paris Anlaşmasına” ibareleri “Paris Sözleşmesine” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 45- Madde ile 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin birinci fıkrasına, ilgili AB düzenlemeleriyale uyumu sağlamak amacıyla “doğal ürünler” ifadesinden sonra gelmek üzere “gıda maddeleri” ifadesi eklenmiştir.

Madde 46- Madde ile 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesine üretici, bülten, amblem ve kurul tanımları eklenmiştir. Değişiklik ile 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameden farklı olarak üretici tanımı faaliyetleri itibarıyla tescil altına alınmış olan ürünün özelliklerini etkileyen gerçek ve tüzel kişilerin tamamını kapsayacak şekilde genişletilmiş ve böylece faaliyetleri itibarıyla ürün özelliklerini bozucu davranışlarda bulunması mümkün bulunan piyasa aktörlerinin tamamı yasal yaptırım alanına dâhil edilmiştir. Ayrıca ilgili Avrupa Birliği düzenlemeleriyle uyum sağlamak amacıyla Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin birinci fıkrasına yapılan eklemeye paralel olarak üretici tanımı içerisinde “gıda maddelerini” ifadesi eklenmiştir. Diğer taraftan, kullanılan coğrafi işaret özelliği taşıyan ürünlerin Kanun hükümlerine uygun olarak tescil edilmiş olduğunu belirten ve TPE tarafından oluşturularak, tescilli adla birlikte kullanılması öngörülen “amblem” uygulaması getirilmiş ve tanımı yapılmıştır. Coğrafi işaretlerin yayımlanma usulünde yapılan değişiklik sebebiyle bülten tanımı eklenmiştir. Maddeye ayrıca coğrafi işaretlere ilişkin itirazları inceleme mercii olan Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu’nu ifade etmek üzere kurul tanımı eklenmiştir.

Madde 47- Madde, coğrafi işaret tescili için başvuruda bulunma hakkına sahip kişileri belirlemek amacıyla düzenlenmiştir. Değişiklik ile coğrafi işaret tescil başvurusunda bulunma hakkına sahip kişilerin kapsamı üreticilerden oluşan grupları içermek üzere genişletilmiştir. Ortak bir hakkın elde edilmesini teminen üreticilerin hep birlikte hareket etmelerinin sağlanması önem taşımaktadır. Tescil başvurularının, “üretici” tanımına uygun olarak söz konusu ürünün üreticilerinden oluşan ve yasal oluşumuna veya bileşimine bakılmaksızın “gruplar” tarafından yapılmasının hem AB mevzuatına uyum açısından hem de gerçek üreticilerin desteklenmesi ve işlemlerin kolaylaştırılması açısından önem arz etmektedir. Ayrıca uygulamada yaşanan; ürünün üretilmesine ve taşınması gereken özelliklere ait tüm bilgi ve belgeler, ürün şartnamesi, denetleme sistemi v.b. konuların tek bir üretici tarafından belirlenmesi sonucunu engellemek amacıyla gerçek ve tüzel kişilerin başvuru yapma hakkı ürünün yalnızca tek bir üreticisi olduğunun ispat edilmesi koşuluna bağlanmıştır. 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile paralel olarak, ürünle ilgili olarak kamu yararına çalışan dernekler ve ürün veya ürünün kaynaklandığı coğrafi alan ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının da başvuruda bulunabileceği kabul edilmiştir.

Madde 48- Madde ile coğrafi işaret tescil başvurularının incelenmesi ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesi değiştirilerek coğrafi işaret tescil başvurularının Resmi Marka Bülteninde yayımlanması düzenlenmiştir. 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca incelenerek kabul edilen başvurular; Resmi Gazete ve yerel gazetede tüm bilgileri içerecek biçimde, yurt çapında dağıtımı olan en yüksek tirajlı günlük gazetelerden birinde de bilgi ilanı verilmek suretiyle yayımlanmaktadır. Söz konusu yayım işlemleri yüksek maliyet gerektirmekte ve bu durum başvuru yapma ya da tescil işlemlerine devam etme konularında başvuru sahipleri üzerinde caydırıcı bir etki yaratmaktadır. Ayrıca diğer sınai mülkiyet haklarına ilişkin başvuruların da ilgili bültenlerde yayımlandığı hususu dikkate alınarak, paralel bir düzenleme ile başvuruların sadece Bültende yayımlanması öngörülmüştür.

Madde 49- Madde ile başvuruda 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3, 5, 7 ve 8 inci maddelerinde yer alan şartların tümünün yerine getirilmediğinin tespit edilmesi durumunda eksikliklerin bildirim tarihinden itibaren 3 ay içerisinde giderilmesinin isteneceği düzenlenmiştir.

Madde 50- Madde ile başvuru sahipleri ile üçüncü kişiler ve öncelikli hak sahipleri tarafından yapılacak itirazlara ilişkin usul ve esaslar ile yapılan itirazların Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu tarafından inceleneceği düzenlenmiştir.

555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında TPE tarafından verilen kararlara karşı itiraz sistemi bulunmamaktadır. Yeni düzenleme ile her ne kadar başvurular incelenirken konuda uzman kurum ve kuruluşlardan bilgi alınıyor olsa da, TPE tarafından verilen kararın bir kez daha incelenmesi amacıyla itiraz prosedürü getirilmiştir. Buna göre başvuru sahipleri, kararın kendilerine bildirim tarihinden itibaren 2 ay içinde yazılı olarak karara karşı itiraz edebilir. İtirazlar gerekçeli ve yazılı olmalıdır.

Üçüncü kişiler veya 18 inci madde uyarınca önceki tarihli hak sahibi yayımlanmış başvurulara karşı, TPE nezdinde itiraz edebilir. Madde ile mevcut durumda 6 ay olan itiraz süresi, 21 Kasım 2012 tarih ve 1151/2012 sayılı AB Tüzüğü ile getirilen değişikliğe uyum sağlamak amacıyla, Bültendeki yayım tarihinden itibaren 3 ay olarak yeniden düzenlenmiştir. Tescil başvurusunun 3, 5, 7 ve 8 inci maddelere uygun olmadığı iddiasına bağlı olarak yapılacak itirazlar gerekçeli ve yazılı olmalıdır. TPE itirazı incelerken itiraza dayanak oluşturacak ek delile ihtiyaç duyarsa, itiraz sahibinden yönetmelikte belirlenen süre içinde ibraz etmesi şartıyla ek delil isteyebilir. Belirlenen süre içinde ek delil ibraz edilmemesi halinde ise itiraz, mevcut belgeler kapsamında değerlendirilir.

Ayrıca 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameden farklı olarak yapılan itirazların Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu tarafından 9 uncu maddeye göre inceleneceği hususunda açıklayıcı bir düzenlemeye de gidilmiştir.

Yine 510/2006 sayılı AB Tüzüğü ile uyum çerçevesinde uzlaşma usulüne ilişkin düzenlemeye yer verilmiş ve maddenin son fıkrasına eklenmiştir.

Madde 51- Madde ile hakkında herhangi bir itiraz yapılmamış veya yapılan itiraz nihai olarak reddedilmiş başvurunun tescil ve yayımına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameden esaslı bir fark olmayıp, yayım usulünde yapılan değişiklik ve maddenin daha açık olması ihtiyacı sebebiyle yeniden düzenlenmiştir.

Coğrafi işaret, sahibine inhisari hak sağlamayan kolektif bir hak olduğundan, sahip bilgisi bölümünde başvuru sahibinin adının yer alması ürünün üreticilerinin kullanımına engel teşkil etmemektedir. Bu duruma açıklık getirmek üzere maddeye coğrafi işaretlerin sahibine inhisari hak sağlamadığına yönelik fıkra eklenmiştir.

Madde 52- Madde ile 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin “Korumanın Kapsamı” başlıklı 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, coğrafi işaretli ürünlerde amblem kullanılabilceğini öngören yeni durumu yansıtacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Madde 53- Madde ile 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yer almayan ancak uygulamada ihtiyaç duyulan düzenlemelere yer verilmiştir. Buna göre yayımlanan veya tescil edilen coğrafi işaretlerin kapsamındaki ya da başvuru sahibi veya tescil sahipliğine ilişkin değişikliklerin hangi şartlarla yerine getirileceği, 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinden sonra gelmek üzere 16/A ve 16/B maddeleri eklenerek düzenlenmiştir.

Bilimsel ve teknolojik gelişmeler, coğrafi işaret korumasına konu ürünün ayırt edici özelliğini değiştirmeden, üretiminde kullanılan yeni metotların kullanımını gerekli veya zorunlu kılabilir; iklimlerin değişmesi toprak özelliklerinin değişmesine yol açabilir ve neticede ürünün üretildiği coğrafi alanın yeniden belirlenmesi sonucunu doğurabilir ya da zaman içerisinde coğrafi işaret başvuru veya tescil sahibinin isim, adres, unvan veya nev’inde değişiklikler meydana gelmiş olabilir. Eklenen bu madde ile yukarıda bahsi geçen nedenlerle, coğrafi işaretli ürünün özelliklerinde veya kapsamında meydana gelen değişikliklerin tescile/başvuruya yansıtılmasını sağlamak amaçlanmıştır. Değişiklik taleplerinin TPE nezdinde değerlendirilme usulüne ilişkin hükümler eklenerek konu açıklanmıştır.

Madde 16/B ile de yayımlanan veya tescil edilen coğrafi işaretlerin başvuru sahibi veya tescil sahipliğine ilişkin değişikliklerin hangi şartlarla yerine getirileceği düzenlenmiştir. Coğrafi işaret koruması marka koruması gibi tekel hakkı sağlamadığından sicilde belirtilen şartlara bağlı kalmak suretiyle yine sicilde tanımlanan coğrafi alanda ilgili ürünün üretimini yapan tüm üreticilerce kullanılabilir. 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında, herhangi bir istisna olmaksızın, tek bir gerçek ya da tüzel kişi üreticiye başvuru hakkı tanınmaktadır. Korumanın, Kanunda tanımlanmış şartlara bağlı kalmak kaydıyla, sınırsız bir süre için geçerli olduğu hususu da göz önünde bulundurulacak olursa, gerçek kişinin ölümü veya tüzel kişiliğin herhangi bir sebeple sona ermesi durumunda söz konusu tescil ve yükümlülüklerin akıbetinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu nedenlerle söz konusu düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur. Ayrıca, coğrafi işaret hakkının lisans, devir, intikal, haciz ve benzeri hukuki işlemlere konu olmayacağı ve teminat olarak gösterilmeyeceği de açıkça hükme bağlanmak suretiyle bu amaçlarla yapılabilecek işlemlerin önü kesilmesi hedeflenmiştir.

Madde 54- Madde ile 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin “Tecilli Coğrafi İşaretin Kullanımı” başlıklı 17 nci maddesine, amblem uygulamasının kapsamını düzenlemek üzere üçüncü ve dördüncü fıkralar eklenmiştir.

Madde 55- Madde ile denetimin TPE tarafından yeterliliği onaylanan veya mevzuat ile yetkili kılınan bir denetim merci tarafından yerine getirilmesi öngörülmüştür. Coğrafi işaretlerin kullanımının denetimi; korumanın bir yandan ürünün gerçek üreticilerinin bu korumanın ekonomik getirisinden faydalanmasını sağlamak öte yandan da tüketicinin beklentilerinin karşılanmasını sağlamak bakımından büyük önem taşımaktadır. 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile ürünü üreten üreticilerden bir tanesine bile başvuru hakkının tanınması ve başvuru sahibinin denetim yapacak komisyonda etkin bir rolünün bulunması, bu hakkın bir tekel hakkıymış gibi algılanmasına; tarafsız ve eşit bir denetimin yapılamamasına yol açmaktadır. Bunu engellemek için yeni düzenlemeyle TPE tarafından yeterliliği onaylanan veya mevzuat ile yetkili kılınan denetim merci tarafından denetim faaliyetinin yerine getirilmesi öngörülmüştür. Tescildeki temel amaçlardan birinin kalitenin ve aranan özelliklerin sürekliliğini sağlamak olması nedeniyle etkili bir denetim için coğrafi işaretlerin üretiminin ve piyasaya arzının her aşamasında denetim yapılabileceği düzenlenmiştir. Ayrıca denetimin hem düzenli olarak hem de şikâyet üzerine yapılabilir olması sistematik açıdan önemlidir.

Bunlara ek olarak, etkili denetim sisteminin sağlanması amacıyla denetim merciince yapılan denetimlerin raporlanarak iki yılda bir TPE'ye sunulması şart koşulmuştur. Bu düzenleme ile denetim aralıklarının kısa sürelerle yapılması sağlanarak denetimin gereği gibi yerine getirilmesi, piyasanın kontrolünün sağlanması amaçlanmıştır.

Ayrıca denetleme faaliyetlerinin uygun olarak yerine getirilmediğinin tespit edilmesi durumunda izlenecek yolu da belirlemek amacıyla maddeye hüküm eklenmiştir.

Madde 56- Madde ile 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 24 üncü maddesi değiştirilerek tescil edilmiş coğrafi işaretin kullanımına ilişkin tecavüz halleri belirtilmiştir. Madde, suç ve cezaların kanuniliği ilkesi gereği tecavüz sayılan hallerin kanunla düzenlenmesini teminen yeniden düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme yapılırken diğer sınai haklara ilişkin düzenlemeler ile paralellik göstermesine çalışılmıştır.

Madde 57- Madde ile coğrafi işaret hakkına tecavüz eden kişinin nasıl cezalandırılacağı düzenlenmiştir. Düzenleme yapılırken Türk Ceza Kanununa ve Ceza Muhakemesi Kanununa uyum amaçlanmıştır.

Madde 58- Madde ile 4458 sayılı Gümrük Kanununa uygun düzenleme yapılmıştır.

Madde 59- Madde marka korumasının konusu olabilecek işaretlerin ve bu işaretlerin taşınması gereken temel şartların belirlenmesi amacıyla düzenlenmiştir. Bu çerçevede marka korumasının konusu olabilecek işaretlere ilişkin AB mevzuatına uyum amaçlanmıştır. Düzenleme, TRIPS Anlaşmasının 15 inci, 89/104 sayılı Topluluk Marka Yönergesinin 2 nci ve 40/94 sayılı Topluluk Marka Tüzüğü'nün 4 üncü maddesi ile uyumlu bulunmaktadır.

Madde 60- Madde ile bir marka başvurusunun tesciline yönelik olmasına rağmen lafzi olarak "tescil tarihi"nden bahsedilmesi uygulamada farklı yorumlara yol açtığından, AB Direktifi ile de uyumlu olarak, kullanım sonucu kazanılmış ayırt edicilik istisnasının başvuru tarihinden önce gerçekleşmesi gerektiği açıkça düzenlenmiştir.

Madde 61- Madde ile üçüncü kişilerin kendi ad ve adresini belirtmek, mal ve hizmetler ile ilgili açıklamada bulunmak ve özellikle aksesuar, yedek parça gibi, malların ya da hizmetlerin kullanım amacını göstermek bakımından gereklilik bulunan hallerde markanın kullanılmasının marka sahibince önlenemeyeceği düzenlenmiştir. Madde ile uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi ve AB mevzuatına uyum sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 62- Madde ile marka tescil başvurularına ilişkin başvuru şartlarının, başvuru sahipleri açısından açık ve anlaşılır olması amacıyla düzenlenmiştir. Yürürlükteki 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan bazı şartlar, Marka Kanunu Anlaşması'na (TLT) uyum amacıyla başvuru şartları arasından çıkartılmıştır.

Madde 63- Markaların Uluslararası Tesciline İlişkin Madrid Protokolüne ilişkin, 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu madde ile uygulamada yaşanan, aynı tarihli uluslararası marka başvurularının koruma tarihi konusunda önceliğin hangisine verileceği, itiraz işlemlerine ilişkin tebliğ tarihleri gibi hususlara açıklık getirilmesi amaçlanmıştır. Madrid Protokolüne ilişkin TPE tarafından yürütülen işlemler için talep edilen ücretler için yasal dayanak oluşturulmuştur. Ayrıca madde ile Madrid Protokolünden doğan yükümlülüklerimizi yerine getirirken, uluslararası tescil sisteminin işleyişinde tescil aşamalarından birinin eksik olmasından kaynaklanan sorunlar nedeniyle ortaya çıkan bir tescilin yoklukla malûl olacağı düzenlenmiştir. Bu durumun tespiti halinde ise TPE'ye bu tescil işlemi geri alma yetkisi verilmiştir.

Madde 64- Madde ile başvuruların şekli şartlar açısından incelenmesi; başvuru tarihinin şekli şartların yerine getirilmesi bağlamında kesinleştirilmesi, şekli eksiklik durumunda verilecek süreler ve bu eksikliklerin giderilmemesinin sonuçları düzenlenmiştir.

Madde 65- Madde ile yayına itirazın yapılması ve incelenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Madde 66- Madde ile bir markanın tescil işlemlerinin tamamlanması için gerekli işlem aşamaları ve aşamaları atlanmış markanın tabi olduğu hususlar düzenlenmiştir.

Madde 67- Bu düzenleme ile markanın yenilenmeme nedeniyle sona ermesi hallerinin ilan edilmeyeceği hususu açıklığa kavuşturulmuştur. Böylece, marka hakkının sona ermesinin ilanı sadece marka hakkından vazgeçilmesi haliyle sınırlandırılmıştır.

Madde 68- Madde ile karara itirazın yapılması ve incelenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Madde 69- Madde ile 61 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi 4458 sayılı Gümrük Kanununa uygun düzenlenmiştir.

Madde 70- Madde ile diğer sınai mülkiyet hakları mevzuatına paralel düzenleme yapılmıştır.

Madde 71- Madde ile 4458 sayılı Gümrük Kanununa uygun düzenleme yapılmıştır.

Madde 72- Genel olarak marka işlem ücretlerinin ödenmemesi, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi durumlarında uygulanacak esaslar düzenlenmiştir.

Madde 73- Madde ile 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan bazı hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 74- Madde ile Türkiye’de sınai mülkiyet alanındaki akademik çalışmaların desteklenmesi ve yurt içinde ve dışında kişi ve kuruluşlara eğitim verilmesi gibi ihtiyaçlara daha kapsamlı bir şekilde cevap verilebilmesi amacıyla TPE’nin görevleri yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca, TPE’nin teşkilat yapısında meydana gelen değişikliklerin TPE’nin görevlerine yansıtılması hedeflenmiştir.

Madde 75- Madde ile TPE’nin Danışma Kurulu Türkiye Cumhuriyeti Devleti teşkilat yapısında meydana gelen değişiklikleri de yansıtabilecek şekilde tekrar düzenlenmiştir.

Madde 76- Madde ile TPE’nin almış olduğu kararlara karşı yapılacak itirazların süresi ve Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu kararlarının iptaline ilişkin mahkeme kararlarının uygulanma zamanı düzenlenmiştir.

Madde 77- Madde ile Endüstriyel Tasarımlar Dairesi Başkanlığının adı Tasarımlar Dairesi Başkanlığı olarak değiştirilmektedir. Mevcut durumda birim bünyesinde tescil edilen sınai mülkiyet hakkının sadece endüstriyel yolla üretilen tasarımlar olmaması ve 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin sadece endüstriyel yolla üretilen tasarımlar değil tüm tasarımlarla ilgili hükümler içermesi ayrıca adı geçen Kanun Hükmünde Kararnamenin tanımlar maddesinde yer alan ibarelerin “tasarım”, “tasarımcı” şeklinde düzenlenmiş olması nedeniyle birimin adı “Tasarımlar Dairesi Başkanlığı” olarak değiştirilmiştir.

Yine aynı şekilde TPE’nin ana hizmet birimlerinden biri olan Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığının adı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı olarak değiştirilmektedir. Mevcut durumda Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığının iş yükü çok büyük bir oranda Avrupa Birliği ile ilgilidir. TPE hali hazırda Avrupa Birliği Müzakereleri 7. fasıl olan Fikri Mülkiyet Hukuku faslının eş başkanlığını yürütmektedir. 2011 yılında AB Bakanlığı kurulmuş olup TPE’nin bağlı olduğu Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında da Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı şeklinde bir yapılanma söz konusudur. TPE ve adı geçen birimin Avrupa Birliği ile ilgili görevlerinin önemi ve TPE’nin bağlı olduğu Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının organizasyon yapısına uyum sağlanması açısından birimin adı değiştirilmiştir.

Bununla birlikte yeniden düzenlenen görev tanımları ve sorumluluk kapsamı dikkate alındığında yeni kurulan Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanlığının da TPE'nin ana hizmet birimleri arasında değerlendirilmesi gerektiği mülâhazası ile maddede düzenlenme yapılmıştır.

Madde 78- Madde, ana hizmet birimlerinden olan Endüstriyel Tasarımlar Dairesi Başkanlığının adının Tasarımlar Dairesi Başkanlığı olarak değiştirilmesi ile birimin görev tanımının Kanunda yer alan diğer ana hizmet birimlerinin görev tanımları ile uyumlu hale getirilmesi gereği dikkate alınarak düzenlenmiştir.

Madde 79- Ana hizmet birimlerinden olan Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığının adının Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı olarak değiştirilmesi sonucunda birimin ismi ile uyumlu olacak ve Avrupa Birliği ile ilgili işleri de görevler kapsamında belirtecek şekilde madde düzenlenmiştir.

Madde 80- Madde ile Enformasyon, Dokümantasyon ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının bölünmesiyle oluşturulan Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanlığının görevleri, sınai mülkiyet birikiminin tespit edilmesi, yenilik destek, bilgilendirme ve eğitim faaliyetleri gibi hususları da kapsayacak şekilde düzenlenmiştir.

Madde 81- Madde ile, TPE'nin yardımcı hizmet birimlerinin adlarında değişiklik olması nedeniyle düzenleme yapılmıştır.

TPE'nin elektronik başvuru alan bir kurum olması, sicil ve kayıtların elektronik ortamda tutulması ve kağıtsız ofise geçiş hedefi dikkate alındığında TPE'nin bilgi ve bilişim teknolojilerine en çok ihtiyaç duyan Kurumlardan biri olduğu açıkça görülecektir. Bunun yanında TPE'nin en önemli görevlerinden biri de bilinçlendirme ve tanıtım faaliyetleridir. Enformasyon, Dokümantasyon ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının birbirinden farklı görevleri bünyesinde bulundurması birimin insan kaynağı kapasitesinin verimli bir şekilde kullanılamaması sonucunu doğurmaktadır. Bu nedenlerle Enformasyon, Dokümantasyon ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı söz konusu görevlerin ve işlerin daha sağlıklı ve düzenli bir şekilde yürütülmesi amacıyla "Yenilik ve Tanıtım" ile "Bilgi İşlem" olmak üzere iki ayrı Daire Başkanlığı şeklinde düzenlenmiştir. Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı da görev tanımları dikkate alınarak yardımcı hizmet birimleri arasında mütalaa edilmiştir.

Bunun yanında İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının adı 5018 sayılı Kanun gereğince Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı olarak yeniden düzenlenmiştir.

Madde 82- Madde ile adı değiştirilen Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri arasından mali hükümlere ilişkin hususlar 5018 sayılı Kanun gereğince çıkarılmış, birimin görevleri kütüphane hizmetlerini de içerecek şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Madde 83- Madde ile Enformasyon, Dokümantasyon ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının bölünmesiyle oluşturulan Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının görevleri, TPE'nin uygulamaya yönelik ihtiyaçlarını karşılayacak, sınai mülkiyet alanında bilişim teknolojilerinin en etkin düzeyde kullanımına imkan verecek ve teknolojik gelişmeleri kolayca takip edebilecek şekilde düzenlenmiştir.

Madde 84- Madde ile Hukuk Müşavirliğinin görevleri, 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yeniden düzenlenmiştir.

Madde 85- Madde ile Yönetim Kurulu üyelerinin belirlenme şekli yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca 6111 sayılı Kanunla değişik 657 sayılı Kanunla olumlu sicil almak şartı kaldırıldığından maddenin altıncı fıkrasının (b) bendinde yer alan uzmanlığa atamadaki "olumlu sicil almak" şartı yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 86- Madde ile TPE'nin 190 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye eklenecek ve adı geçen Kanun Hükümünde Kararnameden çıkarılacak kadroları belirtilmiştir.

Madde 87- Madde ile Kanun ile kadroları iptal edilen personelin müşavir kadrosuna atanacağı belirtilmiş ve bu şekilde müşavir kadrosuna atanmış bulunanların atanma sonucunda özlük haklarında kayıp olmaması için düzenleme yapılmıştır.

Madde 88- Madde ile entegre devre topografyası hakkına tecavüz hallerinde uygulanacak cezalar hükme bağlanmıştır.

Madde 89- Bu Kanun ile "endüstriyel tasarım" ibaresi "tasarım" olarak değiştirildiğinden mevzuatta ifade birliği sağlanması için 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun ilgili maddesinde değişiklik yapılmıştır.

Madde 90- Bu kanun ile "endüstriyel tasarım" ibaresi "tasarım" olarak değiştirildiğinden mevzuatta ifade birliği sağlanması için 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifede değişiklik yapılmıştır.

Madde 91- Yürürlük maddesidir.

Madde 92- Yürütme maddesidir.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu

27/3/2013

Esas No: 1/756

Karar No: 23

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca Başkanlığımıza sunulan 1/756 esas numaralı "Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", Başkanlığınızca 15.3.2013 tarihinde tali olarak Komisyonumuza havale edilmiştir.

Tasarı ile;

- Türk Patent Enstitüsünün (TPE), personel açığının giderilmesi ile TPE'nin, sınai mülkiyet hakları alanında, görevlerini etkin biçimde yerine getirebilecek personele ve idari yapıya sahip bir kurum haline getirilmesinin sağlanması,

- AB mevzuatı ile Patent Kanunu Anlaşması, Patent İşbirliği Anlaşması, Dünya Ticaret Örgütü Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması (TRIPS Anlaşması) ve Avrupa Patent Sözleşmesi gibi taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalara uyum sağlanması,

- 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede yapılacak değişiklikle; 2081/92 sayılı Topluluk Tüzüğüne uyum ve özellikle uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm getirilmesi,

- Anayasa Mahkemesinin 2009 yılında 551, 554 ve 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerin (KHK) bazı maddelerine ilişkin aldığı iptal kararları nedeniyle doğan yasal boşluğun giderilmesi, ayrıca söz konusu KHK'lar ile 5147 sayılı Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun suç ve cezalara ilişkin hükümlerinin, Türk Ceza Kanununa uyumlu hale getirilmesi,

öngörülmektedir.

15/4/2003 tarihli ve 4847 sayılı Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Kanununun 3'üncü maddesinde, mevzuata ilişkin olarak, Komisyonumuzun görevi "Başkanlığın talebi üzerine ya da istenildiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan kanun tasarısı ve teklifleri ile kanun hükmünde kararnamelerin Avrupa Birliği Mevzuatına uygunluğunu inceleyerek ihtisas komisyonlarına görüş sunmak" şeklinde ifade edilmiştir. Söz konusu Kanun hükmü gereği, Komisyonumuza havale edilen tasarısı ve teklifler bu çerçevede incelenip görüşülmektedir.

Tasarı Komisyonumuzun 27 Mart 2013 tarihli 14'üncü toplantısında, İzmir Milletvekili ve Komisyon Başkanı Mehmet Tekelioğlu başkanlığında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Türk Patent Enstitüsü ve ilgili Sivil Toplum Kuruluşlarının temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Hükümeti temsilen toplantıya katılan Türk Patent Enstitüsü Başkanı, Tasarının tümü üzerinde yaptığı sunuşta özetle;

- Kanun Tasarısıyla sınai mülkiyet mevzuatının Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar ile getirilen yeniliklere uyumunu sağlamayı, sınai mülkiyet mevzuatının suç ve cezalara ilişkin hükümlerini kanunla düzenlenmek suretiyle Türk Ceza Kanunu'na uyumunu sağlamayı ve Türk Patent Enstitüsünün kurumsal kapasitesini güçlendirmeyi amaçladıklarını, sınai mülkiyet haklarıyla ilgili yasal çerçeveyi çok daha sağlam bir zemine oturtacak olan bu Tasarı'nın yasallaşmasıyla Türkiye'nin Avrupa Birliği müzakere sürecinde de çok iyi bir konuma geleceğini,

- Tasarı AB müktesebatı açısından değerlendirildiğinde, patentlere ilişkin biyoteknolojik buluşların korunması konusunda 18 maddelik 98/44 sayılı AB Direktifinin bulunduğunu, bu maddelerden 5'inin düzenlenmesine kanun hazırlama tekniği açısından şu anda ülkemiz açısından bir ihtiyaç olmadığını, geri kalan 13 maddenin 4'üne tam, 3'üne ise kısmen uyum sağlandığını, Direktifin biyoteknolojik buluşlarla ilgili olan 6 maddesinin Tasarı'da yer almadığını, söz konusu 6 maddeye Sağlık Bakanlığının ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlarının hassasiyetleri dikkate alınarak yer verilmediğini, ancak Tasarıda Direktife aykırı hiçbir hükme de yer verilmediğini,

- Tasarımlara ilişkin olarak AB mevzuatının 6/2002 sayılı Konsey Tüzüğü ve 98/71 sayılı Konsey Direktifinden oluştuğunu, Tasarıda yer alan tasarımlara ilişkin düzenlemelerle ilgili AB Tüzüğüne paralel düzenleme yapılması amaçlandığını ve bu konuda tam uyum sağlandığını,

- Coğrafi işaretlere ilişkin olarak AB mevzuatında, 1151/2012 sayılı Konsey Tüzüğü'nün var olduğunu, Tasarıyla bu konuda AB Tüzüğüne paralel düzenlemeler yapılması ve özellikle uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm getirilmesi amaçlandığını ve bu kapsamda tam uyum sağlandığını,

- Markalara ilişkin olarak, AB mevzuatının 207/2009/EC Topluluk Marka Tüzüğü ve 2008/95/EC sayılı AB Marka Direktifinden oluştuğunu, söz konusu Direktife toplam 19 madde bulunduğunu, 19 maddeden 5 tanesinin dayanak ve yürürlük gibi Direktife özel maddeler olduğundan Tasarıda bu maddelere ilişkin düzenleme yapılmasına gerek duyulmadığını, Direktifin 3 maddesine uyum sağlanması amacıyla düzenleme yapıldığını, mevcut düzenlemelerin Direktifin 9 maddesiyle uyumlu olduğunu ve geriye kalan 2 Direktif maddesiyle ilgili olarak, kapsamı Türk mevzuatında yer almadığından, herhangi bir düzenleme yapma ihtiyacı hasil olmadığını,

ifade etmiştir.

Avrupa Birliği Bakanlığı Temsilcisi ise; Tasarı'nın, AB müktesebatı açısından aykırılık teşkil etmediğini, bununla birlikte söz konusu Kanun Tasarısı'nın aslında iç uygulama ve bu alandaki uygulamanın etkinleştirilmesi amaçlarını taşıdığını, Tasarı'nın yasallaşması hâlinde fikri mülkiyet hukuku açısından, özellikle uygulama açısından önemli bir ilerleme kaydedileceğini belirtmiştir.

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası Temsilcisi; biyoteknolojik buluşlarla ilgili durumun Avrupa Birliği içerisinde de çok net bir şekilde oturtulmadığını, Türkiye'nin proaktif davranıp bu tür konularda kendi mevzuatını oluşturmasını doğru bulmadıklarını, bazı hususların Tasarı'ya eklenmesi gerektiğini; örneğin patentlenemeyecek buluşlar içerisinde tek başına bir gen dizisi veya kısmi gen dizisinin de patente konu olamaması gerektiğini, Avrupa Patent Ofisinin uygulamaları içerisinde bölünmüş patentlere sınırlamalar getirildiğini, Tasarı'da da bu paralelde yapılması öngörülen düzenlemelerin Avrupa Patent Konvansiyonu ile uyumlu olarak yapılması gerektiğini ve Tasarı'da bundan böyle patent onaylandıktan sonra başlatılması öngörülen itiraz sürecinin, onay sonrası itiraz mekanizmasının sadece süreyi uzattığını, buradaki itirazların en azından mahkemelerin baktığı konular haricindeki konularda kalması gerektiği kanaatinde olduklarını veya eski sistemin, onaydan önceki itiraz prosedürünün daha iyi olduğunu ifade etmiştir.

Tasarının geneli üzerinde söz alan Komisyon üyesi milletvekilleri aşağıda belirtilen hususların Hükümet temsilcisi tarafından açıklığa kavuşturulmasını talep etmişlerdir:

- Avrupa Birliğiyle müzakere sürecinde, 35 fasıldan biri olan ve Haziran 2008 yılından itibaren müzakereleri yapılan Fikri Mülkiyet Hukuku Faslı'nın (7. Fasıl) kapanışı için konulan dört tane teknik kriterin Tasarı'yla karşılanıp karşılanmadığı,

- Direktifteki bazı maddelerin Tasarı'da yer almasına gerek duyulmamasının ne anlama geldiği ve belli başlı maddelerle ilgili olarak Avrupa Birliği Direktifinde spesifik düzenlemeler yapıldığı halde bunların Tasarı'da neden spesifik olarak aynı şekilde düzenlenmediği,

-Türkiye'de 400 bin civarında üstün yetenekli çocuk olduğu ama bunların eğitim ve patente yönelik çalışmaları konusunda aciziyet içinde olduklarını, eğitim merkezi ve eğitmenlerin bu konuda bilgi sahibi olmaması, mazeret olarak yeterli maddi kaynağın bulunmadığının ifade edilmesi ve TÜBİTAK'ın bu konuda gerekenleri yapmamasından kaynaklanan bu hususta neden Tasarı'da konuyla ilgili hiçbir düzenleme öngörülmediği,

Hükümet temsilcisi söz konusu sorulara cevaben;

- Fikri Mülkiyet Hukuku Faslı ile ilgili olarak Türkiye'nin şu anda kapatmaya en hazır olduğu fasıllardan biri olduğunu dolayısıyla, Türkiye'nin bu faslı kapatmak noktasında çok ciddi bir şekilde ısrarcı olabileceğini ve Tasarı'yla sınıai mülkiyet boyutuyla ilgili olarak büyük oranda uyum sağlanmış olacağını, sadece ikinci kriterle ilgili olarak diğer bakanlıkların, Kültür ve Turizm Bakanlığı başta olmak üzere, yapılması gereken mevzuat uyumlarının olduğunu,

- Tasarı'da yer almayan Direktifin bazı maddeleri üye olduktan sonra bağlayıcı olduğundan, şu anda müzakere eden ülke olarak uyum sağlamamız gerekmeyen maddeler olduğunu, ayrıca Tasarı'nın bir uzlaşma metni şeklinde ortaya çıktığını, ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları, özel sektörün hassasiyetleri dikkate alınarak Tasarı'da yer almayan bu 6 maddenin şu anda yasa tasarısında yer almaması şeklinde bir mutabakata varıldığını, ancak bu hususların tam uyum sağlama açısından daha sonra, üye olmadan önce yasalaşması gerektiğini, fakat şu anda bunlara aykırı da bir hükmün de mevcut olmadığını,

-Tasarı taslağında üstün yetenekli çocukları da içine alacak bir maddenin olduğunu, ancak Ekonomi Koordinasyon Kurulunun, Türkiye'de özellikle TÜBİTAK'ın bu konuyla ilgili görevlendirildiği için, bu tür mekanizmaların başka kurumlara verilmemesi yönünde bir ilke kararı olduğunu ve Ekonomi Koordinasyon Kurulunda, Maliye Bakanlığının da talebi doğrultusunda bu maddenin taslaktan çıkarıldığını,

ifade etmiştir.

Türkiye'de AR-GE merkezlerinde ve üniversitelerde üretilen patentlere ilişkin olarak, Avrupa Birliği ülkeleriyle veya dünyanın gelişmiş ülkeleriyle kıyaslandığımızda istatistiki olarak ve sıralamada ne durumda olduğuna ilişkin soruya ise, Hükümet temsilcisi Türkiye'deki patent başvurusu sayısının 2012 yılında toplam 15.800 civarında olduğunu ve bunların 8.400'ünün yerli patent başvurusu olduğunu, Türkiye'nin tasarımlarda 41 bin tasarım başvurusuyla Avrupa'da ikinci en çok tasarım başvurusu yapan ülke olduğunu, marka başvurularında ise dünyada altıncı, Avrupa'da da birinci sırada yer aldığını ifade etmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından maddelerine geçilmeyerek, görüşmenin tümü üzerindeki müzakerelerle sınırlı tutulması ve uygunluk görüşümüzün esas komisyona bildirilmesi Komisyonumuzca kararlaştırılmıştır.

Raporumuz, Esas Komisyon olan Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'na sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Mehmet Tekelioğlu</i>	<i>Nazmi Haluk Özdalga</i>	<i>Sait Açba</i>
İzmir	Ankara	Afyonkarahisar
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Şahin</i>	<i>Ayşe Eser Danişoğlu</i>	<i>Halide İncekara</i>
Gaziantep	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Oyan</i>	<i>Yıldırım Mehmet Ramazanoğlu</i>	<i>Ebubekir Gizligider</i>
İzmir	Kahramanmaraş	Nevşehir
Üye	Üye	Üye
<i>Afif Demirkıran</i>	<i>Mesude Nursuna Memecan</i>	<i>Nazmi Gür</i>
Siirt	Sivas	Van

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

18/4/2013

Esas No: 1/756

Karar No: 13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1/756 esas numaralı "Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca 15.3.2013 tarihinde esas komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, tali komisyon olarak da Adalet, Avrupa Birliği Uyum ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına havale edilmiş idi.

Ancak Manisa Milletvekili Özgür ÖZEL ile İstanbul Milletvekili Mehmet DOMAÇ'ın başvurusu ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonunca hazırlanan tali komisyon raporunun tetkiki üzerine; 10.4.2013 tarihinde söz konusu Tasarının Komisyonumuza da havale edilmesi içtüzüğün 34 üncü maddesi uyarınca talep edilmiş ve aynı gün esas komisyonun muvafakati alınmak ve Genel Kurulun bilgisine sunulmak suretiyle havale edilmiştir.

Bunun üzerine Bilim, Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Nihat ERGÜN ile birlikte Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, KOSGEB, Türk Patent Enstitüsü Kurumu, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Rekabet Kurumu, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Yükseköğretim Kurulu, Türk Eczacıları Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası, Fikri Mülkiyet Hakları Derneği, Türkiye İlaç Sanayi Derneği, Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği, Uluslararası Yatırımcılar Derneği ve Türkiye İhracatçılar Meclisinin davet edilmesi üzerine ilgililerin katılımıyla 16.4.2013 tarihli 19 uncu ve 18.4.2013 tarihli 20 nci toplantılarımızda söz konusu Tasarı görüşülmüştür.

Hükümet tarafından yapılan açıklamalarda;

- Girişimcilik, fikrî sermaye, AR-GE, markalaşma, tasarım ve inovasyon gibi kavramların öne çıktığı günümüzde rekabetin boyut değiştirerek bilgi ekonomisi üzerinde yoğunlaştığı ve işletmelerin sahip oldukları fikrî varlıklar ile birbirleriyle yarıştıkları ve rekabet ettikleri,

- Son otuz yılda gelişmiş ekonomilerde gerçekleşen büyümenin yarıdan fazlasının kaynağında AR-GE ve inovasyonun bulunduğu dikkate alındığında sınai mülkiyeti koruma sisteminin olmadığı bir ortamda AR-GE ve inovasyon faaliyetlerinden istenilen düzeyde verim alınmasının mümkün olmadığı,

• Patent, marka, tasarım ve coğrafi işaretlerden oluşan sınai mülkiyet haklarının, küresel rekabetin temel argümanları olan yeni bilgi ve teknolojilerin üretilmesinde ve korunmasında en etkili araçlar olduğu ve AR-GE süreçleri sonunda ortaya çıkan yeniliklerin, ancak sınai mülkiyet çerçevesinde korunabildiği ve bu durumun gelecek yenilikçi çalışmalara basamak oluşturduğu,

• Birleşmiş Milletlerin fikrî mülkiyet alanında uzman kuruluşu olan Dünya Fikrî Mülkiyet Teşkilatı tarafından Aralık ayında yayımlanan Dünya Fikrî Mülkiyet Göstergeleri Raporu'nda; ülkemizin, Avrupa'daki patent başvurularında 8 inci, marka başvurularında 1 inci ve tasarım başvurularında ise 2'nci sırada yer aldığı, ayrıca 2013 yılının ilk iki ayında yerli patent başvurularımızda %35, tasarım başvurularında ise %20 seviyesinde artışın gözlemlendiği,

• Nitelikli patent, marka ve tasarım üretimini sağlamak amacıyla; incelemesiz patent uygulamasının kaldırıldığı, faydalı model başvuruları için araştırma raporu koşulunun getirildiği, itiraza dayalı tasarım tescil sisteminde yeni olmadığı anlaşılan tasarımların resen reddedilmesine imkan tanındığı,

• Geçmişte her bir sınai mülkiyet bileşeni için ayrı ayrı başlıklar hâlinde ve toplamda 450 maddeyi bulan kanun tasarısı taslaklarının hazırlandığı ancak bunların kanunlaşma imkanı bulamadığı, bu nedenle ilgili mevzuatta değiştirilmesinde aciliyet ve gereklilik bulunan hususları içeren yürürlük ve yürütmeye maddeleriyle birlikte 92 maddeden oluşan Tasarının hazırlandığı,

• Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca hazırlanan Türkiye Sanayi Strateji Belgesinde ve Dokuzuncu Kalkınma Planında önemli bir yer tutan yüksek katma değerli üretim yapısına geçiş hedefi paralelinde; sınai mülkiyet haklarının ülke gerçeklerine uygun olarak sağlıklı işleyen bir sistem içerisinde korunması yoluyla teknolojik gelişmelerin teşvik edilmesinin amaçlandığı,

• Ülkemizde sınai mülkiyet haklarıyla ilgili olarak yasal çerçeveyi daha da güçlendirecek olması nedeniyle Tasarının son derece kritik öneme sahip olduğu,

• Tasarı ile; üniversitede üretilen buluşların tescil edilme ve ticarileştirme süreçlerinin daha profesyonel hâle getirildiği ve aynı zamanda bu buluşlardan elde edilecek gelire buluş sahibi öğretim üyesinin ortak edilmesinin hedeflendiği,

• Tasarı ile sınai mülkiyet mevzuatının; ülkemizin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar ile getirilen yeniliklere uyumun sağlandığı, suç ve cezalara ilişkin hükümlerin kanunla düzenlemesi suretiyle Türk Ceza Kanunu'na uyumun sağlandığı ve Türk Patent Enstitüsünün kurumsal kapasitesinin güçlendirildiği,

• Ülkemizin diğer sektörlerinde olduğu gibi ilaç sektöründe de orta ve uzun vadede teknolojik gelişme sağlanması gerektiği konusunda üst politika ve strateji belgelerinde önemli hedefler yer aldığı,

• Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından çalışmaları yürütülen Türkiye İlaç Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planında ilaç AR-GE faaliyetlerini yeterli düzeye getirilmesi için altyapı oluşturulması ve AR-GE faaliyetleri neticesinde ortaya çıkacak ürünlerle ilgili fikrî mülkiyet haklarının yönetimini sağlayacak etkin bir mekanizmanın oluşturulması gereğine vurgu yapıldığı,

• Onuncu Kalkınma Planı İlaç Çalışma Grubu Raporunda ülkemizde daha yüksek katma değere sahip ilaç üretim kapasitesini oluşturacak ve ithal bağımlılığımızı azaltacak nitelikte bir dönüşüme ihtiyaç duyulduğu belirtilerek ilaçlarla ilgili patentlerin geliştirilmesi gerektiğine dikkat çekildiği,

• Tasarı taslağının Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 19.4.2012 tarihinde Başbakanlığa sunulduğu, taslak üzerindeki çalışmalar devam ederken önerilen düzenlemelerin 31.10.2012 tarihinde Ekonomi Koordinasyon Kurulunda, 14.1.2013 tarihinde ise Bakanlar Kurulunda görüşüldüğü,

• Tasarının hazırlanmasında katılımcı bir yaklaşım benimsendiği ve bu kapsamda; özel sektör temsilcileri, ihtisas hâkimleri ve akademisyenlerin katıldığı çalıştayların organize edildiği ve ayrıca internet üzerinden de Tasarının görüşe açıldığı,

• Tasarı taslağının nihai metnine ulaşılması sürecinde, diğer sektörler gibi ilaç ve sağlık sektöründen gelen öneriler üzerinde de özellikle Sağlık Bakanlığı temsilcileriyle yoğun mesai harcandığı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde sivil toplum kuruluşlarının görüşlerinin üyelerden önce dinlenmesine karar verilmiş ve bunun üzerine ilgili kuruluşların temsilcileri tarafından;

❖ İlacın, piyasadaki diğer ürünlerden farklı bir arz-talep dengesine sahip olmakla birlikte her şeyden önce yerine ikamesi olmayan stratejik bir sağlık gereci olduğu, bu nedenle ilaç için patent konusu değerlendirilirken ürünün bu özelliklerinin göz ardı edilmemesi gerektiği,

❖ Ülkemizde toplam ilaç harcamaları irdelendiğinde; 2012 yılı için kutu bazında %25 ithal iken %75 yerli olmasına karşın TL bazında bakıldığında %50 oranında yerli ve ithal olmak üzere harcamaların dağıldığı, bu durumda da 1 kutu ithal ilaca, 2 kutu yerli ilaç fiyatının ödendiği gerçeğini ortaya çıkardığı,

❖ Önümüzdeki yirmi yılda Dünyada ve Türkiye’de ilaçların %50’sinin jenerik ilaçlar, kalan %50’sinin ise biyoteknolojik ilaçlar olacağı beklentisi dikkate alındığında; biyoteknolojik ilaçlar nedeniyle harcamaların da ikiye katlanmasının beklendiği,

❖ Uluslararası orijinal ilaç üreticisi firmalara karşı fiyat rekabetini oluşturan jenerik ilaç üreticilerinin, orijinal ve pahalı ilaçlara alternatif ucuz ilaçları piyasaya sürdükleri, orijinal ilaç üreticilerinin ise buna karşın pazar paylarını korumak ve fiyat baskısından kurtulmak için ilaçların en azından birinci jeneriklerini üretmek üzere hibrit ilaç firmaları kurdukları,

❖ Ülkemizde Sosyal Güvenlik Kurumunca çıkartılan sağlık uygulama tebliğlerinde jenerik ilaç ikamesini teşvik eden düzenlemelere yer verildiği, ayrıca ülkemizdeki ilaç sanayisinin güçlü ve kendi kendine yeten bir nitelikte olmasına ek olarak ulusal ilaç politikasını geliştirmek ve Türkiye’yi bir AR-GE merkezi hâline getirmek amacıyla strateji belgelerinin hazırlandığı,

❖ İlaç ve tıbbi cihazlar için Sağlık Bakanlığının gerekli gördüğü hallerde patent süresine kısaltılmasına imkan verilmesinin, biyoteknolojik ürünlerle ilgili üretimin de teşvik edilmesini sağlayacağı,

❖ Fikri mülkiyet haklarına sağlanan güvencenin güçlendirilmesinin son derece önemli olmasına karşın, Dünyada ve ülkemizde ilaçta inovasyonun yüksek maliyeti nedeniyle firmaların güvenceleri amacı dışında kullanmaya yöneldiği,

❖ Avrupa Birliğinde yapılan bir araştırmada 219 etkin madde üzerinde yapılan incelemede, bu 219 madde için 40.000’den fazla patent veya başvuruya rastlandığı,

❖ İlaç sanayisinde rekabetin sağlıklı bir şekilde teşekkül edebilmesi ve dolayısıyla ekonomik ürünlerin hastalarla buluşabilmesi suretiyle halk sağlığının korunabilmesi için, patent hakkının stratejik kullanımını engelleyecek iyileştirmelere ihtiyaç duyulduğu,

❖ Keşfedilen orijinal ilacın patent süresince korunduğu ve bu koruma sona erdikten sonra jenerik ilacın üretilebilmesinin mümkün ve böylelikle söz konusu ilacın daha ucuz bir şekilde hastalara sunulabilir hale geldiği,

❖ Tasarının patent süresinde herhangi bir değişiklik getirmemesine rağmen, ilaç fiyatları üzerinden sosyal güvenlik sistemine ekstra maliyet getirildiğine ilişkin eleştirilerin de doğru bulunmadığı,

❖ Ülkemizde ilk patent yasası 1879 yılında yürürlüğe girmiş olan İhtira Beratı Kanunu olup 1995 yılında 551 sayılı KHK yürürlüğe girene kadar uygulanmasına devam olunduğu, ancak söz konusu kanunun uygulandığı dönemde özellikle 1960'lı yıllarda en basit penisilin dahi ithal edildiği, ayrıca 1850'de sanayi devrimi İngiltere'de tamamlanmış iken 1879 yılında ülkemizde patent kanununun yürürlüğe girmesinin de dikkate şayan olduğu,

❖ 1995 yılında yürürlüğe giren 551 sayılı KHK'nın gerekçeleri incelendiğinde; ülkemizde AR-GE ve inovasyonun geliştirilmesine ilişkin hedeflerin görüldüğü, ancak aradan geçen zamanda ithal ilacın pazar payının %8'den %52'ye çıktığı, ayrıca patentli ve ülkemizde benzeri üretilmeyen ilaçların kutu payı %3 iken TL payının ise %21 olduğu,

❖ Ülkemizde tüketilen 1.600.000.000 kutu ilacın %70'inin perakende satış fiyatının 7 liranın altında olduğu ve ülkemizde üretildiği, ancak artan maliyet unsurlarına rağmen satış fiyatında değişim olmadığı için bazılarının üretilmemesi üzerine ithal edilmesi ihtiyacının ortaya çıktığı, dolayısıyla AR-GE ve inovasyonun teşvik edilebilmesi için yerli üreticinin de korunması gerektiği,

❖ Ülkemizde 2005-2012 yılları arasında alınan patent sayısı 816 iken Amerika'da IBM firmasının bir yıl içerisinde aldığı patent sayısının 6.000 olduğu, patentlenmenin böylesine yaygın ve fazla olduğu gelişmiş bir ülkede cezai bir hüküm bulunamazken ülkemizde adli para cezası getirildiği,

❖ Stratejik patentleme yapılırken, "selterapi" örneğinde olduğu gibi, ilacın üretiminden tüketimine tüm aşamaların patentlendiği ve eşdeğer ilaç üretiminin zorlaştırıldığı,

❖ Meme kanseri tedavisinde kullanılan ve akıllı ilaç olarak nitelendirilen Trastuzumab adlı ilaç ile 1 kişinin tedavi maliyetinin Amerika'da 188.000 \$ olduğu, şu halde ülkemiz bütçesinde ilaç harcamaları için ayrılan payın düşüklüğü dikkate alındığında, yeni ve ithal bir ilaç ile vatandaşın sağlık hizmeti sunabilmenin çok güç olabileceği,

❖ Patent mevzuatında değişiklik yapılırken ve fikri mülkiyet korunurken ülkemizin kendine özgü ekonomik ve sektörel özelliklerinin de dikkate alınması gerektiği, halen ülkemizde biyoteknolojik bir ürünün ticarileştirilememesinin bu noktadan değerlendirilebileceği,

❖ Bölünmüş başvurulara ilişkin Tasarının çerçeve 7 nci maddesinde Avrupa Patent Konvansiyonundaki madde taşınırken "spesifik" ifadesinin eksik kaldığı,

❖ Yargı yükünü azaltmak amacıyla onay sonrası itiraz mekanizmasının getirilmesinin jenerik ilacın piyasaya çıkışını geciktireceği, çünkü halihazırda onayın ardından açılan hükümsüzlük davasının kesinleşmesine kadar ortalama 11 yıl geçtiği ve 2 yıl da itiraz mekanizması ile ekleneceği,

❖ Usul patentlerinde ispat yükünün yer değiştirmesine ilişkin TRIPS'in 34 üncü maddesinin Tasarının çerçeve 21 inci maddesinin yazımında dikkate alınması gerektiği, yani usul tecavüzü iddiasında bulunan usul patenti sahibi davacının karşı tarafın üretim şeklini bilmesi imkansız olacağı için, davalının farklı bir usul kullandığını ispatlaması için ispat külfetinin yer değiştirmesi gerektiği,

❖ Bir tarlaya iki tapu verilemeyeceği gerekçesiyle, çifte patentlemenin hükümsüzlük halleri arasına eklenmesi gerektiği,

ifade edilmiştir. Ardından komisyon üyesi milletvekilleri tarafından;

➤ Fikri sınai hakların korunmasının AR-GE ve inovasyonun önünü açarak ekonomiye ve dolayısıyla ülkenin gelişmesine katkı sağlayacağı, ancak aynı moleküle birden fazla patent almak suretiyle gerçek olmayan patentler ile oluşturulan bulutları kullanarak jenerik ilaç üretiminin engellenmesinin ülkeye zarar vereceği,

➤ Gerçek patentlerin korunmasını sağlamak amacıyla düşük kalitedeki patentlerin önlenmesi, güncel inceleme eksikliklerinin kaldırılması, zayıflıkların azaltılması ve inceleme uzmanlarının sayısının artırılması gerektiği,

➤ İlaç patent başvurularını incelenmek üzere yurt dışına gönderilmesinin doğru olmadığı bir an evvel kendi imkanlarımızla ilaç patentlerini inceleyebilecek hale gelmemiz gerektiği, böylelikle ilaçtaki kirli patentin de önüne geçilebileceği ve sadece yeni keşfedilen molekülün patent alabilmesinin sağlanabileceği,

➤ Kirli patentler ile jenerik ilacın piyasaya çıkışı ve dolayısıyla aynı ilaca daha az bedelle erişimin engellendiği, örneğin “İmatinib” adlı ilacın ruhsatlandığı yıl ülkemizde 5.200 TL fiyat ile 4.200 adet satıldığı, üretilen jeneriği aleyhine açılan davanın 4 yıl sürdüğü ve bu sürenin sonunda davayı kazanan jenerik üreticisinin şu anda 3.000 TL fiyat ile ilacı piyasaya sürdüğü, açılan dava nedeniyle beklenen 4 yılda kamu maliyesinin 240.000.000 TL zarara uğradığı,

➤ Patent konusu görüşülürken ilaç için yapılması gerekenlerin değerlendirilmesi gereği dikkate alınarak, İçtüzüğün 34 üncü maddesi uyarınca Tasarının Komisyonumuza havale edilmesi ve görüşülmesinin çok faydalı olduğu, parlamentoda Tasarının tali olarak kendisine havale edilmesini talep eden komisyonlara pek sık rastlanmadığı ancak bu durumun yasamanın kalitesi açısından olumlu değerlendirildiği,

➤ ABD’de GSMH’nın %3’ü olan 420 milyar dolar, Avrupa Birliğinde ise toplam hasılanın %2’si inovasyona ayrılırken, ülkemizin ancak GSMH’nın binde sekizini ayrılabilmesinin yetersiz olduğu, AR-GE’ye yeterli kaynak ayrılamazken jenerik ilacın da piyasaya çıkışını geciktirebilecek hukuki düzenlemeler yapılmasının yerli ilaç sanayiinin rekabet yeteneğini zayıflatacağı,

➤ Bilimsel gelişmenin durduğu bir ülkede dışa bağımlılığın artacağı, ülkemizde ilaç üretiminde hammadde ithalatının arttığı, Sağlıkta Dönüşüm Projesi kapsamında ilaç harcamalarının azaltılmasına ilişkin çalışmaların yerli ilaç sanayiinde erimelere yol açtığı, stratejik bir ürün olan ilacın imalatçılarının üretim tesislerini devretmeye başlamasının iyi karşılanamayacağı,

➤ Adli para cezalarının bazı ülkelerde hiç olmaması değerlendirmeye alınarak daha makul seviyelere indirilmesi gerektiği,

➤ ABD’de yaşanan şarbon tehlikesi sırasında siprofiloksasin üretilmesinin patent hakkı nedeniyle mümkün olamayacağına ifade edilmesi üzerine, ilaç üretiminin ulusal güvenlik meselesi olarak değerlendirildiği,

➤ Ülkemizde yerli ilaç sanayiinde yabancı yatırımcı tarafından ilk alım gerçekleştiğinde anlam verilemeyen hareketlerin sonradan çok doğru ticari hamleler olduğunun anlaşıldığı, son günlerde ABD’ye kanser ilacı satan yerli ilaç üreticisinin de Amerikalılar tarafından satın alındığı, bu nedenlerle 551 sayılı KHK’nın çıkartıldığı zamanlarda ülkemizde AR-GE ve inovasyonun geliştirmeyi amaçlayan düzenlemelerin ilaç sanayi açısından beklentileri karşılamadığı,

➤ Yerli ilaç sanayinin, orijinalinin %66’sına jenerik ilaçları satarak, 20 yıl korunan ilaçlara alternatif buluşları yapabilmek için AR-GE ve inovasyon için kaynak yaratamayacağı, ayrıca yaşanan teknolojik gelişmelere rağmen yıllar önce getirilen 20 yıllık korumanın muhafaza edilmesine anlam verilemediği,

➤ Uluslararası mevzuatla da bağlantılı bir şekilde sağlanan 20 yıllık korumanın, “evergreening stratejisi” kapsamında kalitesiz patentlerle de uzatılmasının engellenmesi gerektiği,

➤ Tasarı ile getirilen onay sonrası itiraz müessesesinin Fransa, İspanya, Belçika, Hollanda, İsveç, İtalya, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti ve Macaristan’da bulunmadığı, kirli patentler için itiraza karşı idari dava yoluna gidilerek daha da uzun süre korunma sağlanabileceği, bu nedenle halen patent başvurularının %30’unun ülkemizde incelenebildiği dikkate alınarak, Enstitüde kendi kendine yeterliğin sağlanmasının ardından itiraz mekanizmasının devreye alınması gerektiği,

➤ Tasarı ile getirilen düzenlemelerin fiili patent süresini uzatması dikkate alınarak, ilacın en büyük alıcısı konumundaki Sosyal Güvenlik Kurumu açısından bir etki analizine ihtiyaç duyulduğu,

➤ Ülkemizdeki patentlerin yaklaşık %15’inin ilaca ait olması dikkate alındığında ilaç için patent alınmasına ilişkin iş ve işlemlerin daha profesyonelce yürütülmesinin gayet doğal karşılanması gerektiği, bu çerçevede “amaca yönelik patent” uygulamaları ile jenerik ilacın piyasaya geç girmesi nedeniyle kamu maliyesinde oluşan alternatif yüklenimin hesaba katılması gerekeceği,

➤ Tasarının, ilaç sektörü ve dolayısıyla kamu maliyesi üzerindeki etkileri dikkate alındığında, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunca incelenmesinin esas komisyon nezdinde de bir gereklilik olarak görüldüğü,

➤ Patent mevzuatındaki değişikliğin yerli ilaç sanayine etkisi hesaba katılarak, sektör temsilcileri ile ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinin görüşlerinin iyi değerlendirilmesine ihtiyaç duyulduğu, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından İttüzüğün 23 üncü maddesi gereğince Komisyonumuzu ilgilendiren 3, 7, 13, 20, 21, 22, 27, 28 ve 91 inci maddeler üzerinde görüşme açılmasına karar vermiştir.

Tasarının çerçeve 3 üncü maddesi; ilacın bilinen etkinliğinde herhangi bir iyileştirme olmaksızın buluşun son derece zayıf ve basit olduğu kalitesiz patentler eliyle,

• eşdeğer ilaçların pazara girişlerinin geciktirilmesi/engellenmesi suretiyle pazardaki rekabetin engellendiği,

• yaratılan tekel nedeniyle ilacın fiyatının yüksek kaldığı,

• kamu maliyesi üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle kamu kaynaklarının rasyonel kullanılmadığı,

• en önemlisi hastaların ilaca erişiminin engellendiği,

• 2004/27/EC sayılı AB Direktifinde ilaçların ruhsatlandırılması bakımından bilinen maddenin tuzları, esterleri, eterleri, polimorfları, metabolitleri, saf formu, tanecik boyutu, izomerleri, izomerlerinin karışımları, kompleksleri, kombinasyonları ve diğer türevleri etkinlik açısından belirgin bir değişiklik göstermedikleri müddetçe aynı madde olarak kabul edildiği

gerekçe gösterilerek, değiştirilmesi öngörülen 551 sayılı KHK’nın 7 nci maddesinin sonuna bir fıkra eklenmesi talep edilmiştir. Bunun üzerine Hükümetin katılmama gerekçesi olarak;

• Kalitesiz patentler ile mücadelede patent ofisinin teknik altyapısının geliştirilmesi, araştırma ve inceleme raporlarının kalitesi ile araştırma raporlarında bulunması gereken dokümanlara erişim ve araştırma-inceleme prosedürünün kalitesinin artırılmasının rolünün büyük olduğu,

- Kanunda belirtilen patent verilebilirlik şartlarını sağlamayan buluşlara patent verilmesinin kalitesiz patentleri ortaya çıkardığı, ancak “kalitesiz patent” ile “zayıf patent” kavramlarının farklı anlamlar taşıdığı ve “zayıf patent” kavramının koruma kapsamı dar ve yeteneği zayıf patentleri ifade ettiği, dolayısıyla zayıf patente sahip buluşların patent hakkı ihlal edilemeksizin başkalarınınca üretilmesinin ya da kullanılmasının mümkün olduğu,

- Tasarının diğer maddeleri ile incelemesiz patentin ve incelemeye ilişkin sayı sınırlamasının kaldırılması, tescil sonrası itiraz mekanizmasının getirilmesi ve Enstitünün uzman kadrosunun güçlendirilmesi ve diğer yollarla kaliteli patent verilmesine ilişkin iyileştirmelerin yapıldığı,

- Hindistan’da patent verilemeyecek hallerle benzer hükümler içeren önerenin ülkemizin taraf olduğu Avrupa Patent Sözleşmesi (EPC) ile çeliştiği,

- EPC gereğince Avrupa Patent Ofisi (EPO) tarafından tescil edilen patentlerin, sözleşmeye üye tüm ülkelerde kendi patent ofislerince verilmiş bir patent olarak kabul edildiği,

- Önerenin kabulü halinde Avrupa Patent Ofisinden alınan patentlerin kanunlarımıza aykırı olmasına rağmen ülkemizde geçerli olabileceği ve aynı nitelikteki yerli buluşlar için Enstitü tarafından patent verilemeyeceği, bu durumun da yerli yatırımcıyı maliyeti daha yüksek uluslararası patent ofislerine yönelmek zorunda bırakacağı,

- İlaça patent verilebilmesi için getirilen “bilinen etkinliğinin iyileştirilmesi ile sonuçlanması” şartı ile, sağlık ile ilgili kimyasallara patent verilebilmesinin o maddenin tedavi edici etkinliği ile ilişkili hale getirildiği, oysa bilinen bir maddenin yeni formunun bulunması halinde o maddenin bilinen etkinliği iyileştirilmemiş olsa bile farmasötik teknoloji bakımından çok daha farklı ve üstün yanlarının ortaya çıkabileceği, örneğin stabilite, vücutta kalış süresi, doldurulma ya da ambalajlamadaki problemlerin üstesinden gelinebileceği, daha önceden üretilmesi mümkün olmayan yeni ilaçların üretilmesine imkan verebileceği, impurite konusunda (istenmeyen yan maddenin çıkarılması) gelişmeler sağlanabileceği,

- Aynı etkin maddenin polimorflarının fiziksel özellikleri ve çözünürlüklerinin farklı olabildiği ve bazı polimorflarda üretim tekniği, basınç ve sıcaklığın istenen ürünün elde edilmesi açısından belirleyici olabildiği, dolayısıyla usul yeni bir ürünle sonuçlanmasa dahi, bilinen bir ürünün elde edilmesinde kullanılan bir usul için daha avantajlı ve ileri tekniklerin ortaya çıkabildiği, bu nedenle önceki üretim tekniğine göre “proses verimliliği, daha az maliyet, daha az enerji, yüksek hız” gibi avantajlar içeren usullere yönelik AR-GE çalışmalarının da özendirilmesi ve patentle korunması gerektiği, ifade edilmesinin ardından önerge reddedilerek madde aynen kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 7 nci maddesi; değiştirilmesi öngörülen 551 sayılı KHK’nın 45 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde, bölünmüş başvurunun stratejik patentleme yöntemleriyle kötüye kullanımını engellemek için başvurunun patentlenebilir olup olmadığının en kısa sürede netleştirilmesini sağlamak amacıyla;

a) Patent kapsamının sonradan genişletilmesini ve incelemenin zorlaştırılmasını önlemek için; uluslararası metinlerle uyumlu bir şekilde ve kanun yapım tekniğine de uygunluğun sağlanması amacıyla “Bildirim kapsamındaki buluşlar için bölünmüş başvuru yapılabilir.” cümlesinin teklif edilmesine karşın aynı anlamı ifade ettiği gerekçesiyle “patent başvurusundan” ibaresinden sonra gelmek üzere “ilgili spesifik” ibaresinin eklenmesi ve “yıl içinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “yapılan bildirim kapsamını aşmayacak şekilde” ibaresinin eklenmesi,

b) bölünmüş başvuru yapılması için tanınan sürenin 2 yıldan 1 yıla indirilmesi için “bildirim tarihinden itibaren” ibaresinden sonra gelen “iki” ifadesinin “bir” olarak değiştirilmesi, suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 13 üncü maddesi; patent başvurusunun değerlendirilmesi sürecinin uzamasının kötü niyetli başvuru sahiplerince suiistimal edilebildiği dikkate alınarak, sürecinin en kısa sürede sonuçlandırılmasına duyulan ihtiyaç nedeniyle başvurunun düzeltilmesine ilişkin bildirimlere 3 defa ile sınırlama getirilmesine ilişkin cümle; halen uygulanmakta olan 3 bildirim sınırlamasının başvuru sahiplerinin yeterince profesyonelleşmediği ülkemizde yetersiz kaldığı, bu durumun mahkemelerce ek bildirimle hükmedilmesine dahi sebebiyet verebildiği ve ayrıca bildirim sınırlamasının başvuru sahiplerinin aleyhine işleyebileceği gerekçeleriyle başka bir önlem getirilmesi gereğinin vurgulanmasına karşın; değiştirilmesi öngörülen 551 sayılı KHK’nın 62 nci maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna eklenmek suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 20 nci maddesi; çerçeve 24 üncü maddesi ile getirilen çifte korumanın hukuki güvenceye alınması, marka hukukunda Hukuk Genel Kurulu kararı ile bir hükümsüzlük nedeni sayılan kötü niyetin benzer şekilde patentler için de hükümsüzlük nedeni sayılması, asıl buluş için istenen patentin mahkemece hükümsüzlüğüne karar verildiği bir durumda, buna bağlı olarak oluşturulan diğer istemlerin de geçersiz hale getirilmesi gerekçeleriyle değiştirilmesi öngörülen 129 uncu maddeye eklemeler yapılması verilen önerge ile talep edilmiştir. Bunun üzerine Hükümetin katılmama gerekçesi olarak;

- “Patent konusunun patent verilebilirlik şartlarını taşıyamaması” ile içinde kötü niyeti barındıran gasp hâlinin başvuru sahibinin kötü niyetli olmasını kapsayan hükümsüzlük nedenleri olduğu, ayrıca bütün patent başvurularının münhasıran kötü niyet iddiasıyla hükümsüzlük davasına konu yapılması hâlinde patent sahibinin haklarının engellenmesine neden olacağı,

- Marka hukukunda ve patent hukukunda yıllardır uygulanagelen sistemde başvuru sahibinin kötü niyeti noktasındaki ayırımın bilinçli bir tercih olduğu ve marka ve patent arasındaki farkların doğal sonucu olduğu,

- Marka başvuruları için mutlak yenilik niteliğinin aranmadığı ve sadece Türkiye’de tescilli markalar üzerinden benzerlik araştırması yapıldığı, buna karşın patent başvurusunun yenilik ve buluş basamağını aşma kriterlerinin dünya çapında araştırıldığı ve bu kriterlerin madde kapsamında halihazırda hükümsüzlük hali olarak yer aldığı,

- Bağımlı istemin bağımsız istemin hükümsüz kılınması halinde geçersiz hale gelmesinin patent sistematığının ruhuna aykırı olduğu, zira başvuru sahibinin bağımsız bir isteme bağımlı istem yazmasının, başvuru aşamasında henüz buluşunun ne kadar geniş bir alanı koruyacağını kestirememiş olmasından kaynaklandığı, bu yolla daha dar alternatiflerini de sunarak buluşun farklı alternatiflerinin de korunmasının amaçlandığı,

- Ayrıca bağımsız bir istem patent verilebilirlik şartlarını taşıyorsa dahi, buna bağımlı istemlerle daha dar bir kapsamı korumanın başvuru sahibinin hakkı olduğu,

- Yurt dışı uygulamalarında da benzer hükümlere rastlanmadığı hatta aksine Almanya gibi bazı ülkelerde bağımlı istemin geçerliliğine ilişkin uygulamaların var olduğu,

ifade edilmesinin ardından değiştirilmesi öngörülen 129 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen “10 uncu maddelere” ifadesinden sonra gelmek üzere redaksiyonla “ve 170 inci maddeye” ifadesinin ve fıkranın sonuna “Başvuru sahibinin kötü niyetli olması halinde” bendinin ve üçüncü fıkrasının sonuna ise “Bağımsız istemin hükümsüz kılınması durumunda ona bağımlı istemler de hükümsüz hale gelir.” eklenmesi suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 21 inci maddesi; usul patentinin tecavüze uğradığını iddia eden davacının davalının kullandığı usulü bilmesi mümkün olamayacağı için, ispat külfetinin yeri değiştirilerek davalıya patent alınmış usulden farklı bir usul ile üretim gerçekleştirdiğini ispatlama yükü getirilmesi amacıyla, değiştirilmesi öngörülen 551 sayılı KHK’nın 136 ncı maddesinin ikinci fıkrasının TRIPS’in 34 üncü maddesi ile uyumlu bir şekilde yeniden düzenlenmesi suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 22 nci maddesi; biyolojik madde veya usuller ile biyoteknolojik buluşların, faydalı model belgesi ile korunması mümkün olmadığı ve dünyadaki uygulama ile de paralellığı sağlamak amacıyla, değiştirilmesi öngörülen 155 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen “kimyasal” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve biyolojik” ifadesinin ve fıkranın sonuna “biyoteknolojik buluşlar”ın bent olarak eklenmesi suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 27 nci maddesi; yıllık ücretin vadesinde ödenmemesi halinde patent hakkı vade tarihi itibarıyla sona ereceği hükme bağlanmış olmasına rağmen bu hakkın sona erdiğine ilişkin bildirim yapıldığı tarihten itibaren ödenecek telif ücreti ile sona eren hakkın yeniden kazanılmasına imkan verilmesinin yeni buluş için başvuruda bulunacak üçüncü şahısları mağdur edebileceği gerekçesiyle, değiştirilmesi öngörülen 551 sayılı KHK’nın 173 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında geçen “yapıldığı tarihten” ifadesinin redaksiyonla “en geç 6 ay içinde yapılması kaydıyla, bildirim tarihinden” şeklinde değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 28 inci maddesi; ilaç ve tıbbi cihazlardaki patent uygulamasının ulusal güvenliği ya da ülke ekonomisini tehdit eden durumlara karşı tedbir olmak üzere Sağlık Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kuruluna yetki verilmesine ilişkin ek maddenin 551 sayılı KHK’ya ilave edilmesine ilişkin önerge, 551 sayılı KHK’nın 99 ila 120 nci maddeleri arasında düzenlenen zorunlu lisansa ilişkin hükümler ve özellikle 103 üncü maddesi ile ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiş bulunduğu gerekçesiyle reddedilmiş ve bunun üzerine aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 91 inci maddesi; tescil sonrası itiraz mekanizmasının, incelemesiz patentin kaldırılması nedeniyle Enstitünün iş yükünün artacak olması dikkate alınarak ve ayrıca itirazların ihtisaslaşmış patent uzmanlarınca incelenebilmesini teminen, itiraz uygulamasına ilişkin 551 sayılı KHK’ya 62/A maddesinin eklenmesini öngören çerçeve 14 üncü maddenin yürürlüğünün 01.01.2016 tarihine ertelenmesini sağlayacak şekilde değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Raporumuz, esas komisyona sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Necdet Ünüvar
Adana

Başkanvekili
Türkan Dağoğlu
İstanbul

Sözcü
İsmail Tamer
Kayseri

Kâtip	Üye	Üye
<i>Sevim Savaşer</i>	<i>Muhammed Murtaza Yetiş</i>	<i>Ülker Can</i>
İstanbul	Adıyaman	Eskişehir
	(Son oylamada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Kemalettin Aydın</i>	<i>Süleyman Çelebi</i>	<i>Alev Dedegil</i>
Gümüşhane	İstanbul	İstanbul
	(Muhalefet şerhi ektedir)	
	(Son oylamada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Domaç</i>	<i>Ahmet Haldun Ertürk</i>	<i>Kadir Gökmen Öğüt</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(Muhalefet şerhi vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Aytun Çıray</i>	<i>Nesrin Ulema</i>	<i>Sıtkı Güvenç</i>
İzmir	İzmir	Kahramanmaraş
(Muhalefet şerhi ektedir)		
(Son oylamada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Fuat Karakuş</i>	<i>Özgür Özel</i>	<i>Muzaffer Yurttaş</i>
Kilis	Manisa	Manisa
	(Muhalefet şerhi vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Öz</i>	<i>Mahmut Kaçar</i>	<i>Candan Yüceer</i>
Mersin	Şanlıurfa	Tekirdağ
(Muhalefet şerhim vardır)		(Muhalefet şerhi ektedir)
		(Son oylamada bulunamadı)

MUHALEFET ŞERHİ

11.03.2013 tarihinde TBMM Başkanlığına gelen ve 10 Nisan 2013 tarihinde de Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda görüşmelerine başlanan Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, ilk başta Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilmemiştir. Ancak daha sonra tarafımızdan Meclis İçtüzüğü'nün 34 üncü maddesi hatırlatılarak ilgili Komisyonlara yapılan yazılı başvuru sonucunda Komisyonumuz tarafından söz konusu tasarısı Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonundan talep edilerek gündeme alınmıştır.

Bilimsel ilerlemeyi hızlandıran buluşların patentlenmesi, Ar-Ge faaliyetlerinin sürdürülebilir olması gibi temel ilkelere herhangi bir şekilde karşı olmamakla birlikte; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna 10.04.2013 tarihinde Meclis İçtüzüğü'nün 34 üncü maddesi ile havale edilen **Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının** konunun ilaç ve dolayısıyla halk sağlığı olması nedeniyle de oldukça önemli olduğunu bir kez daha yineler, bu anlamda Komisyonumuzca tasarıda önemli birçok değişiklik yapıldığının altını çizerek.

Patent başvurularının %15'inin ilaç alanında olmasına rağmen, ürünün yapısı gereği uzun uğraşlar büyük maddi yatırımlar ve zaman gerektirmesinden ve dolayısıyla sadece ilaç firmaları ve bilim adamları tarafından yapılabilecek patent başvurularının niteliği göz önüne alınıp, amaca yönelik olma ve hedef odaklı başvuru yüzdesi göz önüne alındığında **konu fiilen %80-85' oranında ilaçta patenti ilgilendirmektedir.** Ayrıca, **Türkiye'de ilaç ödemelerinin % 90-95 oranlarında devlet tarafından ödendiği düşünüldüğünde** özellikle, muhalefet partilerinin, meslek örgütlerinin, sivil toplum kuruluşlarının ve yerli ilaç sanayicilerinin yoğun çabaları sonucunda; söz konusu kanun tasarısında yapılan değişiklikler ile **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumu bütçesinde bu kanun tasarısı ile oluşacak yıllık 3 Milyar TL'lik bir ek maliyetin önüne geçilmiştir.**

Ülkemizde ilaçla ilgili temel hukuksal sorunları özel olarak düzenleyen bir "ilaç yasası" olmamasına karşılık çeşitli yasalarda ve yönetmeliklerde ilaçla ilgili genel düzenlemelere yer verilmiştir. **Bu kanun tasarısı ile yeniden düzenlenen Patent Haklarına ilişkin olarak da** ilaç, diğer buluşlardan farklı olarak patent konusunda sağlık hakkı ve patent hakkı ekseninde bir tartışmanın konusu olmaktadır. Patent haklarına ilişkin olarak Osmanlı İmparatorluğu 1879 yılında İhtira Beratı Kanunu ile Fikri Mülkiyet Haklarını güvence altına almış ve bu kanunda ilaç, patent koruması kapsamı dışında tutulmuştur. Türkiye 15 Nisan 1994'te İlacın patente konu olması yolunu açan TRIPS'i (Fikri Mülkiyet Haklarının Ticaretle Bağlantılı Yönlerine Dair Anlaşma) uzun tartışmalar sonucunda imzalamış ve bu anlaşma 31 Aralık 1994'te yürürlüğe girmiştir. TRIPS gerekli yasal düzenlemeleri yapmak üzere Türkiye'nin de içinde bulunduğu gelişmekte olan ülkelere 1 Ocak 1995 tarihinden itibaren usul patentleri için 5 yıl, ürün patentleri için 10 yıl geçiş süresi tanımıştır. Fakat Türkiye TRIPS'te tanınan bu süreleri kısaltarak 1 Ocak 1999'da çıkan kanun hükmünde kararnameyle bu süreyi altı yıl öne çekmiş ve bu durum Türkiye'deki ilaç piyasası üzerinde ciddi sıkıntılar doğurmuştur. 27 Haziran 1995'te 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile İlaç Patentleri Türkiye'de işleme alınmaya başlamıştır.

Ancak ilaç gibi sosyal bir ürünün sadece patent ve fikri mülkiyet hakları üzerinden değerlendirilmesi önemli bir eksiklik olacaktır. Çünkü ilaç, piyasada bulunan herhangi bir ürün olmadığı gibi, arz-talep dengesine de sahip değildir ve ilaca son tüketici değil, onun adına sağlık profesyonelleri karar vermektedir. **Bu anlamda ilaç talep esnekliğinin sıfır olduğu bir ürün ve her şeyden önemlisi ilaç sosyal bir ürün olarak nitelendirilmektedir.** Yani ilacın, ihtiyaç duyulduğu anda gecikmeksizin en iyi kalitede ve en iyi saklama koşullarında hastaya ulaşması gerekir ve hastanın tedavi süreci için gerekli olan bu talep ertelenemez ve derhal karşılanmalıdır. Bu nedenle ilacın diğer ürünlerden ve dolayısıyla diğer ürünlerin patentlenmesinden daha farklı düşünülmesi gerekmektedir.

İlaç aynı zamanda stratejik bir üründür. Yokluğu kitlesel hastalıklara ve ölümlere neden olabilir. Bu nedenle, **her ülkenin kendisine yeterli bir ilaç üretiminin olması, küresel salgınlar, savaşlar gibi sorunlar karşısında toplum sağlığını korumak için gerekli önlemleri almış olması önemlidir.**

Ayrıca; ülkemizde ilaç harcamalarının çok önemli bir kısmının sosyal güvenlik sistemi tarafından karşılandığı düşünüldüğünde, ilaç ile ilgili yapılacak tasarruflarda bütçenin de gözden geçirilmesi gerekmektedir. Üstelik; sağlık ve sosyal güvenlik harcamaları üzerinde artan baskı “bütçe açıkları” söylemi ile ilaçta tasarruf politikalarını gündeme getirmektedir. Ancak, burada her zaman üzerinde ısrarla durduğumuz akılcı ilaç politikaları için gerekli olan tedbirler atlanmakta ve ilaçta niceliksel tasarruf tedbirleri alınarak ilaç politikalarında kalıcı iyileştirmeler göz ardı edilmektedir. Örneğin, Türkiye’de ithal ilaçlar toplam ilaçların kutu bazında yüzde 20’sini oluşturmasına karşın, TL bazında değeri pazarın yüzde 50’sine karşılık gelmektedir. Yani, **ülkemiz bir kutu ithal ilaca bir kutu yerli ilacın iki buçuk katı kadar fazla bütçe ayırmaktadır.** Ayrıca son 10 yılda ülkemizde bulunan yerli ilaç firmalarının çok önemli bir kısmı yabancı ilaç tekellerine satılmış ya da yönetimleri fon yönetim şirketlerinin eline geçmiştir. Şöyle ki; Türkiye’de ilaç sanayinde pazardaki ilk 20 firmadan sadece 4’ü, ilk 10 firmadan ise sadece 2’si yerli firmadır. Bu durumda açıkça, ilaç pazarının çok uluslu şirketlerin kontrolünde olduğunu göstermektedir. **Ülkemizde, önceden ilaç sektöründe çok güçlü yerli ilaç sanayi varken, şimdi AKP iktidarı ile birlikte bu sanayinin nitelikli çoğunluğunu oluşturan güçlü firmalar teker teker el değiştirmiştir,** ilaçta patent koruması tartışmaları ile paralel bir şekilde Türkiye’de ilaç pazarı büyük oranda çok uluslu şirketlerin tekeline geçmiştir. Bu da bugün ve ileride özellikle halk sağlığı açısından stratejik bir önemi olan ilaç sanayinde Türkiye’nin yabancı ülkelere bağımlı hale geldiğinin kanıtıdır. 1980’li yıllarda ilaçta yabancı firma/yerli firma sermaye oranı %38 yabancı firma, %62 yerli firma iken, 1995’te yerli ve yabancı firmaların sermaye oranları %50 -%50 olmuştur. Bugün ise yabancı sermayenin %90’lara ulaştığı bilinmektedir.

Aynı zamanda, 1980’li yıllardan itibaren ilaç pazarında **yeni molekül keşfi düşme eğilimine girmiştir.** Bu nedenle, keşfedilen yeni moleküllerin patentlenmesinden elde edilen gelir kaybı, patent süresinin uzatılması, veri koruma ve arkasından veri imtiyazı/münhasıriyeti gibi uygulamalarla ilaçtaki sınai mülkiyet hakkının uzatılması ile telafi edilmeye çalışılmaktadır.

Önümüzdeki **yirmi yıl içinde ilaçların yüzde 50’sinin jenerik, yüzde 50’sinin ise biyoteknolojik ilaçların oluşturacağı** tahmin edilmektedir. Bunun kamu bütçesi üzerinde yaratacağı maliyet, halihazırda çok fazla olarak değerlendirilen ve global bütçe gibi tedbirlerle baskılanmaya çalışılan harcamaların iki katına çıkması anlamına gelmektedir.

Patent koruması ve veri koruma kapsamı dışına çıkan ve belli süreleri dolduran ilaçların eşdeğerleri ruhsat almakta ve orijinal ürünlere karşı fiyat avantajı sağlayan bu ürünlerin karşısında mevcut pazarlarını korumak ve rekabet etmek isteyen orijinal ürünlerde fiyatlarını hızla düşürmektedirler. Bu bağlamda bakıldığında, ulus ötesi şirketlerin anılan koruma tedbirleri ile yarattığı tekel ortamında kendilerince karşılaştıkları en büyük tehdit kuşkusuz jenerik ilaç rekabetidir. **Çünkü jenerik ilaç rekabeti fiyatları düşürmektedir.** Jenerik firmalar, gücünü bu pahalı ilaçlara karşı ucuz alternatif oluşturmasından almaktadır. Diğer taraftan orijinal ilaç üreticileri, pazar paylarını korumak ve fiyat rekabeti baskısından kurtulmak için ilaçlarının en azından birinci jeneriklerini de kendileri üretme yoluna gidebilmektedir. Bilindiği üzere, jenerik ilaçlara en fazla bulaşıcı hastalıklarla boğuşan geri kalmış ülke insanları ihtiyaç duymaktadır. Buna ek olarak gelişmekte olan ülkelerde kronik hale dönüşmüş bütçe açıklarından kaynaklı olarak da ucuz ilaç desteklenmektedir. Bu bakımlardan “inovasyonu geliştirmek” amacıyla yürürlükteki patent ve veri koruma uygulamalarının, halk sağlığını ön plana alan bir şekilde kısıtlanması doğaldır. Örneğin; fikri mülkiyet hakları konusunda son derece hassas olduğu bilinen ABD’de dahi ilaç söz konusu olduğunda eşdeğer ilaçların patent süresinin dolmasının hemen ardından piyasaya sunulmasının sağlanması için, henüz patent süresi dolmadan patent sahibinin izni olmaksızın buluşun kullanılmasına izin verilmesi anlamına gelen “**Bolar İstisnası**“ tanınabilmektedir.

Tüm bu bilgi ve değerlendirmeler ışığında, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun **Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına** ilişkin görüşmelerinde ilaçta patent ile ilgili son derece olumlu değişiklikler yapılmış olsa da tasarıdaki bazı maddeler hala tartışmalı niteliğini korumaktadır.

1/756 sayılı Kanun Tasarısının çerçeve 3. Maddesinde değişiklik öneren önergemiz, Komisyonumuzun 18.04.2013 tarihli toplantısında reddedilmiştir. Ancak bu red kararı ile tarihi bir fırsat heba edilmiştir. Bu değişiklik önergesinin reddi ile heba edilen tarihi fırsat nedir?

1995 yılında gece yarısı alelacele çıkarılan 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, tam 18 yıl boyunca Meclis’e ulaşamamıştır. Halbuki bu KHK ile yürürlüğe konan patent sistemi, en büyük etkisini ilaçta (ve haliyle sağlık sistemimizde) göstermiştir. Sağlık alanında çok büyük etkisi olan patent gibi bir alanda Meclis’in politika üretmesine 18 yıl boyunca fırsat tanınmamıştır. Halbuki tüm dünyada patente en büyük müdahale, sağlık ve ilaç alanındadır.

Örneğin;

1) Bütün dünyaya paralel şekilde, mevzuatımız uyarınca “cerrahi usuller, tedavi usulleri ve teşhis usulleri” patentlenemez. (551 Sayılı KHK, Madde- 6)

2) Dünya Ticaret Örgütü çatısı altında gelişim alanı bulmuş olan DOHA Deklarasyonu, ilaç patentlerinde zorunlu lisansı düzenler.

3) Bolar istisnası, ruhsatlandırma aşamasındaki işlemlerin patentten muaf olacağını ifade eder.

Yukarıdaki istisnalara baktığımızda, bu istisnaların her birinin arkasında uzun hukuki mücadeleler olduğunu görürüz. Bu mücadelelerin doğru okunuşu şudur: patent sistemindeki boşlukların istismarı sonucunda vicdanlarda açılan yaralara merhem olma çabası.

İlaç patentleri ile ilgili olarak dünyada yeni bir istisna doğmuştur ve ilaç sektöründe çalışan tüm tarafların yakından takip ettiği bu istisna artık kritik eşikleri aşmış ve yayılma safhasına geçmiştir. Bu düzenleme şu anda sadece üç ülkenin mevzuatında yer almaktadır: Hindistan (2005), Filipinler (2008) ve Arjantin (2011). Ancak bu istisnanın akıbeti birkaç yıldır belirsizliğini korumaktaydı ve Hindistan'ın geri adım atıp atmayaacağı beklenmekteydi. Uzun süredir merakla beklenen cevap, Hindistan Anayasa Mahkemesi'nin 01.04.2013 tarihli tasdik kararı ile gelmiştir. Bu karara göre: istisna kalcıdır! Dolayısıyla önümüzdeki yıllarda, global ölçekte, bu istisnayı yaymaya çalışacaklarla, yayılmasını önlemeye çalışacakların mücadelesine tanık olacağız. **Bu açıdan bakıldığında; önergemizin reddi ile bu istisnanın Türkiye'de de kabulünün önlenmesinin bazı çevreler açısından ne derece büyük önem arz ettiği daha net ortaya çıkmaktadır.** Bu istisnanın dördüncü bir ülke olarak Türkiye'de kabulü elbette bu yayılmayı son derece hızlandıracak bir katalizör etki yaratacağı.

Ancak biliyoruz ki 3-d istisnası artık dünyada kök salmıştır ve yavaş yavaş da olsa mevzuatına dahil olduğu ülke sayısı 13, 23, 33 ... şeklinde artacaktır. Ülke sayısındaki artış sonrasında bu istisna Meclis gündemine elbette tekrar gelecektir ve kabul edilecektir. Bilinmesi gerekir ki; yeni molekül bulunamaması sonucunda obez hale gelen ekonomik yapılar, masa başı tabir edilebilecek patentlerle statükoyu sürdürmeye çalışmaktadırlar. Ancak bu palyatif çözümlerin, sosyal güvenlik sistemini zor finanse etmeye çalışan mekanizmalarda yarattığı tahribat, söz konusu patentlerin getirdiği iddia edilen sözde toplumsal faydaların kat kat üzerindedir. Yani fayda/zarar hesabında müthiş bir dengesizlik söz konusudur ve bu dengesizlik vicdanları yaralamaktadır. Bu da demektir ki; bir noktada bu gidişata dur denecektir ve dur denmeye başlanmıştır. Gelecek nesillere ve tarihe not düşmek isteriz ki; bizler Türkiye'nin bu dönüşümü çabucak gerçekleştirmesi için elimizden geleni yaptık. Türkiye'nin bu kayıp yıllar boyunca yaşayacağı tahribatın sorumluluk ve utancı bizlere ait olmayacaktır.

1/756 sayılı Kanun Tasarısının çerçeve 28 inci maddesinde muhalefetin vermiş olduğu önerge kabul edilmemiştir. Bu ek madde önergesinde gerekçemiz; Patent uygulamasının ulusal güvenlik ya da halk sağlığını tehdit eder hale geldiği durumlarda kullanmak üzere tedbir olarak Uluslararası sermayeye bağımlı kalmadan ilaç üretiminin önündeki engelleri kaldırmaktır. Böyle bir durumda İlaç alanında en gelişmiş ülke olan Amerika'nın dahi patenti bir kenara koyarak Halk sağlığını en önde tuttuğu herkesin malumudur. Komisyon toplantısı sırasında konunun Zorunlu Lisans başlığı altında 551 sayılı KHK madde 103'te geçtiği belirtildi. Ancak; Dünya'da zorunlu lisans gerekçeleri sınırlı ve uygulaması çok ender olan bir durumdur. Buna ek olarak Mevcut 551 sayılı KHK'nın 103. Maddesine göre zorunlu lisans ancak Bakanlar Kurulu kararından sonra Mahkeme kararı ile verilebilmektedir.

551 sayılı KHK 103 üncü maddesinin son bendinde 'Buluşun kullanımının genelleştirilmesi veya kullanımın patent sahibinden başka bir kişiye verilmesine ihtiyaç olmadan, buluşun kamu yararına kullanımı patent sahibi tarafından gerçekleştirilebilirse, patent konusu buluş, Bakanlar Kurulu Kararı ile şartlı olarak zorunlu lisans konusu yapılabilir. Böyle bir durumda, Bakanlar Kurulu Kararına göre, mahkeme, bir yıldan fazla olmamak üzere belirlenecek bir süre içinde, patent sahibi tarafından buluşun kamu yararını karşılayacak yeterlikte kullanımına başlanılmasına, mevcut kullanımın geliştirilmesine veya miktarın artırılmasına karar verir. Mahkeme, patent sahibinin de konu hakkındaki görüşünü aldıktan sonra, uygun olan süreyi belirler veya patent konusu buluşu derhal zorunlu lisans konusu yapar. Belirlenen sürenin geçmesinden sonra, mahkeme, kamu yararına

kullanımın yapılıp yapılmadığına karar verir. Kamu yararına kullanımın karşılanmadığına mahkemece karar verilirse, patent konusu buluş zorunlu lisans konusu yapılır.” denilmektedir. Mevcut Yargı sistemimizin ne kadar ağır işlediği ve en basit bir patent davasının dahi, temyizi ile birlikte 3 yıldan önce bitmediği aşikar iken 1 gün bile bekleme tahammülü olmayan kanser hastasına nasıl bekle denilecektir. Ayrıca zorunlu lisans adı üzerinde yine uluslararası bağımlılığı devam ettiren bir müessesedir. Oysa her ne kadar kavram olarak benzer olsa da önergemizde bulunan ek madde konuyu zorunlu lisans kapsamından ve mahkeme sürecinden çıkarıp pratik olarak daha uygulanabilir hale getirmektedir. Ayrıca, bilindiği üzere ilaç firmaları özellikle kanser ilacı gibi hasta açısından erişiminin hayati önem taşıdığı ilaçları Türkiye’ye getirmemektedirler. Bu ilaçların kalitesiz patent kapsamında korumaları uzatılmaktadır. Bu ek madde ile Halk Sağlığının en önde tutulması gereken durumlarda Sağlık Bakanlığı’nın gerekli görmesi ve teklifi üzerine Bakanlar Kurulu ilaç ve tıbbi cihazların tamamının veya bir kısmının patent koruması dışına çıkarmaya yetkilendirilmesi hedeflenmektedir.

Yukarıdaki tüm değerlendirmeler ışığında;

Türkiye’nin gündeminde yıllardır olan ve 3 yıla yakın bir süredir ilaç sektöründe ve sağlık alanında yaratabileceği tahribat ve sosyal güvenlik kurumu üzerine getireceği yeni ilave yükler düşünülerek beklemede olan böyle bir tasarının ana komisyon olarak ele alınması gereken Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna ilk başta by-pass edilerek hiç havale edilmemiş olması, daha sonrasında ise tali komisyon haline gelmesi oldukça düşündürücüdür.

Komisyon Başkanlığına başvurumuz neticesinde Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilen ve bu şekilde tasarıdan haberdar olunan, Komisyonda yoğun tartışmalar sonucunda pek çok değişikliğe uğrayan bu tasarının Komisyonumuz by-pass edilerek geçmesi durumunda ulusal çıkarlarımız açısından yaratacağı tahribata ve bürokratik ve siyasi iradenin bu konuda her an neler yapabileceğine de dikkat çekerek, tasarıda önergelerimizle yapılan değişikliklerin önemini bir kez daha vurguluyor, tüm uyarı ve önerilerimize rağmen değiştirilmeyen kısımların ise bir kez daha altını çiziyoruz.

Kadir Gökmen Öğüt

İstanbul

Süleyman Çelebi

İstanbul

Aytun Çıray

İzmir

Özgür Özel

Manisa

Candan Yüceer

Tekirdağ

MUHALEFET ŞERHİ

Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, ilk başta Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilmemiştir. Daha sonra tali komisyon olarak görüşülmüştür.

Bilimsel ilerlemeyi hızlandıran buluşların patentlenmesi. Ar-Ge faaliyetlerinin sürdürülebilir olması gibi temel ilkelere herhangi bir şekilde karşı olmamakla birlikte; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna 10.04.2013 tarihinde Meclis İçtüzüğü'nün 34 üncü maddesi ile havale edilen **Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının** konunun ilaç ve dolayısıyla halk sağlığı olması nedeniyle de oldukça önemli olduğunu bir kez daha yineler, bu anlamda Komisyonumuzca tasarıda önemli birçok değişiklik yapıldığının altını çizerek.

Patent başvurularının %15'inin ilaç alanında olmasına rağmen, ürünün yapısı gereği uzun uğraşlar büyük maddi yatırımlar ve zaman gerektirmesinden ve dolayısıyla sadece ilaç firmaları ve bilim adamları tarafından yapılabilecek patent başvurularının niteliği göz önüne alınıp, amaca yönelik olma ve hedef odaklı başvuru yüzdesi göz önüne alındığında **konu fiilen %80-85' oranında ilaçta patenti ilgilendirmektedir.** Ayrıca, **Türkiye'de ilaç ödemelerinin % 90-95 oranlarında devlet tarafından ödendiği düşünüldüğünde** özellikle, muhalefet partilerinin, meslek örgütlerinin, sivil toplum kuruluşlarının ve yerli ilaç sanayicilerinin yoğun çabaları sonucunda; söz konusu kanun tasarısında yapılan değişiklikler ile **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumu bütçesinde bu kanun tasarısı ile oluşacak yıllık 3 Milyar TL'lik bir ek maliyetin önüne geçilmiştir.**

Ülkemizde ilaçla ilgili temel hukuksal sorunları özel olarak düzenleyen bir "ilaç yasası" olmamasına karşılık çeşitli yasalarda ve yönetmeliklerde ilaçla ilgili genel düzenlemelere yer verilmiştir. **Bu kanun tasarısı ile yeniden düzenlenen Patent Haklarına ilişkin olarak da** ilaç, diğer buluşlardan farklı olarak patent konusunda sağlık hakkı ve patent hakkı ekseninde bir tartışmanın konusu olmaktadır. Patent haklarına ilişkin olarak Osmanlı İmparatorluğu 1879 yılında İhtira Beratı Kanunu ile Fikri Mülkiyet Haklarını güvence altına almış ve bu kanunda ilaç, patent koruması kapsamı dışında tutulmuştur. Türkiye 15 Nisan 1994'te İlacın patente konu olması yolunu açan TRIPS'i (Fikri Mülkiyet Haklarının Ticaretle Bağlantılı Yönlerine Dair Anlaşma) uzun tartışmalar sonucunda imzalamış ve bu anlaşma 31 Aralık 1994'te yürürlüğe girmiştir. TRİPS gerekli yasal düzenlemeleri yapmak üzere Türkiye'nin de içinde bulunduğu gelişmekte olan ülkelere 1 Ocak 1995 tarihinden itibaren usul patentleri için 5 yıl, ürün patentleri için 10 yıl geçiş süresi tanımıştır. Fakat Türkiye TRIPS'te tanınan bu süreleri kısaltarak 1 Ocak 1999'da çıkan kanun hükmünde kararnameyle bu süreyi altı yıl öne çekmiş ve bu durum Türkiye'deki ilaç piyasası üzerinde ciddi sıkıntılar doğurmuştur. 27 Haziran 1995'te 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile İlaç Patentleri Türkiye'de işleme alınmaya başlamıştır.

Ancak ilaç gibi sosyal bir ürünün sadece patent ve fikri mülkiyet hakları üzerinden değerlendirilmesi önemli bir eksiklik olacaktır. Çünkü ilaç, piyasada bulunan herhangi bir ürün olmadığı gibi, arz-talep dengesine de sahip değildir ve ilaca son tüketici değil, onun adına sağlık profesyonelleri karar vermektedir. **Bu anlamda ilaç talep esnekliğinin sıfır olduğu bir ürün ve her şeyden önemlisi ilaç sosyal bir ürün olarak nitelendirilmektedir.** Yani ilacın, ihtiyaç

duyulduğu anda gecikmeksizin en iyi kalitede ve en iyi saklama koşullarında hastaya ulaşması gerekir ve hastanın tedavi süreci için gerekli olan bu talep ertelenemez ve derhal karşılanmalıdır. Bu nedenle ilacın diğer ürünlerden ve dolayısıyla diğer ürünlerin patentlenmesinden daha farklı düşünülmesi gerekmektedir.

İlaç aynı zamanda stratejik bir üründür. Yokluğu kitlesel hastalıklara ve ölümlere neden olabilir. Bu nedenle, **her ülkenin kendisine yeterli bir ilaç üretiminin olması, küresel salgınlar, savaşlar gibi sorunlar karşısında toplum sağlığını korumak için gerekli önlemleri almış olması önemlidir.**

Ayrıca; ülkemizde ilaç harcamalarının çok önemli bir kısmının sosyal güvenlik sistemi tarafından karşılandığı düşünüldüğünde, ilaç ile ilgili yapılacak tasarruflarda bütçenin de gözden geçirilmesi gerekmektedir. Üstelik; sağlık ve sosyal güvenlik harcamaları üzerinde artan baskı “bütçe açıkları” söylemi ile ilaçta tasarruf politikalarını gündeme getirmektedir. Ancak, burada her zaman üzerinde ısrarla durduğumuz akılcı ilaç politikaları için gerekli olan tedbirler atlanmakta ve ilaçta niceliksel tasarruf tedbirleri alınarak ilaç politikalarında kalıcı iyileştirmeler göz ardı edilmektedir. Örneğin, Türkiye’de ithal ilaçlar toplam ilaçların kutu bazında yüzde 20’sini oluşturmasına karşın, TL bazında değeri pazarın yüzde 50’sine karşılık gelmektedir. Yani, **ülkemiz bir kutu ithal ilaca bir kutu yerli ilacın iki buçuk katı kadar fazla bütçe ayırmaktadır.** Ayrıca son 10 yılda ülkemizde bulunan yerli ilaç firmalarının çok önemli bir kısmı yabancı ilaç tekellerine satılmış ya da yönetimleri fon yönetim şirketlerinin eline geçmiştir. Şöyle ki; Türkiye’de ilaç sanayinde pazardaki ilk 20 firmadan sadece 4’ü, ilk 10 firmadan ise sadece 2’si yerli firmadır. Bu durumda açıkça, ilaç pazarının çok uluslu şirketlerin kontrolünde olduğunu göstermektedir. **Ülkemizde, önceden ilaç sektöründe çok güçlü yerli ilaç sanayi varken, şimdi AKP iktidarı ile birlikte bu sanayinin nitelikli çoğunluğunu oluşturan güçlü firmalar teker teker el değiştirmiştir.** İlaçta patent koruması tartışmaları ile paralel bir şekilde Türkiye’de ilaç pazarı büyük oranda çok uluslu şirketlerin tekeline geçmiştir. Bu da bugün ve ileride özellikle halk sağlığı açısından stratejik bir önemi olan ilaç sanayinde Türkiye’nin yabancı ülkelere bağımlı hale geldiğinin kanıtıdır. 1980’li yıllarda ilaçta yabancı firma/yerli firma sermaye oranı %38 yabancı firma, %62 yerli firma iken, 1995’te yerli ve yabancı firmaların sermaye oranları %50 -%50 olmuştur. Bugün ise yabancı sermayenin %90’lara ulaştığı bilinmektedir.

Aynı zamanda, 1980’li yıllardan itibaren ilaç pazarında **yeni molekül keşfi düşme eğilimine girmiştir.** Bu nedenle, keşfedilen yeni moleküllerin patentlenmesinden elde edilen gelir kaybı, patent süresinin uzatılması, veri koruma ve arkasından veri imtiyazı/münhasıriyeti gibi uygulamalarla ilaçtaki sınai mülkiyet hakkının uzatılması ile telafi edilmeye çalışılmaktadır.

Önümüzdeki **yirmi yıl içinde ilaçların yüzde 50’sinin jenerik, yüzde 50’sinin ise biyoteknolojik ilaçların oluşturacağı** tahmin edilmektedir. Bunun kamu bütçesi üzerinde yaratacağı maliyet, halihazırda çok fazla olarak değerlendirilen ve global bütçe gibi tedbirlerle baskılanmaya çalışılan harcamaların iki katına çıkması anlamına gelmektedir.

Patent koruması ve veri koruma kapsamı dışına çıkan ve belli süreleri dolduran ilaçların eşdeğerleri ruhsat almakta ve orijinal ürünlere karşı fiyat avantajı sağlayan bu ürünlerin karşısında mevcut pazarlarını korumak ve rekabet etmek isteyen orijinal ürünlerde fiyatlarını hızla düşürmektedirler. Bu bağlamda bakıldığında, ulus ötesi şirketlerin anılan koruma tedbirleri ile yarattığı tekel ortamında kendilerince karşılaştıkları en büyük tehdit kuşkusuz jenerik ilaç rekabetidir. **Çünkü jenerik ilaç rekabeti fiyatları düşürmektedir.** Jenerik firmalar, gücünü bu pahalı ilaçlara

karşı ucuz alternatif oluşturmasından almaktadır. Diğer taraftan orijinal ilaç üreticileri, pazar paylarını korumak ve fiyat rekabeti baskısından kurtulmak için ilaçlarının en azından birinci jeneriklerini de kendileri üretme yoluna gidebilmektedir. Bilindiği üzere, jenerik ilaçlara en fazla bulaşıcı hastalıklarla boğuşan geri kalmış ülke insanları ihtiyaç duymaktadır. Buna ek olarak gelişmekte olan ülkelerde kronik hale dönüşmüş bütçe açıklarından kaynaklı olarak da ucuz ilaç desteklenmektedir. Bu bakımlardan “inovasyonu geliştirmek” amacıyla yürürlükteki patent ve veri koruma uygulamalarının, halk sağlığını ön plana alan bir şekilde kısıtlanması doğaldır. Örneğin; fikri mülkiyet hakları konusunda son derece hassas olduğu bilinen ABD’de dahi ilaç söz konusu olduğunda eşdeğer ilaçların patent süresinin dolmasının hemen ardından piyasaya sunulmasının sağlanması için, henüz patent süresi dolmadan patent sahibinin izni olmaksızın buluşun kullanılmasına izin verilmesi anlamına gelen “**Bolar İstisnası**” tanınabilmektedir.

Tüm bu bilgi ve değerlendirmeler ışığında. Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun **Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına** ilişkin görüşmelerinde ilaçta patent ile ilgili son derece olumlu değişiklikler yapılmış olsa da tasarıdaki bazı maddeler hala tartışmalı niteliğini korumaktadır.

1/756 sayılı Kanun Tasarısının çerçeve 3. Maddesinde değişiklik öneren önergemiz, Komisyonumuzun 18.04.2013 tarihli toplantısında reddedilmiştir. Ancak bu red kararı ile tarihi bir fırsat heba edilmiştir. Bu değişiklik önergesinin reddi ile heba edilen tarihi fırsat nedir?

1995 yılında gece yarısı alalece çıkarılan 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, tam 18 yıl boyunca Meclis’e ulaşamamıştır. Halbuki bu KHK ile yürürlüğe konan patent sistemi, en büyük etkisini ilaçta (ve haliyle sağlık sistemimizde) göstermiştir. Sağlık alanında çok büyük etkisi olan patent gibi bir alanda Meclis’in politika üretmesine 18 yıl boyunca fırsat tanınmamıştır. Halbuki tüm dünyada patente en büyük müdahale, sağlık ve ilaç alanındaadır.

Örneğin:

1) Bütün dünyaya paralel şekilde, mevzuatımız uyarınca “cerrahi usuller, tedavi usulleri ve teşhis usulleri” patentlenemez. (551 Sayılı KHK. Madde- 6)

2) Dünya Ticaret Örgütü çatısı altında gelişim alanı bulmuş olan DOHA Deklarasyonu, ilaç patentlerinde zorunlu lisansı düzenler.

3) Bolar istisnası, ruhsatlandırma aşamasındaki işlemlerin patentten muaf olacağını ifade eder.

Yukarıdaki istisnalara baktığımızda, bu istisnaların her birinin arkasında uzun hukuki mücadeleler olduğunu görürüz. Bu mücadelelerin doğru okunuşu şudur: patent sistemindeki boşlukların istismarı sonucunda vicdanlarda açılan yaralara merhem olma çabası.

İlaç patentleri ile ilgili olarak dünyada yeni bir istisna doğmuştur ve ilaç sektöründe çalışan tüm tarafların yakından takip ettiği bu istisna artık kritik eşikleri aşmış ve yayılma safhasına geçmiştir. Bu düzenleme şu anda sadece üç ülkenin mevzuatında yer almaktadır: Hindistan (2005), Filipinler (2008) ve Arjantin (2011). Ancak bu istisnanın akıbeti birkaç yıldır belirsizliğini korumaktaydı ve Hindistan’ın geri adım atıp atmayacağı beklenmekteydi. Uzun süredir merakla beklenen cevap, Hindistan Anayasa Mahkemesi’nin 01.04.2013 tarihli tasdik kararı ile gelmiştir. Bu karara göre: istisna kalıcıdır! Dolayısıyla önümüzdeki yıllarda, global ölçekte, bu istisnayı yaymaya çalışacaklarla,

yayılmasını önlemeye çalışacakların mücadelesine tanık olacağız. **Bu açıdan bakıldığında; önergemizin reddi ile bu istisnanın Türkiye’de de kabulünün önlenmesinin bazı çevreler açısından ne derece büyük önem arz ettiği daha net ortaya çıkmaktadır.** Bu istisnanın dördüncü bir ülke olarak Türkiye’de kabulü elbette bu yayılmayı son derece hızlandıracak bir katalizör etki yaratacaktı.

Ancak biliyoruz ki 3-d istisnası artık dünyada kök salmıştır ve yavaş yavaş da olsa mevzuatına dahil olduğu ülke sayısı 13. 23. 33 ... şeklinde artacaktır. Ülke sayısındaki artış sonrasında bu istisna Meclis gündemine elbette tekrar gelecektir ve kabul edilecektir. Bilinmesi gerekir ki: yeni molekül bulunamaması sonucunda obez hale gelen ekonomik yapılar, masa başı tabir edilebilecek patentlerle statükoyu sürdürmeye çalışmaktadırlar. Ancak bu palyatif çözümlerin, sosyal güvenlik sistemini zar zor finanse etmeye çalışan mekanizmalarda yarattığı tahribat, söz konusu patentlerin getirdiği iddia edilen sözde toplumsal faydaların kat kat üzerindedir. Yani fayda/zarar hesabında müthiş bir dengesizlik söz konusudur ve bu dengesizlik vicdanları yaralamaktadır. Bu da demektir ki; bir noktada bu gidişata dur denecektir ve dur denmeye başlanmıştır. Gelecek nesillere ve tarihe not düşmek isteriz ki; bizler Türkiye’nin bu dönüşümü çabucak gerçekleştirmesi için elimizden geleni yaptık. Türkiye’nin bu kayıp yıllar boyunca yaşayacağı tahribatın sorumluluk ve utancı bizlere ait olmayacaktır.

1/756 sayılı Kanun Tasarısının çerçeve 28 inci maddesinde muhalefetin vermiş olduğu önerge kabul edilmemiştir. Bu ek madde önergesinde gerekçemiz: Patent uygulamasının ulusal güvenlik ya da halk sağlığını tehdit eder hale geldiği durumlarda kullanmak üzere tedbir olarak Uluslararası sermayeye bağımlı kalmadan ilaç üretiminin önündeki engelleri kaldırmaktır. Böyle bir durumda İlaç alanında en gelişmiş ülke olan Amerika’nın dahi patenti bir kenara koyarak Halk sağlığını en önde tuttuğu herkesin malumudur. Komisyon toplantısı sırasında konunun Zorunlu Lisans başlığı altında 551 sayılı KHK madde 103’te geçtiği belirtildi. Ancak; Dünya’da zorunlu lisans gerekçeleri sınırlı ve uygulaması çok ender olan bir durumdur. Buna ek olarak Mevcut 551 sayılı KHK’nın 103. Maddesine göre zorunlu lisans ancak Bakanlar Kurulu kararından sonra Mahkeme kararı ile verilebilmektedir.

551 sayılı KHK 103 üncü maddesinin son bendinde ‘Buluşun kullanımının genelleştirilmesi veya kullanımın patent sahibinden başka bir kişiye verilmesine ihtiyaç olmadan, buluşun kamu yararına kullanımı patent sahibi tarafından gerçekleştirilebilirse, patent konusu buluş, Bakanlar Kurulu Kararı ile şartlı olarak zorunlu lisans konusu yapılabilir. Böyle bir durumda, Bakanlar Kurulu Kararına göre mahkeme, bir yıldan fazla olmamak üzere belirlenecek bir süre içinde, patent sahibi tarafından buluşun kamu yararını karşılayacak yeterlikte kullanımına başlanılmasına, mevcut kullanımın geliştirilmesine veya miktarın artırılmasına karar verir. Mahkeme, patent sahibinin de konu hakkındaki görüşünü aldıktan sonra, uygun olan süreyi belirler veya patent konusu buluşu derhal zorunlu lisans konusu yapar. Belirlenen sürenin geçmesinden sonra, mahkeme, kamu yararına kullanımın yapılıp yapılmadığına karar verir. Kamu yararına kullanımın karşılanmadığına mahkemece karar verilirse, patent konusu buluş zorunlu lisans konusu yapılır.’ denilmektedir. Mevcut Yargı sistemimizin ne kadar ağır işlediği ve en basit bir patent davasının dahi, temyizi ile birlikte 3 yıldan önce bitmediği aşikar iken 1 gün bile beklemeye tahammülü olmayan kanser hastasına nasıl bekle denilecektir. Ayrıca zorunlu lisans adı üzerinde yine uluslararası bağımlılığı devam ettiren bir müessesedir. Oysa her ne kadar kavram olarak benzer olsa da önergemizde bulunan

ek madde konuyu zorunlu lisans kapsamından ve mahkeme sürecinden çıkarıp pratik olarak daha uygulanabilir hale getirmektedir. Ayrıca, bilindiği üzere ilaç firmaları özellikle kanser ilacı gibi hasta açısından erişiminin hayati önem taşıdığı ilaçları Türkiye'ye getirmemektedirler. Bu ilaçların kalitesiz patent kapsamında korumaları uzatılmaktadır. Bu ek madde ile Halk Sağlığının en önde tutulması gereken durumlarda Sağlık Bakanlığının gerekli görmesi ve teklifi üzerine Bakanlar Kurulu ilaç ve tıbbi cihazların tamamının veya bir kısmının patent koruması dışına çıkarmaya yetkilendirilmesi hedeflenmektedir.

İlaç patentlenmesinde milli ilaç politikası oluşturulması son derece önemlidir. Aynı zamanda milli marka oluşturmadan küresel dünyada ekonomik olarak bağımlılığımızı kırmak ve ülke sektörünün önünü açmak mümkün değildir. Türkiye bu alanda özellikle hep pazar olma mecburiyetinden kurtarılmalı, uluslararası şirketlerin tehdidini bertaraf edecek pozisyonu yasalarıyla almalıdır. Milli Savunma, milli araştırma-geliştirme faaliyetleri, milli ilaç politikası ve yerli yatırımcıların önünü açmak adına bu tasarıda yeterli düzenlemeler yapılmamış, eksiklikleri giderme noktasındaki önerilerimiz dikkate alınmamıştır. Aynı zamanda gündün güne artan sosyal güvenlik yükünün azaltılması amacındaki yaklaşımımızda reddedilmiştir.

Yukarıdaki tüm değerlendirmeler ışığında;

Türkiye'nin gündeminde yıllardır olan ve 3 yıla yakın bir süredir ilaç sektöründe ve sağlık alanında yaratabileceği tahribat ve sosyal güvenlik kurumu üzerine getireceği yeni ilave yükler düşünülerek beklemede olan böyle bir tasarının ana komisyon olarak ele alınması gereken Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna ilk başta by-pass edilerek hiç havale edilmemiş olması, daha sonrasında ise tali komisyon haline gelmesi oldukça düşündürücüdür.

Komisyon Başkanlığına başvurumuz neticesinde Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilen ve bu şekilde tasarıdan haberdar olunan, Komisyonunda yoğun tartışmalar sonucunda pek çok değişikliğe uğrayan bu tasarının Komisyonumuz by-pass edilerek geçmesi durumunda ulusal çıkarlarımız açısından yaratacağı tahribata ve bürokratik ve siyasi iradenin bu konuda her an neler yapabileceğine de dikkat çekerek, tasarıda önergelerimizle yapılan değişikliklerin önemini bir kez daha vurguluyor, tüm uyarı ve önerilerimize rağmen değiştirilmeyen kısımların ise bir kez daha altını çiziyorum.

Ali Öz

Mersin

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

(3, 7, 13, 20, 21, 22, 27, 28 ve 91 inci MADDELER)

**PATENT HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME
İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi AYNEN kabul edilmiştir.

MADDE 7- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Buluş Bütünlüğü ve Bölünmüş Başvuru

Madde 45- Patent veya faydalı model başvurusu, tek bir buluşu veya tek bir genel buluş fikrini oluşturacak şekilde bir araya gelmiş buluşlar grubunu içerir. Bu hükme uygun olmayan başvurular, bölünmüş başvurulara ayrılır.

Başvuru sahibi işlemleri devam eden bir başvurusu ile ilgili olarak, bu başvuru konusunun kapsamını aşmayacak şekilde aşağıdaki şartlara ve yönetmeliğe uygun olarak bölünmüş başvuru yapabilir:

a- Patent başvurusu sahibi tarafından yapılacak her bölünmüş başvuru, en önceki başvuruya 62 nci maddenin üçüncü fıkrası hükmüne göre yapılan ilk bildirim tarihinden itibaren bir yılın bitimine kadar, faydalı model başvurusu sahibi tarafından yapılacak her bölünmüş başvuru ise en önceki başvurunun 160 ıncı maddenin yedinci fıkrasında belirtilen belge verilmesi kararının ilanına kadar yapılır.

b- Enstitü tarafından birinci fıkra hükmüne göre buluş bütünlüğü bulunmadığına karar verilen bir patent başvurusundan ilgili spesifik, buluş bütünlüğü bulunmadığına ilişkin ilk bildirim tarihinden itibaren bir yıl içinde yapılan bildirim kapsamını aşmayacak şekilde bölünmüş başvuru yapılır.

c- Enstitü tarafından birinci fıkraya göre buluş bütünlüğü bulunmadığına karar verilen bir faydalı model başvurusundan, buluş bütünlüğü bulunmadığına ilişkin ilk bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde bölünmüş başvuru yapılır.

İlk başvuru konusunun kapsamı içinde kalmak kaydıyla, bölünmüş her başvuru için başvuru tarihi, ilk başvurunun tarihidir. İlk başvuruda rüçhan hakkı talep edilmişse bu hak bölünmüş her başvuruya da tanınır.

İkinci fıkraya ve yönetmeliğe uygun olarak yapılmayan bölünmüş başvurular işleme alınmaz.”

MADDE 13- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 62 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İnceleme Talebi, İnceleme Raporunun Hazırlanması ve Patentın Verilmesi

Madde 62- Başvuru sahibi, araştırma raporunun bildirim tarihinden itibaren ücretini ödeyerek üç ay içinde veya bu süre içinde talep edilmesi ve ek ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre içinde yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak incelemenin yapılmasını talep eder. Aksi takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Enstitü, başvuru sahibinin inceleme talebi üzerine başvurunun ve buna ilişkin buluşun, bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygunluğunu inceler.

Başvurunun veya buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olmadığı tespit edilirse başvuru sahibine, yönetmeliğe uygun olarak görüşlerini sunması ve başvurunun kapsamını aşmaması şartıyla değişiklikler yapması konusunda bildirim yapılır ve gerekli görüldükçe bu tür bildirimler tekrarlanır. Ancak bu kapsamda yapılacak bildirimlerin sayısı, üçten fazla olamaz.

Başvuru sahibine üçüncü fıkrada belirtilen bildirimlere görüş sunması veya değişiklik yapabilmesi için bildirim tarihinden itibaren üç aylık süre veya bu süre içinde talep edilmesi ve ilgili ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre tanınır. Bu süre içinde görüş bildirilmediği veya değişiklik yapılmadığı takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Enstitü, yaptığı inceleme sonucunda yönetmeliğe uygun olarak inceleme raporu düzenler. İnceleme raporunda, başvuru ve buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olduğu belirtilmişse patentin verilmesine karar verilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bültende ilan edilir ve patent yayımlanır. İnceleme raporuna göre patentin verilebilmesi için değişiklik yapılmasının gerekli olduğu durumda bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde değişikliklerin yapılması istenir. Yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde patentin verilmesine karar verilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bültende ilan edilir ve patent yayımlanır. Değişikliklerin yapılmaması veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru geri çekilmiş sayılır, bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bültende ilan edilir. Patent verilmesine ilişkin ilandan sonra talep edilmesi ve belge düzenleme ücretinin ödenmesi halinde, düzenlenen belge patent sahibine gönderilir.

İnceleme raporunda, başvurunun ve buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olmadığı belirtilmişse Enstitü tarafından başvuru reddedilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bültende ilan edilir.”

MADDE 20- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 129 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 129- Enstitünün nihai kararından sonra;

a- Patent konusu, 5 inci ila 10 uncu maddelere ve 170 inci maddeye göre patent verilebilirlik şartlarını taşıyorsa,

b- Buluş, 46 ncı madde hükmü uyarınca, buluş konusunun ilgili olduğu teknik alanda uzman olan bir kişi tarafından buluşun uygulanabilmesini sağlayacak şekilde yeterince açık ve tam olarak açıklanmamışsa,

c- Patent konusu, başvurunun ilk halinin kapsamını aşıyorsa veya patentin, 45 inci maddeye göre yapılan bölünmüş bir başvuruya veya 12 nci maddeye göre yapılan bir başvuruya dayanması durumunda en önceki başvurunun ilk halinin kapsamını aşıyorsa,

d- Patent sahibinin, 11 inci maddeye göre patent isteme hakkına sahip olmadığı ispatlanmışsa,

e- Başvuru sahibinin kötü niyetli olması halinde,

patentin hükümsüz kılınmasına ilgili mahkeme tarafından karar verilir. Ancak mahkeme, 62/A maddesinin üçüncü veya yedinci fıkraları uyarınca yapılan ilandan önce (a), (b) ve (c) bentleri uyarınca yapılan hükümsüzlük talebine ilişkin olarak karar veremez.

Patent sahibinin 11 inci maddeye göre patent isteme hakkına sahip olmadığı hakkındaki iddia, ancak buluşu yapan veya halefleri tarafından ileri sürülebilir. Bu durumda 12 nci madde hükmü uygulanır.

Hükümsüzlük nedenleri patentin sadece bir bölümüne ilişkinse, sadece o bölüm ile ilgili istem veya istemler iptal edilerek kısmi hükümsüzlüğe karar verilir. Bir istemin kısmen hükümsüzlüğüne karar verilemez. Kısmi hükümsüzlük sonucu iptal edilmeyen istem veya istemler, 5 inci ila 10 uncu madde hükümlerine göre patent verilebilirlik şartlarını taşıyorsa patent bu kısım için geçerli kalır. **Bağımsız istemin hükümsüz kılınması durumunda, ona bağımlı istemler de hükümsüz hale gelir.**

Patentin hükümsüzlüğü davası, patentin koruma süresince veya hakkın sona ermesini izleyen beş yıl içinde, Patent Sicili'ne patent sahibi olarak kayıtlı kişiye açılabilir.”

MADDE 21- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 136 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Patentten veya Faydalı Modelden Doğan Hakka Tecavüz Sayılan Fiiller

Madde 136- Aşağıda yazılı fiiller, patentten veya faydalı modelden doğan hakka tecavüz sayılır:

a- Patent veya faydalı model sahibinin izni olmaksızın buluş konusu ürünü kısmen veya tamamen üretme sonucu taklit etmek.

b- Kısmen veya tamamen taklit suretiyle meydana getirildiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde, tecavüz yoluyla üretilen buluş konusu ürünleri satmak, dağıtmak veya bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya bu amaçlar için ithal etmek veya ticari amaçla bulundurmak veya uygulamaya koymak suretiyle kullanmak.

c- Patent veya faydalı model sahibinin izni olmaksızın buluş konusu usulü kullanmak veya bu usulün izinsiz olarak kullanıldığını bildiği veya bilmesi gerektiği halde buluş konusu usulle doğrudan doğruya elde edilen ürünleri satmak, dağıtmak veya bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya bu amaçlar için ithal etmek veya uygulamaya koymak suretiyle kullanmak.

Patent veya faydalı model konusunun bir ürün olması halinde, aynı özellikleri taşıyan her yeni ürün veya yeni maddenin, patent veya faydalı model belgesi verilmiş buluş konusu usule göre elde edilmiş olduğu kabul edilir. Usule tecavüz etmeksizin ürün ürettiğini iddia eden davalı, bunu ispat ile yükümlüdür.

Patent başvurusunun veya faydalı model başvurusunun 55 inci maddeye göre yayımlandığı tarihten itibaren, patent başvurusu veya faydalı model başvurusu sahibi, buluşa vaki tecavüzlerden dolayı tazminat davası açabilir. Başka herhangi bir talepte bulunamaz. Mahkeme patent veya faydalı model belgesi verilmesi işlemini ön mesele olarak kabul eder.

MADDE 22- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 155 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 155- 6 ncı maddeye ek olarak;

a- Kimyasal ve biyolojik maddelere veya kimyasal ve biyolojik usullere veya bu usuller sonucu elde edilen ürünlere ilişkin buluşlar,

b- Eczacılıkla ilgili maddelere veya eczacılıkla ilgili usullere veya bu usuller sonucu elde edilen ürünlere ilişkin buluşlar,

c- Biyoteknolojik buluşlar,

faydalı model ile korunmaz.”

MADDE 27- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 173 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bir patent başvurusu veya patentin korunması için gerekli olan yıllık ücretler, patentin koruma süresi boyunca ikinci yılın sona erdiği tarihte ve devam eden her yıl vadesinde ödenir. Vade tarihi, başvuru tarihine tekabül eden ay ve gündür.”

“Yıllık ücretlerin ikinci fıkrada belirtilen sürede de ödenmemesi halinde, patent hakkı bu ücretin vade tarihi itibariyle sona erer. Patent hakkının sona erdiğine ilişkin bildirim en geç 6 ay içinde yapılması kaydıyla, bildirim tarihinde itibaren iki ay içinde telafi ücretinin ödenmesi halinde patent hakkı, ücretin ödendiği tarih itibariyle yeniden geçerlilik kazanır.”

MADDE 28- Tasarının 28 inci maddesi AYNEN kabul edilmiştir.

MADDE 91- Bu Kanununun 14 üncü maddesi 01/01/2016 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Alt Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,

Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

Esas No: 1/756

30/4/2013

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca, 11/3/2013 tarihinde Başkanlığa sunulan ve Başkanlıkça 15/3/2013 tarihinde tali komisyon olarak Adalet, Plan ve Bütçe, Avrupa Birliği Uyum ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 1/756 esas numaralı “Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”; Komisyonumuzun 10/4/2013 tarihinde Hükümeti temsilen Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat ERGÜN ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Patent Enstitüsü, Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Rekabet Kurumu, Sağlık Bakanlığı İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, TOBB, TESK, MÜSİAD, Fikri Mülkiyeti Koruma Derneği, Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği, Türkiye İlaç Sanayi Derneği, İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası, Türkiye İhracatçılar Meclisi, Patent ve Marka Vekilleri Derneği, Gelişimci İlaç Firmaları Derneği, YASED, Türkiye Barolar Birliği ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı, 24 üncü Dönem 2 nci Yasama Yılıının 27 nci Birleşiminde incelenip görüşülmüştür.

Tasarı'nın geneli üzerindeki görüşmeleri müteakiben verilen önerge doğrultusunda, Tasarının daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen bir Alt Komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

□ Gaziantep Milletvekili İbrahim Halil MAZICIOĞLU Başkanlığında, Denizli Milletvekili Nihat ZEYBEKÇİ, Edirne Milletvekili Kemal DEĞİRMENDERELİ, İstanbul Milletvekili Metin KÜLÜNK ve Kütahya Milletvekili Alim İŞİK'tan oluşan Alt Komisyon; 10, 11, 16, 17, 18, 25 ve 30 Nisan 2013 tarihlerinde gerçekleştirdiği alt komisyon toplantılarında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Patent Enstitüsü, Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, MÜSİAD, Fikri Mülkiyeti Koruma Derneği, TOBB, KESK, Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği, Sağlık Bakanlığı İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Türkiye İlaç Sanayi Derneği, Türkiye İhracatçılar Meclisi, YASED, Türkiye Barolar Birliği ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımlarını da sağlamak suretiyle yapmış olduğu kapsamlı çalışmalar sonucunda, Komisyonunda yapılan değerlendirmeleri de dikkate alarak çalışmalarını tamamlamıştır.

□ Alt Komisyonunda Tasarı üzerinde yapılan görüşmeler sırasında;

• Sınai mülkiyet haklarının, yeni bilgi ve teknolojilerin üretilmesinde ve korunmasında en etkili araçlar olduğu ve AR-GE çalışmaları sonunda ortaya çıkan yeniliklerin sınai mülkiyet çerçevesinde korunabildiği,

• Tasarıyla uygulamada yaşanan sorunların giderilmesinin ve daha nitelikli sınai mülkiyet yapısına geçmenin amaçlandığı, özellikli patentin üretilmesi ve ticarileşmesi noktasında üniversiteleri harekete geçirmesinin hedeflendiği; AB mevzuatı ile Patent Kanunu Anlaşması, Patent İşbirliği Anlaşması, Dünya Ticaret Örgütü Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması (TRIPS Anlaşması) ve Avrupa Patent Sözleşmesi gibi taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalara uyum sağlanmasına ilişkin düzenlemeler öngörüldüğü,

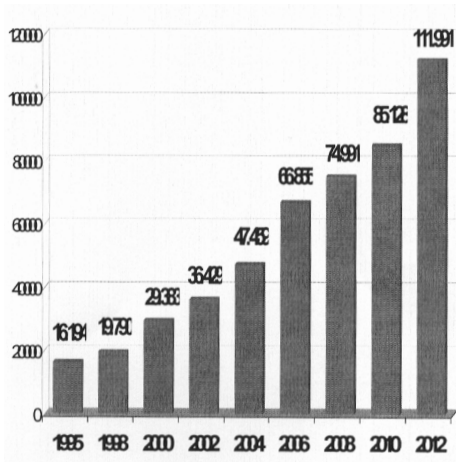
• Tasarımın kanunlaşması ile Türk Patent Enstitüsünün kurumsal kapasitesini güçlendireceği,

• Anayasa Mahkemesi'nin 2009 yılında 551, 554 ve 555 sayılı kanun hükmünde kararnamelerin cezai hükümlerini iptal etmesi sonrası yasal boşluğun oluştuğu, Tasarıyla sınai mülkiyet mevzuatında suç ve cezalara ilişkin hükümlerin düzenlendiği,

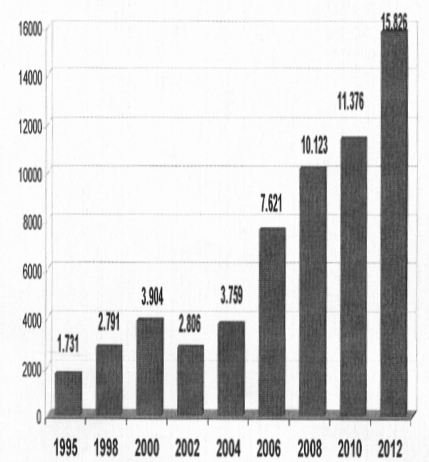
• Patent, buluşu açıklaması karşılığında başvuru sahibine buluşun kullanımı için belirli bir süre ile verilen hak olduğu ve bu hakkın 20 yıl süre ile verildiği, yenilenmediği ve uzatılmadığı, faydalı modelde ise koruma süresinin 10 yıl olduğu,

• Birleşmiş Milletler Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı tarafından Aralık ayında yayımlanan Dünya Fikri Mülkiyet Göstergeleri Raporu'nda; Ülkemizin, Avrupa'daki patent başvurularında 8 inci, marka başvurularında 1 inci ve tasarım başvurularında ise 2 nci sırada yer aldığı, ayrıca 2013 yılının ilk iki ayında yerli patent başvurularımızda %35, tasarım başvurularında ise %20 artış gerçekleştiği,

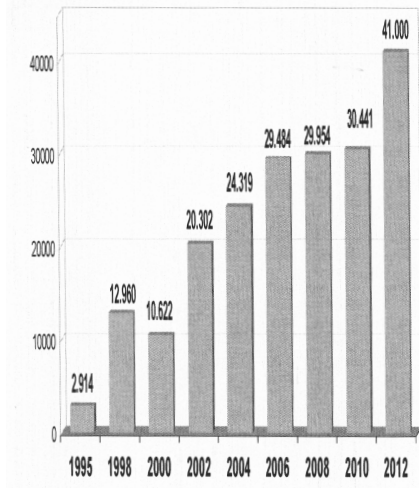
Türkiye Marka Verileri

Türkiye Patent ve Faydalı Model Verileri

Türkiye Endüstriyel Tasarım Verileri

WIPO 11 Aralık 2012 tarihli Mülkiyet Raporu

Genel Sıra	Ülke	Patent	Marka	Tasarım
1	Çin	1	1	1
2	Almanya	5	4	2
3	ABD	3	2	9
4	Japonya	2	8	6
5	Güney Kore	4	9	3
6	Fransa	7	3	8
7	İtalya	9	10	4
8	Hindistan	10	5	11
9	Türkiye	17	6	5
10	İngiltere	8	11	10
11	Rusya	6	7	16
12	İspanya	15	13	7
13	Kanada	16	14	-
14	Brezilya	22	12	12
15	Hollanda	11	17	20
16	İsviçre	13	21	18
17	Polonya	18	19	15
18	Avustralya	25	16	17
19	Ukrayna	23	23	14
20	İsveç	14	25	22

• Paris sözleşmesinin hükümleri arasında da yer alan “ek patent”in patent sistemi içerisinde olduğu; AR-GE faaliyetinin bir süreç olduğu bu sürecin herhangi bir aşamasında buluşun ortaya çıkabileceği; ortaya çıkan buluş daha da geliştirilebilir ise yeni bir patent başvurusu yapılabileceği gibi mevcut patent başvurusuna ek yapılabilmesi gerektiği,

• Türkiye’deki yerli patent sayısının azlığı nedeniyle bu gereksinim henüz yeterince uygulanmamış olduğu ancak başvuru sayısı arttıkça bu gereksinim tüm ağırlığı ile kendini hissettireceği, bu sebeple “ek patente” ilişkin hükümlerin muhafaza edilmesi ancak uygulamada tereddüt oluşturan veya anlam muğlaklığı bulunan hükümlerin değiştirilmesinin daha uygun olacağı,

• Ek patent sisteminde buluş basamağı ölçütü ve yıllık taksitler bulunmadığı ve koruma süresi de asıl patente bağlı olduğu, patent almanın pahalı bir sistem olduğu, ek patentin maliyetinin azlığının bir anlamda buluş yapanları da destekler nitelikte olduğu, Kobi düzeyindeki işletmelere süreç ve maliyet açısından tasarruf sağlayacak incelemesiz patent ve ek patent uygulamalarının yürürlüğünün devamının önemli olduğu,

• Türkiye’de 1995 tarihinden günümüze kadar 2012 sonuna kadar 80.000 patentten 248’inin ek patent başvurusu olduğu, ek patentin tercih edilen bir sistem olmadığı,

• Tasarıyla sağlam patent verilmesinin amaçlandığı, 551 sayılı KHK kapsamında incelemeli patent, incelemesiz patent, ek patent ve faydalı model başvurusu yapılabildiği, Tasarıyla getirilen düzenleme ile patentin incelemeli patent kapsamında düzenlenip, incelemesiz ve ek patentin de faydalı modele kaydırılmasının amaçlandığı,

- Yıllık ücretlerin TPE tarafından gelirgetirici bir unsur olarak görülmediği, miktarının düşük olduğu, ek patente ilişkin hükümlerde muğlaklık bulunduğu ek patent korunsa dahi bu hükümlerde düzenleme yapılması gerektiği, maddenin kendi içinde çelişen hükümleri bulunduğu,
- 1995'ten günümüze 80.000 başvurunun yapıldığı ve bunun 53.000'inin belge olduğu,
- Buluş basamağı içermeyen buluşların faydalı modellerle korunmasında her buluşun faydalı modellerle korunamayacağı, faydalı modelin somut olayla ilgili olması gerektiği kimyasalların faydalı modellerle korunamayacağı,
- Kimyasal buluşun zaten ek patente gitmemesi gerektiği, kimyasalların zaten ek patente gidilmemesi gerektiği, Türkiye'de ilaç için patent başvurusunun fazla olmadığı, Türkiye'de başvuruların makine sektöründen geldiği,
- Kobi düzeyindeki işletmelere süreç ve maliyet açısından tasarruf sağlayacak incelemesiz patent ve ek patent uygulamasının devam etmesi gerektiği,
- Temyiz süresi de dahil davaların asgari dört yıl sürdüğü, onay sonrası itiraz prosedürü ile bu sürecin daha artacağı,
- Bioteknolojik konularda bir itiraz geldiğinde Enstitünün şu an bu itirazları inceleyecek yeterli sayıda uzmanı bulunmadığı,
- Çifte korumanın da hükümsüzlük halleri içerisinde düzenlenmesi gerektiği,
- Coğrafi işaret, diğer sınai haklardan farklı olarak, ürünü üreten tüm üreticilerin hakkını koruduğu,
- Patentlenemeyecek buluşlar içerisinde, tek başına bir gen dizisi veya kısmi gen dizisinin de patente konu olamaması gerektiği,
- Bölünmüş başvurunun stratejik patentleme yöntemleriyle kötüye kullanımını engellemek için başvurunun patentlenebilir olup olmadığının en kısa sürede netleştirilmesini sağlamak amacıyla; bölünmüş başvuru yapılması için Tasarıyla tanınan 2 yıllık sürenin 1 yıl olarak düzenlenmesi gerektiği,
- TRIPS Anlaşması'nda patente ilgili ceza davası ve hapis cezasının düzenlenmediği, patente hapis cezasının düzenlenmesinin ve adli para cezasının da doğru olmayacağı, Tasarıdaki cezai hükümlerin ağır olduğu,
- Patent hakkının ihlali eylemini belirlemenin uygulamada bilirkişi tarafından yapıldığı, hangi eylemin ihlal olup olmadığının belirsiz olması sebebiyle patent hakkının ihlaline cezai yaptırım öngörülmemesi gerektiği,
- Patente hapis cezası uygulamasının Almanya, Fransa, Portekiz, İtalya, Hollanda, İsveç, İsviçre, Romanya vb. pek çok ülkede uygulandığı,
- Kötü niyet, marka hukukunda Hukuk Genel Kurulu kararı ile bir hükümsüzlük nedenleri arasında sayıldığı, hakkın kötüye kullanımının önüne geçebilmek için aynı hükmün patentler bakımından da kabul edilmesi gerektiği,

• Hükümsüzlük sebepleri arasında kötünîyetin de eklenmesinin patent korumasının özüne ve ruhuna aykırı olduğu, yeni bir buluş basamağında başvurunun yapıldığı, hak sahibinin hakkını kullanmasına engel oluşturacağı, başvuru sahibinin kötünîyetli olmasının hükümsüzlük sebepleri arasında sayılmaması gerektiği, patent hukukunun marka hukukundan farklı olduğu,

• Ülkemizde marka ve patent vekillerinin kurullarda yeterince temsil edilmediği ve karar sürecinde yer almadıkları,

• Marka ve patent vekilliğinin disipline edilmesinin önemli olduğu ve bunların meslek birliği altında düzenlenmesinin önemli olduğu,

• Marka ve patent vekilliğinin özerk bir yapıya kavuşturulması gerektiği zira vekillerin TPE ile işbirliği içinde çalışmasına rağmen zaman zaman karşı karşıya da kaldığı,

• Ülkemizde sınai mülkiyet sisteminin yerleşmesi ve gelişmesi için sınai mülkiyet hakları ile ilgili konularda temsil yetkisini kullanan vekillerin vekil olabilme koşullarının 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 30 uncu maddesinde ve Türk Patent Enstitüsü Patent ve Marka Vekilleri Sınav ve Sicil Yönetmeliğinde belirlendiği,

• Bu gün birçok ülkede de, patent vekilliği bir meslek olarak kabul edildiği ve patent vekilleri birlikleri oluşturularak, bu birliklere ilişkin yasal düzenlemeler hayata geçirildiği, vekillerin yetki ve sorumlulukları, patent kurumları ile ilişkileri, ücretlere ilişkin düzenlemeler, birlikle kurum arasındaki ilişkiler, disipline yönelik düzenlemeler gibi konular da bu yasal düzenlemelerde yer aldığı,

• Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü ESBİS kayıtlarına göre, Nisan 2013 tarihi itibarıyla Ülkemizde hizmet, ticaret ve sanayi mesleklerinde toplam 2 milyon civarında esnaf ve sanatkarın bulunduğu ve bunların sahip olduğu 2 milyon 150 civarında işletme olduğu, TESK'in Türk Patent Enstitüsü Danışma Kurulunda yer almamasının sektörün eksik temsiline yol açacağı,

• Günümüzde fabrikaların tek ürün üretimi için dizayn edilmediği ve bir üretim bandında pek çok ürün üretildiği, patent hakları ihlal edilerek üretilen ürün için tüm üretim bandını durdurmanın diğer ürünlerinde üretimine engel olacağı,

• Gen dizilerinin patentlenmesinin kamu düzeni ve genel ahlaka aykırı olduğundan Fransa mevzuatında olduğu gibi patenle konulamayacak konular arasına eklenmesini teminen Tasarı'nın 2 nci maddesine eklenmesi gerektiği,

• Patent başvurularının, başvuru tarihinden itibaren, patent ile sağlanan korumadan faydalandığı, bu sebeple başvurunun patentten sağlanan korumaya hak kazanıp kazanmayacağını olası en kısa sürede tespit edilmesinin tüm ilgili taraflar bakımından büyük önemi olduğu,

• Patentte başvuru sürecinin uzamasının, kötü niyetli başvurular için haksız bir koruma sağladığı ve buluşun ilgili olduğu alanı rekabete kapatarak başvuru sahibi için haksız bir tekel oluşturduğu, bildirim sayısının sınırlanmamasının henüz patentten sağlanan korumayı hak edip etmediği belli olmayan bir başvurunun değerlendirme sürecini belirsiz bir süre için uzatacağı, kamu yararı da göz önünde bulundurularak, bu süreye sınır getirilmesi gerektiği, bu sebeple bildirim sayısının 3 ile sınırlandırılması gerektiği,

- Halen uygulanmakta olan 3 bildirim sınırlamasının başvuru sahiplerinin yeterince profesyonelleşmediği Ülkemizde yetersiz kaldığı, bu durumun mahkemelerce ek bildirim hükmedilmesine dahi sebebiyet verebildiği ve ayrıca bildirim sınırlamasının başvuru sahiplerinin aleyhine işleyebileceği, bu sebeple TPE başkanının onayı ile bir bildirim hakkı daha sağlanması gerektiği,

- İlaç sektörünün doğrudan insan sağlığını etkilemesi açısından diğer sektörlerden farklı bir konuma sahip olduğu, ilacı tüketicinin seçme hakkı bulunmadığı ve ihtiyaç duyulduğunda ertelenemez olduğu, AB mevzuatına bakıldığında ilaçla ilgili tam bir mutabakatın sağlanamadığı,

- Patent uygulamaları nedeniyle stratejik önemi olan yerli ilaç sanayinin yavaş yavaş kaybedildiği, ilaç üretme kapasitesinin kaybedilmemesi gerektiği, endikasyon patentinin ilaç sektörünü olumsuz etkilediği, jenerik ilaçlar üretilmediği için SGK'nun endikasyon patentli ürünler için daha yüksek fiyat ödemek zorunda kaldığı,

- İlaç patentlerinin toplam patentler içindeki payının %10 unu oluşturduğu, tüm sektörün birlikte düşünülmesi gerektiği,

- Tüm dünyada pahalı ilaçla mücadele için patent sürelerinin düşürülmesinin söz konusu olduğu, Türkiye'de yirmi yıl patent koruma süresinin bulunduğu, Hindistan ve Çin'de bu sürelerin daha kısa olduğu,

- Hindistan'da patent verilemeyecek hükümlerde yer alan hususların Ülkemizin taraf olduğu Avrupa Patent Sözleşmesi (EPC) ile çeliştiği, Avrupa Patent Ofisi (EPO) tarafından tescil edilen patentlerin, sözleşmeye üye tüm ülkelerde kendi patent ofislerince verilmiş bir patent olarak kabul edildiği, Avrupa Patent Ofisinden alınan patentlerin kanunlarımıza aykırı olmasına rağmen Ülkemizde geçerli olabileceği ancak aynı nitelikteki yerli buluşlar için Enstitü tarafından patent verilemeyeceği, bu durumun da yerli yatırımcıyı maliyeti daha yüksek uluslararası patent ofislerine yöneltceği,

- Türkiye'de satılan ilaçların % 72'sinin sermaye bakımından değil üretim bakımından yerli olduğu, % 28'inin ithal edildiği, ancak TL bazına bakıldığında durumun % 51'e % 49 olduğu, patent süresinin uzatılmasının ithal ilaçların TL lehine, kısaltılmasının da kutu ve yerli ilaçların TL'si lehine değişeceği,

- Sağlık Komisyonundan, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda görülmeden esas komisyonda görüşülmesinin doğru olmayacağı ve Tasarımın mevcut haliyle kabulünün ilaç sektörünü olumsuz etkileyeceği,

- Ülkemizde ilacın fiyatının % 90 ıla 95 arasındaki kısmının devlet tarafından ödendiği, patente ilgili alınan kararların bu boyutuyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinde ciddi etkileri olacağı, Tasarımın mevcut haliyle kabul edilmesi halinde devlet bütçesine yıllık 3 milyar TL'lik bir maliyet yükleyeceği,

- İlaç sektörü bakımından, patentlerin kalitesinin yükseltilmesinin önemli olduğu, kalitesiz patentler yoluyla eşdeğer ilaçların pazara girişlerinin geciktirildiği ve bu surette pazardaki rekabetin engellendiği, daha ucuz olan jenerik ilaç piyasaya çıkarılana kadar bu zarara devletin katlandığı,

• Uygulamada bir patenti Rusya'daki İsveç'teki uzmanın onayladığı, itirazı yurt dışındaki uzmanın değerlendirileceği, bu ilaç pazara çıkamadığı sürece aradaki farkın devlet bütçesinden ödeneceği,

• Avrupa Birliği ülkeleri dahil olmak üzere, genel olarak tüm dünyada, biyoteknolojik buluşların patentlenebilme şartlarına ilişkin tartışmaların devam ettiği, Tasarı ile bu konuda ayrıntılı düzenlemelere gidilmesi için erken olduğu,

• Avrupa Komisyonu Rekabet Genel Müdürlüğü tarafından İlaç Sektörü Soruşturması yapıldığı ve yayımlanan raporlarda kalitesiz patentlerin, rekabeti engellemek üzere kullanılan bir yöntem olduğu, 2000-2007 yılları arasındaki dönemde, yaklaşık 50 Milyar Avro ilaç harcaması yapıldığı, eşdeğer ilaçlar pazara girmeseydi bu tutarın 14 Milyar Avro daha fazla olacağına hesaplandığı ve benzer bir soruşturmanın da Rekabet Kurumu tarafından başlatıldığı ve yapılan araştırma sonuçlarının Nisan ayı sonunda açıklanacağı,

• Ülkemizde de kamu maliyesinin kalitesiz patentler nedeniyle büyük zarara uğradığı,

• İlaç patent başvurularının incelenmek üzere yurt dışına gönderilmesinin doğru olmadığı biran evvel kendi imkanlarımızla ilaç patentlerini inceleyebilecek hale gelmememiz gerektiği,

• Tasarıyla, üniversitede üretilen buluşların tescil edilme ve ticarileştirme süreçlerinin daha profesyonel hâle getirildiği ve aynı zamanda bu buluşlardan elde edilecek gelire buluş sahibi öğretim üyesinin ortak edilmesinin hedeflendiği,

• Üniversite öğretim üyelerine verilecek asgari miktarın 1/2 olması gerektiği,

• Kurumların da yapılan bu çalışmalardan pay alması ve teşvik mekanizmanın arttığı bir ortamda bu oranın yeterli olduğu bu miktarın yapılan sözleşme ile arttırılabileceği, üniversitelerin kurumsal manada sahiplenilmesi için 1/3 yeterli olduğu, miktarın minimum olduğu, tamamının da öğretim üyesine verilebileceği, yönetmelikle daha yüksek bir oranda belirlenebileceği,

• Üniversite sanayi işbirliğinin arttırılmasını da öğretim üyesinin payının %30 da kalmasının doğru olmayacağı,

• Avrupa patent sözleşmesinde de düzenlenen küçük çiftçiler için, satma fiili hariç, istisna tanınması gerektiği, aksi halde küçük çiftçilerin patentli ürünün semerelerinden yararlanamayacağı, bu sebeple Tasarıya 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlenmesine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanunda tanımlanan "küçük çiftçi"lerin kendi işlediği arazilerinde, patent sahibi tarafından ya da onun izniyle satılan ya da başka bir ticari yolla sağlanan patentli bir ürün ile yaptığı üretim sonucu ortaya çıkan üründen elde edeceği, üretim materyalini yine kendi işlediği arazisinde yapacağı yeni üretimler için saklayabilme, kullanabilme, ekebilme, yeniden ekebilme takas edebilme veya paylaşabilme hakkı sağlanmasına yönelik bir hükmün eklenmesi gerektiği,

• Küçük çiftçimize yönelik patent istisnası sisteminin küçük çiftçimizin uluslararası tekillerden korunması ve çiftçimizin önünün açılması kapsamında bu geniş üretici kesimlere destek sağlayacağı,

• Küçük çiftçiler için istisna uygulamasının Tasarı'nın ilk taslağında düzenlendiği bu düzenlemenin 73 üncü maddeye eklendiği ancak Kurumlararası görüşmelerde özellikle Tarım Bakanlığı'nın hassasiyetleri dikkate alınarak metinden çıkarıldığı,

• Mevcut uygulamada itiraz yapılmaması halinde 16 ayda patent alınabildiği, Tasarıyla getirilen sistemle 9 ayda alınabileceği,

• Kalitesiz patentler ile mücadelede patent Kurumunun teknik altyapısının geliştirilmesi, araştırma ve inceleme raporlarının kalitesi ile araştırma raporlarında bulunması gereken dokümanlara erişim ve araştırma-inceleme prosedürünün kalitesinin artırılmasının rolünün önemli olduğu,

• Ülkemizde patent başvurularının %30'unun incelenemediği dikkate alınarak, Enstitüde kendi kendine yeterliliğin sağlanmasının ardından itiraz mekanizmasının devreye alınması gerektiği,

• Patent ve faydalı model olarak, enstitünün kurumsal kapasitesinin artırılması ile patent ve faydalı model araştırmalarının tamamının ülkemizde yapılacağı,

• Tasarıyla TPE'nin kurumsal kapasitenin arttırılacağı ve bu artışla 2016 yılına kadar tüm araştırma ve incelemenin Enstitü tarafından yapılabileceği, şu an 6.000 TL'ye çıkan inceleme ve araştırma maliyetlerinin 1.500 TL'nin altına düşeceği, bu surette sanayicinin kazanacağı,

• Enstitü'nün patent, faydalı model, coğrafi işaret verme sürelerinin belirlenmesi ve enstitünün yapılan tüm başvuruları karara bağlayacağı maksimum sürelerin de tespit edilmesi gerektiği,

• İtirazın incelenmesine süre sınırı konulmasının doğru olmayacağı, bunların hepsinin kurumsal kapasite ve standartlarla ilgili olduğu,

• Tüm kamu kurumları gibi TPE'nin de Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik (BKK 2009/15169) hükümlerine tabi olduğu, bu Yönetmelikte ilgili hükümlerin yer aldığı,

• Uygulamada, bir itiraz prosedürünün işletilmesi ve sonuçlandırılmasının, Enstitü nezdinde minimum 2 yıl, Enstitü YİDK kararının iptali talepli bir dava açılması halinde ise minimum 4 yıl sürdüğü, tescil sonrası itiraz prosedüründe ayrıca açılacak bir patentin hükümsüzlüğü davası da ekleneceğinden, başvurunun patente hak kazanıp kazanmayacağı kesin olarak tespitinin, olmak üzere minimum 10 yıl sürebileceği,

• İleri teknoloji ve rekabetin çok yüksek olduğu sektörlerde, patent ile ilgili nihai karara geç ulaşılması, rekabetin haksız şekilde engellenmesi sonucunu yaratacağından, bu süreci daha da uzatacak olan onay sonrası itiraz prosedürünün Tasarı metninden çıkarılması gerektiği,

• Onay sonrası itiraz prosedürünün korunması halinde, itiraz süresinin 3 ay ile sınırlandırılması gerektiği ve itiraz hakkının Alman Patent Kanunu'nda olduğu gibi, yalnızca zarar gören üçüncü kişilere tanınması gerektiği aksi halde sürecin gereksiz yere uzayacağı,

• Bağımsız istem hükümsüz kılmıyorsa ona bağımlı istemlerinde hükümsüz kılınması gerektiği, bağımlı istemde bağımsız istem olmadan bir anlam ifade etmediği, EPO uygulamasında da yenilik kriterine haiz olmayan bağımsız isteme bağlı bulunan istemlerin incelemeye alınmadığı,

• Hükümsüzlük davasının sonucunun bekleneceği, bağımsız istem hükümsüz kalsa bile buna bağımlı istemlerin de hükümsüz kılınmasının doğru olmayabileceği zira bu bağımlı istemlerin de patent verilebilirlik şartlarını taşıması mümkün olabileceği, aksi uygulamanın buluşu ve buluşçuyu korumaktan uzak olacağı,

• Uygulamada asıl istem yenilik unsurlarını taşıyorsa diğer bağımlı istemler incelenmeden patent verildiği, asıl istem iptal edilirse ona bağımlı istemlerin de hükümsüz kılınması gerektiği,

• Bağımlı istemlerdeki buluşun da korunması gerektiği, bağımsız istemin iptaliyle bu bağımlı istemlerin de iptal edilmesinin doğru olmayacağı,

• Her bir bağımlı istemin de ayrı ayrı patent verilebilirlik şartlarını taşıyıp taşımadığı yönünde incelenmesi ve patent verilebilirlik şartlarını taşımayanlarında hükümsüz kılınması gerektiği,

• Bağımlı istemin bağımsız istemin hükümsüz kılınması halinde geçersiz hale gelmesinin patent sistematığının ruhuna aykırı olduğu, zira başvuru sahibinin bağımsız bir isteme bağımlı istem yazmasının, başvuru aşamasında henüz buluşunun ne kadar geniş bir alanı koruyacağını kestirememiş olmasından kaynaklandığı, bu yolla daha dar alternatiflerini de sunarak buluşun farklı alternatiflerinin de korunmasının amaçlandığı,

şeklinde görüş ve eleştiriler ifade edilmiştir.

Bu görüşmeleri müteakip Tasarı'nın maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

• Çerçeve 1 inci maddesi; 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin içeriği dikkate alınarak tanımlar maddesine “patent”, “faydalı model”, “patent belgesi” ve “faydalı model belgesi” tanımlarının da eklenmesi, (1) bendindeki ücret tanımında bulunan “5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna göre” ibaresi “ilgili mevzuat hükümlerine göre” olarak değiştirilmesi ve bent numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

• Çerçeve 2 nci maddesi; değiştirilmesi öngörülen 551 sayılı KHK'nın 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan parantez içindeki hükümlerin kanun yapım tekniğine uygun olmaması sebebiyle üçüncü fıkranın ve tüm maddenin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

• Çerçeve 3 üncü maddesi; redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

• Çerçeve 4 üncü maddesi; değiştirilmesi öngörülen 551 sayılı KHK'nın 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında bulunan “bir uzmana göre” ibaresi anlam muğlaklığını gidermek amacıyla “uzmana göre” olarak değiştirilmesi suretiyle,

• Çerçeve 5 inci maddesi aynen,

• Çerçeve 6 ncı maddesinin anlatım bozukluğunun giderilmesi amacıyla 551 sayılı KHK'nın 41 inci maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “ buluş sahibine gelirin en az üçte bir oranında” ifadesi “buluş sahibine gelirin en az üçte biri” olarak redakte edilmesi suretiyle,

• 551 sayılı KHK'nın ilgili hükümleri kapsamında belge verilen patentler için ek patent başvurusu yapılabileceği yönündeki uygulamanın oluşturduğu belirsizliklerin giderilmesi ve ek patent başvurusunun sadece başvuru işlemleri devam eden patent başvurusu için yapılabilmesini teminen KHK'nın 42 ncı maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapan hükmün Çerçeve 6 ncı maddeden sonra gelmek üzere Çerçeve 7 nci madde olarak metne eklenmesi ve diğer maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

• Çerçeve 7 nci maddesiyle düzenlenen KHK'nın 45 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "62 nci maddenin üçüncü fıkrası hükmüne" ibaresinin "62 nci madde hükmüne" şeklinde değiştirilmesi; 45 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürenin bir yıl olduğu dikkate alındığında, bölünmüş başvuru yapmaya ilişkin sürelerin birbiriyle uyumlu olması ve (b) bendi kapsamında yapılacak bölünme talebinin, Enstitünün buluş bütünlüğünün bulunmadığına ilişkin bildirimine istinaden yapılacak olması sebebiyle fıkranın (b) bendinde yer alan "bildirim tarihinden itibaren" ibaresinden sonra gelen "iki" ibaresinin "bir" olarak değiştirilmesi; (b) bendi kapsamında yapılacak bölünme talebinin, sadece Enstitü tarafından yapılan bildirimdeki buluş bütünlüğü bulunmayan hususa ilişkin yapılabileceğinden, bu konuda tereddüde yer vermemek amacıyla aynı bentte yer alan "yıl içinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "bildirim kapsamındaki buluşlara ilişkin" ibaresinin eklenmesi; ikinci fıkrasının (c) bendinde yer alan "birinci fıkraya" ibaresi "birinci fıkra hükmüne" olarak redakte edilmesi ve yeni eklenen madde doğrultusunda yapılan teselsül sebebiyle 8 inci madde olarak,

• Çerçeve 8 ila 12 nci maddeler yapılan teselsül sebebiyle 9 ila 13 üncü maddeler olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

• Çerçeve 13 üncü maddesi; patent başvurusunun değerlendirilmesi sürecinin uzamasının kötü niyetli başvuru sahiplerince suiistimal edilebileceği dikkate alınarak, sürecinin en kısa sürede sonuçlandırılması amacıyla başvurunun düzeltilmesine ilişkin bildirimlerle sınırlama getirilmesine ilişkin "Ancak bu kapsamda yapılacak bildirimlerin sayısı, üçten fazla olamaz." cümlesinin, 551 sayılı KHK'nın 62 nci maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna eklenmesi suretiyle 14 üncü madde olarak,

• Çerçeve 14 ila 16 ncı maddeler yapılan teselsül sebebiyle 15 ila 17 nci maddeler olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

• Çerçeve 17 nci maddesi; 551 sayılı KHK'ya eklenmesi öngörülen 73/ A maddesinin birinci fıkrasının birinci cümleye kadar olan kısmı iki ayrı fıkra olarak düzenlenmesi ve fıkranın redakte edilmesi suretiyle yapılan teselsül sebebiyle 18 inci madde olarak,

• Çerçeve 18 inci maddesi yapılan teselsül sebebiyle 19 uncu madde olarak,

• Çerçeve 19 uncu maddesi; Paris sözleşmesinin hükümleri arasında da yer alan ek patent sistemi patent sistemi içerisinde yer alması, AR-GE faaliyeti bir süreç olup bu sürecin bir aşamasında ortaya çıkan buluşların daha da geliştirilebilir olması halinde mevcut patent başvurusuna ek başvuru yapılmasının önemli olduğu, ek patentin maliyetinin azlığının buluş yapanları da destekler nitelikte olduğu; Ülkemizde yerli patent sayısının azlığı nedeniyle bu gereksinim henüz yeterince uygulanmadığı ancak zamanla ek patente ihtiyaç duyulması olacağı gerekçesiyle, "ek patente" ilişkin uygulamanın devam edilmesi yönünde alınan karar sebebiyle 551 sayılı KHK'nın sekizinci kısım başlığında değişikliğe gerek kalmadığından, maddenin Tasarı metninden çıkarılması ve diğer maddelerin bu değişiklik doğrultusunda teselsül ettirilmesi suretiyle,

• Ek patente ilişkin uygulamanın devamı yönünde alınan karar doğrultusunda KHK'nın 116 ncı maddesinin uygulamasında patent verildikten sonra ek patent başvurusu yapılabileceği anlamına gelebilecek olan ve anlam muğlaklığına yol açan ibarelerin çıkarılarak maddenin daha anlaşılır olmasını teminen, 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 116 ncı maddesinde değişiklik yapan hükmün Çerçeve 19 uncu maddeden sonra gelmek üzere madde yeni madde 20 olarak metne eklenmesi ve diğer maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Ek patent başvurusunun yapılma süresi konusundaki belirsizliklerin ortadan kaldırılması, ek patent başvurusunun koruma başlangıcının açıklığa kavuşturulması, ek patent başvuruları için araştırma talebi ve buluş basamağının değerlendirilmesinde uygulanacak yöntemin belirlenmesini teminen 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 121 inci maddesi değişiklik yapan hükmün Çerçeve 19 uncu maddeden sonra gelmek üzere Çerçeve 21 inci madde olarak metne eklenmesi ve diğer maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- 551 sayılı KHK'nın mevcut 122 nci maddesindeki ek patentin koruma süresi konusunda muğlaklığa yol açan ibarelerin düzeltilerek maddenin daha anlaşılır olması ve madde başlığının içeriğine uygun olmasını teminen 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 122 nci maddesinde değişiklik yapan hükmün Çerçeve 19 uncu maddeden sonra gelmek üzere Çerçeve 22 nci madde olarak metne eklenmesi ve diğer maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- “Ek patent başvurusunun” veya “ek patentin” bağımsız patent başvurusuna veya bağımsız patente dönüştürülmesi şartlarının 551 sayılı KHK'nın mevcut 123 üncü maddesine göre daha açık ve anlaşılır olmasını teminen KHK'nın 123 üncü maddesinde değişiklik içeren bir hükmün değişiklik yapan hükmün Çerçeve 19 uncu maddeden sonra gelmek üzere Çerçeve 23 üncü madde olarak metne eklenmesi ve diğer maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 20 nci maddesi ile değiştirilmesi öngörülen KHK'nın 129 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna bağımsız istemin iptal edilmesi halinde ona bağımlı her bir istemin de ayrı ayrı patent verilebilirlik şartları bakımından incelenip bu nitelikleri taşımayan bağımlı patentlerin hükümsüz kılınmasını öngören bir hükmün eklenmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 24 üncü madde olarak,

- Çerçeve 21 inci maddesi ile düzenlenen 551 sayılı KHK'nın 136 ncı maddesinde değişiklik yapan maddenin ikinci fıkrasının Kanun Hükmünde Kararnamenin 84 üncü maddesi ile uyumlu olması ve anılan fıkra hükmüne açıklık getirilmesi ve Türkiye'nin de taraf olduğu TRIPS'in 34 üncü maddesinde belirtilen kurallara uyumlu olmasını teminen usul patentinin tecavüze uğradığını iddia eden davacının davalının kullandığı usulü bilmesi mümkün olamayacağı için, ispat külfetinin yeri değiştirilerek davalıya patent alınmış usulden farklı bir usul ile üretim gerçekleştirdiğini ispatlama yükü getirilmesi amacıyla değiştirilmesi, üçüncü fıkrasının sonunda yer alan “ön mesele” ibaresinin, 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'ndaki terime paralel olarak değiştirilmesi suretiyle kanunlar arasında terim birliğinin sağlanmasını teminen “ön sorun” olarak değiştirilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 25 inci madde olarak,

- Çerçeve 22 nci maddesi; biyolojik madde veya usuller ile biyoteknolojik buluşların, faydalı model belgesi ile korunması mümkün olamadığı ve dünyadaki uygulama ile de paralellığı sağlamak amacıyla, değiştirilmesi öngörülen 155 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen “kimyasal” ibarelerinden sonra gelmek üzere “ve biyolojik” ifadelerinin ve fıkranın sonuna “biyoteknolojik buluşlar”ın (c) bendi olarak eklenmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 26 ncı madde olarak,

- 23 ila 26 ncı maddeleri yeni eklenen maddeler sebebiyle yapılan teselsül sebebiyle Çerçeve 27 nci ile 30 uncu maddeler olarak aynen,

• Çerçeve 27 nci maddesi; yıllık ücretin vadesinde ödenmemesi halinde patent hakkının vade tarihi itibarıyla sona ereceği hükme bağlanmış olmasına rağmen bu hakkın sona erdiğine ilişkin bildirim yapıldığı tarihten itibaren ödenecek telafi ücreti ile sona eren hakkın yeniden kazanılmasına imkan verilmesinin yeni buluş için başvuruda bulunacak üçüncü şahısları mağdur edilmesini önlemek amacıyla değiştirilmesi öngörülen 551 sayılı KHK'nın 173 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında geçen “yapıldığı tarihten” ifadesinin “en geç 6 ay içinde yapılması kaydıyla, bildirim tarihinden” şeklinde değiştirilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 31 inci madde olarak,

• Çerçeve 28 inci maddesi yapılan teselsül sebebiyle Çerçeve 32 nci madde olarak,

• Çerçeve 29 uncu maddesinin ikinci fıkrası ek patente ilişkin uygulamanın devam etmesi kararı doğrultusunda ek patente ilişkin hükümlerin yürürlüğünün devam etmesini teminen ek patente ilişkin hükümlerin metinden çıkarılması suretiyle ve yapılan teselsül sebebiyle 33 üncü madde olarak,

• Çerçeve 30 uncu maddesi yapılan teselsül sebebiyle 34 üncü madde olarak aynen,

• Çerçeve 31 inci madde ek patente ilişkin uygulamanın devamı kararı doğrultusunda değişiklik yapılması ve yapılan teselsül sebebiyle 35 inci madde olarak,

• Çerçeve 32 nci maddesi redaksiyona tabi tutulması ve yapılan teselsül sebebiyle 36 ncı madde olarak,

• Çerçeve 33 üncü maddesi yapılan teselsül sebebiyle 37 nci madde olarak aynen,

• Çerçeve 34 üncü maddesi ile değiştirilen 554 sayılı KHK'nın 32 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “Yeni olmadığı tespit edilen” ifadesi “Yeni olmadığı Enstitü imkanlarıyla tespit edilen” olarak değiştirilmesi ve ikinci fıkradan sonra gelmek üzere; ret nedenlerinin AB uygulamaları ile daha uyumlu hale gelmesi ve hükümlerle ilgili ret nedenlerinin uygunsuz bir kullanım söz konusu olması durumunda dikkate alınmasını teminen kısmi redde ilişkin bir hükmün üçüncü fıkra olarak maddeye eklenmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 39 uncu madde olarak,

• Çerçeve 35 inci maddesi yapılan teselsül sebebiyle 40 ncı madde olarak,

• Çerçeve 36 ncı maddesi ile değiştirilen 554 sayılı KHK'nın 37 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “altı ay” ibaresi “üç ay” olarak değiştirilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 41 inci madde olarak,

• Çerçeve 37 nci ve 38 inci maddesi yapılan teselsül sebebiyle 42 ila 43 üncü maddeler olarak aynen,

• Çerçeve 39 uncu maddesi; 551 sayılı KHK'daki tecavüz sayılmayan fiillere ilişkin hükme paralel olarak gasp halinin 554 sayılı KHK kapsamında tecavüz sayılan fiiller kapsamından çıkarılmasını teminen 554 sayılı KHK'nın 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin gasp halinin düzenleyen bendinin madde metninden çıkarılması ve yapılan teselsül sebebiyle 44 üncü madde olarak,

• Çerçeve 40 ila 42 nci maddeleri yapılan teselsül sebebiyle 45 ila 47 nci maddeler olarak,

• Çerçeve 43 üncü maddesi ile değiştirilen 554 sayılı KHK'nın 68 inci maddesinin üçüncü fıkrasının hangi işlemler için uygulanacağı ve ücretin ödenmesi ve ilgili bilgi veya belgenin Enstitüye sunulmamasının sonuçları konusunda netlik sağlanması amacıyla değiştirilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 48 inci madde olarak,

• Çerçeve 44 üncü maddesi 554 sayılı KHK'nın değişiklik yapan maddelerinin sıralamasına uygunluk amacıyla Çerçeve 38 inci madde olarak değiştirilmesi ve diğer maddelerin bu değişiklik doğrultusunda teselsül ettirilmesi suretiyle,

• Çerçeve 45 inci maddesi yapılan teselsül sebebiyle 49 uncu madde olarak,

• Çerçeve 46 ncı maddesi çerçeve hükmüne “ve (d) bendinden sonra gelmek üzere” ibaresi “ve fıkraya (d) bendinden sonra gelmek üzere” ve fıkraya eklenmesi öngörülen (f) bendinde yer alan “kullanılması zorunlu olmayan işareti” ibaresi “kullanılması zorunlu olan işareti” olarak değiştirilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 50 nci madde olarak,

• 47 ila 53 üncü maddeler yapılan teselsül sebebiyle 51 inci ila 57 nci maddeler olarak,

• Çerçeve 54 üncü maddesi amblem kullanılmasının zorunlu olması esası doğrultusunda 555 sayılı KHK'nın 17 nci maddesine eklenmesi öngörülen birinci fıkrasının son cümlesinin çıkarılması ve birinci cümlelerin sonundaki “kullanabilirler” ibaresinin “kullanır” olarak değiştirilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 58 inci madde olarak,

• Çerçeve 55 inci maddesi redakte edilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 59 uncu madde olarak,

• Çerçeve 56 ncı ila 58 inci maddeleri yapılan teselsül sebebiyle 60 ncı ila 62 nci maddeler olarak,

• 24/6/1995 tarihli ve 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesine “Bülten” tanımının eklenmesini öngören bir hükmün Çerçeve 58 inci maddesinden sonra gelmek üzere yeni madde 63 üncü olarak metne eklenmesi ve diğer maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

• Çerçeve 59 ila 61 inci maddesi yapılan teselsül sebebiyle 64 ila 66 ncı maddeler olarak,

• Çerçeve 62 nci maddesi çerçeve hükmüne “ve aşağıdaki bentler eklenmiştir.” ibaresi “ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.” şeklinde redakte edilmesi KHK'nın 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenmesi öngörülen f) bendinde yer alan “Türkiye Cumhuriyeti'nde” ibaresi “Türkiye'de” olarak değiştirilmesi ve bendin redakte edilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 67 nci madde olarak,

• Çerçeve 63 üncü maddesi ile 556 sayılı KHK'nın 23 üncü maddesinden sonra eklenmesi öngörülen 23/A maddesinin birinci fıkrasındaki “...Madrid Sözleşmesi ile İlgili Madrid Protokolü...” ifadesinin “Madrid Sözleşmesi ile İlgili Protokolü” olarak değiştirilmesi suretiyle ve yapılan teselsül sebebiyle 68 inci madde olarak,

• Çerçeve 64 üncü maddesi Kanun Tasarısının Çerçeve 72 nci maddesinin birinci fıkrası ile uyum sağlanmasını teminen 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin değiştirilmesi öngörülen 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “yapılmamış sayılır” ifadesinin “geri çekilmiş sayılır” olarak değiştirilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 69 uncu madde olarak,

• Çerçeve 65 inci ila 71 inci maddeleri yapılan teselsül sebebiyle 70 inci ila 76 ncı maddeler olarak,

• Çerçeve 72 nci maddesi ile düzenlenen KHK'nın 81 inci maddesinin üçüncü fıkrasının hangi işlemler için uygulanacağı ve ücretin ödenmesi ancak ilgili bilgi veya belgenin Enstitü'ye sunulmamasının sonuçları konusunda netlik sağlanması amacıyla başlığı ile birlikte değiştirilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 77 nci madde olarak,

- Çerçeve 73 üncü ila 74 üncü maddeleri çerçeve 78 ila 79 uncu maddeler olarak,
- Çerçeve 75 inci maddesi Enstitünün Danışma Kuruluna Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Türkiye İhracatçılar Meclisi, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu ibarelerinin eklenmesi suretiyle ve yapılan teselsül sebebiyle 80 inci madde olarak,
- Çerçeve 76 ncı maddesi yapılan teselsül sebebiyle 81 inci madde olarak,
- Çerçeve 77 nci maddesindeki çerçeve hükümde yer alan “ve aynı maddeye” ibaresi “ve maddeye” olarak redakte edilmesi ve 82 nci madde olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 78 inci ila 84 üncü maddeleri yapılan teselsül sebebiyle 83 üncü ila 89 uncu maddeler olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 85 inci maddesi redakte edilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 90 ncı madde olarak,
- Türk Patent Enstitüsünün 1996 yılından bu yana gerçekleştirdiği sınavlar sonucu patent ve marka vekillerinin sayısı gün geçtikçe arttığı marka ve patent vekilliği ile ilgili düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulması, AB Müzakereleri Fikri Mülkiyet Hukuku Faslı Açılış Kriteri Eylem Planının 4 üncü maddesinde; “patent ve marka vekillerinin işleyişini düzenleyici yasal çerçeve hazırlanması”nın belirtilmesi aynı zamanda ülkemizin 2008 yılı Ulusal Programının ilgili bölümünde yer alan, Türk Patent Enstitüsünün etkinliğinin ve kurumsal kapasitesinin artırılması hedefine de uyum sağlanmasını teminen 5000 sayılı Kanun’un 30 uncu maddesinin değiştirilmesini öngören bir hükmün Çerçeve 91 inci madde olarak metne eklenmesi suretiyle,
- 5000 sayılı Kanunun patent ve marka vekillerine ilişkin 30 uncu maddeden sonra gelmek üzere eklenen 30/A maddesi ile de, patent ve marka vekillerinin disiplin cezası gerektirecek fiilleri, bu fiillere uygulanacak cezalar ve disiplin kurulunun oluşumu düzenleyen 5000 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinden sonra gelmek üzere 30/A maddesinin metne Çerçeve 92 nci madde olarak eklenmesi suretiyle,
- Çerçeve 86 ncı ila 90 ncı maddeleri yapılan teselsül sebebiyle 93 ila 97 nci maddeler olarak,
- “Yürürlük” başlıklı 91 inci maddesi;
- Tasarının Çerçeve 14 üncü maddesi ile ihdas edilen 62/A maddesi ile patentin tescili ve Bültende ilanından sonra Enstitü nezdinde itiraz edilebilmesine imkan tanınması ve incelemesiz patent sisteminin kaldırılmasının Enstitünün iş yükünü artıracığından alanında ihtisaslaşmış patent uzmanlarınca itirazların incelenebilmesini teminen itiraz uygulamasının yürürlüğünün 1/1/2016 tarihinde,
- Tasarıyla 555 sayılı KHK’da değişiklik yapan maddeleri ile öngörülen amblem kullanımı zorunluluğu için, mevcut tesciller ve başvurular da dikkate alınarak, bir geçiş dönemi öngörülmesi, Enstitünün ilgili amblemi hazırlaması ve duyuruyu yapması ve üreticilerin ambleme ilişkin ambalaj gibi hususlar bakımından gerekli hazırlıkları yapması amacıyla amblem kullanma zorunluluğunun Kanunun yayımı tarihinden bir yıl sonra başlaması,
- Diğer maddelerinin yayımı tarihinde yürürlüğe girmesini teminen değiştirilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 98 inci madde olarak,
- “Yürütme” başlıklı 92 nci maddesi yapılan teselsül sebebiyle 99 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Metnin tamamı kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde redaksiyona tabi tutulmuştur.

□ Alt Komisyonda aşağıdaki hususların Komisyon görüşmelerinde tekrar değerlendirilerek karara bağlanması yönünde görüş birliği oluşmuştur.

• Avrupa Patent Sözleşmesinde de düzenlenen “küçük çiftçilere” ilişkin istisna uygulamasının, Ülkemizde de uygulanmasını teminen Tasarıya aşağıdaki hükmün eklenmesi;

“8/1/2004 tarihli ve 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanunda tanımlanan küçük çiftçinin kendi işlediği arazisinde, patent sahibi tarafından ya da onun izniyle satılan ya da başka bir ticari yolla sağlanan patentli bir ürün ile yaptığı üretim sonucunda ortaya çıkan üründen elde edeceği üretim materyalini, yine kendi işlediği arazisinde yapacağı yeni üretimler için saklayabilme, kullanabilme, ekebilme, yeniden ekebilme, takas edebilme veya paylaşabilme hakkı vardır. Bu hak, 5042 sayılı Kanun hükümlerine tabidir. Ancak bu hak, küçük çiftçiye; ikinci veya devam eden nesil ürünleri patent sahibinden aldığı şekilde veya ona atf yapacak şekilde veya onun ürününü çağrıştıracak şekilde ambalajlayıp satma hakkını vermez.

Çiftçinin, patent sahibi tarafından ya da onun izniyle satılan ya da başka bir ticari yolla sağlanan patentli damızlık ya da diğer hayvan üreme materyalini; tarım amaçlı kullanma hakkı vardır. Bu hak, çiftçinin tarım etkinliğini sürdürme amacıyla hayvan ya da diğer hayvan üreme materyalinin üretilmesini kapsar. Ayrıca, bu hak, çiftçinin; üretilen üreme materyalini saklayabilmesini, kullanabilmesini, takas edebilmesini, paylaşabilmesini veya satabilmesini kapsar. Ancak bu hak, küçük çiftçiye; ikinci veya devam eden nesil ürünleri patent sahibinden aldığı şekilde veya ona atf yapacak şekilde veya onun ürününü çağrıştıracak şekilde satma hakkını vermez.”

• Patent ve marka vekilliğine ilişkin olarak Tasarıya eklenen; 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 30 uncu maddesi ile bu maddeden sonra gelmek üzere eklenmesi öngörülen 30/A maddesi.

• Buluştan elde edilen gelirin yükseköğretim kurumu ve buluş sahibi arasındaki paylaşımının buluş sahibine gelirin en az 1/2'si verilecek şekilde düzenlenmesi.

• Enstitü'nün inceleme sürelerinin belirlenmesi ve enstitünün yapılan tüm başvuruları karara bağlayacağı maksimum sürelerin tespit edilmesi.

Raporumuz, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına saygı ile arz olunur.

Başkan

İbrahim Halil Mazırcıoğlu

Gaziantep

Üye

Nihat Zeybekci

Denizli

Üye

Kemal Değirmendereli

Edirne

(Muhalefet şerhim vardır)

Üye

Alim Işık

Kütahya

Üye

Metin Külünk

İstanbul

KARŞI OY YAZISI

1/756 esas numaralı "Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" 15.03.2013 tarihinde esas olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiş, 10.04.2013 tarihinde ise esas Komisyonunda alınan kararla öncelikle Alt Komisyon'da görüşülmesine karar verilmiştir.

Yine 10.04.2013 tarihinde esas Komisyonunda teklif edilmesi sebebiyle söz konusu kanun tasarısının ayrıca Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilmiştir.

Alt Komisyon görüşmeleri sürerken Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun görüşmeleri de tamamlanmış, çalışmaların raporu alt komisyona iletilmiştir.

30.04.2013 tarihinde tamamlanan alt komisyon çalışmalarımızda tespit ettiğim eksiklikler, yanlışlar ve eleştiri altına alınıp tekrar değerlendirilmesinin olumlu sonuçlar doğuracağına inandığım konular aşağıda yer almaktadır.

Öncelikle hükümetin belirlediği ancak mevcut politikalarla nasıl gerçekleştireceği şaibeli olan 2023 yılında Dünyanın 10 büyük ekonomisi içerisinde olma hedefi ile doğrudan ilintili Patent Kanunu tasarısı, ne yazık ki küresel büyüme, gelişim ve üretim dinamikleri yeterince göz önünde bulundurulmadan, kısa süre içerisinde 4 KHK ve diğer kanunların gelişigüzel bir araya getirilmesiyle gereken önem verilmeyerek hazırlanmıştır.

Patent konusu ele alınırken göz ardı edilmemesi gereken başlıca konular;

- Büyüme hızında başarıya ulaşmayı ve Türkiye'nin kalkınma sıçramasını sağlayacak üretim hedeflerinin belirlenmesi,

- Bu üretim hedefleri belirlenirken yeniliklere açık, dünyayla yarışan, yüksek teknoloji ürünlerine odaklanılması,

- Söz konusu uç ve gelişime açık yüksek teknoloji ürünlerinin geliştirilmesinde de esas olan sonucu buluş olan AR-GE çalışmalarının desteklenmesi, çoğaltılması ve

- Yukarıda belirtilen hususlar ışığında tüm sektörlerimizi kucaklayan bir patent sisteminin geliştirilmesidir.

2000'li yılların başlarına kadar 5.5 olup, son on yılda 5.1'e düşen büyüme hızımızı 2023 hedeflerini gerçekleştirebilmek için arttırmak gerekiyor ve bu da beraberinde üretimde, teknolojiye ve hizmetlerde ciddi anlamda bir sıçrama kaydetmeyi gerektiriyor. Eğer bu hedeflere doğru yol alacaksa sektörlerimizin rekabet gücünü arttırmak, teknolojiye değer yaratmak ve bu çalışmaların da hak sahiplerine karşılığının verilmesinin altyapısını oluşturmak önemlidir.

Bizlerin de bu kanun tasarısını incelerken tüm bu hususları gözetmesi uygun olacaktır. Bugün, Türkiye'de yapılan toplam kamu, özel sektör ve üniversite Ar-Ge çalışmalarının bütçesi GSMH'nin %0.86'sıdır. Oysa patent başvurularının yüksek ve anlamlı kaydedildiği Amerika, Çin, Japonya, İsrail, Güney Kore gibi gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerdeki Ar-Ge harcamaları Türkiye'nin Ar-Ge harcamalarının kat be kat üzerindedir. Örneğin; Türkiye'yle aynı dönemde kalkınma atılımına girişen Güney Kore, Ar-Ge'sine Türkiye'nin neredeyse 8 misli bir kaynak ayırmaktadır. Ve nitekim patent başvurularında Türkiye Dünyada 25 inci sırada olup Dünya çapında patent başvurusu yapan 100 firma arasında olmayışımız ve en fazla müracaat yapan 50 üniversite arasında Türkiye'den bir üniversite olmayışı da bu durumumuzu açıkça gözler önüne sermektedir.

Bu dönem itibarıyla 2023 hedeflerine yola koyulmamız durumunda ise; yeni geliştirilecek ürünlerin, hizmetlerin haklarının korumasına zemin oluşturacak Patent Kanunu tasarısı, 1 ay içerisinde komisyonunda geçiştirilen, birçok kanundan bir karma sistem oluşturulan bir kanun tasarısı

olarak düzenlendiği takdirde aşağıda belirtilen maddelerdeki hususlar gibi birçok sektörde boşluk içerecek, yine yetersiz kalacaktır. Bu kanun tasarısı çalışmaları ise ancak geçici çözümler üretecek, sektörler arası denge gözetilmeden, diğer ülkelerdeki iyi uygulamalar tam incelenip yararlanılmadan, ancak belli sektörleri ve dönemin ihtiyaçlarını gözetmeye yarayacaktır.

Bu doğrultuda söz konusu kanun tasarısı ile ilgili görüşmelerimiz neticesinde mevcut haliyle karşı olduğumuz ve düzeltilmesini önerdiğimiz başlıca konular sırasıyla aşağıda yer almaktadır;

- Tasarının ikinci maddesinin 3 üncü fıkrasında bulunan b, e ve f bentlerinde tarım ve hayvancılık sektörümüze faydalı olacak;

o patentle korunmaması gereken hususlar altında bitki çeşitlerine ek olarak tohumlar ve cinslerin atlanmamasının çiftçilerimize daha uygun fiyatla tohum alıp ekme imkanı sağlayacağı,

o hayvan üretimin artırılmasına zemin oluşturacak uygulamalarda ise gen dizinlerinin patentlenmesi konusunun kamu düzenine ve genel ahlaka aykırılık oluşturması ihtimalinden ilgili fıkraya eklemeler yapılmasının gerektiği düşünülmektedir.

- Tasarının altıncı maddesinde Yüksek Öğrenim Kurumu ve buluş sahibi arasındaki paylaşımında buluş sahibine gelirin en az 1/2'sinin verilmesi hususu buluş sahiplerini teşvik edeceğinden bu değişikliğin kanuna derç edilmeden hazırlanmasının eksiklik oluşturacağı değerlendirilmektedir.

- Tasarının on dördüncü maddesine eklemek üzere önerdiğimiz 3 fıkranın üst komisyonda görüşülmek kaydıyla geri çekilmiş olması, burada ise yine tarım ve hayvancılık sektörümüzü doğrudan etkileyecek aşağıdaki fıkralar eksiktir;

o "8/1/2004 tarihli ve 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanunda tanımlanan küçük çiftçinin kendi işlediği arazisinde, patent sahibi tarafından ya da onun izniyle satılan ya da başka bir ticari yolla sağlanan patentli bir ürün ile yaptığı üretim sonucunda ortaya çıkan üründen elde edeceği üretim materyalini, yine kendi işlediği arazisinde yapacağı yeni üretimler için saklayabilme, kullanabilme, ekebilme, yeniden ekebilme, takas edebilme veya paylaşabilme hakkı vardır. Bu hak, 5042 sayılı Kanun hükümlerine tabidir. Ancak bu hak, küçük çiftçiye; ikinci veya devam eden nesil ürünleri patent sahibinden aldığı şekilde veya ona atf yapacak şekilde veya onun ürününü çağrıştıracak şekilde ambalajlayıp satma hakkını vermez."

o "Çiftçinin, patent sahibi tarafından ya da onun izniyle satılan ya da başka bir ticari yolla sağlanan patentli damızlık ya da diğer hayvan üreme materyalini; tarım amaçlı kullanma hakkı vardır. Bu hak, çiftçinin tarım etkinliğini sürdürme amacıyla hayvan ya da diğer hayvan üreme materyalinin üretilmesini kapsar. Ayrıca, bu hak, çiftçinin; üretilen üreme materyalini saklayabilmesini, kullanabilmesini, takas edebilmesini, paylaşabilmesini veya satabilmesini kapsar. Ancak bu hak, küçük çiftçiye; ikinci veya devam eden nesil ürünleri patent sahibinden aldığı şekilde veya ona atf yapacak şekilde veya onun ürününü çağrıştıracak şekilde satma hakkını vermez."

o "Bu maddenin ikinci fıkrası, dördüncü ve beşinci fıkralarda belirtilen konularda uygulanmaz."

Tasarının on yedinci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan patent ve faydalı modele ilişkin cezai hükümler kapsamında bu fıkra da belirtilen "suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur"dan sonra gelmek üzere "ancak bu tedbirler diğer ürünlerin engellenmesi şeklinde olamaz" ibaresinin eklenmesi; bu sebeple doğacak üretim bandını durdurmak, diğer ürünlerin de üretimine engel oluşturması, hedeflenen amacın fiilen aşılmasına sebep olacağına ayrı bir önem taşımaktadır.

Belirtilen bu nedenlerle Alt Komisyon raporuna muhalefet şerhim olduğunu bildiririm.

06.05.2013

Kemal Değirmendereli

Edirne

ALT KOMİSYON METNİ

**PATENT HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME
İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 24/6/1995 tarihli ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3- Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin uygulanmasında;

a- Bitki çeşidi: Bir veya birden fazla genotipin ortaya çıkardığı bazı özelliklerin kendisini göstermesiyle tanımlanan, aynı tür içindeki diğer genotiplerden en az bir tipik özelliği ile ayrılan ve değişmeksizin çoğaltmaya uygunluğu bakımından bir birim olarak kabul edilen en küçük taksonomik kısım içerisinde yer alan bitki grubunu,

b- Biyolojik materyal: Genetik bilgi içeren ve kendi kendine üreyebilen ya da bir biyolojik sistemde üretilen herhangi bir materyali,

c- Budapeşte Anlaşması: 5/8/1997 tarihli ve 97/9731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile katılmamız kararlaştırılan Patent İşlemleri Amacıyla Mikroorganizmaların Tevdi Edilmesinin Uluslararası Kabulü Konusunda Budapeşte Anlaşmasını,

d- Bülten: Yayın ortamının türüne bakılmaksızın bu Kanun Hükümünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen hususların yayımlandığı Resmi Patent Bültenini,

e- Enstitü: Türk Patent Enstitüsünü,

f- Esas olarak biyolojik işlem: Melezleme ya da seleksiyon gibi tamamen doğal bir olaydan oluşan bitki veya hayvan üretim usulünü,

g- Faydalı Model: Yeni olan ve sanayiye uygulanabilir olan buluşlar için sağlanan sınai mülkiyet hakkını,

h- Faydalı Model Belgesi: Faydalı modelle sağlanan sınai mülkiyet hakkını tesis eden belgeyi,

i- Geleneksel bilgi: Geleneksel yaşam içerisinde herhangi bir özellikli teknik alan ile sınırlanmayan, nesilden nesile geleneksel olarak devamı sağlanan bilgiyi,

j- Genetik kaynak: Mevcut veya potansiyel olarak değeri olan genetik materyali,

k- Kurul: Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunu,

1- Mikrobiyolojik işlem: Mikrobiyolojik materyal içeren, mikrobiyolojik bir materyalle gerçekleştirilen veya sonucunda mikrobiyolojik materyal oluşan herhangi bir işlemi,

m- Paris Sözleşmesi: Sınai Mülkiyetin Himayesine Mahsus Milletlerarası Bir İttihat İhdas Edilmesine Dair 20/3/1883 tarihli Sözleşmeyi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından usulüne göre yürürlüğe konulmuş bu Sözleşme ile ilgili değişiklikleri,

n- Patent: Yeni olan, tekniğin bilinen durumunu aşan ve sanayiye uygulanabilir olan buluşlar için sağlanan sınai mülkiyet hakkını,

ö- Patent Belgesi: Patente sağlanan sınai mülkiyet hakkını tesis eden belgeyi,

p- Ücret: Bu Kanun Hükümünde Kararnamede veya yönetmelikte yer alan hizmetlere ilişkin olarak ilgili mevzuat hükümlerine göre Enstitü tarafından belirlenen ücretin, bu ücretin katma değer vergisinin ve varsa harcının toplamını,

ifade eder.”

MADDE 2- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 6- Aşağıda belirtilenler buluş niteliğinde sayılmaz:

a- Keşifler, bilimsel teoriler ve matematiksel yöntemler.

b- Zihni faaliyetler, iş faaliyetleri veya oyunlara ilişkin plan, kural ve yöntemler.

c- Bilgisayar programları.

d- Estetik niteliği bulunan eserler.

e- Bilginin derlenmesi, düzenlenmesi, sunulması ve iletilmesi ile ilgili teknik yönü bulunmayan yöntemler.

Birinci fıkra kapsamındaki konular, münhasıran koruma talep edilmesi halinde patent verilerek korunmaz.

Aşağıda belirtilen buluşlar patent verilerek korunmaz:

a- Kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı olan buluşlar.

b- Mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünler hariç olmak üzere, bitki çeşitleri veya hayvan ırkları ile bitki veya hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik olan işlemler.

c- İnsan veya hayvan vücuduna uygulanacak teşhis yöntemleri ile cerrahi yöntemler dahil tüm tedavi yöntemleri.

d- Oluşumunun ve gelişiminin çeşitli aşamalarında insan bedeni ve bir gen dizisi veya kısmi gen dizisi de dahil olmak üzere insan bedeninin öğelerinden birinin basit keşfi.

e- İnsan klonlama işlemleri, insan eşey hattının genetik kimliğini değiştirme işlemleri, insan embriyosunun sınav ya da ticari amaçlarla kullanılması, insan ya da hayvanlara önemli bir tıbbi fayda sağlamaksızın hayvanlara acı çektirebilecek genetik kimlik değiştirme işlemleri ve bu işlemler sonucu elde edilen hayvanlar.

Üçüncü fıkranın (a) bendi hükmü kapsamında buluşun ticari kullanımının sadece mevzuatla yasaklanmış olması, bu kullanımın kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı olduğu anlamına gelmez. Ayrıca üçüncü fıkranın (c) bendinde yer alan hüküm, bu bentte sayılan yöntemlerin herhangi birinde kullanılan ürünlere, özellikle madde ve terkipler hakkında uygulanmaz.”

MADDE 3- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7- Tekniğin bilinen durumuna dâhil olmayan buluşun yeni olduğu kabul edilir.

Tekniğin bilinen durumu; başvuru tarihinden önce dünyanın herhangi bir yerinde, yazılı veya sözlü tanıtım yoluyla ortaya konulmuş veya kullanım ya da başka herhangi bir biçimde açıklanmış olan toplumca erişilebilir her türlü bilgi, belge ve veriyi kapsar.

Başvuru tarihinde veya bu tarihten sonra yayımlanmış olan ve başvuru tarihinden önceki tarihli ulusal patent ve faydalı model başvurularının ilk içerikleri, yenilik değerlendirmesinde tekniğin bilinen durumu olarak dikkate alınır. Bu hüküm, uluslararası anlaşmalar yolu ile yapılan ve usulüne uygun olarak ulusal aşamaya giriş yapan patent ve faydalı model başvuruları ile patent ve faydalı model belgelerini de kapsar.”

MADDE 4- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Buluş Basamağı

MADDE 9- Tekniğin bilinen durumu dikkate alındığında, ilgili olduğu teknik alandaki uzmana göre aşikâr olmayan buluşun, buluş basamağı içerdiği kabul edilir.

7 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca tekniğin bilinen durumu olarak dikkate alınan başvuruların ve belgelerin içerikleri buluş basamağının değerlendirilmesinde dikkate alınmaz.”

MADDE 5- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı” ibaresi “Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 41 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlar

MADDE 41- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan yükseköğretim kurumları ile Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşlar için, özel kanun hükümleri ve bu madde kapsamındaki düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, çalışanların buluşlarına ilişkin hükümler uygulanır.

Yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda bir buluş gerçekleştiğinde,

a- Buluş sahibi tarafından yazılı olarak ve geciktirmeksizin yükseköğretim kurumuna bildirilir.

b- Patent başvurusu yapılmışsa, yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak yükseköğretim kurumuna başvuru yapıldığına dair bildirim yapılır.

Yükseköğretim kurumu, buluş üzerinde hak sahipliği talebinde bulunması durumunda, yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak, patent başvurusu yapmakla yükümlüdür. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır. İkinci fıkranın (b) bendi kapsamında patent başvurusu yapılmışsa, yükseköğretim kurumu yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak başvurunun kendi başvurusu olarak kabul edilmesini ve işlem görmesini Enstitüye bildirir. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir.

Yükseköğretim kurumunun hak sahipliği talebine karşı buluş sahibi, buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak itiraz edebilir. Yapılan itiraz, yükseköğretim kurumu tarafından yönetmelikte belirtilen süre içinde yazılı gerekçeler de belirtilerek karara bağlanır. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.

Yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilen buluşlar hakkında 22 ila 26 ncı, 29 uncu, 32 nci ve 33 üncü madde hükümleri uygulanmaz.

Yükseköğretim kurumu, başvurudan veya patent hakkından vazgeçmek isterse veya buluş, patent başvurusu yapıldıktan sonra serbest buluş niteliği kazanırsa, yükseköğretim kurumu öncelikle buluş sahibine başvuru veya patent hakkını yönetmelikte belirtilen süre ve şartlara uygun olarak devralmasını teklif eder. Buluş sahibinin teklifi kabul etmesi durumunda haklar devredilir. Bu durumda yükseköğretim kurumu, buluş sahibine patent alınması ve korunması için gerekli olan belgeleri verir. Yükseköğretim kurumu, başvuru veya patent hakkını buluş sahibine devretmesi durumunda inhisarı nitelikte olmayan kullanma hakkını uygun bir bedel karşılığında saklı tutabilir. Buluş sahibinin teklifi kabul etmemesi durumunda patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi yükseköğretim kurumuna ait olur.

Yükseköğretim kurumu, herhangi bir nedenle başvuru veya patent hakkının sona ermesi nedeniyle buluş sahibinin uğradığı zararı tazmin etmekle yükümlüdür.

Buluştan elde edilen gelirin yükseköğretim kurumu ve buluş sahibi arasındaki paylaşımı, buluş sahibine gelirin en az üçte biri verilecek şekilde yönetmeliğe uygun olarak belirlenir.

2547 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde tanımlanan öğretim elemanları ile stajyerlerin ve öğrencilerin diğer kamu kurumları veya özel kuruluşlarla belirli bir sözleşme kapsamında yapmış oldukları çalışmalar sonucunda ortaya çıkan buluşlar üzerindeki hak sahipliğinin belirlenmesinde, sözleşme hükümleri esas alınır.”

MADDE 7- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 42 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bir patent başvurusu ile ilgili olarak, 121 inci maddeye göre yapılacak ek patent başvurusunda, söz konusu patent başvurusunun numarası belirtilir.”

MADDE 8- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Buluş Bütünlüğü ve Bölünmüş Başvuru

MADDE 45- Patent veya faydalı model başvurusu, tek bir buluşu veya tek bir genel buluş fikrini oluşturacak şekilde bir araya gelmiş buluşlar grubunu içerir. Bu hükme uygun olmayan başvurular, bölünmüş başvurulara ayrılır.

Başvuru sahibi işlemleri devam eden başvurusu ile ilgili olarak, bu başvuru konusunun kapsamını aşmayacak şekilde aşağıdaki şartlara ve yönetmeliğe uygun olarak bölünmüş başvuru yapabilir:

a- Patent başvurusu sahibi tarafından yapılacak her bölünmüş başvuru, en önceki başvuruya 62 nci madde hükmüne göre yapılan ilk bildirim tarihinden itibaren bir yılın bitimine kadar, faydalı model başvurusu sahibi tarafından yapılacak her bölünmüş başvuru ise en önceki başvurunun 160 ıncı maddenin yedinci fıkrasında belirtilen belge verilmesi kararının ilanına kadar yapılır.

b- Enstitü tarafından birinci fıkraya hükmüne göre buluş bütünlüğü bulunmadığına karar verilen bir patent başvurusundan, buluş bütünlüğü bulunmadığına ilişkin ilk bildirim tarihinden itibaren bir yıl içinde bildirim kapsamındaki buluşlara ilişkin bölünmüş başvuru yapılır.

c- Enstitü tarafından birinci fıkraya hükmüne göre buluş bütünlüğü bulunmadığına karar verilen bir faydalı model başvurusundan, buluş bütünlüğü bulunmadığına ilişkin ilk bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde bölünmüş başvuru yapılır.

İlk başvuru konusunun kapsamı içinde kalmak kaydıyla, bölünmüş her başvuru için başvuru tarihi, ilk başvurunun tarihidir. İlk başvuruda rüçhan hakkı talep edilmişse bu hak bölünmüş her başvuruya da tanınır.

İkinci fıkraya ve yönetmeliğe uygun olarak yapılmayan bölünmüş başvurular işleme alınmaz.”

MADDE 9- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 46 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Buluşun Açıklanması

MADDE 46- Buluş, buluş konusunun ilgili olduğu teknik alanda uzman olan bir kişi tarafından buluşun uygulanabilmesini sağlayacak şekilde yeterince açık ve tam olarak patent başvurusunda açıklanır.

Bir buluş, toplum tarafından erişilemeyen ve patent başvurusunda ilgili teknik alandaki bir uzman tarafından buluşun uygulanmasına yeterli olacak şekilde tanımlanamayan bir biyolojik materyalle ilgiliyse veya bu materyalin kullanımını içeriyorsa, bu materyalin tevdi edildiğine ilişkin yönetmelikte belirtilen şartların yerine getirilmesi halinde, buluşun birinci fıkraya uygun olarak açıklandığı kabul edilir.

İkinci fıkraya göre tevdi edilen biyolojik materyal, tevdi kuruluşunda erişilebilir olmaktan çıkarsa; bu materyalin Budapeşte Anlaşmasına uygun şekilde yeniden tevdi edilmesi ve materyalin alındığına ilişkin tevdi kuruluşu tarafından verilen belgenin suretinin tevdi tarihinden itibaren dört ay içinde patent başvurusunun veya belgesinin numarası belirtilerek Enstitüye gönderilmesi halinde, bu erişimin kesintiye uğramadığı kabul edilir.

Buluş, genetik kaynağa veya geleneksel bilgiyle bağlantılı genetik kaynağa dayanıyorsa bu kaynağın nereden alındığına ilişkin açıklama, patent başvurusunda yönetmeliğe uygun olarak yapılır. Aksi takdirde, kaynağın bilinmediğine ilişkin bir beyanın verilmiş olduğu kabul edilir.”

MADDE 10- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 51 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Rüçhan Hakkının Etkisi

MADDE 51- Rüçhan tarihi, 7 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarının uygulanmasında başvuru tarihi etkisine sahip olur.”

MADDE 11- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 54 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 54- Enstitü, 53 üncü madde uyarınca geri çevrilmeyen bir başvuruyu, 42 nci maddenin birinci fıkrası, 44 üncü madde ve yönetmelikte belirtilen şekli şartlara uygunluk bakımından inceler.

Başvurunun şekli şartlara uygun olmadığı anlaşılırsa, başvuru sahibinden bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde eksikliği gidermesi istenir. Eksikliğin bu süre içinde giderilmemesi halinde başvuru reddedilir.

Başvurunun şekli şartlara uygunluk bakımından bir eksikliğinin olmadığı anlaşılır veya eksiklikler süresi içinde giderilirse başvuru sahibine tekniğin bilinen durumu ile ilgili araştırma talebinde bulunması gerektiği bildirilir.”

MADDE 12- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 55 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 55- Başvuru veya varsa rüçhan tarihinden itibaren on sekiz aylık sürenin dolması veya bu süre dolmadan başvuru sahibinin erken yayın talebi üzerine, patent veya faydalı model başvurusu yönetmelik hükümlerine uygun olarak Bültende yayımlanır.

Patent başvurusunun yayımlandığı tarihten itibaren, üçüncü kişiler yönetmeliğe uygun olarak, patent başvurusuna konu olan buluşun patent verilebilirliğine ilişkin görüşlerini sunabilir. Ancak bu kişiler, bu aşamada Enstitü nezdindeki işlemlere taraf olamaz.”

MADDE 13- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 56 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Araştırma Talebi, Araştırma Raporunun Hazırlanması ve Yayımlanması

MADDE 56- Başvuru sahibi, 54 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde ücretini ödeyerek yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak araştırma talebinde bulunur. Aksi takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Başvuru sahibinin, birinci fıkra hükmüne uygun olarak araştırma talebinde bulunması durumunda, araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir, başvuru sahibine bildirilir ve Bülten’de yayımlanır.

Başvuru konusunun 6 ncı madde kapsamına girdiği sonucuna varılırsa veya tarifnamenin veya tüm istemlerin yeterince açık olmaması araştırma raporunun düzenlenmesini engelliyorsa, araştırma raporu düzenlenmez. Başvuru sahibinden bu konudaki itirazlarını veya başvurudaki değişikliklerini, bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde veya bu süre içinde talep edilmesi ve ilgili ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre içinde sunması istenir. Bu süre içinde itirazda bulunulmaması veya itirazın veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru reddedilir. İtirazın ve varsa yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir, başvuru sahibine bildirilir ve Bülten’de yayımlanır.”

MADDE 14- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 62 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İnceleme Talebi, İnceleme Raporunun Hazırlanması ve Patentın Verilmesi

MADDE 62- Başvuru sahibi, araştırma raporunun bildirim tarihinden itibaren ücretini ödeyerek üç ay içinde veya bu süre içinde talep edilmesi ve ek ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre içinde yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak incelemenin yapılmasını talep eder. Aksi takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Enstitü, başvuru sahibinin inceleme talebi üzerine başvurunun ve buna ilişkin buluşun, bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygunluğunu inceler.

Başvurunun veya buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olmadığı tespit edilirse başvuru sahibine, yönetmeliğe uygun olarak görüşlerini sunması ve başvurunun kapsamını aşmaması şartıyla değişiklikler yapması konusunda bildirim yapılır ve gerekli görüldükçe bu tür bildirimler tekrarlanır. Ancak bu kapsamda yapılacak bildirimlerin sayısı, üçten fazla olamaz.

Başvuru sahibine üçüncü fıkrada belirtilen bildirimlere görüş sunması veya değişiklik yapabilmesi için bildirim tarihinden itibaren üç aylık süre veya bu süre içinde talep edilmesi ve ilgili ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre tanınır. Bu süre içinde görüş bildirilmediği veya değişiklik yapılmadığı takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Enstitü, yaptığı inceleme sonucunda yönetmeliğe uygun olarak inceleme raporu düzenler. İnceleme raporunda, başvuru ve buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olduğu belirtilmişse patentin verilmesine karar verilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bültende ilan edilir ve patent yayımlanır. İnceleme raporuna göre patentin verilebilmesi için değişiklik yapılmasının gerekli olduğu durumda bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde değişikliklerin yapılması istenir. Yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde patentin verilmesine karar verilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bülten’de ilan edilir ve patent yayımlanır. Değişikliklerin yapılmaması veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru geri çekilmiş sayılır, bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bülten’de ilan edilir. Patentin verilmesine ilişkin ilandan sonra talep edilmesi ve belge düzenleme ücretinin ödenmesi halinde, düzenlenen belge patent sahibine gönderilir.

İnceleme raporunda, başvurunun ve buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olmadığı belirtilmişse Enstitü tarafından başvuru reddedilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bülten’de ilan edilir.”

MADDE 15- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye 62 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“İtiraz ve İtirazın İncelenmesi

MADDE 62/A- Üçüncü kişiler, patentin verilmesi kararının Bültende ilanından itibaren altı ay içinde ücretini ödeyerek söz konusu patente;

a- Patent konusunun, 5 inci ila 10 uncu maddelere göre patent verilebilirlik şartlarını taşımadığı,

b- Buluşun 46 ncı madde hükmü uyarınca yeterince açıklanmadığı,

c- Patent konusunun, başvurunun ilk halinin kapsamını aştığı veya patentin, 45 inci maddeye göre yapılan bölünmüş başvuruya veya 12 nci maddeye göre yapılan bir başvuruya dayanması durumunda en önceki başvurunun ilk halinin kapsamını aştığı,

gerekçelerinden en az birini ileri sürerek, yönetmeliğe uygun olarak, itiraz edebilir.

İtiraza ilişkin ücretin birinci fıkrada belirtilen süre içinde ödenmemesi veya itirazın yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak yapılmaması halinde itiraz yapılmamış sayılır.

İtiraz yapılmaması veya itirazın yapılmamış sayılması durumunda, patentin verilmesi hakkındaki karar kesinleşir ve nihai karar Bültende ilan edilir.

Enstitü, yapılan itirazı patent sahibine bildirir. Patent sahibi bu bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde veya bu süre içinde talep edilmesi ve ilgili ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre içinde yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak görüşlerini sunabilir veya patente değişiklikler yapabilir. İtiraz, patent sahibinin görüşleri ve patente değişiklik talepleri de dikkate alınarak, Kurul tarafından incelenir.

Kurul, patentin veya değiştirilmiş halinin bu Kanun Hükmünde Kararnameye uygun olduğu görüşündeyse patentin veya varsa değiştirilmiş halinin devamına, uygun olmadığı görüşündeyse patentin iptaline karar verir. Patentın iptali üzerine patent hakkında 131 inci madde hükümleri uygulanır.

Kurul, patentin veya değiştirilmiş halinin bu Kanun Hükmünde Kararnameye kısmen uygun olduğu görüşündeyse, patentin bu kısım itibarıyla devamına karar vererek patent sahibinden bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde ve yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak değişiklik yapmasını ister. Söz konusu değişikliğin yapılmaması veya yapılan değişikliğin kabul edilmemesi halinde patent iptal edilir ve patent hakkında 131 inci madde hükümleri uygulanır.

itiraz sonucunda verilen nihai karar Bültende ilan edilir.

Enstitü, beşinci ve altıncı fıkraya uyarınca patentin değiştirilmiş haliyle devamına karar vermişse, patentin değiştirilmiş halini Bültende yayımlar.”

MADDE 16- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye 64 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Patent Başvurusunda veya Patentte Yapılacak Değişiklikler

MADDE 64- Bir patent başvurusu, Enstitü nezdinde yapılan işlemler süresince başvurunun ilk halinin kapsamını aşmamak şartıyla, başvuru sahibi tarafından yönetmeliğe uygun olarak değiştirilebilir.

Bir patente itiraz edilmişse, Enstitü tarafından itiraza ilişkin nihai karar verilinceye kadar, patentin sağladığı korumanın kapsamını aşmamak şartıyla patent, patent sahibi tarafından yönetmeliğe uygun olarak değiştirilebilir.”

MADDE 17- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 65 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 65- Başvuru sahibi, araştırma raporunun bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde patent başvurusunun faydalı model başvurusuna dönüştürülmesini talep edebilir. Böyle bir talep yapılması halinde, Enstitü, bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde yönetmeliğe uygun olarak gerekli belgeleri vermesi ve araştırma ücretini de ödeyerek araştırma talebinde bulunması gerektiğini başvuru sahibine bildirir. Bu süre içinde gerekliliklerin yerine getirilmemesi halinde, değişiklik talebi yapılmamış sayılır ve başvuru, patent başvurusu olarak işlem görmeye devam eder.

Bu süre içinde gerekliliklerin yerine getirilmesi halinde, 160 ncı maddenin dördüncü ile yedinci fıkraları uygulanır.

Patent başvurusu ilan edilmişe, başvurunun faydalı model başvurusuna dönüştürülmesinin kabulü konusundaki Enstitü kararı ilgili Bültende ilan edilir.

Patent başvurusunun faydalı model başvurusuna dönüştürülmesi halinde, patent başvurusu için rüçhan hakkı talep edilmiş ise aynı rüçhan hakkı faydalı model başvurusu için de tanınır.

Patent başvurusundan faydalı model başvurusuna veya faydalı model başvurusundan patent başvurusuna dönüştürülmüş başvurular için yapılan yeniden dönüştürme talepleri işleme alınmaz.”

MADDE 18- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 73/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Patente ve Faydalı Modele İlişkin Cezai Hükümler

MADDE 73/A- Patentten veya faydalı model belgesinden doğan haklara kasten tecavüz etmek suretiyle mal üreten veya mal üretiminde patentli veya faydalı model belgeli bir usulü kullanan kişi, beş yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Patentten veya faydalı model belgesinden doğan haklara tecavüz suretiyle üretilen veya buluş konusu usulle doğrudan doğruya elde edilen malı birinci fıkrada tanımlanan suçun işlenmesine iştirak etmeksizin bilerek satan, satışa sunan, ithal eden, ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya depolayan kişi, üç yüz günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak belirtilen eylemleri işleyen kişi, kovuşturma başlamadan veya kovuşturma başladıktan sonra hüküm verilmeden önce bu malı nereden temin ettiğini bildirerek, üretenlerin ortaya çıkarılmasını veya üretilmiş mallara el konulmasını sağlarsa kamu davası açılmaz veya açılmışsa dava düşer.

Bir eşya veya ambalaj üzerine konulmuş patent veya faydalı model belgesi koruması olduğunu belirten işareti, yetkisi olmadan kaldıran kişi, elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait patent veya faydalı model belgesi hakkı üzerinde devretmek, lisans vermek veya rehnetmek suretiyle tasarrufta bulunan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Patent veya faydalı model belgesi sahibi olmadığı halde, patent veya faydalı model belgesi sahibi olduğu kanaatini uyandıran yazı, işaret veya ifadeleri kullanan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur. Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Hükmün kesinleşmesinden sonra şikâyetten vazgeçilmesi durumunda ceza infaz edilmez.

Şikâyetçi, somut olayın niteliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz eder.”

MADDE 19- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 99 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 99- Zorunlu lisans, lisans verilmesi teklifinde bulunulmamış bir patent için aşağıda belirtilen şartlardan en az birinin mevcudiyeti halinde verilebilir:

a- 96 ncı madde hükümlerine göre patent konusu buluşun kullanılmaması.

b- 79 uncu maddede belirtilen patent konularının bağımlılığının söz konusu olması.

c- 103 üncü maddede belirtilen kamu yararının söz konusu olması.

d- Başka ülkelerdeki kamu sağlığı sorunları nedeniyle eczacılık ürünlerinin, yönetmelikte belirtilen şartların sağlanması halinde ihracatının söz konusu olması.

e- Bir ıslahçının, önceki bir patente tecavüz etmeden yeni bir bitki çeşidi geliştirememesi.

Patent sahibinin, önceki bir bitki çeşidine ait ıslahçı hakkına tecavüz etmeden patent hakkını kullanamaması durumu zorunlu lisansa konu olabilir. Bu durumda, 8/1/2004 tarihli ve 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun hükümleri uygulanır.

Birinci fıkranın (e) bendine göre lisans verilmesi durumunda patent sahibi, korunan bitki çeşidinin kullanımı için kendisine; ikinci fıkraya göre lisans verilmesi durumunda da yeni bitki çeşidine ait ıslahçı hakkı sahibi, korunan buluşun kullanımı için kendisine makul şartlarda karşılıklı lisans verilmesini talep edebilir.

Birinci fıkranın (e) bendinde ve ikinci fıkrada belirtilen lisanslar için başvuru sahibi;

a- Patent sahibine veya yeni bitki çeşidine ait ıslahçı hakkı sahibine sözleşmeye dayalı bir lisans elde etmek için başvurduğunu ancak sonuç alamadığını,

b- Korunan bitki çeşidiyle veya patentle korunan buluşla kıyaslandığında, sonraki buluşun veya bitki çeşidinin, büyük ölçüde ekonomik yarar sağlayan önemli bir teknik ilerleme gösterdiğini,

ispat ederek zorunlu lisans verilmesini mahkemeden talep edebilir.

Birinci fıkranın (d) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla zorunlu lisans, esas olarak yurt içi pazara arz için verilir.”

MADDE 20- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 116 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 116- Zorunlu lisans, lisansın kabul tarihinde mevcut bulunan patentin eklerini de kapsar. Zorunlu lisansın verilmesinden sonra, yeni ek patentler verilmişse ve bunlar lisans konusu patentle aynı sınai kullanım amacına hizmet etmekte iseler, lisans alan, mahkemeden eklerin de zorunlu lisans kapsamına dahil edilmesi talebinde bulunabilir. Enstitü’nün arabuluculuk yapmasına rağmen, taraflar ek patentler nedeniyle genişletilen lisansın bedeli ve diğer şartları konusunda anlaşamazlarsa, bunlar mahkeme tarafından belirlenir.”

MADDE 21- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 121 inci maddesi aşğıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 121 - Patent başvurusu sahibi, 45 inci maddenin birinci fıkrası anlamında, patent konusu buluşu mükemmelleştiren veya geliştiren ve asıl patentin konusu ile bütünlük içinde bulunan buluşların korunması için işlemleri devam eden asıl patent başvurusuna ek patent başvurusunda bulunabilir.

Ek patent başvurusu, asıl patent başvurusuna belge verilmesi kararının ilanına kadar yapılabilir. Ek patent başvurusunun başvuru tarihi, 43 üncü madde uyarınca ek patent başvurusunun Enstitüye verildiği tarihtir.

Ek patent başvurusunun araştırma raporu, asıl patent başvurusunun araştırma raporu ile birlikte ya da daha sonra düzenlenir. Ek patent başvurusu için 9 uncu maddede belirtilen buluş basamağının değerlendirilmesinde, asıl patent başvurusu tekniğın bilinen durumu olarak dikkate alınmaz.

Asıl patent başvurusuna belge kararı verilmeden önce ek patent başvurusu için belge kararı verilmez.”

MADDE 22- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 122 nci maddesi başlığıyla birlikte aşğıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ek Patentın Süresi ve Yıllık Ücretler

MADDE 122 - Ek patentın süresi, ek patentın başvuru tarihinden itibaren başlar ve asıl patentin süresinin bitimine kadardır.

Ek patent ve ek patent başvuruları için yıllık ücret ödenmez.”

MADDE 23- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 123 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşğıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ek Patentın Bağımsız Patente Dönüşmesi

MADDE 123 - Ek patent başvurusu, başvuru işlemleri sırasında başvuru sahibinin talebi üzerine her zaman bağımsız bir patent başvurusuna dönüştürülebilir. Enstitü tarafından ek patent başvurusunun asıl patent başvurusuyla gerekli bağının olmadığı tespit edilmesi durumunda bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde ek patent başvurusu bağımsız patent başvurusuna dönüştürülür.

Asıl patentin hükümsüz kılınması veya asıl patent sahibinin patent hakkından vazgeçmesi veya yıllık ücretinin ödenmemesi nedeniyle asıl patent hakkının sona ermesi durumunda ek patent, bağımsız patente dönüştürülebilir.

Asıl patent başvurusunun geri çekilmesi veya geri çekilmiş sayılması veya reddedilmesi veya yıllık ücretinin ödenmemesi nedeniyle geçersiz sayılması durumunda ek patent başvurusu, bağımsız patent başvurusuna dönüştürülebilir.

Asıl patent başvurusuna birden fazla ek patent başvurusu yapılmışsa ilk yapılan ek patent başvurusu ya da ek patent, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralara göre bağımsız patent ya da patent başvurusuna dönüştürülebilir. Diğer ek patent başvuruları, dönüşen bağımsız patentın veya başvurunun ekleri sayılır.

Ek patent başvurusu veya ek patent, bağımsız bir patent başvurusuna veya bağımsız bir patente dönüşmesi halinde dönüşüm tarihinden itibaren yıllık patent ücreti ödemelerine tabi olup, koruma süresi de 122 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen süredir.”

MADDE 24- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 129 uncu maddesi aşğıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 129- Enstitünün nihai kararından sonra;

a- Patent konusu, 5 inci ila 10 uncu maddelere göre patent verilebilirlik şartlarını taşıyorsa,

b- Buluş, 46 ncı madde hükmü uyarınca, buluş konusunun ilgili olduğu teknik alanda uzman olan bir kişi tarafından buluşun uygulanabilmesini sağlayacak şekilde yeterince açık ve tam olarak açıklanmamışsa,

c- Patent konusu, başvurunun ilk halinin kapsamını aşyorsa veya patentin, 45 inci maddeye göre yapılan bölünmüş bir başvuruya veya 12 nci maddeye göre yapılan bir başvuruya dayanması durumunda en önceki başvurunun ilk halinin kapsamını aşyorsa,

d- Patent sahibinin, 11 inci maddeye göre patent isteme hakkına sahip olmadığı ispatlanmışsa, patentin hükümsüz kılınmasına ilgili mahkeme tarafından karar verilir. Ancak mahkeme, 62/A maddesinin üçüncü veya yedinci fıkraları uyarınca yapılan ilandan önce (a), (b) ve (c) bentleri uyarınca yapılan hükümsüzlük talebine ilişkin olarak karar veremez.

Patent sahibinin 11 inci maddeye göre patent isteme hakkına sahip olmadığı hakkındaki iddia, ancak buluşu yapan veya halefleri tarafından ileri sürülebilir. Bu durumda 12 nci madde hükmü uygulanır.

Hükümsüzlük nedenleri patentin sadece bir bölümüne ilişkinse, sadece o bölüm ile ilgili istem veya istemler iptal edilerek kısmi hükümsüzlüğe karar verilir. Bir istemin kısmen hükümsüzlüğüne karar verilemez. Kısmi hükümsüzlük sonucu iptal edilmeyen istem veya istemler, 5 inci ila 10 uncu madde hükümlerine göre patent verilebilirlik şartlarını taşıyorsa patent bu kısım için geçerli kalır. Bağımsız istemin hükümsüz kılınması halinde, bağımsız isteme bağımlı olan her bir bağımlı istem ayrı ayrı 5 inci ila 10 uncu madde hükümlerine göre patent verilebilirlik şartlarını taşıyorsa, söz konusu bağımsız isteme bağımlı istemler de mahkeme tarafından hükümsüz kılınır.

Patentin hükümsüzlüğü davası, patentin koruma süresince veya hakkın sona ermesini izleyen beş yıl içinde, Patent Sicili’ne patent sahibi olarak kayıtlı kişiye açılabilir.”

MADDE 25- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 136 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşğıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Patentten veya Faydalı Modelden Doğan Hakka Tecavüz Sayılan Fiiller

MADDE 136- Aşğıda yazılı fiiller, patentten veya faydalı modelden doğan hakka tecavüz sayılır:

a- Patent veya faydalı model sahibinin izni olmaksızın buluş konusu ürünü kısmen veya tamamen üretme sonucu taklit etmek.

b- Kısmen veya tamamen taklit suretiyle meydana getirildiğini bildiğı veya bilmesi gerektiğı halde, tecavüz yoluyla üretilen buluş konusu ürünleri satmak, dağıtmak veya bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya bu amaçlar için ithal etmek veya ticari amaçla bulundurmak veya uygulamaya koymak suretiyle kullanmak.

c- Patent veya faydalı model sahibinin izni olmaksızın buluş konusu usulü kullanmak veya bu usulün izinsiz olarak kullanıldığını bildiğı veya bilmesi gerektiğı halde buluş konusu usulle doğrudan doğruya elde edilen ürünleri satmak, dağıtmak veya bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya bu amaçlar için ithal etmek veya uygulamaya koymak suretiyle kullanmak.

Patent veya faydalı model konusunun bir ürün veya maddenin elde edilmesine ilişkin bir usul olması halinde mahkeme, aynı özellikleri taşıyan ürün veya maddeyi patent veya faydalı model belgesi verilmiş buluş konusu usule tecavüz etmeksizin elde ettiğini ispat etmesini davalıdan isteyebilir. Patent veya faydalı model konusunun yeni ürün veya maddenin elde edilmesine ilişkin bir usul olması halinde aynı özellikleri taşıyan her ürün veya maddenin, patent veya faydalı model belgesi verilmiş buluş konusu usule göre elde edilmiş olduğu kabul edilir. Aksini iddia eden kişi bunu ispat etmek ile yükümlüdür.

Patent başvurusunun veya faydalı model başvurusunun 55 inci maddeye göre yayımlandığı tarihten itibaren, patent başvurusu veya faydalı model başvurusu sahibi, buluşa vaki tecavüzlerden dolayı tazminat davası açabilir. Başka herhangi bir talepte bulunamaz. Mahkeme patent veya faydalı model belgesi verilmesi işlemini ön sorun olarak kabul eder.”

MADDE 26- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 155 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 155- 6 ncı maddeye ek olarak;

a- Kimyasal ve biyolojik maddelere veya kimyasal ve biyolojik usullere veya bu usuller sonucu elde edilen ürünlere ilişkin buluşlar,

b- Eczacılıkla ilgili maddelere veya eczacılıkla ilgili usullere veya bu usuller sonucu elde edilen ürünlere ilişkin buluşlar,

c- Biyoteknolojik buluşlar,
faydalı model ile korunmaz.”

MADDE 27- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 160 ıncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şekli İnceleme, Araştırma Talebi, İtiraz ve Faydalı Model Belgesinin Verilmesi

MADDE 160- Enstitü, 53 üncü madde hükmü uyarınca geri çevrilmeyen bir başvuruyu, 42 nci maddenin birinci fıkrası, 44 üncü madde ve yönetmelikte belirtilen şekli şartlara uygunluk bakımından inceler.

Başvurunun şekli şartlara uygun olmadığı anlaşılırsa başvuru sahibinden bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde eksikliği gidermesi istenir. Eksikliğin bu süre içinde giderilmemesi halinde başvuru reddedilir.

Başvurunun şekli şartlara uygunluk bakımından bir eksikliğinin bulunmadığı anlaşılır veya eksiklikler süresi içinde giderilirse başvuru sahibine tekniğin bilinen durumu ile ilgili araştırma talebinde bulunması gerektiği bildirilir. Başvuru sahibi, bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde ücretini ödeyerek yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak araştırma talebinde bulunmazsa başvuru geri çekilmiş sayılır.

Başvuru sahibinin, üçüncü fıkra hükmüne veya 65 inci maddenin birinci fıkrası hükmüne uygun olarak araştırma talebinde bulunması durumunda, araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir ve başvuru sahibine bildirilir. Araştırma raporu Bültende yayımlanır.

Başvuru konusunun 155 inci madde kapsamına girdiği sonucuna varılırsa veya tarifnamenin veya tüm istemlerin yeterince açık olmaması araştırma raporunun düzenlenmesini engelliyorsa araştırma raporu düzenlenmez ve başvuru sahibinden bu konudaki itirazlarını veya başvurudaki değişikliklerini bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde bildirmesi istenir. Bu süre içinde itirazda bulunulmaması veya itirazın veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru reddedilir. İtirazın ve varsa yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir, başvuru sahibine bildirilir ve Bültende yayımlanır.

Araştırma raporunun yayımlanmasından itibaren üç ay içinde başvuru sahibi veya üçüncü kişiler, araştırma raporunun içeriği hakkında ilgili belgeleri de eklemek suretiyle itirazda bulunabilir.

Başvuru sahibi veya üçüncü kişiler tarafından itiraz edilmemesi durumunda sadece araştırma raporu, itiraz edilmesi durumunda ise araştırma raporu ve itirazlar yönetmeliğe uygun olarak değerlendirilir. Enstitü yaptığı değerlendirme sonucunda faydalı model verilmesine karar verirse bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bülten'de ilan edilir ve faydalı model yayımlanır. Yapılan değerlendirme sonucunda faydalı modelin verilebilmesi için değişiklik yapılmasının gerekli olduğu durumda bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde değişikliklerin yapılması istenir. Yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde faydalı model verilmesine karar verilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bülten'de ilan edilir ve faydalı model yayımlanır. Değişikliklerin yapılmaması veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru geri çekilmiş sayılır, bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bülten'de ilan edilir. Faydalı modelin verilmesine ilişkin ilandan sonra talep edilmesi ve belge düzenleme ücretinin ödenmesi halinde, düzenlenen belge faydalı model sahibine gönderilir. Enstitü yaptığı değerlendirme sonucunda başvurunun reddine karar verirse bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bülten'de ilan edilir.”

MADDE 28- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 170 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Çifte Koruma

MADDE 170- Aynı kişiye veya halefine, aynı buluş konusunda, aynı koruma kapsamıyla, birbirinden bağımsız olarak birden fazla patent veya faydalı model belgesi ya da bu belgelerin her ikisi verilmez.”

MADDE 29- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 171 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 171- Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Enstitü nezdinde;

a- Gerçek kişiler,

b- Temsil hak ve yetkisine sahip bulunan gerçek kişiler tarafından temsil olunan tüzel kişiler,

c- Patent Vekilleri Siciline kayıtlı patent vekilleri,
işlem yapabilir.

İkametgâhı yurt dışında bulunan kişiler adına tüm işlemler sadece patent vekilleri vasıtasıyla yapılır.

Patent vekili tayin edilmesi halinde, bu vekile yapılan bildirim vekâlet verene yapılmış sayılır.

Enstitü nezdinde vekillik yapma yetkisi bulunmayan kişilerin bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında işlem yapması halinde patent başvurusu sahibi, patent sahibi veya talep sahibi üçüncü kişinin Türkiye’de ikametgâhı varsa bildirimler doğrudan kendilerine yapılır. Patent başvurusu sahibi, patent sahibi veya talep sahibi üçüncü kişinin Türkiye’de ikametgâhı yoksa bu kişilerden yönetmelikte belirtilen süre içerisinde patent vekili ataması istenir. Bu süre içinde vekil atanmazsa patent başvurusu geri çekilmiş, patent hakkından vazgeçilmiş veya üçüncü kişi tarafından yapılan talep yapılmamış sayılır.

İkametgâhı yurt dışında bulunan ve vekil tarafından temsil edilmeyen patent başvurusu sahibi, patent sahibi ya da talep sahibi üçüncü kişi tarafından işlem yapılması durumunda dördüncü fıkra hükmü uygulanır.”

MADDE 30- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 172 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 172- Patent veya faydalı model verilmesi ile ilgili işlemler için ödenmesi gereken bir ücretin, bu Kanun Hükümünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde ödenmemesi halinde patent veya faydalı model başvurusu geri çekilmiş sayılır.

Patent başvurusu veya patentle ilgili olarak birinci fıkrada dışarda kalan işlemler için ödenmesi gereken bir ücretin, bu Kanun Hükümünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde ödenmemesi halinde talep yapılmamış sayılır.

Patent başvurusu veya patentle ilgili eksik ödenen ücret, Enstitünün bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde tamamlanır. Aksi takdirde birinci ve ikinci fıkrada hükümleri uygulanır.”

MADDE 31- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 173 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bir patent başvurusu veya patentin korunması için gerekli olan yıllık ücretler, patentin koruma süresi boyunca ikinci yılın sona erdiği tarihte ve devam eden her yıl vadesinde ödenir. Vade tarihi, başvuru tarihine tekabül eden ay ve gündür.”

“Yıllık ücretlerin ikinci fıkrada belirtilen sürede de ödenmemesi halinde, patent hakkı bu ücretin vade tarihi itibarıyla sona erer. Patent hakkının sona erdiğine ilişkin bildirim en geç altı ay içinde yapılması kaydıyla, bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde telafi ücretinin ödenmesi halinde patent hakkı, ücretin ödendiği tarih itibarıyla yeniden geçerlilik kazanır.”

MADDE 32- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin mülga 174 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“Hakların Yeniden Tesisi

EK MADDE 1- Patent başvurusu veya patent sahibi tarafından, bir patent başvurusu veya patentle ilgili işlemlerde şartların gerektirdiği özen gösterilmesine rağmen, uyulması gereken bir süreye uyulamamasının patent başvurusunun reddine, geri çekilmiş sayılmasına, patentin iptaline veya diğer herhangi bir hakkın kaybına yol açması halinde, hakların yeniden tesisi yönetmeliğe uygun olarak talep edilebilir.

Patent başvurusu veya patent sahibi, 173 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen telafi ücretinin ödenmesi için verilen sürenin sona ermesinden itibaren birinci fıkrada hükümüne göre hakların yeniden tesisini talep edebilir.

Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen talep, uyulamamış olan sürenin bitiminden itibaren bir yılı geçmemek üzere, süreye uyulamama nedeninin ortadan kalkmasından itibaren iki ay içerisinde yapılır. Enstitü, yönetmelikte belirtilen şartların yerine getirilmemesi halinde talebi reddeder. Talebin kabul edilmesi halinde ise süreye uyulamamanın hukuki sonuçları hiç doğmamış sayılır.

Başvuru sahibi, 49 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen sürenin sona ermesinden itibaren iki ay içerisinde başvuru tarihi alan sonraki başvurusu için, aynı fıkrada belirtilen sürenin sona ermesinden itibaren iki ay içerisinde rüçhan hakkının yeniden tesis edilmesi için talepte bulunursa birinci fıkrada hükümleri uygulanır.

Hakların yeniden tesis edilmesi halinde bu durum Bülte de ilan edilir. Hakların kaybından, bu hakların yeniden tesisine ilişkin yayıma kadar geçen sürede, patent konusu buluşu iyi niyetli olarak Türkiye’de kullanan veya kullanım için ciddi ve gerçek tedbirler alan kişiler, sahip oldukları işletmenin makul ihtiyaçlarını giderecek ölçüde buluşu ücretsiz olarak kullanmaya devam edebilir.

Süreler ve Bildirimler

EK MADDE 2- Bir patent başvurusu veya patentle ilgili işlemlerde uyulması gereken süre bu Kanun Hükmünde Kararnamede veya yönetmelikte belirtilmemişse, uygulanacak süre bildirim tarihinden itibaren iki aydır.

Hatalı İşlemler

EK MADDE 3- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 129 uncu ve 165 inci maddelerinde belirtilen hükümsüzlük nedenleri hariç olmak üzere, bir patent veya faydalı model başvurusunun veya belgesinin bu Kanun Hükmünde Kararname ve yönetmelikte belirtilen şartları karşılamamasına rağmen hatalı olarak başvurunun veya belgenin işlemlerine devam edilmesi ve bu durumun itiraz üzerine veya resen tespit edilmesi halinde, hatalı işlem ile devamındaki işlemler iptal edilerek, işlemlere hatanın yapıldığı aşamadan devam edilir.”

MADDE 33- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin;

a) 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Paris Anlaşması” ibaresi “Paris Sözleşmesi”,

b) 49 uncu maddesinin birinci ve beşinci fıkrasında, 50 nci maddesinin birinci fıkrasında ve 75 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “Paris Anlaşması’na” ibareleri “Paris Sözleşmesine”,

c) 49 uncu maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “faydalı model belgesi başvurusunun”, 156 ncı maddesinde yer alan “Faydalı model belgesi başvurusuna”, “Faydalı model belgesi başvurusu”, “faydalı model belgesi başvurusu”, 159 uncu maddesinin başlığında yer alan “Faydalı Model Belgesi Başvurusu”, ikinci fıkrasında yer alan “Faydalı model belgesi başvurusu”, 167 nci maddesinin başlığında yer alan “Faydalı Model Belgesi Başvurusunun”, birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan “faydalı model belgesi başvurusu”, “faydalı model belgesi başvurusunun”, “Faydalı model belgesi başvurusunun”, “faydalı model belgesi başvurusunda” ibareleri sırasıyla “faydalı model başvurusunun”, “Faydalı model başvurusuna”, “Faydalı model başvurusu”, “faydalı model başvurusu”, “Faydalı Model Başvurusu”, “Faydalı model başvurusu”, “Faydalı Model Başvurusunun”, “faydalı model başvurusu”, “faydalı model başvurusunun”, “Faydalı model başvurusunun”, “faydalı model başvurusunda”,

ç) 169 uncu maddesinin başlığı ile birinci fıkrasında yer alan “endüstriyel tasarım” ibareleri “tasarım”;

şeklinde değiştirilmiştir.

551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 43 üncü maddesinin son fıkrası, 57 nci, 58 inci, 59 uncu, 60 inci, 61 inci, 68 inci, 70 inci ve 71 inci maddeleri, 72 nci maddesinin ikinci fıkrası, 97 nci, 98 inci, 102 nci, 134 üncü, 161 inci, 162 nci ve 163 üncü maddeleri ile 168 inci ve geçici 3 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 34- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uyarınca Enstitü tarafından düzenlenmesi öngörülen araştırma ve inceleme raporlarının düzenlenmesi ve itirazların değerlendirilmesi, gerekli teşkilat kuruluncaya kadar, gerektiğinde milletlerarası niteliği tanınmış araştırma ve inceleme kuruluşları veya Enstitü tarafından işbirliği protokolü yapılan diğer kuruluşlar tarafından yapılır.”

MADDE 35- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Mevzuat hükümlerinin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış ulusal patent başvuruları ve faydalı model başvuruları, başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan ek patent başvurularının sonuçlandırılmasında, ek patent başvurusu veya ek patentin bağımsız patent başvurusu ya da patente dönüşümünde, asıl patent başvurusunun başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümleri uygulanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ulusal aşamaya giren uluslararası veya bölgesel anlaşmalar yoluyla yapılmış patent başvuruları ve faydalı model başvuruları, başvurunun ulusal aşamaya girdiği tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki mevzuat hükümlerine göre verilmiş patent ve faydalı modeller için 62/A maddesi hariç olmak üzere, bu Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır. Ancak, incelemesiz verilen patentin incelemeli patent başvurusuna dönüşümünde, başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümleri uygulanır.

MADDE 36- 24/6/1995 tarihli ve 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin; adı “Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” şeklinde değiştirilmiş, 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (h) bendi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“b) “Ürün”, Bilgisayar programları hariç olmak üzere, endüstriyel yolla veya elle üretilen herhangi bir nesnenin yanı sıra bileşik bir ürün veya parçaları, setler, takımlar, ambalajlar gibi nesnelere, birden çok nesnenin veya sunuşun bir arada algılanabilen bileşimlerini, grafik semboller ve tipografik karakterleri,”

“e) “Paris Sözleşmesi”, Sınai Mülkiyetin Himayesine Mahsus Milletlerarası Bir İttihat İhdas Edilmesine Dair 20/3/1883 tarihli Sözleşmeyi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından usulüne göre yürürlüğe konulmuş bu Sözleşme ile ilgili değişiklikleri,”

“i) “Bülten”, Yayın ortamının türüne bakılmaksızın bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen hususların yayımlandığı Resmi Tasarım Bültenini,

i) “Bileşik ürün”, Sökülüp takılma yoluyla değiştirilebilen veya yenilenebilen bileşen parçalardan oluşan ürünü,”

MADDE 37- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 28- Birden çok tasarımın tescili talebi, ek başvuru ücretinin ödenmesi şartıyla çoklu başvuru altında yapılabilir. Çoklu başvurularda, süslemeler hariç olmak üzere, tasarımın kullanıldığı veya uygulandığı her bir ürünün, aynı sınıfa dahil olması gerekir.

Çoklu başvuru veya çoklu tescili oluşturan tasarımlar bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasında ayrı ayrı değerlendirilebilir.

Çoklu başvuruda, birinci fıkrada belirtilen şarta uymayan tasarımlar için tescil talebinde bulunmuş veya tasarım sayısı yönetmelikte belirtilen sayıyı aşmışsa Enstitü bu tasarımlar için bölünmüş başvuru yapılmasını ister. Bölünmüş her başvuru için başvuru tarihi, ilk başvuru tarihidir. İlk başvuruda rüçhan hakkı talep edilmişse bu hak bölünmüş her başvuruya da tanınır.”

MADDE 38- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesinin birinci ve beşinci fıkraları ile 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Paris Anlaşmasına” ibareleri “Paris Sözleşmesine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 39- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 32 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 32- Enstitü başvurunun 26 ncı ila 31 inci maddelerinde belirtilen şartlara uygunluğunu inceler. Enstitü 26 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartlar bakımından herhangi bir eksikliğin olmadığına karar verirse, tasarım tescil başvurusu başvurunun Enstitü tarafından alındığı tarih, saat ve dakika itibarıyla kesinleşir.

Enstitü;

a) Tasarım veya ürün tanımına uygun olmayan,

b) Kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı,

c) 2 nci madde kapsamına girmeyen gerçek veya tüzel kişilerce yapılan,

d) Paris Sözleşmesinin 2 nci mükerrer 6 ncı maddesi kapsamında yer alan hükümlerle ilgili işaretler ile bu kapsam dışında kalan ancak kamuyu ilgilendiren, dini, tarihi ve kültürel değerler bakımından halka mal olmuş ve ilgili mercilerin tescil izni vermediği işaretlerin uygunsuz kullanımını içeren,

e) Yeni olmadığı Enstitü imkanlarıyla tespit edilen,

tasarım tescil taleplerini reddeder .

Ret nedenleri (b) ve (d) bentleri kapsamında, tasarımın sadece bir bölümüne ilişkin bulunuyorsa sadece o bölüm ile ilgili kısmi ret kararı verilir. Kısmi ret sonucunda tescilin devamı için, kalan kısmın genel izleniminin başvuruya konu edilen tasarımla bariz bir benzerlik göstermesi gerekir.”

MADDE 40- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başvuru sahibi, başvuru sırasında, başvuru veya varsa rüçhan tarihinden başlamak üzere otuz ay süreyle yayın erteleme talebinde bulunabilir.”

MADDE 41- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Karara İtiraz ve Tescilin İptali İçin İtiraz

MADDE 37- Başvuru sahipleri, 32 nci madde uyarınca verilen kararlara karşı, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde gerekçeli ve yazılı olarak itiraz edebilir.

Üçüncü kişiler tasarım tescilinin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde tasarımın, 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan tanımlara uygun olmadığı, 5 inci ila 10 uncu maddelerde belirtilen şartları taşımadığı, 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) ve (d) bentleri kapsamında olduğu, başvurunun kötü niyetli olduğu ve bir fikri veya sınai mülkiyet hakkının yetkisiz kullanımını oluşturduğu gerekçelerini ileri sürerek tescil belgesinin verilmesine yazılı olarak itiraz edebilir. İtirazlar, görüşlerini açıklayabilmesi için tasarım tescil sahibine bildirilir.

Birinci ve ikinci fıkralara göre yapılacak itirazlar, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu tarafından incelenir.”

MADDE 42- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 38- Enstitü 32 nci madde uyarınca verilen kararlara karşı yapılan itirazları incelerken gerekli gördüğü hallerde başvuru sahibinin görüşünü alır.

Enstitü, 37 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca yapılan itirazları incelerken gerekli gördüğü hallerde itiraz ve karşı görüşleri ilgili taraflara iletir ve görüşlerini alır. Enstitü itiraz sahibinden, bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde sunulmak üzere ek bilgi ve belge isteyebilir. Bu süre içinde istenilen ek bilgi ve belgelerin sunulmaması halinde itiraz mevcut bilgi ve belgeler kapsamında değerlendirilir.

İtiraz süresi boyunca veya itirazın incelenmesi aşamasında 32 nci madde ve yönetmelik hükümleri kapsamında başvuruda eksiklik olduğunun tespit edilmesi halinde işlemlere, tamamlanmayan aşamadan devam edilir ve gerekli görülen hallerde bu durum Bültende yayımlanır.

37 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca yapılan itirazın uygun bulunması halinde, tasarımın tescili iptal edilir. 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (b) ve (d) bentleri ile fikri ve sınai mülkiyet hakkının yetkisiz kullanımı gerekçesiyle tasarımın bir kısmına yapılan itirazın uygun bulunması halinde ise o kısmın tescili iptal edilir. Kısmi iptal sonucunda tescilin devamı için, kalan kısmın genel izleniminin başvuruya konu edilen tasarımla bariz bir benzerlik göstermesi gerekir. Çoklu bir başvuruya yapılan itirazın incelenmesi sırasında, itiraza konu edilmeyen ancak itirazın eki belgelerden iptalinin gerektiği anlaşılan tasarım tescilleri ikinci fıkrada belirtilen usule uygun olarak resen iptal edilir.

Tescilin iptali, 45 inci madde hükümlerinin işlerlik kazanması sonucunu doğurur. İptal kararı, Bültende yayımlanır.”

MADDE 43- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan tanımlara uygun olmadığı, 5 inci ila 10 uncu maddelerde belirtilen şartları taşımadığı, 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) ve (d) bentleri kapsamında olduğu, başvurunun kötü niyetli olduğu ve bir fikri veya sınai mülkiyet hakkının yetkisiz kullanımını oluşturduğu ispat edilmişse;”

“32 nci maddenin ikinci fıkrasının (b) ve (d) bentleri ile fikri ve sınai mülkiyet hakkının yetkisiz kullanımı gerekçesiyle tasarımın bir kısmına ilişkin hükümsüzlük talebinin uygun bulunması halinde, o kısmın tescili hükümsüz kılınır. Kısmi hükümsüzlük sonucunda tescilin devamı için, kalan kısmın genel izleniminin tescile konu edilen tasarımla bariz bir benzerlik göstermesi gerekir.”

MADDE 44- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 48 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 48- Aşağıda belirtilen fiiller tasarım hakkına tecavüz sayılır:

a) Tasarım hakkı sahibinin izni olmaksızın bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre koruma kapsamındaki bir tasarımın kullanıldığı veya uygulandığı ürünün aynısını veya genel izlenim itibarıyla bariz benzerini üretmek, piyasaya sunmak, satmak, sözleşme yapmak için icapta bulunmak, ticari amaçla kullanmak veya bu amaçlarla bulundurmamak, bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (14) numaralı bendinde tanımlanan gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutmak.

b) Tasarım hakkı sahibi tarafından lisans yoluyla verilmiş hakları izinsiz genişletmek veya bu hakları üçüncü kişilere devretmek.

Tasarım tescil başvurusu 34 üncü maddeye göre tescil edilerek yayımlandığı takdirde, tasarım tescili sahibi, hakkına yönelik olarak bu maddede sayılan tecavüzlerden dolayı hukuk davası açmaya ve ceza davası açılması için şikâyetçi olma hakkına sahiptir. Tecavüz eden, başvurudan ve kapsamından haberdar edilmişse tescilin yayımlanmış olmasına bakılmaz. Tecavüz edenin kötü niyetli olduğuna mahkeme tarafından hükümlenursa yayımdan önce de tecavüzün varlığı kabul edilir.

Koruma kapsamındaki tasarımın tescilli olduğuna ilişkin kaydın ürün, ambalaj veya fatura üzerine konulmamış olması, bu maddede sayılan fiilleri tasarım hakkına tecavüz olmaktan çıkarmaz. Ancak, tescille ilgili kayıt ve işaretler kusurun değerlendirilmesi sırasında dikkate alınır.”

MADDE 45- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 48/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tasarım Hakkına İlişkin Cezai Hükümler

MADDE 48/A- Tasarım hakkına kasten tecavüz etmek suretiyle mal üreten kişi, beş yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Tasarım hakkına tecavüz suretiyle üretilen malı birinci fıkrada tanımlanan suçun işlenmesine iştirak etmeksizin bilerek satan, satışa sunan, gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutan veya ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya depolayan kişi, üç yüz günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak, bu fıkrada belirtilen eylemleri işleyen kişi kovuşturma başlamadan veya kovuşturma başladıktan sonra hüküm verilmeden önce bu malı nereden temin ettiğini bildirerek, üretenerin ortaya çıkarılmasını veya üretilmiş mallara el konulmasını sağlarsa kamu davası açılmaz, açılmışsa dava düşer.

Bir eşya veya ambalaj üzerine konulmuş tasarım koruması olduğunu belirten işareti, yetkisi olmadan kaldıran kişi, elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait tasarım hakkı üzerinde devretmek, lisans vermek veya rehnetmek suretiyle tasarrufta bulunan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Tescilli bir tasarım sahibi olmadığı halde, tescilli bir tasarım sahibi olduğu kanaatini uyandıran yazı, işaret veya ifadeleri kullanan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların bir tüzel kişinin faaliyetleri çerçevesinde işlenmesi halinde, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükümlenir.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Hüküm kesinleşmesinden sonra şikâyetten vazgeçilmesi durumunda ceza infaz edilmez.

Şikâyetçi, somut olayın niteliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz eder.”

MADDE 46- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 66 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 66- Aynısının veya genel izlenim itibarıyla bariz benzerinin üretilmesi hak sahibinin yetkilerine tecavüz oluşturması nedeniyle cezayı gerektiren taklit mallara, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması sırasında hak sahibinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından 4458 sayılı Kanunun 57 nci maddesi uyarınca işlem yapılır.”

MADDE 47- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 67 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 67- Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Enstitü nezdinde;

- a) Gerçek kişiler,
- b) Temsil hak ve yetkisine sahip bulunan gerçek kişiler tarafından temsil olunan tüzel kişiler,
- c) Marka veya Patent Vekilleri Siciline kayıtlı marka veya patent vekilleri, işlem yapabilir.

İkametgâhı yurt dışında bulunan kişiler adına tüm işlemler, marka veya patent vekilleri vasıtasıyla yapılır.

Vekil tayin edilmesi halinde, bu vekile yapılan bildirim vekalet verene yapılmış sayılır.

Enstitü nezdinde vekillik yapma yetkisi bulunmayan kişilerin bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında işlem yapması halinde başvuru sahibi, tescilli tasarım sahibi veya talep sahibi üçüncü kişinin Türkiye’de ikametgâhı varsa bildirimler doğrudan kendilerine yapılır. Başvuru sahibi, tescilli tasarım sahibi veya talep sahibi üçüncü kişinin Türkiye’de ikametgâhı yoksa, bu kişilerden yönetmelikte belirtilen süre içerisinde vekil ataması istenir. Bu süre içinde vekil atanmazsa başvuru geri çekilmiş, tasarım hakkından vazgeçilmiş veya üçüncü kişi tarafından yapılan talep yapılmamış sayılır.

İkametgâhı yurt dışında bulunan ve vekil tarafından temsil edilmeyen başvuru sahibi, tescilli tasarım sahibi ya da talep sahibi üçüncü kişi tarafından işlem yapılması durumunda dördüncü fıkra hükmü uygulanır.”

MADDE 48- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 68 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 68- Tasarım tescili ile ilgili işlemler için ödenmesi gereken ücretlerin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde Enstitüye sunulmaması halinde tasarım başvurusu geri çekilmiş sayılır.

Tasarım başvurusu veya tescilli tasarımla ilgili olarak birinci fıkra dışında kalan işlemler için ödenmesi gereken ücretin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde Enstitüye sunulmaması halinde talep yapılmamış sayılır.

Tasarım başvurusu veya tescilli tasarımla ilgili işlemler için ödenmesi gereken ücretin eksik ödenmesi halinde, söz konusu eksik ücret Enstitü tarafından talep sahibine bildirilir. Bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde eksik ücretin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulmaması halinde birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır.”

MADDE 49- 24/6/1995 tarihli ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “doğal ürünler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “gıda maddeleri,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 50- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“d) “Üretici”, tarım ürünlerini, gıda maddelerini, madenleri, el sanatları ve sanayi ürünlerini üreten veya işleyen, tedarik zincirinde yer alarak ürünün tescile konu özelliklerini etkileyen bir işlem yapan gerçek veya tüzel kişiyi,”

“e) “Bülten”, yayın ortamının türüne bakılmaksızın bu Kanun Hükmünde Kararname ve yönetmelikte belirtilen hususların yayımlandığı Resmi Marka Bültenini,

f) “Amblem”, kullanılan coğrafi işaretlerin bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine uygun olarak tescil edilmiş olduğunu gösteren ve Enstitü tarafından oluşturulan; tescilli adla birlikte ürün veya ambalajı üzerinde ya da ürünün niteliği gereği ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığı durumlarda hak sahibi kullanıcılar tarafından işletmede kolayca görülebilecek bir şekilde bulundurulmuş ve kullanılması zorunlu olan işareti,

g) “Kurul”, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunu,”

MADDE 51- 555 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7- Aşağıda sayılanlar coğrafi işaret tescil başvurusunda bulunma hakkına sahiptir:

a) Ürünün yalnızca tek bir üreticisi olduğunun ispat edilmesi şartıyla 3 üncü maddenin altıncı fıkrasının (d) bendi uyarınca ilgili ürünün üreticisi sayılan gerçek veya tüzel kişiler

b) Kanuni oluşumuna veya bileşimine bakılmaksızın, ilgili ürünün, 3 üncü maddenin altıncı fıkrasının (d) bendinde belirtilen üreticilerinden oluşan üretici grupları

c) Ürünle ilgili olarak kamu yararına çalışan veya üyelerinin ekonomik çıkarlarını korumaya yetkili dernekler

d) Ürün veya ürünün kaynaklandığı coğrafi alan ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları”

MADDE 52- 555 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 9- Enstitü başvuru 3 üncü, 5 inci, 7 nci ve 8 inci madde hükümlerine ve yönetmelikte belirtilen şartlara uygunluğu yönünden inceler. Enstitü, yönetmelikte belirtilen süre içinde ek bilgi ve belge sunulmasını isteyebilir, sunulmaması halinde başvuru mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.

Enstitü, esasları yönetmelikte belirlenmek üzere, gerektiğinde teknik bilgilerin değerlendirilmesi için başvurunun incelenmesini, konusunda uzman kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler veya tarafsız özel kuruluşlardan talep edebilir. İnceleme sonuçları Enstitü için bağlayıcı değildir. İnceleme için ücret talep edilmesi halinde bildirim başvuru sahibine yapıldığı tarihten itibaren iki ay içinde söz konusu ücret Enstitüye ödenir. Bu ücretin süresi içinde ödenmemesi halinde başvuru Enstitü tarafından mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.

Birinci fıkraya göre yapılan inceleme sonucunda uygun bulunan başvurular Bültende yayımlanır.”

MADDE 53- 555 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başvuruda 3 üncü, 5 inci, 7 nci ve 8 inci maddelerde yer alan şartların yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde başvuru sahibinden, söz konusu eksikliklerin bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde giderilmesi istenir.”

MADDE 54- 555 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 11- Başvuru sahibi, 9 uncu veya 10 uncu maddeler çerçevesinde reddedilen başvuruyla ilgili olarak, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde gerekçeli ve yazılı olarak itiraz edebilir.

Tescil talebinin 3 üncü, 5 inci, 7 nci ve 8 inci maddelere uygun olmadığı iddiasıyla üçüncü kişiler tarafından veya 18 inci madde kapsamında önceki tarihli herhangi bir hak sahibi tarafından, başvurunun Bülten’de yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde gerekçeli ve yazılı olarak itirazda bulunabilir.

Enstitü birinci ve ikinci fıkra kapsamında yapılan itirazlarda, yönetmelikte belirtilen süre içinde ek bilgi ve belge sunulmasını isteyebilir, sunulmaması halinde itiraz mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.

İkinci fıkra kapsamında yapılan itiraz, başvuru sahibine gönderilir. Başvuru sahibi görüşünü yönetmelikte belirtilen süre içinde Enstitü'ye bildirmese itiraz, mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.

Birinci ve ikinci fıkralara göre yapılan itirazlar Kurul tarafından 9 uncu maddeye göre incelenir. İtirazın incelenmesi için ücretinin, itiraz süresi içinde ödenmesi ve ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitü'ye sunulması gerekir. Kamu kuruluşlarınca yapılan itirazlardan ücret alınmaz.

Enstitü, gerekli gördüğü hallerde tarafları uzlaşmaya davet eder. Uzlaşmanın usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 55- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12- Bültende yayım tarihinden itibaren üç ay içinde hakkında herhangi bir itiraz yapılmamış veya yapılan itiraz nihai olarak reddedilmiş başvuru, bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde tescil belgesi düzenleme ücretinin ödenmesi ve ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulması şartıyla tescil edilir ve Bültende yayımlanır. Tescilin sağladığı haklar, üçüncü kişilere karşı tescilin Bülten’de yayımlandığı tarih itibarıyla hüküm ifade eder.

Tescil edilen coğrafi işaret, tescil sahibine inhisari bir hak sağlamaz.

İtirazın incelenmesi sonucunda başvurunun biçim veya kapsamında değişiklik yapılması halinde, değişiklikler Bültende yayımlanır. Bu yayına itiraz edilemez.

İtiraz üzerine başvurunun reddedilmesi halinde karar Bültende yayımlanır.

Coğrafi İşaret Siciline kayıt, yayımlama ve belgelendirme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Sicil aleni olup talep edilmesi ve ücretinin ödenmesi şartıyla sicil örneği verilir.”

MADDE 56- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Coğrafi işaret tesciline konu ürün özelliklerini taşımadığı halde coğrafi işaretin ününden yarar sağlayacak şekilde ya da tescil kapsamındaki ürünler veya bunlarla ilişkilendirilebilecek nitelikteki ürünlerle ilgili olarak coğrafi işaretin veya 17 nci madde uyarınca kullanılması öngörülen amblemin ticari amaçlı olarak doğrudan veya dolaylı kullanımı,”

MADDE 57- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye 16 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“Değişiklik Talepleri

MADDE 16/A- Bülten’de yayımlanan veya tescil edilen coğrafi işaretin kapsamında değişiklik olması halinde değişikliğin Coğrafi İşaret Siciline kaydı, ücretinin ödenmesi şartıyla ilgili kişiler tarafından talep edilebilir. Değişikliğe ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte belirtilir.

Değişiklik talebi, 9 uncu madde kapsamında incelenir ve ilanı zorunlu değişiklikler Bültende yayımlanır. Değişikliğe, yayım tarihinden itibaren üç ay içinde itiraz edilebilir. Bu itirazlar 11 inci maddeye göre incelenir. İtiraz yapılmamışsa itiraz süresinin sonunda veya itiraz nihai olarak reddedilmişse karar tarihinde kesinleşen değişiklikler Bültende yayımlanır. Kesinleşen değişiklikler, ilgililer tarafından yayım tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde uygulanır.

Coğrafi işaret başvuru veya tescil sahibinin isim, adres, unvan veya nev'inde meydana gelen değişiklikler, ücretinin ödenmesi ve yönetmelikte belirtilen belgelerin sunulması şartıyla Coğrafi İşaret Siciline kaydedilerek Bültende yayımlanır.

Başvuru veya Tescil Sahipliğinde Değişiklik

MADDE 16/B- Coğrafi işaret hakkı; lisans, devir, intikal, haciz ve benzeri hukuki işlemlere konu olmaz ve teminat olarak gösterilmez.

Coğrafi işaret başvuru veya tescil sahibinin, 7 nci ve 20 nci maddelerde belirtilen şartları sağlamadığına mahkeme tarafından karar verilmesi veya bu durumun Enstitü tarafından resen tespiti ya da başvuru veya tescil sahibinin, sahipliğin değiştirilmesi yolundaki beyanını Enstitüye yazılı olarak bildirmesi halinde bu karar, tespit ya da beyan Bültende yayımlanır. Yayım tarihinden itibaren üç ay içinde ilgililer tarafından başvuru veya tescil sahipliği talebinde bulunulabilir. Birden çok talep olması halinde, Enstitü, yönetmelikte belirlenen usule uygun olarak en uygun talebi kabul eder. Talep olmaması veya yapılan taleplerin uygun bulunmaması halinde coğrafi işaret hakkı sona erer ve bu durum Bültende yayımlanır.

Başvuru veya tescil sahibi ile 7 nci ve 20 nci maddelerde belirtilen şartları sağlayanın anlaşması halinde sahipliğin değiştirilmesi talebi, yönetmelikte belirtilen belgelerin sunulması ve ücretinin ödenmesi şartıyla Enstitüye yapılır. Talep kabul edilirse sahip değişikliği Bültende yayımlanır. Bu talebin kabul edilmemesi halinde bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde itiraz edilebilir. İtirazın Kurul tarafından incelenebilmesi için itiraz süresi içinde ücretinin ödenmesi ve ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulması gerekir.

Enstitü, yönetmelikte belirtilen süre içinde ek bilgi ve belge sunulmasını isteyebilir, sunulmaması halinde itiraz mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.”

MADDE 58- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 17 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Tescil edilmiş coğrafi işaretin kullanım hakkına sahip olan kişiler, söz konusu coğrafi işareti, ayrıntıları yönetmelikte belirtilen ve Enstitü tarafından oluşturulan amblem ile birlikte ürün veya ambalajı üzerinde kullanır.

Ürünün niteliği gereği, amblemin ve coğrafi işaretin ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığı durumlarda, amblem ve coğrafi işaret, tescilli coğrafi işareti kullanım hakkına sahip olan kişiler tarafından yönetmelikte belirtilen esaslar dâhilinde işletmede kolayca görülecek bir şekilde bulundurulur.”

MADDE 59- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 20- Coğrafi işaretlerin kullanımının denetimi; tescilli coğrafi işaretlerin üretimi, piyasaya arzı veya dağıtımı aşamalarında veya ürün piyasada iken kullanımının tescilde belirtilen özelliklere uygunluğunun denetlenmesine ilişkin her türlü faaliyeti kapsar.

Denetim, başvuru sahibinin önerdiği ve Enstitü tarafından yeterliliği onaylanan ya da mevzuatla yetkili kılınan denetim merci tarafından yerine getirilir. Denetim merciinde değişiklik, mevzuatla yetkili kılınanlar hariç olmak üzere, Enstitünün onayı ile yapılabilir.

Denetim raporları, tescilin Bültende yayımlandığı tarihten itibaren iki yılda bir hazırlanır ve üç ay içinde Enstitüye sunulur. Ancak şikâyet olması halinde, denetim raporunun süresinden önce hazırlanması Enstitü tarafından talep edilebilir.

Denetim raporlarının incelenmesi sonucunda eksiklik varsa tescil sahibine bildirilerek altı ay içinde giderilmesi istenir. Denetleme faaliyetinin bu Kanun Hükmünde Kararname ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde 16/B maddesi hükmü uygulanır.

Denetime ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu hükümleri ile diğer kanunlarda yer alan özel hükümler saklıdır.”

MADDE 60- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 24- Tescilli coğrafi işaretin aşağıda belirtilen biçimdeki kullanımları coğrafi işaret hakkına tecavüz sayılır:

a) Coğrafi işaret tesciline konu ürünün özelliklerini taşımadığı halde, coğrafi işaretin ününden yarar sağlayacak şekilde ya da tescil kapsamındaki ürünler veya bunlarla ilişkilendirilebilecek nitelikteki ürünlerle ilgili olarak, coğrafi işaretin veya 17 nci madde uyarınca kullanılması öngörülen amblemin ticari amaçlı olarak doğrudan veya dolaylı kullanımı.

b) Ürünün gerçek menşeyini veya coğrafi işaretin tercümesini veya “tarzında”, “tipinde”, “türünde”, “yöntemiyle”, “orada üretildiği biçimde” gibi açıklamaları içerse bile coğrafi işaretin kötüye kullanımı, taklidi veya çağırıştırma şeklinde kullanımı.

c) Coğrafi işareti taşıyan ürünün iç veya dış ambalajında, tanıtımında ya da ürünle ilgili herhangi bir yazılı belgede, ürünün tescil kapsamındaki nitelikleri ile menşeyine ilişkin olarak yanlış veya yanıltıcı herhangi bir açıklama ya da işarete yer verilmesi.

Coğrafi işareti kullanma hakkına sahip olanlar, coğrafi işareten doğan haklara tecavüz sayılan fiilleri tescil sahibine noter vasıtasıyla bildirerek dava açılmasını talep edebilir. Tescil sahibinin talebi kabul etmemesi veya bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde dava açmaması halinde, kullanma hakkına sahip olanlar, yapılan bildirim de ekleyerek dava açabilir. Açılan dava, tescil sahibine ihbar olunur. Ancak ciddi bir zarar tehlikesi karşısında kullanma hakkına sahip olanlar, süreyle bağlı kalmaksızın ihtiyati tedbire karar verilmesini mahkemeden talep edebilir. İhtiyati tedbire karar verilmesi durumunda dava açılabilmesi için belirtilen sürenin dolması beklenmez.

Coğrafi işaretin tescilli olduğuna ilişkin kaydın ürün, ambalaj veya fatura üzerine konulmamış olması, eylemi tecavüz olmaktan çıkarmaz. Ancak tescille ilgili kayıt ve işaretler kusurun değerlendirilmesi sırasında dikkate alınır.

Coğrafi işaret tescil başvurusu bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre yayımlandığı takdirde, başvuru sahibi, coğrafi işarete yönelik bu maddede sayılan tecavüzlere dolaylı hukuk davası açmaya ve ceza davası açılması için şikâyetçi olma hakkına sahiptir. Tecavüz eden, başvurudan ve kapsamından haberdar edilmişse başvurunun yayımlanmamış olmasına bakılmaz. Tecavüz edenin kötü niyetli olduğuna mahkeme tarafından hükümlenirse başvurunun yayımından önce de tecavüzün varlığı kabul edilir.”

MADDE 61- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 24/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Coğrafi İşaret Hakkına İlişkin Cezai Hükümler

MADDE 24/A- Coğrafi işaret hakkına kasten tecavüz etmek suretiyle mal üreten kişi, beş yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Coğrafi işaret hakkına tecavüz suretiyle üretilen malı, birinci fıkrada tanımlanan suçun işlenmesine iştirak etmeksizin kasten satan, satışa sunan, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (14) numaralı bendinde tanımlanan gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutan, ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya

depolayan kişi, üç yüz günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak, bu fıkrada belirtilen fiilleri işleyen kişi, kovuşturma başlamadan veya kovuşturma başladıktan ve fakat hüküm verilmeden önce bu malı nereden temin ettiğini bildirerek, üretenlerin ortaya çıkarılmasını veya üretilmiş mallara el konulmasını sağlarsa, kamu davası açılmaz, açılmışsa dava düşer.

Bir eşya veya ambalaj üzerine konulmuş yahut işletmede görülebilecek şekilde bulundurulmuş coğrafi işaret koruması olduğunu belirten işareti yetkisi olmadan kaldıran kişi, elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Tescilli bir coğrafi işaret olmadığı halde, tescilli bir coğrafi işaret hakkı sahibi olduğu kanaatini uyandıran yazı, işaret veya ifadeleri kullanan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Hüküm kesinleşmesinden sonra şikâyetten vazgeçilmesi durumunda ceza infaz edilmez.

Şikâyetçi, somut olayın özelliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz eder.”

MADDE 62- 555 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 37- Aynısının üretilmesi hak sahibinin yetkilerine tecavüz oluşturması nedeniyle cezayı gerektiren taklit mallara, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması sırasında hak sahibinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 57 nci maddesi uyarınca işlem yapılır.”

MADDE 63- 24/6/1995 tarihli ve 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin 2 nci maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) “Bülten”, Yayın ortamının türüne bakılmaksızın bu Kanun Hükümünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen hususların yayımlandığı Resmi Marka Bültenini,”

MADDE 64- 556 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 5 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Marka olabilecek işaretler

MADDE 5- Bir teşebbüsün mal veya hizmetlerini bir başka teşebbüsün mal veya hizmetlerinden ayırt etmeyi sağlamaya koşuluyla; kişi adları dâhil özellikle sözcükler, şekiller, harfler, sayılar ve malların veya ambalajlarının biçimi gibi çizimle görüntülenebilen her türlü işaret marka olabilir.”

MADDE 65- 556 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 7 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bir marka, başvuru tarihinden önce kullanılmış ve başvuruya konu mallar veya hizmetlerle ilgili olarak bu kullanım sonucu ayırt edici bir nitelik kazanmış ise (a), (c) ve (d) bentlerine göre tescili reddedilemez.”

MADDE 66- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12- Marka sahibi markasının, üçüncü kişiler tarafından dürüstçe ve ticari veya sanayi konularıyla ilgili olarak, ticari hayatın gidişatı içinde, aşağıda belirtilen biçimlerde kullanılmasını engelleyemez:

a) Kendi adı veya adresini belirtmek.

b) Malların veya hizmetlerin türüne, kalitesine, miktarına, kullanım amacına, değerine, coğrafi kaynağına, üretim veya sunuluş zamanına ya da bitki çeşit isimleri de dahil olmak üzere diğer niteliklerine ilişkin açıklamalarda bulunmak.

c) Özellikle aksesuar veya yedek parça ürünlerinde, malın ya da hizmetin amacının belirtilmesinin gerekli olduğu hallerde markayı kullanmak.”

MADDE 67- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (d), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (g) ve (h) bentleri yürürlükten kaldırılmış ve fıkra aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“a) Şekli ve kapsamı yönetmelikte belirlenen, başvuru sahibinin ve varsa vekilinin kimliğine ilişkin bilgileri içeren imzalanmış başvuru dilekçesi,”

“d) Başvuru ücretinin ödendiğini gösterir bilgi veya belge,

e) Varsa ek sınıf ücretinin ödendiğini gösterir bilgi veya belge,

f) İkametgâhi;

1) Türkiye’de olan başvuru sahibinin varsa vekiline ilişkin vekâletname,

2) Türkiye’de olmayan başvuru sahibinin vekiline ilişkin vekâletname,”

“ı) Başvuru ortak marka ya da garanti markası için yapılmışsa 56 ncı maddede ve yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun teknik yönetmelik,

j) Başvuru sahibi, önceki tarihli bir başvuruya dayanan veya mal ve/veya hizmetlerin markayla birlikte bir sergide veya fuarda teşhirinden kaynaklanan rüçhan hakkından yararlanmak istiyorsa bu yöndeki beyanı ve rüçhan hakkı talep ücretinin ödendiğini gösterir bilgi veya belge.”

MADDE 68- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Madrid Protokolü kapsamında yapılan uluslararası marka başvuruları

MADDE 23/A- 5/8/1997 tarihli ve 97/9731 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile katılmamız kararlaştırılan Markaların Uluslararası Tescili Konusundaki Madrid Sözleşmesi ile İlgili Protokolü kapsamında Türkiye Cumhuriyeti’nin belirlenen akit taraf olduğu bir uluslararası başvuru, Enstitüye doğrudan yapılan bir başvuruyla aynı sonuçları doğurur. Bu başvuru, uluslararası başvuru tarihinin ilk saat ve dakikasında yapılmış sayılır. Aynı tarihli birden çok uluslararası başvurunun bulunması halinde uluslararası tescil numarası küçük olan başvuru önce yapılmış sayılır.

Bir uluslararası başvuru, başvuru veya varsa rüçhan tarihinden sonraki bir tarihte yapılmış olan ancak kendisinden daha önceki bir tarihte Enstitü kayıtlarına giren bir marka başvurusu veya tescilli marka nedeniyle reddedilemez. Sonraki tarihli marka başvurusu veya tescili, önceki tarihli uluslararası marka başvurusu dikkate alınarak 32 nci madde hükmüne göre yeniden değerlendirilir. Sonraki tarihli markanın tescilli olması durumunda 39 uncu maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

Enstitünün, Madrid Protokolünün 5 inci maddesine istinaden ret veya kısmi ret bildiriminde bulunduğu hallerde 49 uncu maddede belirtilen iki aylık itiraz süresi, Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatının söz konusu bildirim uluslararası başvurunun sahibine veya vekiline gönderdiği tarihten on beş gün sonra işlemeye başlar.

Madrid Protokolü kapsamında Enstitü tarafından yapılan işlemler için alınan ücretler, tebliğle belirlenir.”

MADDE 69- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şekli inceleme ve şekli eksikliklerin giderilmesi

MADDE 29- Enstitü, başvurunun 23 üncü maddede belirtilen şartlara ve yönetmeliğe uygunluğunu şekli bakımından inceler. Şekli eksiklik bulunmadığına karar verirse başvuru, Enstitü tarafından teslim alındığı tarih, saat ve dakika itibarıyla kesinleşir. Şekli eksiklik bulunması halinde başvuru sahibine, eksikliği gidermesi için iki ay süre verilir.

23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerine ilişkin eksiklik bulunması halinde başvuru, eksikliğin giderildiği tarih, saat ve dakika itibarıyla kesinleşir. Aynı maddenin birinci fıkrasının (e), (f), (ı) ve (j) bentlerine ilişkin eksiklikler başvuru tarihinin kesinleşmesini etkilemez.

Süresi içinde eksiklikleri giderilmeyen başvuru geri çekilmiş sayılır. Ancak sınıflara ilişkin ücret eksikliğinin süresinde giderilmemesi halinde başvuru, ödenen ücretin kapsadığı sınıf açısından incelenir. 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (f) bendinin birinci paragrafı uyarınca ilgili vekâletnamenin ibraz edilmemesi halinde işlemler başvuru sahibi ile yürütülür. 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (j) bendi uyarınca rüçhan hakkına ilişkin eksikliklerin giderilmemesi, rüçhan hakkının kaybı sonucunu doğurur.”

MADDE 70- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İtiraz, yazılı ve gerekçeli olarak Enstitüye yapılır. İtiraz gerekçelerinin birinci fıkrada belirtilen süre içinde sunulmaması halinde itiraz yapılmamış sayılır. İtirazın incelenmesi için itiraz süresi içinde ücretin ödenmesi ve ücretin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulması gerekir. İtiraz süresinden sonra itiraz gerekçeleri değiştirilemez ve yeni gerekçeler eklenemez.

Enstitü, bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde sunulmak üzere ek bilgi ve belge isteyebilir. Bu süre içerisinde istenilen ek bilgi ve belgelerin sunulmaması halinde itiraz mevcut bilgi ve belgeler kapsamında değerlendirilir.”

MADDE 71- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 39- Bu Kanun Hükmünde Kararname ve yönetmelik hükümlerine göre başvurusu eksiksiz yapılmış veya eksiklikleri giderilmiş, 32 nci madde hükmü uyarınca incelenmiş, yayımlanmış, hakkında itiraz yapılmamış veya yapılan itirazların tümü nihai olarak reddedilmiş ve eksik evrakı süresi içinde Enstitüye sunularak bütün aşamaları tamamlanmış bir başvuru tescil edilerek Marka Siciline kaydedilir ve Bültende yayımlanır. Başvuru sahibine marka tescil belgesi verilir.

Birinci fıkrada belirtilen aşamalardan herhangi biri tamamlanmadan tescil edilen başvuru, tescilli bir marka olarak kabul edilmez, başvuru işlemleri tamamlanmayan aşamadan devam ettirilir ve bu durum yayımlanır. Bu başvuruların tekrar tesciline karar verilirse daha önce ödenen ücretler talep edilmez.

Sicil aleni olup talep edilmesi ve ücretinin ödenmesi şartıyla sicil örneği verilir. Sicilde; marka örneği, başvuru tarihi, marka tescil numarası, markanın kullanılacağı mallar veya hizmetlerin listesi, mal veya hizmetlerin sınıf veya sınıfları, marka sahibinin ve varsa vekilinin adı, soyadı, uyruğu, tüzel kişilerde ticaret unvanı ve hangi ülkenin kanunlarına göre kurulu olduğu, adresi, tescil tarihi, marka ve marka hakları ile ilgili bütün değişiklikler ve yönetmelikte öngörülen diğer hususlar yer alır.”

MADDE 72- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Marka hakkının sona ermesi, sona erme sebebinin gerçekleşmiş olduğu andan itibaren hüküm ifade eder. Birinci fıkranın (b) bendi gereğince marka hakkının sona ermesi, Bültende yayımlanır.”

MADDE 73- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 49 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 49- İtiraz, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içerisinde yazılı ve gerekçeli olarak Enstitüye yapılır. İtiraz gerekçelerinin bu süre içinde sunulmaması halinde itiraz yapılmamış sayılır. İtirazın incelenmesi için bu süre içinde itiraz ücretinin ödenmesi ve ücretin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulması gerekir. İtiraz süresinden sonra itiraz gerekçeleri değiştirilemez ve yeni gerekçeler eklenemez. İlan edilen başvuruya yapılan itirazın reddi kararına karşı yapılan itirazda, önceki itirazda belirtilmeyen gerekçeler ileri sürülemez. Ancak 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) ve (t) bentleri dışındaki mutlak ret nedenleri, itiraz gerekçesi olarak ileri sürülebilir.

Enstitü, taraflardan bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde ek bilgi ve belge sunmasını isteyebilir. Bu süre içinde istenilen ek bilgi ve belgelerin sunulmaması halinde itiraz, mevcut bilgi ve belgeler kapsamında değerlendirilir.”

MADDE 74- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Markayı veya ayırt edilmeyecek derecede benzerini kullanmak suretiyle markanın taklit edildiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde tecavüz yoluyla kullanılan markayı taşıyan ürünleri satmak, dağıtmak, bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (14) numaralı bendinde tanımlanan gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutmak veya ticari amaçla elde bulundurmak.”

MADDE 75- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 61/A maddesinin birinci fıkrasına “satan” ibaresinden sonra gelmek üzere “, gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutan, ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya depolayan” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 76- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 79 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 79- Hak sahibinin yetkilerine tecavüz oluşturması nedeniyle cezayı gerektiren taklit markalı mallara, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması sırasında hak sahibinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından 4458 sayılı Kanunun 57 nci maddesi uyarınca işlem yapılır.”

MADDE 77- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 81 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ücretlerin ödeme süreleri ve ödenmemesinin sonuçları

MADDE 81- Marka tescili ile ilgili işlemler için ödenmesi gereken ücretlerin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde Enstitü’ye sunulmaması halinde marka başvurusu geri çekilmiş sayılır.

MADDE 81- 5000 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sınai mülkiyet haklarının tescil işlemleri ile ilgili Enstitünün almış olduğu kararlara karşı sınai mülkiyet hakları ile ilgili mevzuattaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde başvuru sahipleri veya üçüncü kişiler tarafından yapılacak itirazların incelenmesi ve değerlendirilmesi işlemleri Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunca yürütülür.”

“Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun kararları Enstitünün nihai kararıdır. Bu kararlara karşı, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde Ankara Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesinde dava açılabilir. Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun kararlarının iptaline ilişkin ilam kesinleşmedikçe icra edilemez. Bu hüküm ilamın ferileri hakkında da uygulanır.”

MADDE 82- 5000 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki bent eklenmiştir.

“c) Tasarımlar Dairesi Başkanlığı,

d) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı.”

“e) Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanlığı.”

MADDE 83- 5000 sayılı Kanununun 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tasarımlar Dairesi Başkanlığı

MADDE 14- Tasarımlar Dairesi Başkanlığı;

a) Tasarımların tescil başvurularının ilgili mevzuat hükümlerine göre kayıt, dosyalama, araştırma, inceleme, değerlendirme ve tescil işlemlerini yapar,

b) Tasarımların ve tasarım tescil başvurularının ilgili mevzuat hükümlerine göre lisans, devir ve sair değişikliklerle ilgili işlemlerini yapar,

c) Tasarımların ilan, tasnif ve sicil işlemlerini yapar,

d) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.”

MADDE 84- 5000 sayılı Kanununun 15 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

MADDE 15- Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı;

a) Avrupa Birliği ile ilgili Enstitünün görev alanına giren konularda; müzakerelere ilişkin hazırlıkları yapar, toplantılara katılır, Avrupa Birliği-Türkiye ortaklık organlarında alınan kararlarla ilgili olarak uyum ve uygulama çalışmalarını yürütür, Enstitü birimleri arasında koordinasyonu sağlar,

b) Enstitünün görev alanına giren konularda yabancı ülkeler ve uluslararası kuruluşlar ile ilişkilerini yürütür, koordinasyonu sağlar, ikili ve çok taraflı işbirliği anlaşmaları ile bölgesel işbirliği anlaşmaları ve protokollerinin hazırlanmasına yardımcı olur,

c) Enstitünün görev alanına giren uluslararası anlaşmaları izler, inceler ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi için gereken çalışmaları yürütür,

d) Enstitünün görev alanına giren uluslararası anlaşmalara katılmak için 5/5/1969 tarihli ve 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun çerçevesinde işlemleri yürütür,

e) Enstitünün görev alanına giren konularda yabancı ülkelerin mevzuatını izler ve temin eder,

f) Gerekli hallerde, mevzuatta düzenlemeler yapmak üzere Başkanlığa önerilerde bulunur,

g) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.”

MADDE 85- 5000 sayılı Kanunun 15 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 15/A maddesi eklenmiştir.

“Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanlığı

MADDE 15/A- Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanlığı;

a) Sınai mülkiyet haklarından ülke ekonomisi için değer üretmek amacıyla gerçek ve tüzel kişilerin sınai mülkiyete konu olan ya da olabilecek varlıklarını ve kullanım şekillerini tespit etme, ilgili sektörleri takip etme, etüt çalışmaları yapma gibi faaliyetleri yürütür,

b) Sınai mülkiyet varlıklarının değerlerini tespit eder,

c) Yenilik ve teknolojilerin tespiti, teknoloji transferi işlemlerine aracılık gibi ticarileştirme faaliyetlerini yürütür,

d) Yenilik destek faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm verileri toplar, tasnif eder ve kamunun kullanımına sunar,

e) Yenilik destek faaliyetleri kapsamına giren konularda danışmanlık hizmeti sunar,

f) Enstitünün görevleri ile ilgili olarak mevzuat, başvuru kılavuzları, broşürler ve sınai mülkiyet hakları konularını içeren belgesel, kavram ve tanıtım filmleri ile her türlü ortamda materyal hazırlar, yayımlanması işlemlerini yürütür,

g) Sınai mülkiyet haklarını tanıtmanın hedef ve stratejilerini tespit eder, planlamasını yapar ve uygular,

h) Sınai mülkiyet hakları ile ilgili her türlü eğitim faaliyetlerini yürütür, seminer, konferans, sempozyum ve benzeri faaliyetleri düzenler, fuarlara iştirak hazırlıklarını yürütür,

i) Enstitünün bilgi ve doküman birimlerinin faaliyette bulunması için gerekli işbirliği çalışmalarını yürütür,

j) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.”

MADDE 86- 5000 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,

c) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı.”

MADDE 87- 5000 sayılı Kanunun 18 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 18- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı;

a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütür, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapar veya yaptırır,

b) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenler ve yürütür,

- c) Enstitünün taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütür,
- d) Enstitünün sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlar ve yürütür,
- e) Kütüphane hizmetlerini yürütür,
- f) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.”

MADDE 88- 5000 sayılı Kanununun 19 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

MADDE 19- Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı;

a) Bilgi teknolojilerini takip ederek Enstitünün otomasyon stratejilerini belirler, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri alır, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretir,

b) Enstitünün bilgi işlem hizmetlerini yürütür,

c) Enstitünün internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapar,

d) Enstitünün hizmetleriyle ilgili bilgileri toplar ve veri tabanları oluşturur,

e) Enstitünün mevcut bilgi işlem altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütür, haberleşme güvenliğini sağlar,

f) Enstitü ile dokümantasyon merkezleri ve işbirliği içinde olduğu ulusal ve uluslararası kuruluşlar arasında veri aktarımını sağlar, elektronik haberleşme için gerekli olan teknik koordinasyonu kurar ve geliştirir,

g) Yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan sağlanan sınai mülkiyet haklarına ilişkin bilgileri elektronik ortamda toplar, değerlendirir ve ilgili birimlerin istifadesine sunar,

h) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.”

MADDE 89- 5000 sayılı Kanununun 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 22- Hukuk Müşavirliği;

a) 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapar,

b) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.”

MADDE 90- 5000 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve altıncı fıkrasının (b) bendinde yer alan “ve olumlu sicil almak” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 91- 5000 sayılı Kanununun 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Enstitü nezdinde vekillik yapma yetkisine sahip olan sicile kayıtlı gerçek veya tüzel kişiler, patent ve marka vekilleridir. Patent vekilleri, patent, faydalı model, endüstriyel tasarım ve entegre devre topografyası konularında, marka vekilleri ise marka, coğrafi işaret ve endüstriyel tasarım konularında vekâlet vereni temsil eder.

Patent ve marka vekilliğine kabul şartları şunlardır:

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak.

b) Fiil ehliyetine sahip bulunmak.

c) 1) Marka vekilliği için en az dört yıllık lisans eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarının birinden mezun olmak.

2) Patent vekilliği için yükseköğretim kurumlarının mühendislik veya fen bilimleri ile ilgili fakülte ya da bölümlerinden veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarının birinden mezun olmak.

d) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkum olmamak.

e) Kesinleşmiş bir disiplin kararı sonucunda patent veya marka vekilliğinden çıkarılmamış olmak.

f) Patent ve marka vekilliği için ayrı ayrı yapılacak vekillik sınavlarında başarılı olmak.

g) Vekillik stajını başarıyla tamamlamış olmak.

h) Türkiye’de yerleşim yeri sahibi olmak.

Tüzel kişi patent ve marka vekillerinin, patent veya marka vekili olan gerçek kişiler tarafından Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına göre limited veya anonim şirket şeklinde kurulmaları, işletme konusunun patent ve marka vekilliğini de kapsaması ve gerçek kişi vekil tarafından temsil edilmesi zorunludur. Gerçek kişi patent ve marka vekili, kişisel cezai sorumluluğu saklı kalmak şartıyla bağlı bulunduğu tüzel kişi vekil ile birlikte vekâlet verene karşı müteselsilen sorumludur.

Patent ve marka vekilliği sınavları, iki yılda bir Yönetim Kurulu tarafından belirlenen tarihte yapılır. Sınava, ikinci fıkranın (a), (b) (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen şartları taşıyanlar kabul olunur. Vekillik sınavını kazananların, patent ve/veya marka vekilliği stajı yapmaları zorunludur. Vekillik sınavını kazananlar, muvafakatini aldıkları patent ve/veya marka vekilinin yanında staja başlarlar. Aksi takdirde Enstitü tarafından belirlenen patent ve/veya marka vekili, stajyeri kabul zorunluluğundadır. Patent ve marka vekilliği unvanlarının her ikisini birden edinmek isteyenler stajlarını bir arada yapabilirler.

Patent ve marka vekilliği sınavlarını kazanıp stajını başarıyla tamamlayanların, vekillik yapabilmeleri için Enstitü tarafından tutulan Patent Vekilleri Sicili ve Marka Vekilleri Siciline kayıt olmaları zorunludur.

Sınava, staja, sicile kayıt, sicil yenileme ve sicilden silinmeye ilişkin usul ve esaslar ile vekilliğe ait diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir. Sicile kayıt ve yenileme ücretleri, Enstitü tarafından uygulamaya konulan ücret tarifesine ilişkin tebliğde yer alır.

Vekâlet konusunda, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun vekâlete ilişkin hükümleri uygulanır.

Vekillik ücreti, patent ve marka vekillerinin hizmetine karşılık olan meblağı ifade eder. Ücretin asgari miktarı, tarife ile belirlenir ve tarifedeki asgari miktarların altında vekillik ücreti kararlaştırılmaz. Vekillik ücretinin asgari miktarlarını gösteren Patent ve Marka Vekilleri Asgari Ücret Tarifesi, en az üç ilgili meslek kuruluşunun görüşü alınarak Enstitü tarafından hazırlanır ve Bakanlığın uygun görüşü alınarak her yılın Ocak ayında Resmi Gazetede yayımlanır. Yeni tarife yürürlüğe girinceye kadar eski tarife hükümleri uygulanır.”

MADDE 92- 5000 sayılı Kanuna 30 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Disiplin cezaları, ceza uygulanacak fiiller ve disiplin kurulu

MADDE 30/A- Meslek kurallarına uymayan tutum ve davranışlarda bulunanlarla, mesleki çalışmada görevlerini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında bu Kanunda yazılı disiplin cezaları uygulanır.

Patent ve marka vekillerine verilecek disiplin cezaları ile disiplin cezası uygulanacak fiil ve haller şunlardır;

a) Uyarma: Vekillik mesleğinin icrasında ve mesleki tutum ve davranışlarında daha dikkatli davranması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

b) Kınama: Vekillik mesleğinin icrasında ve mesleki tutum ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.

c) Geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma: Mesleki sıfatı saklı kalmak şartıyla üç aydan az ve bir yıldan çok olmamak üzere mesleki faaliyetten yasaklanmadır.

d) Meslekten çıkarma: Mesleki faaliyetten süresiz olarak yasaklanmadır.

Meslek kurallarına uymayan tutum ve davranışta bulunan vekiller hakkında uyarma cezası uygulanır.

Uyarma cezası alıp da iki yıl içinde aynı cezayı gerektiren tutum ve davranışta bulunan, mesleki yükümlülüklerini yerine getirmeyen ve aynı işte menfaati zıt olan taraflara vekillik eden vekiller hakkında, kınama cezası uygulanır.

Kınama cezası alıp da beş yıl içinde aynı cezayı gerektiren fiilde bulunan, aslı olmayan vekâletnameyi veya diğer belgelerin örneğini onaylayan, vekâletname aslına aykırı örnek ile vekillik hak ve yetkilerini kullanan, Enstitüye ait unvan, internet alan adı veya diğer tanıtmaya vasıtalarını iltibasa meydan verecek şekilde kullanan vekiller hakkında, geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır.

Geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası alıp da beş yıl içinde aynı cezayı gerektiren fiilde bulunan vekiller hakkında, meslekten çıkarma cezası uygulanır.

İlgililer, disiplin cezalarına ve ceza verilmeme kararlarına karşı idari yargı yoluna başvurabilir.

Disiplin Kurulu; Başkanca teklif edilen ve Yönetim Kurulunca onaylanan, Enstitüden üç üye ile mesleğini en az beş yıl bilfiil icra eden ve Disiplin Kurulunca verilen bir kararla kınama veya geçici olarak meslekten alıkoyma cezası almamış olan marka veya patent vekilleri arasından en az üç ilgili meslek kuruluşunun görüşü alınmak suretiyle Enstitü tarafından teklif edilen ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen iki üye olmak üzere beş üyeden oluşur. Disiplin Kurulunun vekil üyelerinden biri hakkında, seçilmeye engel bir suçtan dolayı kamu davası açılmış ise, dava sonuna kadar bu üye toplantılara katılamaz, yeri yedek üye ile doldurulur. Seçilme yeterliğini kaybedenlerin üyelikleri kendiliğinden sona erer.

Disiplin soruşturması yapılması konusunda karar verecek merci, Patent ve Marka Vekilleri Disiplin Kurulu üyelerinin görev süresi, görüşme ve karar usulü ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Sicile kayıtlı olmayanlar vekillik unvanı veya bu unvan ve kavramlara karışacak benzer her türlü unvan, ibare, işaret, marka veya internet alan adı kullanamazlar, patent ve marka vekilliğinin konusuna giren görevleri ifa edemezler. Bu kişiler hakkında bir yıldan iki yıla kadar hapis cezasına ve yüz günden beş yüz güne kadar adli para cezasına hükmlenir.

Enstitüye ait unvan, internet alan adı veya diğer tanıtma vasıtalarını iltibasa meydan verecek şekilde kullanan vekiller hakkında, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına ve üç yüz günden bin güne kadar adli para cezasına hükmlenir.

MADDE 93- 5000 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiştir ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerin ilgili bölümünden çıkarılmıştır.”

MADDE 94- 5000 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- Bu Kanuna ekli (2) sayılı cetvelde yer alan daire başkanı kadrolarında bulunanların görevleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sona erer ve bunlar bu Kanuna ekli (3) sayılı liste ile ihdas edilen müşavir kadrolarına atanmış sayılırlar. Bu Kanuna ekli (3) sayılı liste ile ihdas edilen müşavir kadroları herhangi bir nedenle boşaldığı takdirde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Bu madde uyarınca müşavir kadrosuna atanmış sayılan personelin yeni kadrosuna atandığı tarih itibarıyla eski kadrosuna ilişkin olarak en son ayda aldığı sözleşme ücreti, ücret, tazminat, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutarı), her türlü zam ve tazminatları, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, ek ücret, ek ödeme, teşvik ödemesi ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuat uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan sözleşme ücreti, ücret, tazminat, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutarı), her türlü zam ve tazminatları, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, ek ücret, ek ödeme, teşvik ödemesi ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuat uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atandığı kadro unvanında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atanana fark tazminatı ödenmesine son verilir.”

MADDE 95- 22/4/2004 tarihli ve 5147 sayılı Entegre Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanunun 39 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Entegre devre topografyasına ilişkin cezai hükümler

MADDE 39- 11 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan fiilleri işleyenler hakkında, beş yüz günden on bin güne kadar, (b) bendinde sayılan fiilleri işleyenler hakkında üç yüz günden beş bin güne kadar adli para cezasına hükmlenir.

Ancak 11 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan fiilleri işleyen kişi, kovuşturma başlamadan veya kovuşturma başladıktan ve fakat hüküm verilmeden önce, entegre devre topografyası hakkına tecavüz suretiyle üretilen malı nereden temin ettiğini bildirerek, üretinlerin ortaya çıkarılmasını veya üretilmiş mallara el konulmasını sağlarsa kamu davası açılmaz veya açılmışsa dava düşer.

Korunan bir entegre devre topografyasının, korunan bir entegre devre topografyasını içeren entegre devrenin ya da koruma altında olan bir entegre devre topografyasını içeren ürünün veya ambalajının üzerine konulmuş entegre devre topografyası koruması olduğunu belirten işareti yetkisi olmadan kaldıran kişi, elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait entegre devre topografyası hakkı üzerinde devretmek, lisans vermek veya rehnetmek suretiyle tasarrufta bulunan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Entegre devre topografyası belgesi sahibi olmadığı halde, entegre devre topografyası belgesi sahibi olduğu kanaatini uyandıran yazı, işaret veya ifadeleri kullanan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Hükmün kesinleşmesinden sonra şikâyetten vazgeçilmesi durumunda ceza infaz edilmez.

Şikâyetçi, somut olayın niteliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz eder.”

MADDE 96- 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “endüstriyel tasarım” ibaresi “tasarım” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 97- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifede yer alan “Endüstriyel tasarımlar” ibaresi “Tasarımlar”, “Endüstriyel tasarım” ibaresi “Tasarım” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 98- Bu Kanunun;

a) 15 inci maddesi 1/1/2016 tarihinde,

b) 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapan maddeleri ile düzenlenen amblem kullanım zorunluluğuna ilişkin hükümleri, yayımı tarihinden itibaren bir yıl sonra,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 99- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ALT KOMİSYON METNİNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Tasarımlar Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Marka Uzmanı	6	50	50
GİH	Patent Uzmanı	6	40	40
GİH	Marka Uzman Yardımcısı	7	25	25
GİH	Patent Uzman Yardımcısı	7	25	25
AH	Avukat	7	6	6
	TOPLAM		151	151

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Enformasyon, Dokümantasyon ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Endüstriyel Tasarımlar Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanı	1	1	1
	TOPLAM		4	4

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Müşavir	1	4	4
	TOPLAM		4	4

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
Esas No: 1/756
Karar No: 13

26/5/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca, 11/3/2013 tarihinde Başkanlığa sunulan ve Başkanlıkça 15/3/2013 tarihinde tali komisyon olarak Avrupa Birliği Uyum, Plan ve Bütçe, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Adalet Komisyonlarına, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 1/756 esas numaralı "Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"; Komisyonumuzun 10/4/2013 tarihinde Hükümeti temsilen Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat ERGÜN ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Patent Enstitüsü, Avrupa Birliği Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Yüksek Öğretim Kurulu, MÜSİAD, TÜSİAD, Fikri Mülkiyeti Koruma Derneği, TOBB, TESK, Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği, Türkiye İlaç Sanayi Derneği, Türkiye İhracatçılar Meclisi, YASED, İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası, Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği, Gelişimci İlaç Firmaları Derneği, Türkiye Barolar Birliği ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı, 24 üncü Dönem 2 nci Yasama Yılı'nın 27 nci Birleşiminde incelenip görüşülmüştür. Tasarı'nın geneli üzerindeki görüşmeleri müteakiben verilen önerge doğrultusunda, Tasarı'nın daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen bir Alt Komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- Sınai mülkiyet haklarını düzenleyen, çok sayıda madde içeren ve birbirinden bağımsız kanun taslaklarının yerine, sınai mülkiyetle ilgili mevzuatta değişmesi aciliyet ve gereklilik arz eden hususları içeren düzenlemenin yapılmasının,

(24/6/1995 tarihli ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de yapılan değişikliklerle)

- Ülke gerçeklerine ve ihtiyaçlarına uygun, daha iyi işleyebilecek bir sistemin oluşturulması ve AB mevzuatı ile Patent Kanunu Anlaşması, Patent İşbirliği Anlaşması, Dünya Ticaret Örgütü Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması (TRIPS Anlaşması) ve Avrupa Patent Sözleşmesi gibi taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalara uyum sağlanmasına ilişkin hükümlerin,

- Üniversitelerdeki mevcut buluş potansiyelinin ortaya çıkarılması ve patent yoluyla üniversitelerin kurumsal altyapısı kullanılarak ekonomiye kazandırılması amacıyla, üniversite mensuplarının buluşlarının hak sahipliğinin yükseköğretim kurumlarına verilmesinin, buluşun serbest buluş niteliği kazanmasına ilişkin koşullar ile buluştan elde edilen gelirin en az üçte birinin buluş sahibi öğretim üyesine aktarılmasının,

- Farklı konulardaki buluşların, tek bir başvuru kapsamında bulunmasının önlenmesinin ve bir ana buluş fikrini oluşturacak şekilde birbirlerine bağlı buluşlar grubunun da tek bir buluş olarak değerlendirilmesinin,

- Uygulamada ve yargı süreçlerinde ortaya çıkan sorunların giderilmesi amacıyla incelemesiz patent ve ek patent sisteminin kaldırılmasının,

- Daha nitelikli ve sağlıklı belge verilmesini sağlamak amacıyla, faydalı model tescil sisteminde araştırma raporu düzenlenmesi uygulamasının getirilmesinin,

- Patent başvurularında tescil sonrası itiraz uygulamasının getirilmesinin,

- Patent ve faydalı modelle ilgili cezai hükümler ile patentten veya faydalı model belgesinden doğan haklara kasten tecavüz eden kişiler ile tecavüz sonucu elde edilen ürünleri satan veya diğer ticari amaçlı fiiller için kullanan kişilere uygulanacak cezai yaptırımların,

- Aynı buluş konusunda, aynı kişiye birden fazla belge verilmesi çifte korumaya neden olacağından birden fazla belge verilmemesinin,

- Patent Kanunu Anlaşması ve Avrupa Patent Sözleşmesi hükümleri göz önüne alınarak, tüm itina gösterilmesine rağmen elde olmayan nedenlerle verilen sürelerle uyulamaması durumunda kaybolan hakların yeniden verilerek başvuru ve patent sahiplerinin mağduriyetinin giderilmesinin,

TPE kararlarına itiraz imkânı getirilmesinin, ret ve yayın kararlarına yapılacak itirazlarla ilgili şekil ve esasa ilişkin düzenlemelerin,

- Patent ve faydalı modele ilişkin cezai hükümler ile şikâyetçinin, somut olayın niteliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz etmesinin,

- Enstitü nezdinde; hak sahipleri dışında sadece patent vekilleri siciline kayıtlı patent vekillerinin, işlem yapabilmesinin ve ikametgâhı yurt dışında bulunan hak sahipleri adına tüm işlemlerin sadece patent vekilleri vasıtasıyla yapılmasının,

(24/6/1995 tarihli ve 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de yapılan değişiklikler)

- Uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm getirilmesi ve Avrupa Birliği düzenlemelerine tam uyumun sağlanması ile taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalara, özellikle Endüstriyel Tasarımların Uluslararası Tesciline İlişkin Lahey Anlaşmasının Cenevre Metnine uyum sağlanmasına ilişkin hükümlerin,

- 554 sayılı KHK ve ilgili mevzuattaki "endüstriyel tasarımlar" ifadesinin "tasarımlar" olarak değiştirilmesinin,

- İtiraz ücretinin kaldırılmasının,

Enstitünün; tasarım veya ürün tanımına uygun olmayan, kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı, hükümlerle alametleri ile bu kapsam dışında kalan ancak kamuyu ilgilendiren, dini, tarihi ve kültürel değerler bakımından halka mal olmuş ve ilgili mercilerin tescil izni vermediği diğer armalar, amblemler veya nişanları içeren, yeni olmadığı anlaşılan, tasarım tescil taleplerinin reddetmesinin,

- Tasarım hakkına ilişkin cezai hükümler ile şikâyetçinin, somut olayın niteliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz etmesinin,

(24/6/1995 tarihli ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de yapılan değişiklikler)

- Sınai haklar arasında yer alan ve belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibarıyla kökeninin bulunduğu yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren coğrafi işaretlerin korunmasına ilişkin 555 sayılı KHK'da yapılan değişikliklerle; 2081/92 sayılı Topluluk Tüzüğü'ne uyum ve özellikle uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm getirilmesine ilişkin hükümlerin,

- 555 sayılı KHK uyarınca incelenerek kabul edilen başvuruların yayım işlemlerinin yüksek maliyet gerektirdiği ve bu durumun başvuru sahipleri üzerinde caydırıcı bir etkiye sahip olduğu dikkate alınarak coğrafi işaret tescil başvurularının Resmi Marka Bülteni'nde yayımlanmasının,

- Başvuru sahipleri ile üçüncü kişiler ve öncelikli hak sahipleri tarafından yapılacak itirazlara ilişkin usul ve esaslar ile yapılan itirazların Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu tarafından incelenmesinin,

- 555 sayılı KHK kapsamında TPE tarafından verilen kararın bir kez daha incelenmesi amacıyla başvuru sahiplerine, kararın kendilerine bildirim tarihinden itibaren 2 ay içinde yazılı olarak karara karşı gerekçeli ve yazılı olarak itiraz edebilme hakkı tanınmasının,

- Denetim aralıklarının kısa sürelerle yapılması sağlanarak denetimin gereği gibi yerine getirilmesi, piyasanın kontrolünün sağlanması, etkili denetim sisteminin sağlanması amacıyla denetim merciince yapılan denetimlerin raporlanarak iki yılda bir TPE'ye sunulması şartının,

- Suç ve cezaların kanuniliği ilkesi gereği tecavüz sayılan hallerin kanunla düzenlenmesini teminen tescil edilmiş coğrafi işaretin kullanımına ilişkin tecavüz hallerinin,

- Türk Ceza Kanununa ve Ceza Muhakemesi Kanununa uyum amacıyla coğrafi işaret hakkına tecavüz eden kişiye uygulanacak yaptırımların,

- Kararnamenin kapsamına "gıda maddeleri, "nin de dahil edilmesinin,

- Coğrafi işaret hakkının lisans, devir, intikal, haciz ve benzeri hukuki işlemlere konu olmayacağı ve teminat olarak gösterilemeyeceğinin,

- Coğrafi işaretlerin kullanımının denetiminin, tüketicinin beklentilerinin karşılanmasını sağlamak bakımından büyük önem taşıması sebebiyle denetimin TPE tarafından yeterliliği onaylanan veya mevzuat ile yetkili kılınan bir denetim merci tarafından yerine getirilmesinin,

- Ürünün üreticisi sayılan gerçek veya tüzel kişiler, üretici grupları, ürünle ilgili olarak kamu yararına çalışan veya üyelerinin ekonomik çıkarlarını korumaya yetkili dernekler, ürün veya ürünün kaynaklandığı coğrafi alan ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşların da coğrafi işaret tescil başvurusunda bulunabilmesinin,

- Tescil edilen coğrafi işaretin tescil sahibine inhisari bir hak sağlamayacağı,

- Tescil edilmiş coğrafi işaretin kullanım hakkına sahip olan kişilerin coğrafi işareti, Enstitü tarafından oluşturulan amblem ile birlikte ürün veya ambalajı üzerinde kullanabilmesinin,

- Şikâyetçinin, somut olayın özelliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz etmesinin,

(24/6/1995 tarihli ve 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede yapılan değişiklikler)

- İhtiyaçlara daha uygun bir sistemin oluşturulması ve taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalara, özellikle Marka Kanunu Andlaşması'na uyum amacıyla, dünyadaki gelişmelere paralel olarak AB mevzuatı ve TRIPS Anlaşması'nın tekrar değerlendirilmesi kapsamında KHK'da değişiklik yapılmasının,

- Markaların Uluslararası Tesciline İlişkin Madrid Protokolü hükümleri uyarınca yapılan başvuruların inceleme prosedürlerinin,

- Uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi ve AB mevzuatına uyum sağlanması amacıyla üçüncü kişilerin kendi ad ve adresini belirtmek, mal ve hizmetler ile ilgili açıklamada bulunmak ve özellikle aksesuar, yedek parça gibi malların ya da hizmetlerin kullanım amacını göstermek bakımından gereklilik bulunan hallerde markanın kullanılmasının marka sahibince önlenmemesinin,

- Marka tescil başvurularına ilişkin başvuru şartlarının, başvuru sahipleri açısından açık ve anlaşılır olmasının,

- Madrid Protokolü'ne ilişkin TPE tarafından yürütülen işlemler için talep edilen ücretler için yasal dayanak oluşturulmasının, Protokol'den doğan yükümlülüklerimizi yerine getirirken, uluslararası tescil sisteminin işleyişinde tescil aşamalarından birinin eksik olmasından kaynaklanan sorunlar nedeniyle ortaya çıkan bir tescilin yoklukla malül olmasının ve TPE'ye bu tescil işlemini geri alma yetkisi verilmesinin,

- Başvuruların şekli şartlar açısından incelenmesi; başvuru tarihinin şekli şartların yerine getirilmesi bağlamında kesinleştirilmesi, şekli eksiklik durumunda verilecek süreler ve bu eksikliklerin giderilmemesinin sonuçlarının,

- İtirazın, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içerisinde yazılı ve gerekçeli olarak Enstitüye yapılmasının, itiraz gerekçelerinin bu süre içinde sunulmaması halinde itirazın yapılmamış sayılmasının,

(6/11/2003 tarihli ve 5000 Sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda yapılan değişiklikler)

- Türk Patent Enstitüsünün idari kapasitesinin geliştirilmesi amacıyla kadro ihdasının,

- Endüstriyel Tasarımlar Dairesi Başkanlığının Tasarımlar Dairesi Başkanlığına, Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığının AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığına, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığına dönüşmesinin; Enformasyon, Dokümantasyon ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ve Yenilikçilik ve Tanıtım Dairesi Başkanlığı şeklinde iki farklı Daire Başkanlığı olarak yapılandırılmasının,

- Türkiye'de sınai mülkiyet alanındaki akademik çalışmaların desteklenmesi ve yurt içinde ve dışında kişi ve kuruluşlara eğitim verilmesi gibi ihtiyaçlara daha kapsamlı bir şekilde cevap verilebilmesi amacıyla TPE'nin görevlerinin yeniden düzenlenmesinin ve TPE'nin teşkilat yapısında meydana gelen değişikliklerin TPE'nin görevlerine yansıtılmasının,

- Danışma Kurulunun Devlet teşkilat yapısında meydana gelen değişiklikleri de yansıtacak şekilde yeniden düzenlenmesinin,

- Tasarıyla kadroları iptal edilen personelin müşavir kadrosuna atanmasının ve bu şekilde müşavir kadrosuna atanmış bulunanların atanma sonucunda özlük haklarında kayıp olmaması için düzenleme yapılmasının,

(22/4/2004 tarihli ve 5147 sayılı Entegre Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanunda yapılan değişiklikler)

- Entegre Devre Topografyalarına ilişkin cezai hükümlerin yeniden düzenlenerek TCK'ya uyumunun sağlanması amacıyla entegre devre topografyası hakkına tecavüz hallerinde uygulanacak cezalar ile şikâyetçinin somut olayın niteliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz etmesinin,

öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

□ Gaziantep Milletvekili İbrahim Halil MAZICIOĞLU başkanlığında, Denizli Milletvekili Nihat ZEYBEKÇİ, Edirne Milletvekili Kemal DEĞİRMENDERELİ, İstanbul Milletvekili Metin KÜLÜNK ve Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'tan oluşan Alt Komisyon; 10, 11, 16, 17, 18, 25 ve 30 Nisan 2013 tarihlerinde gerçekleştirdiği alt komisyon toplantılarında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Patent Enstitüsü, Rekabet Kurumu, Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Yüksek Öğretim Kurulu, MÜSİAD, Fikri Mülkiyeti Koruma Derneği, TOBB, TESK, Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği, Türkiye İlaç Sanayi Derneği, Türkiye İhracatçılar Meclisi, YASED, İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası, Patent ve Marka Vekilleri Derneği, Gelişimci İlaç Firmaları Derneği, Türkiye Barolar Birliği ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımlarını da sağlamak suretiyle yapmış olduğu kapsamlı çalışmalar sonucunda, Komisyonunda yapılan değerlendirmeleri de dikkate alarak çalışmalarını tamamlamıştır.

□ Komisyonumuzun 14, 21 ve 23 Mayıs 2013 tarihlerinde yapılan 28 ila 30 uncu Birleşimlerinde; Alt Komisyon tarafından yürütülen çalışmalar sonucunda hazırlanan alt komisyon raporu ve metni, Hükümeti temsilen Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat ERGÜN ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Patent Enstitüsü, Avrupa Birliği Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Yüksek Öğretim Kurulu, Eti Maden İşletmeleri, TOBB, TESK, MÜSİAD, TÜSİAD, Fikri Mülkiyeti Koruma Derneği, Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği, Türkiye İlaç Sanayi Derneği, Türkiye İhracatçılar Meclisi, YASED, İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası, Patent ve Marka Vekilleri Derneği, Gelişimci İlaç Firmaları Derneği, Türkiye Barolar Birliği ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

□ Komisyonunda Tasarı'nın tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

➤ Tasarı ile sanayimizin üniversitelerimizle iş birliği içinde olacağı, üniversitedeki bilgi insanların bu konudaki katkılarını daha üst düzeye çıkartabileceği ve bilginin ürüne dönüştürüleceği,

- Tasarı'nın Ülkemizdeki marka, patent, tasarım, yeni buluş ve bunların ticarileştirilmesi noktasında ciddi bir açılım sağlayacağı,
- AR-GE'ye ayırdığımız payın %0,8'ler düzeyinde olduğu, dünya ortalamasının %2,5, gelişmiş ülkelerde ise %3'ün üzerinde olduğu,
- Bilgi ekonomisine geçmek ve üretim merkezi olmanın yetmediği, teknoloji merkezi olmanın, bilgi ve üretimi yönetmenin ve patentlerin pazarlanabilir ürün hâline dönüştürülebilmesinin gerektiği,
- Bilgiyi, teknolojiyi, AR-GE'yi ve inovasyonu ön plana alan bir sanayi politikası ile rekabetçi ve katma değeri yüksek bir ihracat politikasıyla dünyanın 10 büyük ekonomisinden biri hâline gelmesinin hedeflendiği,
- Ülkemizle aynı süreçte sanayileşmeye girmiş olan ülkeler bazında bugün Türkiye'nin dünyada bilinen ve katma değeri yüksek bir marka yaratamamış olmasının ciddi bir eksiklik olduğu,
- Bürokrasiden arındırılmış bir kanun düzenlemesine ihtiyaç bulunduğu,
- Dünya Bankası'nın yaptığı araştırma sonuçlarına göre Türkiye'nin 2002 yılında dünya ülkeleri arasında rekabet edilebilirlik endeksi açısından 48'inci sırada iken 2012 yılı verileri itibarıyla 68'inci sıraya düştüğü, dünyayla rekabet edebilmek için öncelikle bu alana ayrılacak payın mutlaka artırılması gerektiği,
- Sınai mülkiyetle ilgili hakların kurumsal olarak değerlendirilmesi gerektiği, patenti veya diğer sınai mülkiyet hakkına konu gelişmeyi sağlayan üniversite öğretim üyelerine verilecek payın %30 düzeyinde tutulmasının yetersiz olduğu,
- Üniversitelerde rektörün ve dekanın yazdığı ismin dışında emeği geçen insanları doğru tespit etme şansının olmayacağı, kurumsal destek öne çıkacak şekilde bu sistemin kurulması için öğretim üyelerinin hakkının en az %50 olması gerektiği,
- Ülkemizde KOBİ düzeyindeki sanayinin bu bilgilerle bütünleşerek dünyada rekabetçi bir konuma gelmesi için teşvik edileceği,
- Türkiye'nin son on yıldır büyük bir ekonomik gelişme gösterdiği, elde edilen bu büyüklüğün artırılması ve sürdürülebilir olması için AR-GE ve inovasyonun önemli olduğu, özellikle son yıllarda AR-GE'ye yapılan destekler ve farkındalık sonucunda, patent, tasarım, faydalı model, coğrafi işaretler, entegre devre topolojileri konularında ciddi artışlar sağlandığı,
- Tasarıyla yaklaşık on dört ay süren marka tescil süresinin dört aya ineceği, özellikle tekstil gibi hızlı değişen, piyasa şartları gerektiren mal ve hizmetlerin tescil süresinin uzun olması sebebiyle piyasaya sunulmadığı, bazı ürünler için tescil süresinin uzun olmasının şirketlere zarar verdiği, taklit ürünlere getirilen cezalar ve standartların da piyasayı dengeleyeceği,
- Türkiye'de ilacın parasının % 90 ila 95 arasındaki bir kısmını Devletin ödediği, Devlet bütçesine yaklaşık 3 milyar TL'lik yıllık bir yük getirdiği,
- Tüm dünyada pahalı ilaçla mücadele için patent sürelerinin düşürülmesinin tartışıldığı, Çin ve Hindistan'da patent sürelerinin kısaltıldığı,
- Türkiye'de satılan ilaçların %72'sinin sermaye bakımından değil üretim bakımından yerli, %28'sinin ithal edildiği,

- Fikrî mülkiyet haklarının koruma altına alınmasının önemli olduğu, bu hakların tek bir kanunda yeniden düzenlenmesi gerektiği,
- Patent sürelerinin uzamasıyla ilgili konuda sağlık sektörünün ve ülke ekonomisinin düşünülmesi gerektiği,
- 2 nci maddenin (b) bendinde "mikrobiyolojik işlemler sonucu elde edilen ürünler hariç olmak üzere bitki çeşitleri" ifadesinden sonra gelmek üzere "tohumlar, cinsler, türler" ifadesinin ve (e) bendinde de "İnsan klonlama işlemleri sonucu elde edilen hayvanlar" ifadesinden sonra gelmek üzere "tek başına bir gen dizisi veya kısmi gen dizisi"nin eklenmesi gerektiği, bu ifadelerin eklenmemesi halinde Ülkemiz'deki çiftçinin patentli ürünü aldığı anda ondan ikinci bir ürün elde edemeyeceği, dünya tohum pazarına hakim şirketlerin çiftçilerimize büyük tazminat davaları açabileceği,
- Hükümetin çıkarmış olduğu tohumculukla ilgili yasalarla Ülkemizde hibrit tohum üretiminin ciddi oranda arttığı, ıslahçılarımız korunduğu ve tohum ithalinin de %30 oranında azaldığı,
- Patent başvurularının patentlenebilir olup olmadığının anlaşılması konusunda başvuru sahibi, buluş sahibi ile Enstitü arasında yapılacak iletişimin sınırlandırılmasının uygun olmadığı, bu konuda verilmiş yargı kararlarının bulunduğu,
- Tasarı'nın Ülkemizde bulunan bitki çeşitlerini ve hayvancılık genetik kaynaklarını patent dışı bıraktığı, yerli bitki çeşitlerimiz ve hayvancılık genetik kaynaklarımızın kullanımının önünde engel olmadığı,
- Uluslararası mevzuat başta TRİPS olmak üzere, marka sahtekârlığı ve telif korsanlığı bakımında cezai yaptırımın zorunlu olduğu, ancak patent haklarının ihlali bakımından bir cezai yaptırım öngörülmesinin zorunlu olmadığı, Avrupa Birliği müktesebatı uyarınca da patent ihlaline cezai yaptırım uygulanmadığı,
- Patentlenebilirlik kriterleri ve patentin koruma kapsamının belirlenmesinde bir belirsizlik olduğu, hak ihlaline ilişkin fiillerin yorumu gerektirdiği ve bu hususta bilirkişiye başvurulduğu, ceza hukukunda ise eylemin tipikliği ilkesinin esas olduğu, bu sebeple değiştirilmesi öngörülen 551 sayılı KHK'nın 73/A maddesinin ilk iki fıkrasının metinden çıkarılması gerektiği,
- Patent ihlaline cezai yaptırım öngörülen ülkelerde bu hükümlerin pratikte uygulanmadığı; akademik çevrelerin bu konunun özel hukuk meselesi olduğu ceza hukuku meselesi olmadığı konusunda mutabık oldukları, Amerika ve İngiltere'de patent ihlaline cezai yaptırımın olmadığı, Almanya'da ise mevzuatta bulunmasına rağmen uygulanmadığı,
- Cezai hükümlere ilişkin maddelerdeki ürün örneği ya da fotoğrafının sunulmasına ilişkin hükmün doğru olmayacağı, özellikle bir usul patentinin fotoğrafının çekilmesinin mümkün olmadığı, bu sebeple bu hükmün çıkarılması gerektiği,
- Bitkisel üretimle (tohumda dahil) ilgili araştırmacının ıslahçı olarak kabul edilip ıslahçı haklarının korunmasının 5042 sayılı Kanun'la düzenlendiği, bu Kanun uyarınca tohumu geliştirenin emeğine karşılık bir pay verilmesini düzenlendiği,
- Mevcut uygulamada, tescilli bir tohumun üretilmesi için Tarım Bakanlığından üretim izni alınması gerektiği, üretim yapıldığında ise satış üzerinden fikrî mülkiyet hakkı olarak ıslahçı hakkı payının ilgili fona yatırılması gerektiği; çiftçinin ise kendi ihtiyacı için yaptığı üretimde herhangi bir ıslahçı hakkı ödemesine gerek olmadığı, Tasarı'da Türk çiftçisi için sıkıntı oluşturacak bir hüküm bulunmadığı,

➤ Ülkemizde antidemokratik uygulamaların sonucu birçok masum insanın devletin güvenliğine karşı suçlardan haksız yere hüküm giydiği ve pek çok mağduriyetin yaşandığı, patent ve marka vekili olmaya engel suçlar hükmünden bu ifadenin çıkarılmasının gerektiği,

➤ Yanında staj yapacağı bir patent vekilinin veya marka vekilinin muvafakatini alamayanların Enstitü tarafından belirlenecek patent vekilinin veya marka vekilinin stajyeri kabul zorunluluğu ile en az asgari ücret düzeyinde ücret ödemesi ve sigorta yapmasına ilişkin hükmün marka ve patent vekillerine bir angarya niteliğinde olacağı ve haksız uygulamaları beraberinde getireceği,

➤ Patent ve marka vekilliği stajının Enstitü'de de yapılmasına imkan sağlanması gerektiği,

➤ Patent ve marka vekilliği disiplin kurulunun bağımsız üyelerden oluşturulması ve bu kurulda Türkiye Barolar Birliği temsilcisinin de bulunması gerektiği, disiplin kurulu üyelerinin tamamının Bakan tarafından atanmasının doğru olmadığı,

➤ Ülkemizde genetiği değiştirilmiş hayvan ya da bitkisel üretimin yasak olduğu, Tasarı'nın da bitki çeşitlerini ve hayvan ırklarını Patent Kanunu kapsamı dışında tuttuğu,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet tarafından yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

➤ Bir ülkenin kendi iç dinamiklerine uygun bir şekilde tasarlanmış ve etkin işleyen bir sınai mülkiyet sisteminin o ülke için büyük bir rekabet avantajı anlamına geldiği, hızla büyüyen, istikrarlı ekonomisiyle sınai mülkiyet haklarının gelişimi için bulunmaz bir ortama sahip olan Ülkemizin de potansiyelinin değerlendirilmesi gerektiği,

➤ Ülkemizde, iyi işleyen bir sınai mülkiyet mevzuatının bulunduğu ancak sistemin bazı aksayan taraflarını iyileştirmek ve ülkemizin yeni dinamikleri doğrultusunda potansiyelimizi harekete geçirmek için birtakım yasal düzenlemelere ihtiyaç bulunduğu,

➤ Tasarıyla; Türkiye'yi hem bilgi üreten hem de ürettiği bilgiyi teknolojiye ve ürüne dönüştüren, dünya piyasalarına sunabilen bir ülkeye dönüştürmenin hedeflendiği,

➤ Dünya Fikrî Mülkiyet Teşkilatının yayınladığı Dünya Fikrî Mülkiyet Göstergeleri Raporu'nda Türkiye'nin sınai mülkiyet alanındaki başarısının vurgulandığı; bu rapora göre, Türkiye'nin Avrupa'da marka başvurularında 1'inci, tasarım başvurularında 2'nci, patent başvurularında ise 8'inci sırada yer aldığı, başvuru sayılarındaki artışın 2013 yılında da devam ettiği,

➤ Başvuruların sonuçlanmasında da dünya ortalamalarının üzerinde olduğu; marka başvurularının yüzde 65'inin tescil edildiği ve belgelendiği, patentlerde bu oranın %30 olduğu,

➤ Tasarı'nın hem başvuru sürecinde hem tescil sonrası hak aramada hem de tescil edilen sınai mülkiyet haklarının korunması noktasında çok önemli yenilikler içerdiği,

➤ Çok sayıda madde içeren ve birbirinden bağımsız, ayrı ayrı kanunlar hazırlamak yerine, çok önemli olan, sistem için gerekli görülen ve aciliyet gerektiren konuları içeren 92 maddelik Kanun Tasarısı'nın hazırlandığı,

➤ Millî gelirimizin son on yılda 230 milyar dolardan 800 milyar dolar seviyesine yaklaştığı, Ülkemizin 2 trilyon dolar millî gelir seviyesine ulaşabilecek potansiyeli bulunduğu,

➤ İhracatın on yıl içerisinde 36 milyar dolardan yaklaşık 153 milyar dolar seviyesine yaklaştığı ve 500 milyar dolar ihracat yapabilecek potansiyele de sahip olduğumuz, bu potansiyeli harekete geçirmek için bilgi ekonomisine doğru yol alınması gerektiği,

➤ 2023 yılında Türkiye'de AR-GE faaliyetlerinin millî gelir içindeki payının %3 seviyesine çıkarılmak istendiği, üretim ve ihracat içerisinde yüksek teknoloji ve katma değerli ürünlerin payının %20-25'ler seviyesine çıkarılmasının hedeflendiği,

➤ Günümüzde fikrî ürünlerden elde edilen lisans gelirlerinin yıllık 250 milyar dolar seviyesine ulaştığı, bilginin ticarileşme sürecinin en önemli ayağı olan sınai mülkiyet haklarının, işletmelerin büyümesinde ve kârlılıklarının artmasında önemli bir rol oynamaya başladığı,

➤ Bilim ve teknoloji alanında uzun vadeli ve kalıcı çözümler üretme, etkin işleyen teşvik mekanizmaları geliştirme ve sağlam kurumsal yapılar oluşturma gayreti içinde olunduğu,

➤ Patent sürecinin uzun ve masraflı bir süreç olduğu bu sebeple öğretim üyelerinin patente başvurmadıkları, araştırma yapıp makalesini yazdığı ve akademik yükselmesinde kullandığı, üniversitelerin ise bundan bir geliri olmadığı için konuyla ilgilenmediği,

➤ Tasarı ile üniversitemizde yapılan araştırmaların nitelikli buluşlara dönüşmesinin sağlanacağı, üniversitelerin de kurumsal olarak patent sahibi olabilmelerinin hedeflendiği,

➤ Üniversitelerdeki buluşların ticarileşmesinden elde edilecek gelire buluş sahibi öğretim üyelerinin de ortak edileceği; üniversitelerin, gelirin en az yüzde 30'unu öğretim üyelerine vermek zorunda olacakları, rekabet artınca, buluş sahibi öğretim üyelerini ellerinde tutmak isteyen üniversitelerin buluş sahibi öğretim üyelerine daha fazla pay verme eğilimine girecekleri,

➤ Düzenleme ile sınai mülkiyet mevzuatının, taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalar ile getirilen yeniliklere de uyumlu hâle getirildiği, suç ve cezalara ilişkin hükümlerini kanunla düzenlemek suretiyle Türk Ceza Kanunu'na da uyum sağlandığı,

➤ Türk Patent Enstitüsü'nün kurumsal kapasitesinin güçlendirilerek yeni gelişmeler karşısında Türk Patent Enstitüsü'nün daha dinamik, daha güçlü hâle getirilmesinin amaçlandığı ve kısa bir zamanda sınai mülkiyet alanında uluslararası bir otoriteye dönüşmesinin de önünün açılacağı,

➤ Tasarıyla daha nitelikli bir sınai mülkiyet yapısı oluşturmak için köklü bazı değişiklikler yapıldığı, incelemesiz patent uygulamasının kaldırıldığı, bu surette patentlerde nitelik artışının sağlanacağı,

➤ Tasarı'nın hazırlanması sürecinde oldukça katılımcı bir yaklaşım benimsendiği, özel sektör temsilcilerinin, ihtisas hâkimlerinin ve akademisyenlerin katılımıyla çalıştaylar düzenlendiği ve tüm paydaşların görüşlerinin mümkün olduğunca dikkate alındığı; düzenlemenin ayrıca, internet üzerinden de görüşlere açıldığı,

➤ Sınai mülkiyet haklarıyla ilgili yasal çerçeveyi çok daha sağlam bir zemine oturtacak olan Tasarı'nın yasalaşmasının orta vadede ülke ekonomisine çok önemli katkıları olacağı,

➤ Patent başvurularında bir kısım nitelik sorunları bulunduğu, düzenlemenin bu sorunları gidereceği, faydalı model başvurularında tescil oranının %80, tasarım başvurularında ise tescil oranının %95 olduğu ve tescil oranlarının dünya tescil oranlarının üzerinde olduğu,

➤ Sınai mülkiyet düzenini 550-600 maddelik tek çatı altında sınai mülkiyet kanunu adı altında toplamaya ihtiyaç bulunmadığı mevcut mevzuatın daha işlevsel hâle getirilebilecek noktalarının tespit edilerek bu yönde düzenleme yapılmasının daha uygun olduğu,

➤ Patent sürelerinin uzatılmadığı, Avrupa Birliği'nde ilaç patentleri için uygulanan beş yıllık uzatmanın uygulanmadığı,

➤ Tasarımın 34 üncü maddesiyle;

•554 sayılı KHK'nın "inceleme" başlıklı 32 nci maddesinde yapılan değişiklikle TPE'nin yapacağı içerik incelemesinin kapsamının genişletildiği,

• 554 sayılı KHK'daki mevcut sistemin incelemesiz sistemi öngördüğü, yeni olmadığı çok bariz ve aşıkâr olan bir tasarımın dahi tescil edilebildiği ve Tasarım Sicilinde aynı tasarımın farklı kişiler adına tescil edilebildiği,

• Tescil edilebilmesi yenilik şartını taşıması kriterine bağlı olan sınai mülkiyet haklarının (patent, faydalı model, tasarım) doğası gereği yeni olmadığı bariz bir şekilde belli olan tescil taleplerinin reddedilmesi gerektiği, bununla birlikte tasarım korumasında dünya çapında (mutlak yenilik) yenilik kriteri benimsendiği ancak dünya çapında bir incelemenin yapılmasının mümkün olmaması ve inceleme süreçlerinin kısa tutulması nedeniyle bazı ülkelerde incelemesiz sistemin öngörüldüğü, ancak incelemesiz sistemin kötü niyetli başvuruların suistimaline tamamen açık ve haksız tescilin kolayca hüküm sürebileceği bir sistem olduğu,

• Sınai mülkiyet alanında otorite konumundaki OHIM ve WIPO gibi uluslararası kuruluşlar nezdinde tasarımla ilgili ortak veri tabanı oluşturma, (design view) daha detaylı sınıflandırma yapma ve imaj karşılaştırma programları kullanma gibi incelemeli sistemin sağlıklı çalışmasını sağlayacak projeler yürütüldüğü ve teknik imkanlar doğrultusunda sınai mülkiyet haklarının doğasına uygun bir şekilde yeni olmayan tasarım tescil taleplerinin başvuru aşamasında reddedilebilmesine olanak tanıyan uygulamalara geçişin hedeflendiği,

• Teknik imkanların tam anlamıyla kullanılabilmesi ve sağlıklı bir inceleme sistemine geçiş durumunda incelemeli sisteme geçişin kaçınılmaz olacağı, incelemeli sisteme geçişle ilgili hükümlerin maddede yapılan değişiklikle incelemeli sisteme uygun olarak düzenlendiği, bu hükümlerle yeni, katma değeri yüksek ve kaliteli tasarım tescil başvurularının sayısının artırılmasının hedeflendiği,

➤ Tohumun patent verilemez unsurlar arasında sayılmasının sadece yerli patent sahibi kişilerin bundan mahrum olması sonucunu doğuracağı,

➤ Doğada kendiliğinden olan, insan müdahalesi, teknik bir müdahale gerektirmeyen doğal çeşitlere patent verilmediği,

➤ Ülkemiz 2000 yılından beri Avrupa Patent Sözleşmesi'ne üye olduğu, bu sözleşme uyarınca da Avrupa Patent Ofisi'nin verdiği patentlerin otomatik olarak Ülkemizde de korunacağı, ulusal mevzuatımızda yapacağımız bir düzenlemeyle sadece kendi Ülkemizde yapılacak buluşlara patent verilip verilemeyeceğinin kararının verildiği,

➤ TRIPS hükmüne göre marka korsanlığı ve telif hakkı ihlallerinde cezai yaptırım öngörüldüğü ve diğer sınai hakların korunması bakımından üye ülkelere tercih hakkı bırakıldığı fakat bugün birçok ülkede tecavüz durumunda hapis cezasının öngörüldüğü; Avusturya, Bulgaristan, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Almanya ve birçok ülkede daha hapis cezasının bulunduğu,

➤ Başkasının ortaya koyduğu fikrî ürününü kişiden izin almaksızın üretenlerle ilgili olarak dünyada çok yaygın bir şekilde hapis cezalarının öngörüldüğü, Amerika ve İngiltere gibi ülkelerde, hukuk davalarının çok hızlı işlediği, tazminat davalarının çok yüksek olduğu dikkate alındığında bu ülkelerin Ülkemiz için uygun bir örnek oluşturmadığı,

➤ Türkiye'de hukuk davaları açmanın maliyetli olduğu, ihlal durumunda da hukuk davalarında da tespit yapılması gerektiği,

➤ Stajyerlerin gönderilen vekil tarafından kabul zorunluluğunun staj yapılacak yer bulunmamasının önüne geçilmesi amacıyla getirildiği, sınavdan sonra staj yapılacağı için sınavı kazanan sayısının az olması ihtimali de düşünüldüğünde staj yapacak yer bulmak için Enstitüye gerek de kalmayabileceği ve bu husustaki tüm ayrıntıların yönetmelikle düzenleneceği, benzer düzenlemenin Avukatlık Kanunu'nda da yer aldığı,

➤ Enstitüde patent ve marka vekilliği devam eden dosya işlemlerinin bulunduğu, bazı gizlilik gerektiren bilgi ve belgeler de olabildiği, bu sebeple Enstitü'de staj yapılmasının uygun olmayacağı,

➤ Türkiye'de yeterli sayıda vekillik şirketi bulunduğu ve vekil yanında stajın daha doğru olacağı,

➤ Hukukçuların patent vekili olması konusuyla ilgili yaklaşık on sekiz yıllık uygulamanın aksayan tarafları dikkate alınarak bu hususları giderecek düzenlemenin hazırlandığı,

➤ Üyesi olduğumuz EPO (Avrupa Patent Organizasyonu), Almanya ve birçok ülkede ve Ülkemizde de uygulamadaki zorluklar dikkate alarak patent vekilliğiyle ilgili olarak teknik alan mezunlarının patent vekili olmasının daha uygun olacağı,

➤ Türkiye'nin fikrî mülkiyet hakları ihlalleri konusunda etkin korumayı hem hukuk davasıyla hem de ceza davasıyla koruma yönünde bir hukuk politikasını tercih ettiği, hukuk politikasından hangisinin tercih edileceği meselesinin ülkelerin takdirinde olduğu,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuz, Tasarının tümü üzerindeki görüşmeleri müteakip Alt Komisyon metni esas alınmak suretiyle maddelerin görüşülmesine geçmiştir.

□ Alt Komisyon Metninin;

➤ Çerçeve 1 inci maddesi redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

➤ Çerçeve 2 nci maddesi; patent verilerek korunamayacak buluşların düzenlendiği fıkra, bitki çeşitleri ve hayvan ırklarının, bitki ve hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik işlemlerin patentle korunamayacağı ayrı bentlerle daha açık bir şekilde ifade edilmesi amacıyla; 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinin "Bitki çeşitleri veya hayvan ırkları." olarak değiştirilmesi ve "f- Mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünler hariç olmak üzere bitki veya hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik işlemler." bendinin fıkraya eklenmesi ve maddenin redakte edilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 3 üncü ila 14 üncü maddeleri aynen,

➤ Çerçeve 15 inci maddesinin çerçeve hükmünün redakte edilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 16 ve 17 nci maddeleri aynen,

➤ Çerçeve 18 inci maddesi; madde ile değiştirilen 551 sayılı KHK'nın 73/A maddesinin birinci fıkrasındaki "haklara kasten tecavüz etmek" ibaresi "hakları bilerek ve isteyerek ihlal etmek" olarak değiştirilmesi, ikinci fıkrasının birinci cümlesindeki "haklara tecavüz" ibaresi "hakkını bilerek ve isteyerek ihlal etmek" olarak değiştirilmesi ve bir eşya veya ambalaj üzerine konulmuş patent veya faydalı model belgesi koruması olduğunu belirten işareti yetkisi olmadan kaldıran kişinin, son kullanıcı olması halinde cezai yaptırıma tabi olmayacağına yönelik olarak üçüncü fıkrasındaki "belirten işareti" ifadesinden sonra "son kullanıcı hariç" ifadesinin eklenmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 19 uncu ila 20 inci maddeleri aynen,

➤ Çerçeve 21 inci maddesi; madde ile değiştirilen 551 sayılı KHK'nın 121 inci maddesini değiştiren maddenin birinci fıkrasındaki "45 inci maddenin birinci fıkrası anlamında" ifadesi, ifadenin doğru yerde kullanılmasını teminen "geliştiren ve" ifadesinden sonra gelmek üzere yer değiştirilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 22 nci maddesi aynen,

➤ Çerçeve 23 üncü maddesi; madde ile değiştirilen 551 sayılı KHK'nın 23 üncü maddesinin başlığı içeriğine uygun olarak "Ek Patentin Bağımsız Patente Dönüştürülmesi" şeklinde değiştirilmesi ve maddenin redakte edilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 24 üncü maddesi redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

➤ Çerçeve 25 inci maddesi; madde ile değiştirilen 551 sayılı KHK'nın 136 ncı maddesinde değişiklik yapan hükmün redakte edilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 26 ncı maddesi aynen,

➤ 551 sayılı KHK'nın 158 inci maddesinin hakime takdir hakkı bırakmayacak şekilde, faydalı modelin hükümsüzlüğü davasının açılması ile birlikte faydalı modelden doğan hakların üçüncü kişilere karşı ileri sürülmesinin engellenmesinin; hükümsüzlük davası açma hakkının kötüye kullanılmasına ve buna bağlı olarak da tecavüz eylemlerine devam edilmesine yol açtığından, bu husustaki takdir hakkının mahkemeye delillerin mahiyetine bağlı olarak teminat karşılığında veya teminatsız olarak tedbir ya da ters tedbir kararı verebilmesinin önünün açılmasını teminen 551 sayılı KHK'nın 158 inci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapan bir hükmün yeni çerçeve 27 inci madde olarak metne eklenmesi ve diğer maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 27 nci ila 31 inci maddeleri yapılan teselsül sebebiyle 28 inci ila 32 inci maddeler olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 32 inci maddesi; madde ile değiştirilen 551 sayılı Kanunun mülga 174 üncü maddesinden sonra gelmek üzere eklenen ek 1 inci maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "ilişkin yayıma kadar" ifadesi anlamın doğru ifade edebilmesini teminen "ilişkin ilana kadar" olarak redakte edilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 33 üncü madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 33 üncü maddesi; redakte edilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 34 üncü madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 34 üncü ila 44 üncü maddeleri yapılan teselsül sebebiyle 35 inci ila 45 inci maddeler olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 45 inci maddesi; madde ile değiştirilen 554 sayılı KHK'nın 48/A maddesinin birinci fıkrasındaki "kasten tecavüz etmek" ibaresi "bilerek ve isteyerek ihlal etmek" olarak değiştirilmesi, ikinci fıkrasının birinci cümlesindeki "hakkına tecavüz" ibaresi "hakkını bilerek ve isteyerek ihlal etmek" olarak değiştirilmesi ve bir eşya veya ambalaj üzerine konulmuş tasarım koruması olduğunu belirten işareti yetkisi olmadan kaldıran kişinin, son kullanıcı olması halinde cezai yaptırıma tabi olmayacağına yönelik olarak üçüncü fıkrasındaki "belirten işareti" ifadesinden sonra "son kullanıcı hariç" ifadesinin eklenmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 46 ncı madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 46 ncı ila 49 uncu maddeleri redakte edilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 47 nci ila 50 nci maddeler olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 50 nci maddesi; madde ile değiştirilmesi öngörülen 555 sayılı KHK'nın 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasına eklenmesi öngörülen (f) bendinde yer alan "kullanılan" ifadesi, anlam bozukluğunu gidermek amacıyla "veya ambalajı üzerinde" ifadesinden sonra gelmek üzere kullanılması suretiyle redakte edilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 51 inci madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 51 inci ila 53 üncü maddesi yapılan teselsül sebebiyle 52 ila 54 üncü madde olarak,
- Çerçeve 54 üncü maddesi; madde ile değiştirilen 555 sayılı KHK'nın 11 inci maddesinin ikinci fıkrasının sonunda yer alan "bulunabilir" ifadesi anlam bozukluğunun giderilmesi amacıyla "bulunulabilir" olarak değiştirilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 55 inci madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 55 inci maddesi redakte edilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 56 ncı madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 56 ncı ve 57 nci maddesi yapılan teselsül sebebiyle 57 nci ve 58 inci maddeler olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 58 inci maddesi redakte edilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 59 uncu madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 59 uncu maddesi yapılan teselsül sebebiyle 60 ncı madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 60 ncı maddesi redaksiyona tabi tutulması ve yapılan teselsül sebebiyle 61 inci madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 61 inci maddesi; madde ile değiştirilmesi öngörülen 555 sayılı KHK'nın 24/A maddesinin birinci fıkrasındaki "hakkına kasten tecavüz etmek" ibaresi "hakkını bilerek ve isteyerek ihlal etmek" olarak değiştirilmesi, ikinci fıkrasının birinci cümlesindeki "hakkına tecavüz" ibaresi "hakkını bilerek ve isteyerek ihlal etmek" olarak değiştirilmesi ve bir eşya veya ambalaj üzerine konulmuş coğrafi işaret koruması olduğunu belirten işareti yetkisi olmadan kaldıran kişinin, son kullanıcı olması halinde cezai yaptırıma tabi olmayacağına yönelik olarak üçüncü fıkrasındaki "belirten işareti" ifadesinden sonra "son kullanıcı hariç" ifadesinin eklenmesi

- Çerçeve 62 nci maddesi redaksiyona tabi tutulması ve yapılan teselsül sebebiyle 63 üncü madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 63 üncü ila 67 nci maddesi yapılan teselsül sebebiyle 64 üncü ila 68 inci maddeler olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 69 uncu maddesi; madde ile değiştirilen 556 sayılı KHK'nın 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesindeki "(f) bendinin birinci paragrafı uyarınca" ifadesi (f) bendinin bir numaralı alt bendi uyarınca" olarak redakte edilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 70 inci madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 70 inci maddesi redaksiyona tabi tutulması ve yapılan teselsül sebebiyle 71 inci madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 71 ila 74 üncü maddesi yapılan teselsül sebebiyle 72 nci ila 75 inci maddeler olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 75 inci maddesi redaksiyona tabi tutulması ve yapılan teselsül sebebiyle 76 ncı madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 76 ncı ve 77 nci maddesi yapılan teselsül sebebiyle 77 nci ila 78 inci maddeler olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 78 inci maddesi redaksiyona tabi tutulması ve yapılan teselsül sebebiyle 79 uncu madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 79 uncu maddesi yapılan teselsül sebebiyle 80 inci madde olarak,
- Çerçeve 80 inci ila 87 nci maddesi yapılan teselsül sebebiyle 81 inci ila 88 inci maddeler olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 88 inci maddesi redakte edilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 89 uncu madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- Enstitüde Müdürlük olarak faaliyetlerini yürüten "Strateji Geliştirme Biriminin", 5000 sayılı Kanun'da değişiklik yapılması çalışmalarıyla birlikte "daire başkanlığı" olarak teşkilatlandırılması ihtiyacını gidermek, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 5436 sayılı Kanun ile strateji geliştirme birimlerine verilen görevlerin etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla 5000 sayılı Kanun'un 20 nci maddesinin birinci fıkrasının sonuna "c) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı." bendinin eklenmesini öngören bir hükmün yeni çerçeve madde 90 olarak metne eklenmesi ve diğer maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,
- Çerçeve 89 uncu maddesi yapılan teselsül sebebiyle 91 inci madde olarak değiştirilmesi suretiyle,
- 5018 sayılı Kanun ve 5436 sayılı Kanun'un 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve malî hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak üzere TPE idari teşkilatında "Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın" kurulmasını öngören 5000 sayılı Kanun'un 22 nci maddesinden sonra gelmek üzere 22/A maddesi olarak eklenmesini öngören bir hükmün yeni çerçeve 92 nci madde olarak metne eklenmesi ve diğer maddelerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 90 ıncı maddesi yapılan teselsül sebebiyle 93 üncü madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 91 inci maddesi; madde ile 5000 sayılı Kanun'un patent ve marka vekillerine ilişkin 30 uncu maddesinde değişiklik yapan hüküm; vekil olabilmek için yükseköğretim kurumlarının mühendislik, eczacılık veya fen bilimleri ile ilgili bölümlerinden mezun olma şartı getirilmesi, patent veya marka vekilliği sınavlarında başarılı olanların staj yapması zorunluluğu öngörülmesine ilişkin olarak değiştirilmesi ve yapılan teselsüller sebebiyle 94 üncü madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 92 inci maddesi; madde ile 5000 sayılı Kanun'a eklenen 30/A maddesinin patent ve marka vekillerinin disiplin cezası gerektirecek fiillerin, bu fiillere uygulanacak cezalar ve disiplin kurulunun oluşumunun yeniden düzenlenmesi amacıyla değiştirilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 95 inci madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 93 üncü maddesi; 5000 sayılı Kanun'da Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının kurulmasına bağlı olarak, madde ile 5000 sayılı Kanuna eklenen ek 1 inci maddeye bağlı ekli (1) sayılı "İhdas Edilen Kadrolar" listesine 1 adet "Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı" kadrosunun eklenmesi, liste toplamının buna göre (152 olarak) değiştirilmesi; ekli (2) sayılı listeye "Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanı" sırasından sonra gelmek üzere "Müdür" kadrosunun eklenmesi ve iptal edilen kadro toplamının 5 olarak değiştirilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 96 ncı madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 94 üncü maddesi yapılan teselsül sebebiyle 97 nci madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 95 inci maddesi; madde ile değiştirilmesi öngörülen 5147 sayılı Kanun'un 39 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan "sayılan fiilleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "bilerek ve isteyerek" ibaresinin eklenmesi ve ikinci fıkrasında bulunan "topografyası hakkına tecavüz etmek suretiyle" ibaresi "topografyası hakkını bilerek ve isteyerek ihlal etmek suretiyle" olarak değiştirilmesi ve üçüncü fıkrasındaki "belirten işareti" ifadesinden sonra gelmek üzere "son kullanıcı hariç" ifadesinin eklenmesi ve yapılan teselsül sebebiyle 98 inci madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 96 ncı maddesi yapılan teselsül sebebiyle 99 uncu madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 97 inci maddesi yapılan teselsül sebebiyle 100 üncü madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ "Yürürlük" başlıklı 98 inci maddesi yapılan teselsül sebebiyle 101 inci madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ "Yürütme" başlıklı 99 uncu maddesi yapılan teselsül sebebiyle 102 inci madde olarak değiştirilmesi suretiyle

kabul edilmiştir.

Tasarının tamamı, yapılan değişiklikler de dikkate alınarak, kanunların yapılmasındaki esas ve usullere uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulmuştur.

Ayrıca, İtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Tasarının Genel Kurul'daki görüşmelerinde Komisyon'un temsil edilmesi amacıyla Gaziantep Milletvekili Halil MAZICIOğLU ve Hatay Milletvekili Orhan KARASAYAR özel sözcü olarak seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mahmut Mücahit Fındıklı</i>	<i>Hüseyin Üzülmöz</i>	<i>İbrahim Halil Mazıcıoğlu</i>
Malatya	Konya	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mustafa Öztürk</i>	<i>Ümit Özgümüş</i>	<i>Osman Aydın</i>
Bursa	Adana	Aydın
	(Muhalefet şerhim vardır)	(İmzada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Bahattin Şeker</i>	<i>Ali Ercoşkun</i>	<i>Hüseyin Filiz</i>
Bilecik	Bolu	Çankırı
(İmzada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)		
Üye	Üye	Üye
<i>Emin Haluk Ayhan</i>	<i>Nihat Zeybekçi</i>	<i>Mehmet Galip Ensarioğlu</i>
Denizli	Denizli	Diyarbakır
(Muhalefet şerhim vardır)		
Üye	Üye	Üye
<i>Kemal Değirmendereli</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>Orhan Karasayar</i>
Edirne	Gaziantep	Hatay
(İmzada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Ünal Kacır	Metin Külünk	<i>Nureddin Nebati</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(İmzada bulunamadı)	(İmzada bulunamadı)	

Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Susam</i>	<i>Durdu Özbolat</i>	<i>Soner Aksoy</i>
İzmir	Kahramanmaraş	Kütahya
(İmzada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)	(İmzada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Alim Işık</i>	<i>Hasan Ören</i>	<i>Ahmet Erdal Feralan</i>
Kütahya	Manisa	Nevşehir
(Muhalefet şerhi ektedir)	(İmzada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)	
	Üye	Üye
	<i>Ömer Selvi</i>	<i>İbrahim Binici</i>
	Niğde	Şanlıurfa

KARŞI OY YAZISI

1/756 esas numaralı "Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" 15.03.2013 tarihinde esas olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir. 23 Mayıs 2013 tarihinde görüşmelerin tamamlandığı bu kanun tasarısı üzerinde çalışmalarımızda tespit ettiğimiz katkılar, eksiklikler, yanlışlar ve eleştiri altına alınıp tekrar değerlendirilmesinin olumlu sonuçlar doğuracağına inandığımız konular aşağıda yer almaktadır.

Öncelikle Alt Komisyonun ortaya koyduğu faydalı çalışmalar, harcanan mesai ve katkılarımızı rahatlıkla ortaya koyabilme fırsatının Türk Patent Kanununun oluşturulmasında fevkalade olumlu rol oynadığını belirtmek isteriz. Dilerdik ki, ilgili Bakanlık kısa süre içerisinde 4 KHK ve diğer kanunların gelişigüzel bir araya getirilmesiyle yerine, çağın gereklerine göre yepyeni bir Patent Kanunu bu prensiple hazırlayabilsin.

Patent konusu ele alınırken göz ardı edilmemesi gereken başlıca konular;

- Büyüme hızında başarıya ulaşmayı ve Türkiye'nin kalkınma sıçramasını sağlayacak üretim hedeflerinin belirlenmesi,

- Bu üretim hedefleri belirlenirken yeniliklere açık, dünyayla yarışan, yüksek teknoloji ürünlerine odaklanılması,

- Söz konusu uç ve gelişime açık yüksek teknoloji ürünlerinin geliştirilmesinde de esas olan sonucu buluş olan AR-GE çalışmalarının desteklenmesi, çoğaltılması ve

- Yukarıda belirtilen hususlar ışığında tüm sektörlerimizi kucaklayan bir patent sisteminin geliştirilmesidir.

2000'li yılların başlarına kadar 5.5 olup, son on yılda 5.1'e düşen büyüme hızımızı 2023 hedeflerini gerçekleştirebilmek için arttırmak gerekiyor ve bu da beraberinde üretimde, teknolojiye ve hizmetlerde ciddi anlamda bir sıçrama kaydetmeyi gerektiriyor. Eğer bu hedeflere doğru yol alacaksak sektörlerimizin rekabet gücünü arttırmak, teknolojiye değer yaratmak ve bu çalışmaların da hak sahiplerine karşılığının verilmesinin altyapısını oluşturmak önemlidir.

Bizlerin de bu kanun tasarısını incelerken tüm bu hususları gözetmesi uygun olacaktır. Bugün, Türkiye'de yapılan toplam kamu, özel sektör ve üniversite Ar-Ge çalışmalarının bütçesi GSMH'nın %0.86'sıdır. Oysa Hükümetin 2007 Orta Vadeli Plan'da AR-Ge harcamalarını %1.5 hedeflemiş olmasına rağmen bugün hala binde 8'ler mertebesinde gerçekleştiğini görüyoruz. Patent başvurularının yüksek ve anlamlı kaydedildiği Amerika, Çin, Japonya, İsrail, Güney Kore gibi gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerdeki Ar-Ge harcamaları Türkiye'nin Ar-Ge harcamalarının kat be kat üzerindedir. Örneğin; Türkiye'yle aynı dönemde kalkınma atılımına girişen Güney Kore, Ar-Ge'sine Türkiye'nin neredeyse 8 misli bir kaynak ayırmaktadır. Ve nitekim patent başvurularında Türkiye Dünyada 25 inci sırada olup Dünya çapında patent başvurusu yapan 100 firma arasında olmayışımız ve en fazla müracaat yapan 50 üniversite arasında Türkiye'den bir üniversite olmayışı da bu durumumuzu açıkça gözler önüne sermektedir.

Bu dönem itibariyle 2023 hedeflerine yola koyulmamız durumunda ise; yeni geliştirilecek ürünlerin, hizmetlerin haklarının korumasına zemin oluşturacak Patent Kanunu tasarısı, 1 buçuk ay içerisinde komisyonda geçirilen, birçok kanundan bir karma sistem oluşturulan bir kanun tasarısı olarak düzenlendiği takdirde aşağıda belirtilen maddelerdeki hususlar gibi birçok sektörde boşluk içerecek, yine yetersiz kalacaktır. Bu kanun tasarısı çalışmaları ise ancak geçici çözümler üretecek, sektörler arası denge gözetilmeden, diğer ülkelerdeki iyi uygulamalar tam incelenip yararlanılmadan, ancak belli sektörleri ve dönemin ihtiyaçlarını gözetmeye yarayacaktır.

Bu doğrultuda söz konusu kanun tasarısı ile ilgili görüşmelerimiz neticesinde mevcut haliyle karşı olduğumuz ve ileride bizleri zora düşürmeyeceğinden emin olarak kesinleştirmemiz gereken önerdiğimiz başlıca konular sırasıyla aşağıda yer almaktadır;

- Tasarının ikinci maddesinin üçüncü fıkrasında bulunan b, e ve f bentlerinde tarım ve hayvancılık sektörümüze faydalı olacak;

* patenle korunmaması gereken hususlar altında bitki çeşitlerine ek olarak tohumlar ve cinslerin atlanmamasının çiftçilerimize daha uygun fiyatla tohum alıp ekme imkanı sağlayacağı,

* hayvan üretiminin artırılmasına zemin oluşturacak uygulamalarda ise gen dizinlerinin patentlenmesi konusunun kamu düzenine ve genel ahlaka aykırılık oluşturması ihtimalinden ilgili fıkraya eklemeler yapılmasının gerektiği düşünülmekte idi.

Tarım Bakanlığı yetkilileri, "tohumların patent verilerek korunma kapsamına alınmaması konusundaki" görüş ve ısrarımıza karşın tohumların "bitki çeşitleri içerisinde değerlendirileceği sebebiyle" ayrıca belirtilmesine gerek olmadığını ifade etmişlerdir.

- Ayrıca tasarının on beşinci maddesine eklemek üzere önerdiğimiz 2 nci fıkranın yine tarım ve hayvancılık sektörümüzü doğrudan etkileyecek aşağıdaki fıkraların eksik olduğu;

* "8/1/2004 tarihli ve 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanunda tanımlanan küçük çiftçinin kendi işlediği arazisinde, patent sahibi tarafından ya da onun izniyle satılan ya da başka bir ticari yolla sağlanan patentli bir ürün ile yaptığı üretim sonucunda ortaya çıkan üründen elde edeceği üretim materyalini, yine kendi işlediği arazisinde yapacağı yeni üretimler için saklayabilme, kullanabilme, ekebilme, yeniden ekebilme, takas edebilme veya paylaşabilme hakkı vardır. Bu hak, 5042 sayılı Kanun hükümlerine tabidir. Ancak bu hak, küçük çiftçiye; ikinci veya devam eden nesil ürünleri patent sahibinden aldığı şekilde veya ona atf yapacak şekilde veya onun ürününü çağrıştıracak şekilde ambalajlayıp satma hakkını vermez."

* "Çiftçinin, patent sahibi tarafından ya da onun izniyle satılan ya da başka bir ticari yolla sağlanan patentli damızlık ya da diğer hayvan üreme materyalini; tarım amaçlı kullanma hakkı vardır. Bu hak, çiftçinin tarım etkinliğini sürdürme amacıyla hayvan ya da diğer hayvan üreme materyalinin üretilmesini kapsar. Ayrıca, bu hak, çiftçinin; üretilen üreme materyalini saklayabilmesini, kullanabilmesini, takas edebilmesini, paylaşabilmesini veya satabilmesini kapsar. Ancak bu hak, küçük çiftçiye; ikinci veya devam eden nesil ürünleri patent sahibinden aldığı şekilde veya ona atf yapacak şekilde veya onun ürününü çağrıştıracak şekilde satma hakkını vermez."

Bu maddeleri tasarıyla yer almasındaki ısrarımızda tohumların patentlenme gerekçesiyle uygun görülen ancak bu kanunu ileride doğabilecek sıkıntılara meydan vermek bakımından tasarıda yer almasını önemli buluyoruz.

Yukarıda yer alan fıkraların eklenmesinin tarafımızca faydalı olacağı kanısı Komisyonunda paylaşılmıştır. Yine Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yetkililerince bu konunun yukarıda anılan iki Kanun ile hali hazırda zaten korunduğu istemiş olduğumuz düzenlemeye gerek olmadığı ifade edilmiştir.

Alt Komisyon Çalışmalarında Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yetkililerinin 3 üncü maddede yapılan düzenleme ile 15nci maddeye ilişkin doğabilecek sıkıntıların mevcut diğer Kanunlarla aşılacağı yorumlarının bu konudaki hassasiyetlerimizin giderilmesinin her bir açıdan tekrar tam olarak değerlendirilmesinin önemini yineleriz.

- Tasarının 92 nci maddesinin 8 inci fıkrasında yer alan Disiplin Kurulunu oluşturacak üyelerin belirleneceği kurumların denetleme işleminin tarafsız olarak sağlanması amacıyla aşağıda yer alan fıkrayla değiştirilerek kurumları ihtiva etmesinin faydalı olacağı önerilmiştir;

* "Disiplin Kurulu; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Patent Enstitüsü, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu ve Yüksek Öğretim Kurulundan birer üye olmak üzere beş üyeden oluşur. Disiplin Kurulu'nun vekil üyelerinden biri hakkında seçilmeye engel bir suçtan dolayı kamu davası açılmış ise, dava sonuna kadar bu üye toplantılara katılamaz, yeri yedek üye ile doldurulur. Seçilme yeterliğini kaybedenlerin üyelikleri kendiliğinden sona erer."

Belirtilen bu nedenlerle Komisyon raporuna muhalefet şerhimiz olduğunu bildiririz.

<i>Ümit Özgümüş</i> Adana	<i>Osman Aydın</i> Aydın	<i>Kemal Değirmendereli</i> Edirne
<i>Mehmet Ali Susam</i> İzmir	<i>Durdu Özbolat</i> Kahramanmaraş	<i>Hasan Ören</i> Manisa

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzda görüşülerek kabul edilen "PATENT HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI" ve bu Tasarıya ilişkin Komisyon Raporuna aşağıda belirtilen gerekçelerle muhalifiz.

Kanun Tasarisına gerek alt komisyon gerekse komisyon çalışmaları sırasında grubumuz adına her türlü katkıyı yapmaya özen gösterdik. Ancak bazı konularda hükümetin siyasi rant elde etmeye yönelik girişimleri AKP'li bazı milletvekillerinin de uyarılarına rağmen engellenememiştir.

Tasarıda, ilk haline göre önemli sayılabilecek değişiklikler ve düzenlemeler yapılmıştır. Tasarı taslağında kurum için önemli bir daire olan "Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının" unutulmuş olması, hükümetin konuya nasıl baktığının çok önemli bir göstergesidir.

Komisyon çalışmalarında özellikle ilaç sektörüne ait buluşlara ilişkin düzenlemeler, önemli tartışmalara yol açmakla birlikte tali komisyon görüşleri doğrultusunda yapılan değişikliklerle bazı sorunların kısmen giderilmesi sağlanabilmiştir.

Tasarının Yükseköğretim Kurumlarında gerçekleştirilen buluşlarla ilgili 6. Maddesinde, yapılacak bir buluştan elde edilen gelirin yükseköğretim kurumu ve buluş sahibi arasındaki paylaşımında buluş sahibini teşvik ve tatmin edecek, "gelirin en az yarısının verileceği" gerçekçi bir düzenleme yapılmalıdır.

Tasarının "Disiplin cezaları, ceza uygulanacak fiiller ve disiplin kurulu" hakkındaki 95. Maddesi, hükümetin kurumlara ne kadar siyasi yaklaştığının bir başka önemli göstergesidir. Anılan maddede yer alan Disiplin Kurulunun oluşturulması ve kurul üyelerinin atanma biçimi demokratik teamüllere aykırıdır. Tüm üyelerin ilgili Bakan tarafından atanması, Kurulun siyasi baskı altında kalmasına ve alınacak kararların tartışılmasına yol açacaktır. Disiplin Kurulunun ilgili birimler ve sivil toplum kuruluşlarının kendi üyeleri arasından seçecekleri kişilerin doğrudan atanarak oluşturulması sağlanmalıdır.

Son on yılda ülkemizi tek başına yöneten AKP'nin memurların hukuki ve mali statülerine ilişkin gerekli ve yeterli, uluslararası standartlara uygun düzenlemeleri yapmakta aciz kaldığı bu Tasarı görüşmelerinde de görülmüştür. Bu konuya hükümetin bakışı, "bürokratik oligarşi", "atanmış seçilmiş hükmedemez", "memurlar hak talep ederken işsizleri de düşünsün" vb. gibi cümlelerle ifade edilen bir anlayışla şekillenmiştir. Bu da kamu çalışanları ve kamuoyu tarafından kısaca sürecin "haddinizi bilin", "verdiğimizle yetinin", "sizin hakkınızın hududunu biz biliriz" gibi tehditlerle yönetildiği şekilde algılanmaktadır.

AKP, hükümet olmadan önce 657 sayılı Kanunun değiştirilmesi gerektiğini, yeni bir personel rejimine ihtiyaç bulunduğunu sık sık dile getirmesine karşın iktidara gelince bu görüşlerini unutan bir tavır sergilemiştir. Bu konuda son on yıl içinde yapılan bazı düzenlemeler, sistemi daha da içinden çıkılmaz bir hale sokmuştur. Yapılan her düzenleme, sistem yaklaşımı ile ele alınmak yerine, bu tasarıda da olduğu gibi bir olaya, konuya, hatta kişi ya da kişilere yönelik olarak yapılmıştır. Bu ise köklü ancak adil ve kabul edilebilir bir personel rejimi arayışını devam ettirmektedir.

AKP bürokrasiyi tamamen siyasallaştırmış, en ücre köşede bile tayin, terfi ve benzeri memur işlerinde ya AKP teşkilatları, ya AKP milletvekilleri ya da yandaş sendikaların tercihleri belirleyici olmaktadır. Bu durumun adaletle, hukukla hatta insan haklarıyla örtüştüğü söylenemez.

Hükümet temsilcilerinin, sık sık memurlar hakkında mali açıdan müspet kararlar aldıklarını söylemelerine rağmen, halen öğretmenlerin yüzde 72'sinin maaşı 2250 TL'nin altında olup yüzde 89'unun geliri giderini karşılamamaktadır. Bu kesimde gelirinin yüzde 55'i banka kredilerine harcanırken yüzde 17'si gıdaya, yüzde 15'i de ev kirasına harcanmaktadır. Öğretmenlerin yüzde 41'i kredi kartı borcunu ödemek için banka kredisi çekmiş, yüzde 6'sına haciz gelmiş durumdadır. Yüzde 50'sinin evi yoktur. Ev alanların yüzde 67'si banka kredisi kullanmıştır. Bu göstergeler memurların AKP döneminde ekonomik açıdan ciddi sıkıntılar çektiğinin açık delilidir.

AKP iktidara geldiğinden bu yana bir yandan, kamu yönetimi ve personel rejimindeki dengesizlikten, verimsizlikten, kalitesizlikten ve bürokratik oligarşiden şikâyet ederken, diğer yandan bu düzensizliklerden yararlanarak, eş dost kayırmış, sorunları giderme çabasında olunamamıştır. Bürokratik oligarşi söylemleri ile kamu yönetimi ve bürokrasi AKP tarafından alt üst edilmiştir. Liyakat yerine vücut dilinden anlayan bürokrat tercih edilmiş, birçok kurumun teşkilat kanunları değiştirilmiş, yasalarla çalışanlar görevinden alınmış veya yerleri değiştirilmiştir. Bürokraside başlatılan yıldırma süreci ile birlikte siyasi kadrolaşma yapılmış ve kadrolaşmaya devam edilmektedir.

Özetle, kamu yönetimi, mevzuat ile teşkilat ve insan kaynakları açısından içinden çıkılmaz bir hale getirilmiştir. Hükümet, yasama ve yürütme gücünü kadrolaşma, yıldırma ve siyasi amaçlar için kullanmaktadır. Bürokrasi siyasallaştırılmaya devam edilmektedir. Bu Tasarıda yapılan düzenlemeler de anılan kurumda çalışan bazı personelin hakkının gaspına yol açacaktır. Kazanılmış hakların korunacağı bir düzenlemenin yapılması gerekmektedir.

Belirtilen nedenlerle anılan Kanun Tasarısına ve Komisyon Raporuna muhalefet ediyoruz. Saygılarımızla.

30.05.2013

Alim Işık
Kütahya

Emin Haluk Ayhan
Denizli

Bahattin Şeker
Bilecik

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**PATENT HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAME İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 24/6/1995 tarihli ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 3- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasında;

a- Bitki çeşidi: Bir veya birden fazla genotipin ortaya çıkardığı bazı özelliklerin kendisini göstermesiyle tanımlanan, aynı tür içindeki diğer genotiplerden en az bir tipik özelliği ile ayrılan ve değişmeksizin çoğaltmaya uygunluğu bakımından bir birim olarak kabul edilen en küçük taksonomik kısım içerisinde yer alan bitki grubunu,

b- Biyolojik materyal: Genetik bilgi içeren ve kendi kendine üreyebilen ya da bir biyolojik sistemde üretilen herhangi bir materyali,

c- Budapeşte Anlaşması: 5/8/1997 tarihli ve 97/9731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile katılmamız kararlaştırılan Patent İşlemleri Amacıyla Mikroorganizmaların Tevdi Edilmesinin Uluslararası Kabulü Konusunda Budapeşte Anlaşmasını,

d- Bülten: Yayın ortamının türüne bakılmaksızın bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen hususların yayımlandığı Resmi Patent Bültenini,

e- Enstitü: Türk Patent Enstitüsünü,

f- Esas olarak biyolojik işlem: Melezleme ya da seleksiyon gibi tamamen doğal bir olaydan oluşan bitki veya hayvan üretim usulünü,

g- Geleneksel bilgi: Geleneksel yaşam içerisinde herhangi bir özellikli teknik alan ile sınırlanmayan, nesilden nesile geleneksel olarak devamı sağlanan bilgiyi,

h- Genetik kaynak: Mevcut veya potansiyel olarak değeri olan genetik materyali,

ı- Kurul: Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunu,

j- Mikrobiyolojik işlem: Mikrobiyolojik materyal içeren, mikrobiyolojik bir materyalle gerçekleştirilen veya sonucunda mikrobiyolojik materyal oluşan herhangi bir işlemi,

k- Paris Sözleşmesi: Sınai Mülkiyetin Himayesine Mahsus Milletlerarası Bir İttihat İhdas Edilmesine Dair 20/3/1883 tarihli Sözleşmeyi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından usulüne göre yürürlüğe konulmuş bu Sözleşme ile ilgili değişiklikleri,

1- Ücret: Bu Kanun Hükmünde Kararnamede veya yönetmelikte yer alan hizmetlere ilişkin olarak 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna göre Enstitü tarafından belirlenen ücretin, bu ücretin katma değer vergisinin ve varsa harcının toplamını, ifade eder."

MADDE 2- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 6- Aşağıda belirtilenler buluş niteliğinde sayılmaz:

a- Keşifler, bilimsel teoriler ve matematiksel yöntemler.

b- Zihni faaliyetler, iş faaliyetleri veya oyunlara ilişkin plan, kural ve yöntemler.

c- Bilgisayar programları.

d- Estetik niteliği bulunan eserler.

e- Bilginin derlenmesi, düzenlenmesi, sunulması ve iletilmesi ile ilgili teknik yönü bulunmayan yöntemler.

Birinci fıkrada kapsamındaki konular, münhasıran koruma talep edilmesi halinde patent verilerek korunmaz.

Aşağıda belirtilen buluşlar patent verilerek korunmaz:

a- Kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı olan buluşlar. Buluşun ticari kullanımının sadece mevzuatla yasaklanmış olması, bu kullanımın kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı olduğu anlamına gelmez.

b- Bitki çeşitleri veya hayvan ırkları ile bitki veya hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik olan işlemler (Bu hüküm mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünler hakkında uygulanmaz).

c- İnsan veya hayvan vücuduna uygulanacak teşhis yöntemleri ile cerrahi yöntemler dahil tüm tedavi yöntemleri (Bu hüküm, bu yöntemlerin herhangi birinde kullanılan ürünlere, özellikle madde ve terkipler hakkında uygulanmaz.)

d- Oluşumunun ve gelişiminin çeşitli aşamalarında insan bedeni ve bir gen dizisi veya kısmi gen dizisi de dahil olmak üzere, insan bedeninin öğelerinden birinin basit keşfi.

e- İnsan klonlama işlemleri; insan eşey hattının genetik kimliğini değiştirme işlemleri; insan embriyosunun sınaî ya da ticarî amaçlarla kullanılması; insan ya da hayvanlara önemli bir tıbbî fayda sağlamaksızın, hayvanlara acı çektirebilecek genetik kimlik değiştirme işlemleri ve bu işlemler sonucu elde edilen hayvanlar."

MADDE 3- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 7- Tekniğin bilinen durumuna dâhil olmayan buluşun yeni olduğu kabul edilir.

Tekniğin bilinen durumu, başvuru tarihinden önce dünyanın herhangi bir yerinde, yazılı veya sözlü tanıtım yoluyla ortaya konulmuş veya kullanım ya da başka herhangi bir biçimde açıklanmış olan toplumca erişilebilir her türlü bilgi, belge ve veriyi kapsar.

Başvuru tarihinde veya bu tarihten sonra yayımlanmış olan ve başvuru tarihinden önceki tarihli ulusal patent ve faydalı model başvurularının ilk içerikleri, yenilik değerlendirmesinde tekniğin bilinen durumu olarak dikkate alınır. Bu hüküm, uluslararası anlaşmalar yolu ile yapılan ve usulüne uygun olarak ulusal aşamaya giriş yapan patent ve faydalı model başvuruları ile patent ve faydalı model belgelerini de kapsar."

MADDE 4-551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Buluş Basamağı

MADDE 9- Tekniğin bilinen durumu dikkate alındığında, ilgili olduğu teknik alandaki bir uzmana göre aşikâr olmayan buluşun, buluş basamağı içerdiği kabul edilir.

7 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca tekniğin bilinen durumu olarak dikkate alınan başvuruların ve belgelerin içerikleri buluş basamağının değerlendirilmesinde dikkate alınmaz."

MADDE 5- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı" ibaresi "Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 41 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlar

MADDE 41- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan yükseköğretim kurumları ile Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşlar için, özel kanun hükümleri ve bu madde kapsamındaki düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, çalışanların buluşlarına ilişkin hükümler uygulanır.

Yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda bir buluş gerçekleştirildiğinde,

a- Buluş sahibi tarafından yazılı olarak ve geciktirmeksizin yükseköğretim kurumuna bildirilir.

b- Patent başvurusu yapılmışsa, yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak yükseköğretim kurumuna başvuru yapıldığına dair bildirim yapılır.

Yükseköğretim kurumu, buluş üzerinde hak sahipliği talebinde bulunması durumunda, yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak, patent başvurusu yapmakla yükümlüdür. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır. İkinci fıkranın (b) bendi kapsamında patent başvurusu yapılmışsa, yükseköğretim kurumu yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak başvurunun kendi başvurusu olarak kabul edilmesini ve işlem görmesini Enstitüye bildirir. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir.

Yükseköğretim kurumunun hak sahipliği talebine karşı buluş sahibi, buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak itiraz edebilir. Yapılan itiraz, yükseköğretim kurumu tarafından yönetmelikte belirtilen süre içinde yazılı gerekçeler de belirtilerek karara bağlanır. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.

Yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilen buluşlar hakkında 22 ila 26 ncı, 29 uncu, 32 nci ve 33 üncü madde hükümleri uygulanmaz.

Yükseköğretim kurumu, başvurudan veya patent hakkından vazgeçmek isterse veya buluş, patent başvurusu" yapıldıktan sonra serbest buluş niteliği kazanırsa, yükseköğretim kurumu öncelikle buluş sahibine başvuru veya patent hakkını yönetmelikte belirtilen süre ve şartlara uygun olarak devralmasını teklif eder. Buluş sahibinin teklifi kabul etmesi durumunda haklar devredilir. Bu durumda yükseköğretim kurumu, buluş sahibine patent alınması ve korunması için gerekli olan

belgeleri verir. Yükseköğretim kurumu, başvuru veya patent hakkını buluş sahibine devretmesi durumunda inhisari nitelikte olmayan kullanma hakkını uygun bir bedel karşılığında saklı tutabilir. Buluş sahibinin teklifi kabul etmemesi durumunda patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi yükseköğretim kurumuna ait olur.

Yükseköğretim kurumu, herhangi bir nedenle başvuru veya patent hakkının sona ermesi nedeniyle buluş sahibinin uğradığı zararı tazmin etmekle yükümlüdür.

Buluştan elde edilen gelirin yükseköğretim kurumu ve buluş sahibi arasındaki paylaşımı, buluş sahibine gelirin en az üçte bir oranında verilecek şekilde yönetmeliğe uygun olarak belirlenir.

4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde tanımlanan öğretim elemanları ile stajyerlerin ve öğrencilerin diğer kamu kurumları veya özel kuruluşlarla belirli bir sözleşme kapsamında yapmış oldukları çalışmalar sonucunda ortaya çıkan buluşlar üzerindeki hak sahipliğinin belirlenmesinde, sözleşme hükümleri esas alınır."

MADDE 7- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Buluş Bütünlüğü ve Bölünmüş Başvuru

MADDE 45- Patent veya faydalı model başvurusu, tek bir buluşu veya tek bir genel buluş fikrini oluşturacak şekilde bir araya gelmiş buluşlar grubunu içerir. Bu hükmeye uygun olmayan başvurular, bölünmüş başvurulara ayrılır.

Başvuru sahibi işlemleri devam eden bir başvurusu ile ilgili olarak, bu başvuru konusunun kapsamını aşmayacak şekilde aşağıdaki şartlara ve yönetmeliğe uygun olarak bölünmüş başvuru yapabilir:

a- Patent başvurusu sahibi tarafından yapılacak her bölünmüş başvuru, en önceki başvuruya 62 nci maddenin üçüncü fıkrası hükmüne göre yapılan ilk bildirim tarihinden itibaren bir yılın bitimine kadar, faydalı model başvurusu sahibi tarafından yapılacak her bölünmüş başvuru ise en önceki başvurunun 160 ıncı maddenin yedinci fıkrasında belirtilen belge verilmesi kararının ilanına kadar yapılır.

b- Enstitü tarafından birinci fıkra hükmüne göre buluş bütünlüğü bulunmadığına karar verilen bir patent başvurusundan, buluş bütünlüğü bulunmadığına ilişkin ilk bildirim tarihinden itibaren iki yıl içinde bölünmüş başvuru yapılır.

c- Enstitü tarafından birinci fıkraya göre buluş bütünlüğü bulunmadığına karar verilen bir faydalı model başvurusundan, buluş bütünlüğü bulunmadığına ilişkin ilk bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde bölünmüş başvuru yapılır.

İlk başvuru konusunun kapsamı içinde kalmak kaydıyla, bölünmüş her başvuru için başvuru tarihi, ilk başvurunun tarihidir. İlk başvuruda rüçhan hakkı talep edilmişse bu hak bölünmüş her başvuruya da tanınır.

İkinci fıkraya ve yönetmeliğe uygun olarak yapılmayan bölünmüş başvurular işleme alınmaz."

MADDE 8- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 46 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Buluşun Açıklanması

MADDE 46- Buluş, buluş konusunun ilgili olduğu teknik alanda uzman olan bir kişi tarafından buluşun uygulanabilmesini sağlayacak şekilde yeterince açık ve tam olarak patent başvurusunda açıklanır.

Bir buluş, toplum tarafından erişilemeyen ve patent başvurusunda ilgili teknik alandaki bir uzman tarafından buluşun uygulanmasına yeterli olacak şekilde tanımlanamayan bir biyolojik materyalle ilgiliyse veya bu materyalin kullanımını içeriyorsa, bu materyalin tevdi edildiğine ilişkin yönetmelikte belirtilen şartların yerine getirilmesi halinde, buluşun birinci fıkraya uygun olarak açıklandığı kabul edilir.

İkinci fıkraya göre tevdi edilen biyolojik materyal, tevdi kuruluşunda erişilebilir olmaktan çıkarsa; bu materyalin Budapeşte Anlaşmasına uygun şekilde yeniden tevdi edilmesi ve materyalin alındığına ilişkin tevdi kuruluşu tarafından verilen belgenin suretinin tevdi tarihinden itibaren dört ay içinde patent başvurusunun veya belgesinin numarası belirtilerek Enstitüye gönderilmesi halinde, bu erişimin kesintiye uğramadığı kabul edilir.

Buluş genetik kaynağa veya geleneksel bilgiyle bağlantılı genetik kaynağa dayanıyorsa bu kaynağın nereden alındığına ilişkin açıklama, patent başvurusunda yönetmeliğe uygun olarak yapılır. Aksi takdirde, kaynağın bilinmediğine ilişkin bir beyanın verilmiş olduğu kabul edilir."

MADDE 9- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 51 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Rüçhan Hakkının Etkisi

MADDE 51- Rüçhan tarihi, 7 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarının uygulanmasında başvuru tarihi etkisine sahip olur."

MADDE 10- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 54 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 54- Enstitü, 53 üncü madde uyarınca geri çevrilmeyen bir başvuruyu, 42 nci maddenin birinci fıkrası, 44 üncü madde ve yönetmelikte belirtilen şekli şartlara uygunluk bakımından inceler.

Başvurunun şekli şartlara uygun olmadığı anlaşılırsa, başvuru sahibinden bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde eksikliği gidermesi istenir. Eksikliğin bu süre içinde giderilmemesi halinde başvuru reddedilir.

Başvurunun şekli şartlara uygunluk bakımından bir eksikliğinin olmadığı anlaşılır veya eksiklikler süresi içinde giderilirse başvuru sahibine tekniğin bilinen durumu ile ilgili araştırma talebinde bulunması gerektiği bildirilir."

MADDE 11- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 55 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 55- Başvuru veya varsa rüçhan tarihinden itibaren onsekiz aylık sürenin dolması veya bu süre dolmadan başvuru sahibinin erken yayın talebi üzerine, patent veya faydalı model başvurusu yönetmelik hükümlerine uygun olarak Bültende yayımlanır.

Patent başvurusunun yayımlandığı tarihten itibaren, üçüncü kişiler yönetmeliğe uygun olarak, patent başvurusuna konu olan buluşun patent verilebilirliğine ilişkin görüşlerini sunabilir. Ancak bu kişiler, bu aşamada Enstitü nezdindeki işlemlere taraf olamaz."

MADDE 12- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 56 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Araştırma Talebi, Araştırma Raporunun Hazırlanması ve Yayınlanması

MADDE 56- Başvuru sahibi, 54 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde ücretini ödeyerek yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak araştırma talebinde bulunur. Aksi takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Başvuru sahibinin, birinci fıkra hükmüne uygun olarak araştırma talebinde bulunması durumunda, araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir, başvuru sahibine bildirilir ve Bültende yayımlanır.

Başvuru konusunun 6 ncı madde kapsamına girdiği sonucuna varılırsa veya tarifnamenin veya tüm istemlerin yeterince açık olmaması araştırma raporunun düzenlenmesini engelliyorsa, araştırma raporu düzenlenmez. Başvuru sahibinden bu konudaki itirazlarını veya başvurudaki değişikliklerini, bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde veya bu süre içinde talep edilmesi ve ilgili ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre içinde sunması istenir. Bu süre içinde itirazda bulunulmaması veya itirazın veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru reddedilir. İtirazın ve varsa yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir, başvuru sahibine bildirilir ve Bültende yayımlanır."

MADDE 13 - 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 62 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İnceleme Talebi, İnceleme Raporunun Hazırlanması ve Patentın Verilmesi

MADDE 62- Başvuru sahibi, araştırma raporunun bildirim tarihinden itibaren ücretini ödeyerek üç ay içinde veya bu süre içinde talep edilmesi ve ek ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre içinde yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak incelemenin yapılmasını talep eder. Aksi takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Enstitü, başvuru sahibinin inceleme talebi üzerine başvurunun ve buna ilişkin buluşun, bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine uygunluğunu inceler.

Başvurunun veya buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine uygun olmadığı tespit edilirse başvuru sahibi, yönetmeliğe uygun olarak görüşlerini sunması ve başvurunun kapsamını aşmaması şartıyla değişiklikler yapması konusunda bildirim yapılır ve gerekli görüldükçe bu tür bildirimler tekrarlanır.

Başvuru sahibine üçüncü fıkrada belirtilen bildirimlere görüş sunması veya değişiklik yapabilmesi için bildirim tarihinden itibaren üç aylık süre veya bu süre içinde talep edilmesi ve ilgili ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre tanınır. Bu süre içinde görüş bildirilmediği veya değişiklik yapılmadığı takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Enstitü, yaptığı inceleme sonucunda yönetmeliğe uygun olarak inceleme raporu düzenler. İnceleme raporunda, başvuru ve buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine uygun olduğu belirtilmişse patentin verilmesine karar verilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bültende ilan edilir ve patent yayımlanır. İnceleme raporuna göre patentin verilebilmesi için değişiklik yapılmasının gerekli olduğu durumda bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde değişikliklerin

yapılması istenir. Yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde patentin verilmesine karar verilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bültende ilan edilir ve patent yayımlanır. Değişikliklerin yapılmaması veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru geri çekilmiş sayılır, bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bültende ilan edilir. Patentin verilmesine ilişkin ilandan sonra talep edilmesi ve belge düzenleme ücretinin ödenmesi halinde, düzenlenen belge patent sahibine gönderilir.

İnceleme raporunda, başvurunun ve buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine uygun olmadığı belirtilmişse Enstitü tarafından başvuru reddedilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bültende ilan edilir."

MADDE 14- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye 62 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"İtiraz ve İtirazın İncelenmesi

MADDE 62/A- nc kişiler, patentin verilmesi kararının Bültende ilanından itibaren altı ay içinde ücretini ödeyerek söz konusu patente;

a- Patent konusunun, 5 inci ila 10 uncu maddelere göre patent verilebilirlik şartlarını taşımadığı,

b- Buluşun 46 ncı madde hkm uyarınca yeterince açıklanmadığı,

c- Patent konusunun, başvurunun ilk halinin kapsamını aştığı veya patentin, 45 inci maddeye göre yapılan bölünmüş başvuru veya 12 nci maddeye göre yapılan bir başvuruya dayanması durumunda en önceki başvurunun ilk halinin kapsamını aştığı,

gerekçelerinden en az birini ileri sürerek, yönetmeliğe uygun olarak, itiraz edebilir.

İtiraza ilişkin ücretin birinci fıkrada belirtilen süre içinde ödenmemesi veya itirazın yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak yapılmaması halinde itiraz yapılmamış sayılır.

İtiraz yapılmaması veya itirazın yapılmamış sayılması durumunda, patentin verilmesi hakkındaki karar kesinleşir ve nihai karar Bültende ilan edilir.

Enstitü, yapılan itirazı patent sahibine bildirir. Patent sahibi bu bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde veya bu süre içinde talep edilmesi ve ilgili ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre içinde yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak görüşlerini sunabilir veya patentte değişiklikler yapabilir. İtiraz, patent sahibinin görüşleri ve patentte değişiklik talepleri de dikkate alınarak, Kurul tarafından incelenir.

Kurul, patentin veya değiştirilmiş halinin bu Kanun Hükümünde Kararnameye uygun olduğu grşndeysse patentin veya varsa değiştirilmiş halinin devamına, uygun olmadığı grşndeysse patentin iptaline karar verir. Patentin iptali üzerine patent hakkında 131 inci madde hükümleri uygulanır.

Kurul, patentin veya değiştirilmiş halinin bu Kanun Hükümünde Kararnameye kısmen uygun olduğu grşndeysse, patentin bu kısım itibarıyla devamına karar vererek patent sahibinden bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde ve yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak değişiklik yapmasını ister. Söz konusu değişikliğin yapılmaması veya yapılan değişikliğin kabul edilmemesi halinde patent iptal edilir ve patent hakkında 131 inci madde hükümleri uygulanır.

İtiraz sonucunda verilen nihai karar Bültende ilan edilir.

Enstitü, beşinci ve altıncı fıkraya uyarınca patentin değiştirilmiş haliyle devamına karar vermişse, patentin değiştirilmiş halini Bültende yayımlar."

MADDE 15- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 64 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Patent Başvurusunda veya Patentte Yapılacak Değişiklikler

MADDE 64- Bir patent başvurusu, Enstitü nezdinde yapılan işlemler süresince başvurunun ilk halinin kapsamını aşmamak şartıyla, başvuru sahibi tarafından yönetmeliğe uygun olarak değiştirilebilir.

Bir patente itiraz edilmişse, Enstitü tarafından itiraza ilişkin nihai karar verilmeye kadar, patentin sağladığı korumanın kapsamını aşmamak şartıyla patent, patent sahibi tarafından yönetmeliğe uygun olarak değiştirilebilir."

MADDE 16- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 65 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 65- Başvuru sahibi, araştırma raporunun bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde patent başvurusunun faydalı model başvurusuna dönüştürülmesini talep edebilir. Böyle bir talep yapılması halinde, Enstitü, bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde yönetmeliğe uygun olarak gerekli belgeleri vermesi ve araştırma ücretini de ödeyerek araştırma talebinde bulunması gerektiğini başvuru sahibine bildirir. Bu süre içinde gerekliliklerin yerine getirilmemesi halinde, değişiklik talebi yapılmamış sayılır ve başvuru, patent başvurusu olarak işlem görmeye devam eder.

Bu süre içinde gerekliliklerin yerine getirilmesi halinde, 160 ncı maddenin dördüncü ila yedinci fıkraları uygulanır.

Patent başvurusu ilan edilmişse, başvurunun faydalı model başvurusuna dönüştürülmesinin kabulü konusundaki Enstitü kararı ilgili Bültende ilan edilir.

Patent başvurusunun faydalı model başvurusuna dönüştürülmesi halinde, patent başvurusu için rüçhan hakkı talep edilmiş ise aynı rüçhan hakkı faydalı model başvurusu için de tanınır.

Patent başvurusundan faydalı model başvurusuna veya faydalı model başvurusundan patent başvurusuna dönüştürülmüş başvurular için yapılan yeniden dönüştürme talepleri işleme alınmaz."

MADDE 17- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 73/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Patente ve Faydalı Modele İlişkin Cezai Hükümler

MADDE 73/A- Patentten veya faydalı model belgesinden doğan haklara kasten tecavüz etmek suretiyle mal üreten veya mal üretiminde patentli veya faydalı model belgeli bir usulü kullanan kişi, beşyüz günden onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.Patentten veya faydalı model belgesinden doğan haklara tecavüz suretiyle üretilen veya buluş konusu usulle doğrudan doğruya elde edilen malı birinci fıkrada tanımlanan suçun işlenmesine iştirak etmeksizin bilerek satan, satışa sunan, ithal eden, ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya depolayan kişi, üçyüz günden

beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak belirtilen eylemleri işleyen kişi, kovuşturma başlamadan veya kovuşturma başladıktan sonra hüküm verilmeden önce bu malı nereden temin ettiğini bildirerek üretelerin ortaya çıkarılmasını veya üretilmiş mallara el konulmasını sağlarsa kamu davası açılmaz veya açılmışsa dava düşer.

Bir eşya veya ambalaj üzerine konulmuş patent veya faydalı model belgesi koruması olduğunu belirten işareti, yetkisi olmadan kaldıran kişi, elli günden beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait patent veya faydalı model belgesi hakkı üzerinde devretmek, lisans vermek veya rehnetmek suretiyle tasarrufta bulunan kişi, üçyüz günden onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Patent veya faydalı model belgesi sahibi olmadığı halde, patent veya faydalı model belgesi sahibi olduğu kanaatini uyandıran yazı, işaret veya ifadeleri kullanan kişi, üçyüz günden onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur. Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Hükümün kesinleşmesinden sonra şikâyetten vazgeçilmesi durumunda ceza infaz edilmez.

Şikâyetçi, somut olayın niteliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz eder."

MADDE 18- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 99 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 99- Zorunlu lisans, lisans verilmesi teklifinde bulunulmamış bir patent için aşağıda belirtilen şartlardan en az birinin mevcudiyeti halinde verilebilir:

a- 96 ncı madde hükümlerine göre patent konusu buluşun kullanılmaması.

b- 79 uncu maddede belirtilen patent konularının bağımlılığının söz konusu olması.

c- 103 üncü maddede belirtilen kamu yararının söz konusu olması.

d- Başka ülkelerdeki kamu sağlığı sorunları nedeniyle eczacılık ürünlerinin, yönetmelikte belirtilen şartların sağlanması halinde ihracatının söz konusu olması.

e- Bir ıslahçının, önceki bir patente tecavüz etmeden yeni bir bitki çeşidi geliştirememesi.

Patent sahibinin, önceki bir bitki çeşidine ait ıslahçı hakkına tecavüz etmeden patent hakkını kullanamaması durumu zorunlu lisansa konu olabilir. Bu durumda, 8/1/2004 tarihli ve 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun hükümleri uygulanır.

Birinci fıkranın (e) bendine göre lisans verilmesi durumunda patent sahibi, korunan bitki çeşidinin kullanımı için kendisine; ikinci fıkraya göre lisans verilmesi durumunda da yeni bitki çeşidine ait ıslahçı hakkı sahibi, korunan buluşun kullanımı için kendisine makul şartlarda karşılıklı lisans verilmesini talep edebilir.

Birinci fıkranın (e) bendinde ve ikinci fıkrada belirtilen lisanslar için başvuru sahibi;

a- Patent sahibine veya yeni bitki çeşidine ait islahçı hakkı sahibine sözleşmeye dayalı bir lisans elde etmek için başvurduğunu ancak sonuç alamadığını,

b- Korunan bitki çeşidiyle veya patentle korunan buluşla kıyaslandığında, sonraki buluşun veya bitki çeşidinin, büyük ölçüde ekonomik yarar sağlayan önemli bir teknik ilerleme gösterdiğini, ispat ederek zorunlu lisans verilmesini mahkemeden talep edebilir.

Birinci fıkranın (d) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla zorunlu lisans, esas olarak yurt içi pazara arz için verilir."

MADDE 19- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin sekizinci kısmının başlığı "Gizli Patentler" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 20- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 129 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 129- Enstitünün nihai kararından sonra;

a- Patent konusu, 5 inci ila 10 uncu maddelere göre patent verilebilirlik şartlarını taşıyorsa,

b- Buluş, 46 ncı madde hükmü uyarınca, buluş konusunun ilgili olduğu teknik alanda uzman olan bir kişi tarafından buluşun uygulanabilmesini sağlayacak şekilde yeterince açık ve tam olarak açıklanmamışsa,

c- Patent konusu, başvurunun ilk halinin kapsamını aşıyorsa veya patentin, 45 inci maddeye göre yapılan bölünmüş bir başvuruya veya 12 nci maddeye göre yapılan bir başvuruya dayanması durumunda en önceki başvurunun ilk halinin kapsamını aşıyorsa,

d- Patent sahibinin, 11 inci maddeye göre patent isteme hakkına sahip olmadığı ispatlanmışsa, patentin hükümsüz kılınmasına ilgili mahkeme tarafından karar verilir. Ancak mahkeme, 62/A maddesinin üçüncü veya yedinci fıkraları uyarınca yapılan ilandan önce (a), (b) ve (c) bentleri uyarınca yapılan hükümsüzlük talebine ilişkin olarak karar veremez.

Patent sahibinin 11 inci maddeye göre patent isteme hakkına sahip olmadığı hakkındaki iddia, ancak buluşu yapan veya halefleri tarafından ileri sürülebilir. Bu durumda 12 nci madde hükmü uygulanır.

Hükümsüzlük nedenleri patentin sadece bir bölümüne ilişkinse, sadece o bölüm ile ilgili istem veya istemler iptal edilerek kısmi hükümsüzlüğe karar verilir. Bir istemin kısmen hükümsüzlüğüne karar verilemez. Kısmi hükümsüzlük sonucu iptal edilmeyen istem veya istemler, 5 inci ila 10 uncu madde hükümlerine göre patent verilebilirlik şartlarını taşıyorsa patent bu kısım için geçerli kalır.

Patentin hükümsüzlüğü davası, patentin koruma süresince veya hakkın sona ermesini izleyen beş yıl içinde, Patent Sicili'ne patent sahibi olarak kayıtlı kişiye açılabilir."

MADDE 21- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 136 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Patentten veya Faydalı Modelden Doğan Hakka Tecavüz Sayılan Fiiller

MADDE 136- Aşağıda yazılı fiiller, patentten veya faydalı modelden doğan hakka tecavüz sayılır:

a- Patent veya faydalı model sahibinin izni olmaksızın buluş konusu ürünü kısmen veya tamamen üretme sonucu taklit etmek.

b- Kısmen veya tamamen taklit suretiyle meydana getirildiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde, tecavüz yoluyla üretilen buluş konusu ürünleri satmak, dağıtmak veya bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya bu amaçlar için ithal etmek veya ticari amaçla bulundurmak veya uygulamaya koymak suretiyle kullanmak.

c- Patent veya faydalı model sahibinin izni olmaksızın buluş konusu usulü kullanmak veya bu usulün izinsiz olarak kullandığını bildiği veya bilmesi gerektiği halde buluş konusu usulle doğrudan doğruya elde edilen ürünleri satmak, dağıtmak veya bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya bu amaçlar için ithal etmek veya uygulamaya koymak suretiyle kullanmak.

Patent veya faydalı model bir ürünün yapılışına ait bir usul için alınmışsa, aynı nitelikleri taşıyan her ürün patent veya faydalı model belgesi alınmış usule göre yapılmış sayılır. Usule tecavüz etmeksizin ürünü ürettiğini iddia eden davalı bunu ispat etmek ile yükümlüdür.

Patent başvurusunun veya faydalı model başvurusunun 55 inci maddeye göre yayımlandığı tarihten itibaren, patent başvurusu veya faydalı model başvurusu sahibi, buluşa vaki tecavüzlerden dolayı tazminat davası açabilir. Başka herhangi bir talepte bulunamaz. Mahkeme patent veya faydalı model belgesi verilmesi işlemini ön mesele olarak kabul eder.

MADDE 22- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 155 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 155- 6 ncı maddeye ek olarak;

a- Kimyasal maddelere veya kimyasal usullere veya bu usuller sonucu elde edilen ürünlere ilişkin buluşlar,

b- Eczacılıkla ilgili maddelere veya eczacılıkla ilgili usullere veya bu usuller sonucu elde edilen ürünlere ilişkin buluşlar,

faydalı model ile korunmaz."

MADDE 23- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 160 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Şekli İnceleme, Araştırma Talebi, İtiraz ve Faydalı Model Belgesinin Verilmesi

MADDE 160- Enstitü, 53 üncü madde hükmü uyarınca geri çevrilmeyen bir başvuruyu, 42 nci maddenin birinci fıkrası, 44 üncü madde ve yönetmelikte belirtilen şekli şartlara uygunluk bakımından inceler.

Başvurunun şekli şartlara uygun olmadığı anlaşılırsa başvuru sahibinden bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde eksikliği gidermesi istenir. Eksikliğin bu süre içinde giderilmemesi halinde başvuru reddedilir.

Başvurunun şekli şartlara uygunluk bakımından bir eksikliğinin bulunmadığı anlaşılır veya eksiklikler süresi içinde giderilirse başvuru sahibine tekniğin bilinen durumu ile ilgili araştırma talebinde bulunması gerektiği bildirilir. Başvuru sahibi, bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde ücretini ödeyerek yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak araştırma talebinde bulunmazsa başvuru geri çekilmiş sayılır.

Başvuru sahibinin, üçüncü fıkraya hükmüne veya 65 inci maddenin birinci fıkrası hükmüne uygun olarak araştırma talebinde bulunması durumunda, araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir ve başvuru sahibine bildirilir. Araştırma raporu Bültende yayımlanır.

Başvuru konusunun 155 inci madde kapsamına girdiği sonucuna varılırsa veya tarifnamenin veya tüm istemlerin yeterince açık olmaması araştırma raporunun düzenlenmesini engelliyorsa araştırma raporu düzenlenmez ve başvuru sahibinden bu konudaki itirazlarını veya başvurudaki değişikliklerini bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde bildirmesi istenir. Bu süre içinde itirazda bulunulmaması veya itirazın veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru reddedilir. İtirazın ve varsa yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir, başvuru sahibine bildirilir ve Bültende yayımlanır.

Araştırma raporunun yayımlanmasından itibaren üç ay içinde başvuru sahibi veya üçüncü kişiler, araştırma raporunun içeriği hakkında ilgili belgeleri de eklemek suretiyle itirazda bulunabilir.

Başvuru sahibi veya üçüncü kişiler tarafından itiraz edilmemesi durumunda sadece araştırma raporu, itiraz edilmesi durumunda ise araştırma raporu ve itirazlar yönetmeliğe uygun olarak değerlendirilir. Enstitü yaptığı değerlendirme sonucunda faydalı model verilmesine karar verirse bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bültende ilan edilir ve faydalı model yayımlanır. Yapılan değerlendirme sonucunda faydalı modelin verilebilmesi için değişiklik yapılmasının gerekli olduğu durumda bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde değişikliklerin yapılması istenir. Yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde faydalı model verilmesine karar verilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bültende ilan edilir ve faydalı model yayımlanır. Değişikliklerin yapılmaması veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru geri çekilmiş sayılır, bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bültende ilan edilir. Faydalı modelin verilmesine ilişkin ilandan sonra talep edilmesi ve belge düzenleme ücretinin ödenmesi halinde, düzenlenen belge faydalı model sahibine gönderilir. Enstitü yaptığı değerlendirme sonucunda başvurunun reddine karar verirse bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bültende ilan edilir."

MADDE 24- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 170 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Çifte Koruma

MADDE 170- Aynı kişiye veya halefine, aynı buluş konusunda, aynı koruma kapsamıyla, birbirinden bağımsız olarak birden fazla patent veya faydalı model belgesi ya da bu belgelerin her ikisi verilmez."

MADDE 25- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 171 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 171- Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Enstitü nezdinde;

a- Gerçek kişiler,

b- Temsil hak ve yetkisine sahip bulunan gerçek kişiler tarafından temsil olunan tüzel kişiler,

c- Patent Vekilleri Siciline kayıtlı patent vekilleri,

işlem yapabilir.

İkametgâhı yurt dışında bulunan kişiler adına tüm işlemler sadece patent vekilleri vasıtasıyla yapılır.

Patent vekili tayin edilmesi halinde, bu vekile yapılan bildirim vekâlet verene yapılmış sayılır.

Enstitü nezdinde vekillik yapma yetkisi bulunmayan kişilerin bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında işlem yapması halinde patent başvurusu sahibi, patent sahibi veya talep sahibi üçüncü kişinin Türkiye'de ikametgâhı varsa bildirimler doğrudan kendilerine yapılır. Patent başvurusu sahibi, patent sahibi veya talep sahibi üçüncü kişinin Türkiye'de ikametgâhı yoksa bu kişilerden yönetmelikte belirtilen süre içerisinde patent vekili atanması istenir. Bu süre içinde vekil atanmazsa patent başvurusu geri çekilmiş, patent hakkından vazgeçilmiş veya üçüncü kişi tarafından yapılan talep yapılmamış sayılır.

İkametgâhı yurt dışında bulunan ve vekil tarafından temsil edilmeyen patent başvurusu sahibi, patent sahibi ya da talep sahibi üçüncü kişi tarafından işlem yapılması durumunda dördüncü fıkra hükmü uygulanır."

MADDE 26- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 172 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 172- Patent veya faydalı model verilmesi ile ilgili işlemler için ödenmesi gereken bir ücretin, bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde ödenmemesi halinde patent veya faydalı model başvurusu geri çekilmiş sayılır.

Patent başvurusu veya patentle ilgili olarak birinci fıkra dışında kalan işlemler için ödenmesi gereken bir ücretin, bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde ödenmemesi halinde talep yapılmamış sayılır.

Patent başvurusu veya patentle ilgili eksik ödenen ücret, Enstitünün bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde tamamlanır. Aksi takdirde birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır."

MADDE 27- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 173 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bir patent başvurusu veya patentin korunması için gerekli olan yıllık ücretler, patentin koruma süresi boyunca ikinci yılın sona erdiği tarihte ve devam eden her yıl vadesinde ödenir. Vade tarihi, başvuru tarihine tekabül eden ay ve gündür."

"Yıllık ücretlerin ikinci fıkrada belirtilen sürede de ödenmemesi halinde, patent hakkı bu ücretin vade tarihi itibarıyla sona erer. Patent hakkının sona erdiğine ilişkin bildirim yapıldığı tarihten itibaren iki ay içinde telafi ücretinin ödenmesi halinde patent hakkı, ücretin ödendiği tarih itibarıyla yeniden geçerlilik kazanır."

MADDE 28- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin mülga 174 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"Hakların Yeniden Tesisi

EK MADDE 1- Patent başvurusu veya patent sahibi tarafından, bir patent başvurusu veya patentle ilgili işlemlerde şartların gerektirdiği özen gösterilmesine rağmen, uyulması gereken bir süreye uyulmamasının patent başvurusunun reddine, geri çekilmiş sayılmasına, patentin iptaline veya diğer herhangi bir hakkın kaybına yol açması halinde, hakların yeniden tesisi yönetmeliğe uygun olarak talep edilebilir.

Patent başvurusu veya patent sahibi, 173 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen telafi ücretinin ödenmesi için verilen sürenin sona ermesinden itibaren birinci fıkra hükmüne göre hakların yeniden tesisini talep edebilir.

Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen talep, uyulamamış olan sürenin bitiminden itibaren bir yılı geçmemek üzere, süreye uyulamama nedeninin ortadan kalkmasından itibaren iki ay içerisinde yapılır. Enstitü, yönetmelikte belirtilen şartların yerine getirilmemesi halinde talebi reddeder. Talebin kabul edilmesi halinde ise süreye uyulmamanın hukuki sonuçları hiç doğmamış sayılır.

Başvuru sahibi, 49 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen sürenin sona ermesinden itibaren iki ay içerisinde başvuru tarihi alan sonraki başvurusu için, aynı fıkrada belirtilen sürenin sona ermesinden itibaren iki ay içerisinde rüçhan hakkının yeniden tesis edilmesi için talepte bulunursa birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Hakların yeniden tesis edilmesi halinde bu durum Bültende ilan edilir. Hakların kaybindan, bu hakların yeniden tesisine ilişkin yayıma kadar geçen sürede, patent konusu buluşu iyi niyetli olarak Türkiye'de kullanan veya kullanım için ciddi ve gerçek tedbirler alan kişiler, sahip oldukları işletmenin makul ihtiyaçlarını giderecek ölçüde buluşu ücretsiz olarak kullanmaya devam edebilir.

Süreler ve Bildirimler

EK MADDE 2- Bir patent başvurusu veya patentle ilgili işlemlerde uyulması gereken süre bu Kanun Hükmünde Kararnamede veya yönetmelikte belirtilmemişse, uygulanacak süre bildirim tarihinden itibaren iki aydır.

Hatalı İşlemler

EK MADDE 3- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 129 uncu ve 165 inci maddelerinde belirtilen hükümsüzlük nedenleri hariç olmak üzere, bir patent veya faydalı model başvurusu veya belgesinin bu Kanun Hükmünde Kararname ve yönetmelikte belirtilen şartları karşılamamasına rağmen hatalı olarak başvurunun veya belgenin işlemlerine devam edilmesi ve bu durumun itiraz üzerine veya resen tespit edilmesi halinde, hatalı işlem ile devamındaki işlemler iptal edilerek, işlemlere hatanın yapıldığı aşamadan devam edilir."

MADDE 29- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin;

a) 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Paris Anlaşması" ibaresi "Paris Sözleşmesi",

b) 49 uncu maddesinin birinci ve beşinci fıkrasında, 50 nci maddesinin birinci fıkrasında ve 75 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan "Paris Anlaşması'na" ibareleri "Paris Sözleşmesine",

c) 49 uncu maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "faydalı model belgesi başvurusunun", 156 ncı maddesinde yer alan "Faydalı model belgesi başvurusuna", "Faydalı model belgesi başvurusu", "faydalı model belgesi başvurusu", 159 uncu maddesinin başlığında yer alan "Faydalı Model Belgesi Başvurusu", ikinci fıkrasında yer alan "Faydalı model belgesi başvurusu", 167 nci maddesinin başlığında yer alan "Faydalı Model Belgesi Başvurusunun", birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan "faydalı model belgesi başvurusu", "faydalı model belgesi başvurusunun", "Faydalı model belgesi başvurusunun", "faydalı model belgesi başvurusunda" ibareleri sırasıyla "faydalı model başvurusunun", "Faydalı model başvurusuna", "Faydalı model başvurusu", "faydalı model başvurusu", "Faydalı Model Başvurusu", "Faydalı model başvurusu", "Faydalı Model Başvurusunun", "faydalı model başvurusu", "faydalı model başvurusunun", "Faydalı model başvurusunun", "faydalı model başvurusunda",

ç) 169 uncu maddesinin başlığı ile birinci fıkrasında yer alan "endüstriyel tasarım" ibareleri "tasarım";

şeklinde değiştirilmiştir.

551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 42 nci maddesinin ikinci fıkrası, 43 üncü maddesinin son fıkrası, 57 nci, 58 inci, 59 uncu, 60 ıncı, 61 inci, 68 inci, 70 inci ve 71 inci maddeleri, 72 nci maddesinin ikinci fıkrası, 97 nci, 98 inci, 102 nci, 116 ncı, 121 inci, 122 nci, 123 üncü, 124 üncü, 132 nci, 134 üncü, 161 inci, 162 nci ve 163 üncü maddeleri, 164 üncü maddesinin son fıkrası ile 168 inci ve geçici 3 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 30- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uyarınca Enstitü tarafından düzenlenmesi öngörülen araştırma ve inceleme raporlarının düzenlenmesi ve itirazların değerlendirilmesi, gerekli teşkilat kuruluncaya kadar, gerektiğinde milletlerarası niteliği tanınmış araştırma ve inceleme kuruluşları veya Enstitü tarafından işbirliği protokolü yapılan diğer kuruluşlar tarafından yapılır."

MADDE 31- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Mevzuat Hükümlerinin Uygulanması

GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış patent başvuruları ve faydalı model başvuruları, başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ulusal aşamaya giren uluslararası anlaşmalar yoluyla yapılmış patent başvuruları ve faydalı model başvuruları, başvurunun ulusal aşamaya girdiği tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş patent ve faydalı modeller için 62/A madde hariç olmak üzere, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilen hükümleri uygulanır. Ancak, incelemesiz verilen patentin incelemeli patent başvurusuna dönüşümünde ve ek patent başvurusunun asıl patent başvurusuna veya ek patentin asıl patente dönüşümünde, başvuru tarihlerinde yürürlükte bulunan mevzuat hükümleri uygulanır."

MADDE 32- 24/6/1995 tarihli ve 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin; adı "Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" şeklinde değiştirilmiş, 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (h) bendi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"b) "Ürün", Bilgisayar programları hariç olmak üzere, endüstriyel yolla veya elle üretilen herhangi bir nesnenin yanı sıra bileşik bir ürün veya parçaları, setler, takımlar, ambalajlar gibi nesnelere, birden çok nesnenin veya sunuşun bir arada algılanabilen bileşimlerini, grafik semboller ve tipografik karakterleri,"

"e) "Paris Sözleşmesi", Sınai Mülkiyetin Himayesine Mahsus Milletlerarası Bir İttihat İhdas Edilmesine Dair 20/3/1883 tarihli Sözleşmeyi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından usulüne göre yürürlüğe konulmuş bu Sözleşme ile ilgili değişiklikleri,"

"1) "Bülten", Yayın ortamının türüne bakılmaksızın bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen hususların yayımlandığı Resmi Tasarım Bültenini,

i) Bileşik ürün: Sökülüp takılma yoluyla değiştirilebilen veya yenilenebilen bileşen parçalardan oluşan ürünü,"

MADDE 33- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 28- Birden çok tasarımın tescili talebi, ek başvuru ücretinin ödenmesi şartıyla çoklu başvuru altında yapılabilir. Çoklu başvurularda, süslemeler hariç olmak üzere, tasarımın kullanıldığı veya uygulandığı her bir ürünün, aynı sınıfa dahil olması gerekir.

Çoklu başvuru veya çoklu tescili oluşturan tasarımlar bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasında ayrı ayrı değerlendirilebilir.

Çoklu başvuruda, birinci fıkrada belirtilen şarta uymayan tasarımlar için tescil talebinde bulunulmuş veya tasarım sayısı yönetmelikte belirtilen sayıyı aşmışsa Enstitü bu tasarımlar için bölünmüş başvuru yapılmasını ister. Bölünmüş her başvuru için başvuru tarihi, ilk başvuru tarihidir. İlk başvuruda rüçhan hakkı talep edilmişse bu hak bölünmüş her başvuruya da tanınır."

MADDE 34- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 32 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 32- Enstitü, başvurunun 26 ncı ila 31 inci maddelerinde belirtilen şartlara uygunluğunu inceler. Enstitü 26 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartlar bakımından herhangi bir eksikliğin olmadığına karar verirse, tasarım tescil başvurusu başvurunun Enstitü tarafından alındığı tarih, saat ve dakika itibarıyla kesinleşir.

Enstitü;

a) Tasarım veya ürün tanımına uygun olmayan,

b) Kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı,

c) 2 nci madde kapsamına girmeyen gerçek veya tüzel kişilerce yapılan,

d) Paris Sözleşmesinin 2 nci mükerrer 6 ncı maddesi kapsamında yer alan hükümlerle alınamayan ve bu kapsam dışında kalan ancak kamuoyu ilgilendiren, dini, tarihi ve kültürel değerler bakımından halka mal olmuş ve ilgili mercilerin tescil izni vermediği diğer armalar, amblemler veya nişanları içeren,

e) Yeni olmadığı anlaşılan,

tasarım tescil taleplerini reddeder."

MADDE 35- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Başvuru sahibi, başvuru sırasında, başvuru veya varsa rüçhan tarihinden başlamak üzere otuz ay süreyle yayın erteleme talebinde bulunabilir."

MADDE 36- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Karara İtiraz ve Tescilin İptali İçin İtiraz

MADDE 37- Başvuru sahipleri, 32 nci madde uyarınca verilen kararlara karşı, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde gerekçeli ve yazılı olarak itiraz edebilir.

Üçüncü kişiler tasarım tescilinin yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde tasarımın, 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan tanımlara uygun olmadığı, 5 inci ila 10 uncu maddelerde belirtilen şartları taşımadığı, 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) ve (d) bentleri kapsamında olduğu, başvurunun kötü niyetli olduğu ve bir fikri veya sınai mülkiyet hakkının yetkisiz kullanımını oluşturduğu gerekçelerini ileri sürerek tescil belgesinin verilmesine yazılı olarak itiraz edebilir. İtirazlar, görüşlerini açıklayabilmesi için tasarım tescil sahibine bildirilir.

Birinci ve ikinci fıkralara göre yapılacak itirazlar, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu tarafından incelenir."

MADDE 37- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 38- Enstitü 32 nci madde uyarınca verilen kararlara karşı yapılan itirazları incelerken gerekli gördüğü hallerde başvuru sahibinin görüşünü alır.

Enstitü, 37 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca yapılan itirazları incelerken gerekli gördüğü hallerde itiraz ve karşı görüşleri ilgili taraflara iletir ve görüşlerini alır. Enstitü itiraz sahibinden, bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde sunulmak üzere ek bilgi ve belge isteyebilir. Bu süre içinde istenilen ek bilgi ve belgelerin sunulmaması halinde itiraz mevcut bilgi ve belgeler kapsamında değerlendirilir.

İtiraz süresi boyunca veya itirazın incelenmesi aşamasında 32 nci madde ve yönetmelik hükümleri kapsamında başvuruda eksiklik olduğunun tespit edilmesi halinde işlemlere, tamamlanmayan aşamadan devam edilir ve gerekli görülen hallerde bu durum Bültende yayımlanır.

37 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca yapılan itirazın uygun bulunması halinde, tasarımın tescilli iptal edilir. 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (b) ve (d) bentleri ile fikri ve sınai mülkiyet hakkının yetkisiz kullanımı gerekçesiyle tasarımın bir kısmına yapılan itirazın uygun bulunması halinde ise o kısmın tescilli iptal edilir. Kısmi iptal sonucunda tescilin devamı için, kalan kısmın genel izleniminin başvuruya konu edilen tasarımla bariz bir benzerlik göstermesi gerekir. Çoklu bir başvuruya yapılan itirazın incelenmesi sırasında, itiraza konu edilmeyen ancak itirazın eki belgelerden iptalinin gerektiği anlaşılan tasarım tescilleri ikinci fıkrada belirtilen usule uygun olarak resen iptal edilir.

Tescilin iptali, 45 inci madde hükümlerinin işlerlik kazanması sonucunu doğurur. İptal kararı, Bültende yayımlanır."

MADDE 38- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan tanımlara uygun olmadığı, 5 inci ila 10 uncu maddelerde belirtilen şartları taşımadığı, 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) ve (d) bentleri kapsamında olduğu, başvurunun kötü niyetli olduğu ve bir fikri veya sınai mülkiyet hakkının yetkisiz kullanımını oluşturduğu ispat edilmişse;"

"32 nci maddenin ikinci fıkrasının (b) ve (d) bentleri ile fikri ve sınai mülkiyet hakkının yetkisiz kullanımı gerekçesiyle tasarımın bir kısmına ilişkin hükümsüzlük talebinin uygun bulunması halinde, o kısmın tescilli hükümsüz kılınır. Kısmi hükümsüzlük sonucunda tescilin devamı için, kalan kısmın genel izleniminin tescile konu edilen tasarımla bariz bir benzerlik göstermesi gerekir."

MADDE 39- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 48 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 48- Aşağıda belirtilen fiiller tasarım hakkına tecavüz sayılır:

a) Tasarım hakkı sahibinin izni olmaksızın bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre koruma kapsamındaki bir tasarımın kullanıldığı veya uygulandığı ürünün aynısını veya genel izlenim itibarıyla bariz benzerini üretmek, piyasaya sunmak, satmak, sözleşme yapmak için icapta bulunmak, ticari amaçla kullanmak veya bu amaçlarla bulundurmamak, bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (14) numaralı bendinde tanımlanan gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutmak.

b) Tasarım hakkı sahibi tarafından lisans yoluyla verilmiş hakları izinsiz genişletmek veya bu hakları üçüncü kişilere devretmek.

c) 19 uncu maddede belirtilen gasp hali.

Tasarım tescil başvurusu 34 üncü maddeye göre tescil edilerek yayımlandığı takdirde, tasarım tescili sahibi, hakkına yönelik olarak bu maddede sayılan tecavüzlerden dolayı hukuk davası açmaya ve ceza davası açılması için şikâyetçi olma hakkına sahiptir. Tecavüz eden, başvurudan ve kapsamından haberdar edilmişse tescilin yayımlanmış olmasına bakılmaz. Tecavüz edenin kötü niyetli olduğuna mahkeme tarafından hükmolunursa yayımdan önce de tecavüzün varlığı kabul edilir.

Koruma kapsamındaki tasarımın tescilli olduğuna ilişkin kaydın ürün, ambalaj veya fatura üzerine konulmamış olması, bu maddede sayılan filleri tasarım hakkına tecavüz olmaktan çıkarmaz. Ancak, tescille ilgili kayıt ve işaretler kusurun değerlendirilmesi sırasında dikkate alınır."

MADDE 40- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 48/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tasarım Hakkına İlişkin Cezai Hükümler

MADDE 48/A- Tasarım hakkına kasten tecavüz etmek suretiyle mal üreten kişi, beşyüz günden onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Tasarım hakkına tecavüz suretiyle üretilen malı birinci fıkrada tanımlanan suçun işlenmesine iştirak etmeksizin bilerek satan, satışa sunan, gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutan veya ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya depolayan kişi, üçyüz günden beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak, bu fıkrada belirtilen eylemleri işleyen kişi kovuşturma başlamadan veya kovuşturma başladıktan sonra hüküm verilmeden önce bu malı nereden temin ettiğini bildirerek, üretenerin ortaya çıkarılmasını veya üretilmiş mallara el konulmasını sağlarsa kamu davası açılmaz, açılmışsa dava düşer.

Bir eşya veya ambalaj üzerine konulmuş tasarım koruması olduğunu belirten işareti, yetkisi olmadan kaldıran kişi, elli günden beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait tasarım hakkı üzerinde devretmek, lisans vermek veya rehnetmek suretiyle tasarrufta bulunan kişi, üçyüz günden onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Tescilli bir tasarım sahibi olmadığı halde, tescilli bir tasarım sahibi olduğu kanaatini uyandıran yazı, işaret veya ifadeleri kullanan kişi, üçyüz günden onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Hükmün kesinleşmesinden sonra şikâyetten vazgeçilmesi durumunda ceza infaz edilmez.

Şikâyetçi, somut olayın niteliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz eder."

MADDE 41- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 66 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"MADDE 66- Aynısının veya genel izlenim itibarıyla bariz benzerinin üretilmesi hak sahibinin yetkilerine tecavüz oluşturması nedeniyle cezayı gerektiren taklit mallara, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması sırasında hak sahibinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından 4458 sayılı Kanunun 57 nci maddesi uyarınca işlem yapılır."

MADDE 42- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 67 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 67- Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Enstitü nezdinde;

- a) Gerçek kişiler,
  - b) Temsil hak ve yetkisine sahip bulunan gerçek kişiler tarafından temsil olunan tüzel kişiler,
  - c) Marka veya Patent Vekilleri Siciline kayıtlı marka veya patent vekilleri,
- işlem yapabilir.

İkametgâhı yurt dışında bulunan kişiler adına tüm işlemler, marka veya patent vekilleri vasıtasıyla yapılır.

Vekil tayin edilmesi halinde, bu vekile yapılan bildirim vekalet verene yapılmış sayılır.

Enstitü nezdinde vekillik yapma yetkisi bulunmayan kişilerin bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında işlem yapması halinde başvuru sahibi, tescilli tasarım sahibi veya talep sahibi üçüncü kişinin Türkiye'de ikametgâhı varsa bildirimler doğrudan kendilerine yapılır. Başvurusu sahibi, tescilli tasarım sahibi veya talep sahibi üçüncü kişinin Türkiye'de ikametgâhı yoksa, bu kişilerden yönetmelikte belirtilen süre içerisinde vekil atanması istenir. Bu süre içinde vekil atanmazsa başvuru geri çekilmiş, tasarım hakkından vazgeçilmiş veya üçüncü kişi tarafından yapılan talep yapılmamış sayılır.

İkametgâhı yurt dışında bulunan ve vekil tarafından temsil edilmeyen başvuru sahibi, tescilli tasarım sahibi ya da talep sahibi üçüncü kişi tarafından işlem yapılması durumunda dördüncü fıkra hükmü uygulanır."

MADDE 43- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 68 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 68- Bir tasarıma belge verilmesi ile ilgili işlemler için ödenmesi gereken ücretin, bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde ödenmemesi halinde tasarım başvurusu geri çekilmiş kabul edilir.

Tasarım başvurusu veya tescilli tasarımla ilgili olarak birinci fıkra dışında kalan işlemler için ödenmesi gereken ücretin, bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde ödenmemesi halinde talep yapılmamış sayılır.

Tasarım başvurusu veya tescilli tasarımla ilgili eksik ödenen ücretin, Enstitünün bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde tamamlanmaması halinde birinci ve ikinci fıkrada belirtilen hükümler uygulanır."

MADDE 44- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesinin birinci ve beşinci fıkraları ile 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Paris Anlaşmasına" ibareleri "Paris Sözleşmesine" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 45- 24/6/1995 tarihli ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "doğal ürünler," ibaresinden sonra gelmek üzere "gıda maddeleri," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 46- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"d) "Üretici", Tarım ürünlerini, gıda maddelerini, madenleri, el sanatları ve sanayi ürünlerini üreten veya işleyen, tedarik zincirinde yer alarak ürünün tescile konu özelliklerini etkileyen bir işlem yapan gerçek veya tüzel kişiyi,

e) "Bülten", Yayın ortamının türüne bakılmaksızın bu Kanun Hükmünde Kararname ve yönetmelikte belirtilen hususların yayımlandığı Resmi Marka Bültenini,

f) "Amblem", Kullanılan coğrafi işaretlerin bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olarak tescil edilmiş olduğunu gösteren ve Enstitü tarafından oluşturulan; tescilli adla birlikte ürün veya ambalajı üzerinde ya da ürünün niteliği gereği ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığı durumlarda hak sahibi kullanıcılar tarafından işletmede kolayca görülebilecek bir şekilde bulundurulmuş ve kullanılması zorunlu olmayan işareti,

g) "Kurul", Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunu,"

MADDE 47- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 7- Aşağıda sayılanlar coğrafi işaret tescil başvurusunda bulunma hakkına sahiptir:

a) Ürünün yalnızca tek bir üreticisi olduğunun ispat edilmesi şartıyla 3 üncü maddenin altıncı fıkrasının (d) bendi uyarınca ilgili ürünün üreticisi sayılan gerçek veya tüzel kişiler.

b) Kanuni oluşumuna veya bileşimine bakılmaksızın, ilgili ürünün, 3 üncü maddenin altıncı fıkrasının (d) bendinde belirtilen üreticilerinden oluşan üretici grupları.

c) Ürünle ilgili olarak kamu yararına çalışan veya üyelerinin ekonomik çıkarlarını korumaya yetkili dernekler.

d) Ürün veya ürünün kaynaklandığı coğrafi alan ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları."

MADDE 48- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 9- Enstitü başvurusu 3 üncü, 5 inci, 7 nci ve 8 inci madde hükümlerine ve yönetmelikte belirtilen şartlara uygunluğu yönünden inceler. Enstitü, yönetmelikte belirtilen süre içinde ek bilgi ve belge sunulmasını isteyebilir, verilmemesi halinde başvuru mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.

Enstitü, esasları yönetmelikte belirlenmek üzere, gerektiğinde teknik bilgilerin değerlendirilmesi için başvurunun incelenmesini, konusunda uzman kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler veya tarafsız özel kuruluşlardan talep edebilir. İnceleme sonuçları Enstitü için bağlayıcı değildir. İnceleme için ücret talep edilmesi halinde bildirim başvurusu sahibine yapıldığı tarihten itibaren iki ay içinde söz konusu ücret Enstitüye ödenir. Bu ücretin süresi içinde ödenmemesi halinde başvuru Enstitü tarafından mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.

Birinci fıkraya göre yapılan inceleme sonucunda uygun bulunan başvurular Bültekte yayımlanır."

MADDE 49- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Başvuruda 3 üncü, 5 inci, 7 nci ve 8 inci maddelerde yer alan şartların yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde başvuru sahibinden, söz konusu eksikliklerin bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde giderilmesi istenir."

MADDE 50- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 11- Başvuru sahibi, 9 uncu veya 10 uncu maddeler çerçevesinde reddedilen başvuruyla ilgili olarak, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde gerekçeli ve yazılı olarak itiraz edebilir.

Tescil talebinin 3 üncü, 5 inci, 7 nci ve 8 inci maddelere uygun olmadığı iddiasıyla üçüncü kişiler tarafından veya 18 inci madde kapsamında önceki tarihli herhangi bir hak sahibi tarafından, başvurunun Bültende yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde gerekçeli ve yazılı olarak itirazda bulunabilir.

Enstitü birinci ve ikinci fıkra kapsamında yapılan itirazlarda, yönetmelikte belirtilen süre içinde ek bilgi ve belge sunulmasını isteyebilir, verilmemesi halinde itiraz mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.

İkinci fıkra kapsamında yapılan itiraz, başvuru sahibine gönderilir. Başvuru sahibi görüşünü yönetmelikte belirtilen süre içinde Enstitüye bildirmezse itiraz, mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.

Birinci ve ikinci fıkralara göre yapılan itirazlar Kurul tarafından 9 uncu maddeye göre incelenir. İtirazın incelenmesi için ücretinin, itiraz süresi içinde ödenmesi ve ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulması gerekir. Kamu kuruluşlarınca yapılan itirazlardan ücret alınmaz.

Enstitü, gerekli gördüğü hallerde tarafları uzlaşmaya davet eder. Uzlaşmanın usul ve esasları yönetmelikle belirlenir."

MADDE 51- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 12- Bültende yayım tarihinden itibaren üç ay içinde hakkında herhangi bir itiraz yapılmamış veya yapılan itiraz nihai olarak reddedilmiş başvuru, bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde tescil belgesi düzenleme ücretinin ödenmesi ve ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulması şartıyla tescil edilir ve Bültende yayımlanır. Tescilin sağladığı haklar, üçüncü kişilere karşı tescilin Bültende yayımlandığı tarih itibarıyla hüküm ifade eder.

Tescil edilen coğrafi işaret, tescil sahibine inhisari bir hak sağlamaz.

İtirazın incelenmesi sonucunda başvurunun biçim veya kapsamında değişiklik yapılması halinde, değişiklikler Bültende yayımlanır. Bu yayıma itiraz edilemez.

İtiraz üzerine başvurunun reddedilmesi halinde karar Bültende yayımlanır.

Coğrafi İşaret Siciline kayıt, yayımlama ve belgelendirme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Sicil aleni olup talep edilmesi ve ücretinin ödenmesi şartıyla sicil örneği verilir."

MADDE 52- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Coğrafi işaret tesciline konu ürün özelliklerini taşımadığı halde coğrafi işaretin ününden yarar sağlayacak şekilde ya da tescil kapsamındaki ürünler veya bunlarla ilişkilendirilebilecek nitelikteki ürünlerle ilgili olarak coğrafi işaretin veya 17 nci madde uyarınca kullanılması öngörülen amblemin ticari amaçlı olarak doğrudan veya dolaylı kullanımı,"

MADDE 53- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye 16 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"Değişiklik Talepleri

MADDE 16/A- Bültende yayımlanan veya tescil edilen coğrafi işaretin kapsamında değişiklik olması halinde değişikliğin Coğrafi İşaret Siciline kaydı, ücretinin ödenmesi şartıyla ilgili kişiler tarafından talep edilebilir. Değişikliğe ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte belirtilir.

Değişiklik talebi, 9 uncu madde kapsamında incelenir ve ilanı zorunlu değişiklikler Bültende yayımlanır. Değişikliğe, yayım tarihinden itibaren üç ay içinde itiraz edilebilir. Bu itirazlar 11 inci maddeye göre incelenir. İtiraz yapılmamışsa itiraz süresinin sonunda veya itiraz nihai olarak reddedilmişse karar tarihinde kesinleşen değişiklikler Bültende yayımlanır. Kesinleşen değişiklikler, ilgililer tarafından yayım tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde uygulanır.

Coğrafi işaret başvuru veya tescil sahibinin isim, adres, unvan veya nev'inde meydana gelen değişiklikler, ücretinin ödenmesi ve yönetmelikte belirtilen belgelerin sunulması şartıyla Coğrafi İşaret Siciline kaydedilerek Bültende yayımlanır.

Başvuru veya Tescil Sahipliğinde Değişiklik

MADDE 16/B- Coğrafi işaret hakkı; lisans, devir, intikal, haciz ve benzeri hukuki işlemlere konu olmaz ve teminat olarak gösterilmez.

Coğrafi işaret başvuru veya tescil sahibinin, 7 nci ve 20 nci maddelerde belirtilen şartları sağlamadığına mahkeme tarafından karar verilmesi veya bu durumun Enstitü tarafından resen tespiti ya da başvuru veya tescil sahibinin, sahipliğin değiştirilmesi yolundaki beyanını Enstitüye yazılı olarak bildirmesi halinde bu karar, tespit ya da beyan Bültende yayımlanır. Yayım tarihinden itibaren üç ay içinde ilgililer tarafından başvuru veya tescil sahipliği talebinde bulunulabilir. Birden çok talep olması halinde, Enstitü, yönetmelikte belirlenen usule uygun olarak en uygun talebi kabul eder. Talep olmaması veya yapılan taleplerin uygun bulunmaması halinde coğrafi işaret hakkı sona erer ve bu durum Bültende yayımlanır.

Başvuru veya tescil sahibi ile 7 nci ve 20 nci maddelerde belirtilen şartları sağlayan anlaşması halinde sahipliğin değiştirilmesi talebi, yönetmelikte belirtilen belgelerin sunulması ve ücretinin ödenmesi şartıyla Enstitüye yapılır. Talep kabul edilirse sahip değişikliği Bültende yayımlanır. Bu talebin kabul edilmemesi halinde bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde itiraz edilebilir. İtirazın Kurul tarafından incelenebilmesi için itiraz süresi içinde ücretinin ödenmesi ve ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulması gerekir.

Enstitü, yönetmelikte belirtilen süre içinde ek bilgi ve belge sunulmasını isteyebilir, verilmemesi halinde itiraz mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir."

MADDE 54- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 17 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Tescil edilmiş coğrafi işaretin kullanım hakkına sahip olan kişiler, söz konusu coğrafi işareti, ayrıntıları yönetmelikte belirtilen ve Enstitü tarafından oluşturulan amblem ile birlikte ürün veya ambalajı üzerinde kullanabilirler. Coğrafi işaretin amblem olmadan kullanımı da bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabidir.

Ürünün niteliği gereği, amblemin ve coğrafi işaretin ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığı durumlarda, amblem ve coğrafi işaret, tescilli coğrafi işareti kullanım hakkına sahip olan kişiler tarafından yönetmelikte belirtilen esaslar dâhilinde işletmede kolayca görülecek bir şekilde bulundurulur."

MADDE 55- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 20- Coğrafi işaretlerin kullanımının denetimi; tescilli coğrafi işaretlerin üretimi, piyasaya arzı veya dağıtım aşamalarında veya ürün piyasada iken kullanımının tescilde belirtilen özelliklere uygunluğunun denetlenmesine ilişkin her türlü faaliyeti kapsar.

Denetim, başvuru sahibinin önerdiği ve Enstitü tarafından yeterliliği onaylanan ya da mevzuatla yetkili kılman denetim merci tarafından yerine getirilir. Denetim merciinde değişiklik, mevzuatla yetkili kılınanlar hariç olmak üzere, Enstitünün onayı ile yapılabilir.

Denetim raporları, tescilin Bültende yayımlandığı tarihten itibaren iki yılda bir hazırlanır ve üç ay içinde Enstitüye sunulur. Ancak şikâyet olması halinde, denetim raporunun süresinden önce hazırlanması Enstitü tarafından talep edilebilir.

Denetim raporlarının incelenmesi sonucunda eksiklik varsa tescil sahibine bildirilerek altı ay içinde giderilmesi istenir. Denetleme faaliyetinin bu Kanun Hükmünde Kararname ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde 16/B maddesi hükmü uygulanır.

Denetime ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. 5996 sayılı Kanun hükümleri ile diğer kanunlarda yer alan özel hükümler saklıdır."

MADDE 56- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 24- Tescilli coğrafi işaretin aşağıda belirtilen biçimdeki kullanımları coğrafi işaret hakkına tecavüz sayılır:

a) Coğrafi işaret tesciline konu ürünün özelliklerini taşımadığı halde, coğrafi işaretin ününden yarar sağlayacak şekilde ya da tescil kapsamındaki ürünler veya bunlarla ilişkilendirilebilecek nitelikteki ürünlerle ilgili olarak, coğrafi işaretin veya 17 nci madde uyarınca kullanılması öngörülen amblemin ticari amaçlı olarak doğrudan veya dolaylı kullanımı.

b) Ürünün gerçek menşeyini veya coğrafi işaretin tercümesini veya "tarzında", "tipinde", "türünde", "yöntemiyle", "orada üretildiği biçimde" gibi açıklamaları içerse bile coğrafi işaretin kötüye kullanımı, taklidi veya çağrıştıran şekilde kullanımı.

c) Coğrafi işareti taşıyan ürünün iç veya dış ambalajında, tanıtımında ya da ürünle ilgili herhangi bir yazılı belgede, ürünün tescil kapsamındaki nitelikleri ile menşeyine ilişkin olarak yanlış veya yanıltıcı herhangi bir açıklama ya da işarete yer verilmesi.

Coğrafi işareti kullanma hakkına sahip olanlar, coğrafi işareten doğan haklara tecavüz sayılan fiilleri tescil sahibine noter vasıtasıyla bildirerek dava açılmasını talep edebilir. Tescil sahibinin talebi kabul etmemesi veya bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde dava açmaması halinde, kullanma hakkına sahip olanlar, yapılan bildirim de ekleyerek dava açabilir. Açılan dava, tescil sahibine ihbar olunur. Ancak ciddi bir zarar tehlikesi karşısında kullanma hakkına sahip olanlar, süreyle bağlı kalmaksızın ihtiyati tedbire karar verilmesini mahkemeden talep edebilir. İhtiyati tedbire karar verilmesi durumunda dava açılabilmesi için belirtilen sürenin dolması beklenmez.

Coğrafi işaretin tescilli olduğuna ilişkin kaydın ürün, ambalaj veya fatura üzerine konulmamış olması, eylemi tecavüz olmaktan çıkarmaz. Ancak tescille ilgili kayıt ve işaretler kusurun değerlendirilmesi sırasında dikkate alınır.

Coğrafi işaret tescil başvurusu bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre yayımlandığı takdirde, başvuru sahibi, coğrafi işarete yönelik bu maddede sayılan tecavüzlerden dolayı hukuk davası açmaya ve ceza davası açılması için şikâyetçi olma hakkına sahiptir. Tecavüz eden, başvurudan ve kapsamından haberdar edilmişse başvurunun yayımlanmamış olmasına bakılmaz. Tecavüz edenin kötü niyetli olduğuna mahkeme tarafından hükmolunursa başvurunun yayımından önce de tecavüzün varlığı kabul edilir."

MADDE 57- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 24/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Coğrafi İşaret Hakkına İlişkin Cezai Hükümler

MADDE 24/A- Coğrafi işaret hakkına kasten tecavüz etmek suretiyle mal üreten kişi, beşyüz günden onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Coğrafi işaret hakkına tecavüz suretiyle üretilen malı, birinci fıkrada tanımlanan suçun işlenmesine iştirak etmeksizin kasten satan, satışa sunan, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (14) numaralı bendinde tanımlanan gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutan, ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya depolayan kişi, üçyüz günden beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak, bu fıkrada belirtilen fiilleri işleyen kişi, kovuşturma başlamadan veya kovuşturma başladıktan ve fakat hüküm verilmeden önce bu malı nereden temin ettiğini bildirerek üretenlerin ortaya çıkarılmasını veya üretilmiş mallara el konulmasını sağlarsa, kamu davası açılmaz, açılmışsa dava düşer.

Bir eşya veya ambalaj üzerine konulmuş yahut işletmede görülebilecek şekilde bulundurulmuş coğrafi işaret koruması olduğunu belirten işareti yetkisi olmadan kaldıran kişi, elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Tescilli bir coğrafi işaret olmadığı halde, tescilli bir coğrafi işaret hakkı sahibi olduğu kanaatini uyandıran yazı, işaret veya ifadeleri kullanan kişi, üç yüz günden onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Hükmün kesinleşmesinden sonra şikâyetten vazgeçilmesi durumunda ceza infaz edilmez.

Şikâyetçi, somut olayın özelliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz eder."

MADDE 58- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"MADDE 37- Aynısının üretilmesi hak sahibinin yetkilerine tecavüz oluşturması nedeniyle cezayı gerektiren taklit mallara, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması sırasında hak sahibinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından 4458 sayılı Kanunun 57 nci maddesi uyarınca işlem yapılır."

MADDE 59- 24/6/1995 tarihli ve 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Marka olabilecek işaretler

MADDE 5- Bir teşebbüsün mal veya hizmetlerini bir başka teşebbüsün mal veya hizmetlerinden ayırt etmeyi sağlaması koşuluyla; kişi adları dâhil özellikle sözcükler, şekiller, harfler, sayılar ve malların veya ambalajlarının biçimi gibi çizimle görüntülenebilen her türlü işaret marka olabilir."

MADDE 60- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bir marka, başvuru tarihinden önce kullanılmış ve başvuruya konu mallar veya hizmetlerle ilgili olarak bu kullanım sonucu ayırt edici bir nitelik kazanmış ise (a), (c) ve (d) bentlerine göre tescili reddedilemez."

MADDE 61- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 12- Marka sahibi markasının, üçüncü kişiler tarafından dürüstçe ve ticari veya sanayi konularıyla ilgili olarak, ticari hayatın gidişatı içinde, aşağıda belirtilen biçimlerde kullanılmasını engelleyemez:

a) Kendi adı veya adresini belirtmek.

b) Malların veya hizmetlerin türüne, kalitesine, miktarına, kullanım amacına, değerine, coğrafi kaynağına, üretim veya sunulmuş zamanına ya da bitki çeşit isimleri de dahil olmak üzere diğer niteliklerine ilişkin açıklamalarda bulunmak.

c) Özellikle aksesuar veya yedek parça ürünlerinde, malın ya da hizmetin amacının belirtilmesinin gerekli olduğu hallerde markayı kullanmak."

MADDE 62- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (d), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (g) ve (h) bentleri yürürlükten kaldırılmış ve aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"a) Şekli ve kapsamı yönetmelikte belirlenen, başvuru sahibinin ve varsa vekilinin kimliğine ilişkin bilgileri içeren imzalanmış başvuru dilekçesi,"

"d) Başvuru ücretinin ödendiğini gösterir bilgi veya belge,

e) Varsa ek sınıf ücretinin ödendiğini gösterir bilgi veya belge,

f) Türkiye Cumhuriyeti'nde,

1) İkametgâhı olan başvuru sahibinin varsa vekiline ilişkin vekâletname,

2) İkametgâhı olmayan başvuru sahibinin vekiline ilişkin vekâletname,"

"ı) Başvuru ortak marka ya da garanti markası için yapılmışsa 56 ncı maddede ve yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun teknik yönetmelik,

j) Başvuru sahibi, önceki tarihli bir başvuruya dayanan veya mal ve/veya hizmetlerin markayla birlikte bir sergide veya fuarda teşhirinden kaynaklanan rüçhan hakkından yararlanmak istiyorsa bu yöndeki beyanı ve rüçhan hakkı talep ücretinin ödendiğini gösterir bilgi veya belge."

MADDE 63- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Madrid Protokolü kapsamında yapılan uluslararası marka başvuruları

MADDE 23/A- 5/8/1997 tarihli ve 97/9731 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile katılmamız kararlaştırılan Markaların Uluslararası Tescili Konusundaki Madrid Sözleşmesi ile İlgili Madrid Protokolü kapsamında Türkiye Cumhuriyeti'nin belirlenen akit taraf olduğu bir uluslararası başvuru, Enstitüye doğrudan yapılan bir başvuruyla aynı sonuçları doğurur. Bu başvuru, uluslararası başvuru tarihinin ilk saat ve dakikasında yapılmış sayılır. Aynı tarihli birden çok uluslararası başvurunun bulunması halinde uluslararası tescil numarası küçük olan başvuru önce yapılmış sayılır.

Bir uluslararası başvuru, başvuru veya varsa rüçhan tarihinden sonraki bir tarihte yapılmış olan ancak kendisinden daha önceki bir tarihte Enstitü kayıtlarına giren bir marka başvurusu veya tescilli marka nedeniyle reddedilemez. Sonraki tarihli marka başvurusu veya tescili, önceki tarihli uluslararası marka başvurusu dikkate alınarak 32 nci madde hükmüne göre yeniden değerlendirilir. Sonraki tarihli markanın tescilli olması durumunda 39 uncu maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

Enstitünün, Madrid Protokolünün 5 inci maddesine istinaden ret veya kısmi ret bildiriminde bulunduğu hallerde 49 uncu maddede belirtilen iki aylık itiraz süresi, Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatının söz konusu bildirim uluslararası başvurunun sahibine veya vekiline gönderdiği tarihten on beş gün sonra işlemeye başlar.

Madrid Protokolü kapsamında Enstitü tarafından yapılan işlemler için alınan ücretler, tebliğle belirlenir."

MADDE 64- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Şekli inceleme ve şekli eksikliklerin giderilmesi

MADDE 29- Enstitü, başvurunun 23 üncü maddede belirtilen şartlara ve yönetmeliğe uygunluğunu şekli bakımından inceler. Şekli eksiklik bulunmadığına karar verirse başvuru, Enstitü tarafından teslim alındığı tarih, saat ve dakika itibarıyla kesinleşir. Şekli eksiklik bulunması halinde başvuru sahibine, eksikliği gidermesi için iki ay süre verilir.

23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerine ilişkin eksiklik bulunması halinde başvuru, eksikliğin giderildiği tarih, saat ve dakika itibarıyla kesinleşir. Aynı maddenin birinci fıkrasının (e), (f), (ı) ve (j) bentlerine ilişkin eksiklikler başvuru tarihinin kesinleşmesini etkilemez.

Süresi içinde eksiklikleri giderilmeyen başvuru yapılmamış sayılır. Ancak sınıflara ilişkin ücret eksikliğinin süresinde giderilmemesi halinde başvuru, ödenen ücretin kapsadığı sınıf açısından incelenir. 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (f) bendinin birinci paragrafı uyarınca ilgili vekâletnamenin ibraz edilmemesi halinde işlemler başvuru sahibi ile yürütülür. 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (j) bendi uyarınca rüçhan hakkına ilişkin eksikliklerin giderilmemesi, rüçhan hakkının kaybı sonucunu doğurur."

MADDE 65- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"İtiraz, yazılı ve gerekçeli olarak Enstitüye yapılır. İtiraz gerekçelerinin birinci fıkrada belirtilen süre içinde sunulmaması halinde itiraz yapılmamış sayılır. İtirazın incelenmesi için itiraz süresi içinde ücretin ödenmesi ve ücretin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulması gerekir. İtiraz süresinden sonra itiraz gerekçeleri değiştirilemez ve yeni gerekçeler eklenemez.

Enstitü, bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde sunulmak üzere ek bilgi ve belge isteyebilir. Bu süre içerisinde istenilen ek bilgi ve belgelerin sunulmaması halinde itiraz mevcut bilgi ve belgeler kapsamında değerlendirilir."

MADDE 66- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 39- Bu Kanun Hükmünde Kararname ve yönetmelik hükümlerine göre başvurusu eksiksiz yapılmış veya eksiklikleri giderilmiş, 32 nci madde hükmü uyarınca incelenmiş, yayımlanmış, hakkında itiraz yapılmamış veya yapılan itirazların tümü nihai olarak reddedilmiş ve eksik evrakı süresi içinde Enstitüye sunularak bütün aşamaları tamamlanmış bir başvuru tescil edilerek Marka Siciline kaydedilir ve Bültende yayımlanır. Başvuru sahibine marka tescil belgesi verilir.

Birinci fıkrada belirtilen aşamalardan herhangi biri tamamlanmadan tescil edilen başvuru, tescilli bir marka olarak kabul edilmez, başvuru işlemleri tamamlanmayan aşamadan devam ettirilir ve bu durum yayımlanır. Bu başvuruların tekrar tesciline karar verilirse daha önce ödenen ücretler talep edilmez.

Sicil aleni olup talep edilmesi ve ücretinin ödenmesi şartıyla sicil örneği verilir. Sicilde; marka örneği, başvuru tarihi, marka tescil numarası, markanın kullanılacağı mallar veya hizmetlerin listesi, mal veya hizmetlerin sınıf veya sınıfları, marka sahibinin ve varsa vekilinin adı, soyadı, uyruğu, tüzel kişilerde ticaret unvanı ve hangi ülkenin kanunlarına göre kurulu olduğu, adresi, tescil tarihi, marka ve marka hakları ile ilgili bütün değişiklikler ve yönetmelikte öngörülen diğer hususlar yer alır."

MADDE 67- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Marka hakkının sona ermesi, sona erme sebebinin gerçekleşmiş olduğu andan itibaren hüküm ifade eder. Birinci fıkranın (b) bendi gereğince marka hakkının sona ermesi, Bültende yayımlanır."

MADDE 68- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 49 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 49- İtiraz, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içerisinde yazılı ve gerekçeli olarak Enstitüye yapılır. İtiraz gerekçelerinin bu süre içinde sunulmaması halinde itiraz yapılmamış sayılır. İtirazın incelenmesi için bu süre içinde itiraz ücretinin ödenmesi ve ücretin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulması gerekir. İtiraz süresinden sonra itiraz gerekçeleri değiştirilemez ve yeni gerekçeler eklenemez. İlan edilen başvuruya yapılan itirazın reddi kararına karşı yapılan itirazda, önceki itirazda belirtilmeyen gerekçeler ileri sürülemez. Ancak 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) ve (t) bentleri dışındaki mutlak ret nedenleri, itiraz gerekçesi olarak ileri sürülebilir.

Enstitü, taraflardan bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde ek bilgi ve belge sunmasını isteyebilir. Bu süre içinde istenilen ek bilgi ve belgelerin sunulmaması halinde itiraz, mevcut bilgi ve belgeler kapsamında değerlendirilir."

MADDE 69- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"c) Markayı veya ayırt edilmeyecek derecede benzerini kullanmak suretiyle markanın taklit edildiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde tecavüz yoluyla kullanılan markayı taşıyan ürünleri satmak, dağıtmak, bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (14) numaralı bendinde tanımlanan gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutmak veya ticari amaçla elde bulundurmak."

MADDE 70- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 61/A maddesinin birinci fıkrasına "satan" ibaresinden sonra gelmek üzere ", gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutan, ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya depolayan" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 71- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 79 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 79- Hak sahibinin yetkilerine tecavüz oluşturması nedeniyle cezayı gerektiren taklit markalı mallara, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması sırasında hak sahibinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından 4458 sayılı Kanununun 57 nci maddesi uyarınca işlem yapılır."

MADDE 72- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 81 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ücretlerin ödenmemesinin sonuçları

MADDE 81- Marka tescili ile ilgili işlemler için ödenmesi gereken ücretin, bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde ödenmemesi halinde marka başvurusu geri çekilmiş sayılır.

Marka başvurusu veya tescilli marka ile ilgili olarak birinci fıkrada dışındaki işlemler için ödenmesi gereken ücretin, bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde ödenmemesi halinde talep yapılmamış sayılır.

Marka başvurusu veya tescilli marka ile ilgili eksik ödenen ücretin, Enstitünün bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde tamamlanmaması halinde birinci ve ikinci fıkrada belirtilen hükümler uygulanır."

MADDE 73- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 22 nci maddesinin ikinci fıkrası, 30 uncu maddesi ve 47 nci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 74- 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (e), (i) ve (k) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Patentler, faydalı modeller, markalar, coğrafi işaretler, tasarımlar ile entegre devre topografyalarının ilgili mevzuat hükümleri uyarınca tescilini ve bu hakların korunması ile ilgili işlemleri yapar,"

"e) Sınai mülkiyet alanında Avrupa Birliği, uluslararası kuruluşlar ve yabancı ülkelerle ilişkiler yürütür, işbirliğinde bulunur,"

"i) Sınai mülkiyet hakları ile ilgili olarak yayımlar yapar,"

"k) Sınai mülkiyet alanında yurt içinde ve yurt dışında kişi ve kuruluşlara eğitim verilmesine yönelik çalışmalar yapar, görev alanına giren konularla ilgili akademik çalışmalarını destekler,"

MADDE 75- 5000 sayılı Kanununun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 7- Enstitünün Danışma Kurulu; Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maliye Bakanlığı,

Milli Eğitim Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ve Türk Eczacıları Birliği ve en fazla üyeye sahip işçi ve işveren sendikaları konfederasyonlarından birer üye ve Yükseköğretim Kurulunca üniversitelerden belirlenecek beş üyeden oluşur."

Yönetim Kurulu ihtiyaca göre, Danışma Kurulu toplantılarına uzman kişileri çağırabilir.

Danışma Kurulu üyeliklerinin süresi iki yıldır. Görev süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.

Danışma Kurulunun çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Danışma Kurulu yılda en az bir kez toplanır. Toplantılara Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı veya görevlendireceği kişi başkanlık eder."

MADDE 76- 5000 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sınai mülkiyet haklarının tescil işlemleri ile ilgili Enstitünün almış olduğu kararlara karşı sınai mülkiyet hakları ile ilgili mevzuattaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde başvuru sahipleri veya üçüncü kişiler tarafından yapılacak itirazların incelenmesi ve değerlendirilmesi işlemleri Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunca yürütülür."

"Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun kararları Enstitünün nihai kararıdır. Bu kararlara karşı, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde Ankara Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesinde dava açılabilir. Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun kararlarının iptaline ilişkin ilam kesinleşmedikçe icra edilemez. Bu hüküm ilamın ferileri hakkında da uygulanır."

MADDE 77- 5000 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki bent eklenmiştir.

"c) Tasarımlar Dairesi Başkanlığı.

d) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı."

"e) Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanlığı."

MADDE 78- 5000 sayılı Kanununun 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tasarımlar Dairesi Başkanlığı

MADDE 14- Tasarımlar Dairesi Başkanlığı;

a) Tasarımların tescil başvurularının ilgili mevzuat hükümlerine göre kayıt, dosyalama, araştırma, inceleme, değerlendirme ve tescil işlemlerini yapar,

b) Tasarımların ve tasarım tescil başvurularının ilgili mevzuat hükümlerine göre lisans, devir ve sair değişikliklerle ilgili işlemlerini yapar,

c) Tasarımların ilan, tasnif ve sicil işlemlerini yapar,

d) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar."

MADDE 79- 5000 sayılı Kanununun 15 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

MADDE 15- Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı;

a) Avrupa Birliği ile ilgili Enstitünün görev alanına giren konularda; müzakerelere ilişkin hazırlıkları yapar, toplantılara katılır, Avrupa Birliği-Türkiye ortaklık organlarında alınan kararlarla ilgili olarak uyum ve uygulama çalışmalarını yürütür, Enstitü birimleri arasında koordinasyonu sağlar,

b) Enstitünün görev alanına giren konularda yabancı ülkeler ve uluslararası kuruluşlar ile ilişkilerini yürütür, koordinasyonu sağlar, ikili ve çok taraflı işbirliği anlaşmaları ile bölgesel işbirliği anlaşmaları ve protokollerinin hazırlanmasına yardımcı olur,

c) Enstitünün görev alanına giren uluslararası anlaşmaları izler, inceler ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi için gereken çalışmaları yürütür,

d) Enstitünün görev alanına giren uluslararası anlaşmalara katılmak için 5/5/1969 tarihli ve 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun çerçevesinde işlemleri yürütür,

e) Enstitünün görev alanına giren konularda yabancı ülkelerin mevzuatını izler ve temin eder,

f) Gerekli hallerde, mevzuatta düzenlemeler yapmak üzere Başkanlığa önerilerde bulunur,

g) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar."

MADDE 80- 5000 sayılı Kanunun 15 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 15/A maddesi eklenmiştir.

"Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanlığı

MADDE 15/A- Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanlığı;

a) Sınai mülkiyet haklarından ülke ekonomisi için değer üretmek amacıyla gerçek ve tüzel kişilerin sınai mülkiyete konu olan ya da olabilecek varlıklarını ve kullanım şekillerini tespit etme, ilgili sektörleri takip etme, etüt çalışmaları yapma gibi faaliyetleri yürütür,

b) Sınai mülkiyet varlıklarının değerlerini tespit eder,

c) Yenilik ve teknolojilerin tespiti, teknoloji transferi işlemlerine aracılık gibi ticarileştirme faaliyetlerini yürütür,

d) Yenilik destek faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm verileri toplar, tasnif eder ve kamunun kullanımına sunar,

e) Yenilik destek faaliyetleri kapsamına giren konularda danışmanlık hizmeti sunar,

f) Enstitünün görevleri ile ilgili olarak mevzuat, başvuru kılavuzları, broşürler ve sınai mülkiyet hakları konularını içeren belgesel, kavram ve tanıtım filmleri ile her türlü ortamda materyal hazırlar, yayınlanması işlemlerini yürütür,

g) Sınai mülkiyet haklarını tanıtmının hedef ve stratejilerini tespit eder, planlamasını yapar ve uygular,

h) Sınai mülkiyet hakları ile ilgili her türlü eğitim faaliyetlerini yürütür, seminer, konferans, sempozyum ve benzeri faaliyetleri düzenler, fuarlara iştirak hazırlıklarını yürütür,

i) Enstitünün bilgi ve doküman birimlerinin faaliyette bulunması için gerekli işbirliği çalışmalarını yürütür,

j) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar."

MADDE 81- 5000 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- "b) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,
c) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı."

MADDE 82- 5000 sayılı Kanununun 18 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 18- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı;

a) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütür, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapar veya yaptırır,

- b) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenler ve yürütür,
c) Enstitünün taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütür,
d) Enstitünün sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlar ve yürütür,
e) Kütüphane hizmetlerini yürütür,
f) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar."

MADDE 83- 5000 sayılı Kanununun 19 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

MADDE 19- Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı;

a) Bilgi teknolojilerini takip ederek Enstitünün otomasyon stratejilerini belirler, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri alır, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretir,

- b) Enstitünün bilgi işlem hizmetlerini yürütür,
c) Enstitünün internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapar,
d) Enstitünün hizmetleriyle ilgili bilgileri toplar ve veri tabanları oluşturur,
e) Enstitünün mevcut bilgi işlem altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütür, haberleşme güvenliğini sağlar,
f) Enstitü ile dokümantasyon merkezleri ve işbirliği içinde olduğu ulusal ve uluslararası kuruluşlar arasında veri aktarımını sağlar, elektronik haberleşme için gerekli olan teknik koordinasyonu kurar ve geliştirir,

g) Yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan sağlanan sınai mülkiyet haklarına ilişkin bilgileri elektronik ortamda toplar, değerlendirir ve ilgili birimlerin istifadesine sunar,

- h) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar."

MADDE 84- 5000 sayılı Kanununun 22 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 22- Hukuk Müşavirliği;

a) 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapar,

- b) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar."

MADDE 85- 5000 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile altıncı fıkrasının (b) bendinde yer alan "ve olumlu sicil almak" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 86- 5000 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiştir ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerin ilgili bölümünden çıkarılmıştır.

MADDE 87- 5000 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3- Bu Kanuna ekli (2) sayılı cetvelde yer alan daire başkanı kadrolarında bulunanların görevleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sona erer ve bunlar bu Kanuna eklenen ekli (3) sayılı liste ile ihdas edilen müşavir kadrolarına atanmış sayılırlar. Bu Kanuna ekli (3) sayılı liste ile ihdas edilen müşavir kadroları herhangi bir nedenle boşaldığı takdirde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Bu madde uyarınca müşavir kadrosuna atanmış sayılan personelin yeni kadrosuna atandığı tarih itibarıyla eski kadrosuna ilişkin olarak en son ayda aldığı sözleşme ücreti, ücret, tazminat, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutarı), her türlü zam ve tazminatları, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, ek ücret, ek ödeme, teşvik ödemesi ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuat uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan sözleşme ücreti, ücret, tazminat, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutarı), her türlü zam ve tazminatları, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, ek ücret, ek ödeme, teşvik ödemesi ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuat uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atandığı kadro unvanında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atanana fark tazminatı ödenmesine son verilir."

MADDE 88- 22/4/2004 tarihli ve 5147 sayılı Entegre Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanununun 39 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Entegre devre topografyasına ilişkin cezai hükümler

MADDE 39-11 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan fiilleri işleyenler hakkında, beşyüz günden onbin güne kadar, (b) bendinde sayılan fiilleri işleyenler hakkında üçyüz günden beşbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

Ancak 11 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan fiilleri işleyen kişi, kovuşturma başlamadan veya kovuşturma başladıktan ve fakat hüküm verilmeden önce, entegre devre topografyası hakkına tecavüz suretiyle üretilen malı nereden temin ettiğini bildirerek üretenlerin ortaya çıkarılmasını veya üretilmiş mallara el konulmasını sağlarsa kamu davası açılmaz veya açılmışsa dava düşer.

Korunan bir entegre devre topografyasının, korunan bir entegre devre topografyasını içeren entegre devrenin ya da koruma altında olan bir entegre devre topografyasını içeren ürünün veya ambalajının üzerine konulmuş entegre devre topografyası koruması olduğunu belirten işareti yetkisi olmadan kaldıran kişi, elli günden beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait entegre devre topografyası hakkı üzerinde devretmek, lisans vermek veya rehnemek suretiyle tasarrufta bulunan kişi, üçyüz günden onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Entegre devre topografyası belgesi sahibi olmadığı halde, entegre devre topografyası belgesi sahibi olduğu kanaatini uyandıran yazı, işaret veya ifadeleri kullanan kişi, üçyüz günden onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Hükmün kesinleşmesinden sonra şikâyetten vazgeçilmesi durumunda ceza infaz edilmez.

Şikâyetçi, somut olayın niteliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz eder."

MADDE 89- 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "endüstriyel tasarım" ibaresi "tasarım" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 90- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifede yer alan "Endüstriyel tasarımlar" ibaresi "Tasarımlar", "Endüstriyel tasarım" ibaresi "Tasarım" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 91- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 92- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı V.

S. Ergin

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

M. Güler

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**PATENT HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAME İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 24/6/1995 tarihli ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasında;

a- Bitki çeşidi: Bir veya birden fazla genotipin ortaya çıkardığı bazı özelliklerin kendisini göstermesiyle tanımlanan, aynı tür içindeki diğer genotiplerden en az bir tipik özelliği ile ayrılan ve değişmeksizin çoğaltmaya uygunluğu bakımından bir birim olarak kabul edilen en küçük taksonomik kısım içerisinde yer alan bitki grubunu,

b- Biyolojik materyal: Genetik bilgi içeren ve kendi kendine üreyebilen ya da bir biyolojik sistemde üretilen herhangi bir materyali,

c- Budapeşte Anlaşması: 5/8/1997 tarihli ve 97/9731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile katılmamız kararlaştırılan Patent İşlemleri Amacıyla Mikroorganizmaların Tevdi Edilmesinin Uluslararası Kabulü Konusunda Budapeşte Anlaşmasını,

d- Bülten: Yayın ortamının türüne bakılmaksızın bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen hususların yayımlandığı Resmi Patent Bültenini,

e- Enstitü: Türk Patent Enstitüsünü,

f- Esas olarak biyolojik işlem: Melezleme ya da seleksiyon gibi tamamen doğal bir olaydan oluşan bitki veya hayvan üretim usulünü,

g- Faydalı Model: Yeni ve sanayiye uygulanabilir olan buluşlar için sağlanan sınai mülkiyet hakkını,

h- Faydalı Model Belgesi: Faydalı modelle sağlanan sınai mülkiyet hakkını tesis eden belgeyi,

i- Geleneksel bilgi: Geleneksel yaşam içerisinde herhangi bir özellikli teknik alan ile sınırlanmayan, nesilden nesile geleneksel olarak devamı sağlanan bilgiyi,

j- Genetik kaynak: Mevcut veya potansiyel olarak değeri olan genetik materyali,

k- Kurul: Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunu,

l- Mikrobiyolojik işlem: Mikrobiyolojik materyal içeren, mikrobiyolojik bir materyalle gerçekleştirilen veya sonucunda mikrobiyolojik materyal oluşan herhangi bir işlemi,

m- Paris Sözleşmesi: Sınai Mülkiyetin Himayesine Mahsus Milletlerarası Bir İttihat İhdas Edilmesine Dair 20/3/1883 tarihli Sözleşmeyi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından usulüne göre yürürlüğe konulmuş bu Sözleşme ile ilgili değişiklikleri,

n- Patent: Yeni olan, tekniğin bilinen durumunu aşan ve sanayiye uygulanabilir olan buluşlar için sağlanan sınai mülkiyet hakkını,

ö- Patent Belgesi: Patentle sağlanan sınai mülkiyet hakkını tesis eden belgeyi,

p- Ücret: Bu Kanun Hükmünde Kararnamede veya yönetmelikte yer alan hizmetlere ilişkin olarak ilgili mevzuat hükümlerine göre Enstitü tarafından belirlenen ücretin, bu ücretin katma değer vergisinin ve varsa harcının toplamını, ifade eder.”

MADDE 2- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 6- Aşağıda belirtilenler buluş niteliğinde sayılmaz:

a- Keşifler, bilimsel teoriler ve matematiksel yöntemler.

b- Zihni faaliyetler, iş faaliyetleri veya oyunlara ilişkin plan, kural ve yöntemler.

c- Bilgisayar programları.

d- Estetik niteliği bulunan eserler.

e- Bilginin derlenmesi, düzenlenmesi, sunulması ve iletilmesi ile ilgili teknik yönü bulunmayan yöntemler.

Birinci fıkra kapsamındaki konular, münhasıran koruma talep edilmesi halinde patent verilerek korunmaz.

Aşağıda belirtilen buluşlar patent verilerek korunmaz:

a- Kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı olan buluşlar.

b- Bitki çeşitleri veya hayvan ırkları.

c- İnsan veya hayvan vücuduna uygulanacak teşhis yöntemleri ile cerrahi yöntemler dahil tüm tedavi yöntemleri.

d- Oluşumunun ve gelişiminin çeşitli aşamalarında insan bedeni ve bir gen dizisi veya kısmi gen dizisi de dahil olmak üzere insan bedeninin öğelerinden birinin basit keşfi.

e- İnsan klonlama işlemleri, insan eşey hattının genetik kimliğini değiştirme işlemleri, insan embriyosunun sınai ya da ticari amaçlarla kullanılması, insan ya da hayvanlara önemli bir tıbbi fayda sağlamaksızın hayvanlara acı çektirebilecek genetik kimlik değiştirme işlemleri ve bu işlemler sonucu elde edilen hayvanlar.

f- Mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünler hariç olmak üzere bitki veya hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik işlemler.

Üçüncü fıkranın (a) bendi hükmü kapsamında buluşun ticari kullanımının sadece mevzuatla yasaklanmış olması, bu kullanımın kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı olduğu anlamına gelmez. Ayrıca üçüncü fıkranın (c) bendinde yer alan hüküm, bu bentte sayılan yöntemlerin herhangi birinde kullanılan ürünler, özellikle madde ve terkipler hakkında uygulanmaz.”

MADDE 3- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7- Tekniğin bilinen durumuna dâhil olmayan buluşun yeni olduğu kabul edilir.

Tekniğin bilinen durumu; başvuru tarihinden önce dünyanın herhangi bir yerinde, yazılı veya sözlü tanıtım yoluyla ortaya konulmuş veya kullanım ya da başka herhangi bir biçimde açıklanmış olan toplumca erişilebilir her türlü bilgi, belge ve veriyi kapsar.

Başvuru tarihinde veya bu tarihten sonra yayımlanmış olan ve başvuru tarihinden önceki tarihli ulusal patent ve faydalı model başvurularının ilk içerikleri, yenilik değerlendirmesinde tekniğin bilinen durumu olarak dikkate alınır. Bu hüküm, uluslararası anlaşmalar yolu ile yapılan ve usulüne uygun olarak ulusal aşamaya giriş yapan patent ve faydalı model başvuruları ile patent ve faydalı model belgelerini de kapsar.”

MADDE 4- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 9 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Buluş Basamağı

MADDE 9- Tekniğin bilinen durumu dikkate alındığında, ilgili olduğu teknik alandaki uzmana göre aşikâr olmayan buluşun, buluş basamağı içerdiği kabul edilir.

7 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca tekniğin bilinen durumu olarak dikkate alınan başvuruların ve belgelerin içerikleri buluş basamağının değerlendirilmesinde dikkate alınmaz.”

MADDE 5- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı” ibaresi “Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 41 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlar

MADDE 41- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan yükseköğretim kurumları ile Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşlar için, özel kanun hükümleri ve bu madde kapsamındaki düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, çalışanların buluşlarına ilişkin hükümler uygulanır.

Yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda bir buluş gerçekleştiğinde,

a- Buluş sahibi tarafından yazılı olarak ve geciktirmeksizin yükseköğretim kurumuna bildirilir.

b- Patent başvurusu yapılmışsa, yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak yükseköğretim kurumuna başvuru yapıldığına dair bildirim yapılır.

Yükseköğretim kurumu, buluş üzerinde hak sahipliği talebinde bulunması durumunda, yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak, patent başvurusu yapmakla yükümlüdür. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır. İkinci fıkranın (b) bendi kapsamında patent başvurusu yapılmışsa, yükseköğretim kurumu yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak başvurunun kendi başvurusu olarak kabul edilmesini ve işlem görmesini Enstitüye bildirir. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir.

Yükseköğretim kurumunun hak sahipliği talebine karşı buluş sahibi, buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak itiraz edebilir. Yapılan itiraz, yükseköğretim kurumu tarafından yönetmelikte belirtilen süre içinde yazılı gerekçeler de belirtilerek karara bağlanır. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.

Yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilen buluşlar hakkında 22 ila 26 ncı, 29 uncu, 32 nci ve 33 üncü madde hükümleri uygulanmaz.

Yükseköğretim kurumu, başvurudan veya patent hakkından vazgeçmek isterse veya buluş, patent başvurusu yapıldıktan sonra serbest buluş niteliği kazanırsa, yükseköğretim kurumu öncelikle buluş sahibine başvuru veya patent hakkını yönetmelikte belirtilen süre ve şartlara uygun olarak devralmasını teklif eder. Buluş sahibinin teklifi kabul etmesi durumunda haklar devredilir. Bu durumda yükseköğretim kurumu, buluş sahibine patent alınması ve korunması için gerekli olan belgeleri verir. Yükseköğretim kurumu, başvuru veya patent hakkını buluş sahibine devretmesi durumunda inhisari nitelikte olmayan kullanma hakkını uygun bir bedel karşılığında saklı tutabilir. Buluş sahibinin teklifi kabul etmemesi durumunda patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi yükseköğretim kurumuna ait olur.

Yükseköğretim kurumu, herhangi bir nedenle başvuru veya patent hakkının sona ermesi nedeniyle buluş sahibinin uğradığı zararı tazmin etmekle yükümlüdür.

Buluştan elde edilen gelirin yükseköğretim kurumu ve buluş sahibi arasındaki paylaşımı, buluş sahibine gelirin en az üçte biri verilecek şekilde yönetmeliğe uygun olarak belirlenir.

2547 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde tanımlanan öğretim elemanları ile stajyerlerin ve öğrencilerin diğer kamu kurumları veya özel kuruluşlarla belirli bir sözleşme kapsamında yapmış oldukları çalışmalar sonucunda ortaya çıkan buluşlar üzerindeki hak sahipliğinin belirlenmesinde, sözleşme hükümleri esas alınır.”

MADDE 7- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 42 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bir patent başvurusu ile ilgili olarak, 121 inci maddeye göre yapılacak ek patent başvurusunda, söz konusu patent başvurusunun numarası belirtilir.”

MADDE 8- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Buluş Bütünlüğü ve Bölünmüş Başvuru

MADDE 45- Patent veya faydalı model başvurusu, tek bir buluşu veya tek bir genel buluş fikrini oluşturacak şekilde bir araya gelmiş buluşlar grubunu içerir. Bu hükmeye uygun olmayan başvurular, bölünmüş başvurulara ayrılır.

Başvuru sahibi işlemleri devam eden başvurusu ile ilgili olarak, bu başvuru konusunun kapsamını aşmayacak şekilde aşağıdaki şartlara ve yönetmeliğe uygun olarak bölünmüş başvuru yapabilir:

a- Patent başvurusu sahibi tarafından yapılacak her bölünmüş başvuru, en önceki başvuruya 62 nci madde hükmüne göre yapılan ilk bildirim tarihinden itibaren bir yılın bitimine kadar, faydalı model başvurusu sahibi tarafından yapılacak her bölünmüş başvuru ise en önceki başvurunun 160 ıncı maddenin yedinci fıkrasında belirtilen belge verilmesi kararının ilanına kadar yapılır.

b- Enstitü tarafından birinci fıkra hükmüne göre buluş bütünlüğü bulunmadığına karar verilen bir patent başvurusundan, buluş bütünlüğü bulunmadığına ilişkin ilk bildirim tarihinden itibaren bir yıl içinde bildirim kapsamındaki buluşlara ilişkin bölünmüş başvuru yapılır.

c- Enstitü tarafından birinci fıkra hükmüne göre buluş bütünlüğü bulunmadığına karar verilen bir faydalı model başvurusundan, buluş bütünlüğü bulunmadığına ilişkin ilk bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde bölünmüş başvuru yapılır.

İlk başvuru konusunun kapsamı içinde kalmak kaydıyla, bölünmüş her başvuru için başvuru tarihi, ilk başvurunun tarihidir. İlk başvuruda rüçhan hakkı talep edilmişse bu hak bölünmüş her başvuruya da tanınır.

İkinci fıkraya ve yönetmeliğe uygun olarak yapılmayan bölünmüş başvurular işleme alınmaz.”

MADDE 9- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 46 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Buluşun Açıklanması

MADDE 46- Buluş, buluş konusunun ilgili olduğu teknik alanda uzman olan bir kişi tarafından buluşun uygulanabilmesini sağlayacak şekilde yeterince açık ve tam olarak patent başvurusunda açıklanır.

Bir buluş, toplum tarafından erişilemeyen ve patent başvurusunda ilgili teknik alandaki bir uzman tarafından buluşun uygulanmasına yeterli olacak şekilde tanımlanamayan bir biyolojik materyalle ilgiliyse veya bu materyalin kullanımını içeriyorsa, bu materyalin tevdi edildiğine ilişkin yönetmelikte belirtilen şartların yerine getirilmesi halinde, buluşun birinci fıkraya uygun olarak açıklandığı kabul edilir.

İkinci fıkraya göre tevdi edilen biyolojik materyal, tevdi kuruluşunda erişilebilir olmaktan çıkarsa; bu materyalin Budapeşte Anlaşmasına uygun şekilde yeniden tevdi edilmesi ve materyalin alındığına ilişkin tevdi kuruluşu tarafından verilen belgenin suretinin tevdi tarihinden itibaren dört ay içinde patent başvurusunun veya belgesinin numarası belirtilerek Enstitüye gönderilmesi halinde, bu erişimin kesintiye uğramadığı kabul edilir.

Buluş, genetik kaynağa veya geleneksel bilgiyle bağlantılı genetik kaynağa dayanıyorsa bu kaynağın nereden alındığına ilişkin açıklama, patent başvurusunda yönetmeliğe uygun olarak yapılır. Aksi takdirde, kaynağın bilinmediğine ilişkin bir beyanın verilmiş olduğu kabul edilir.”

MADDE 10- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 51 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Rüçhan Hakkının Etkisi

MADDE 51- Rüçhan tarihi, 7 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarının uygulanmasında başvuru tarihi etkisine sahip olur.”

MADDE 11- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 54 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 54- Enstitü, 53 üncü madde uyarınca geri çevrilmeyen bir başvuruyu, 42 nci maddenin birinci fıkrası, 44 üncü madde ve yönetmelikte belirtilen şekli şartlara uygunluk bakımından inceler.

Başvurunun şekli şartlara uygun olmadığı anlaşılırsa, başvuru sahibinden bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde eksikliği gidermesi istenir. Eksikliğin bu süre içinde giderilmemesi halinde başvuru reddedilir.

Başvurunun şekli şartlara uygunluk bakımından bir eksikliğinin olmadığı anlaşılır veya eksiklikler süresi içinde giderilirse başvuru sahibine tekniğin bilinen durumu ile ilgili araştırma talebinde bulunması gerektiği bildirilir.”

MADDE 12- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 55 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 55- Başvuru veya varsa rüçhan tarihinden itibaren on sekiz aylık sürenin dolması veya bu süre dolmadan başvuru sahibinin erken yayın talebi üzerine, patent veya faydalı model başvurusu yönetmelik hükümlerine uygun olarak Bültende yayımlanır.

Patent başvurusunun yayımlandığı tarihten itibaren, üçüncü kişiler yönetmeliğe uygun olarak, patent başvurusuna konu olan buluşun patent verilebilirliğine ilişkin görüşlerini sunabilir. Ancak bu kişiler, bu aşamada Enstitü nezdindeki işlemlere taraf olamaz.”

MADDE 13- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 56 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Araştırma Talebi, Araştırma Raporunun Hazırlanması ve Yayımlanması

MADDE 56- Başvuru sahibi, 54 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde ücretini ödeyerek yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak araştırma talebinde bulunur. Aksi takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Başvuru sahibinin, birinci fıkra hükmüne uygun olarak araştırma talebinde bulunması durumunda, araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir, başvuru sahibine bildirilir ve Bültende yayımlanır.

Başvuru konusunun 6 ncı madde kapsamına girdiği sonucuna varılırsa veya tarifnamenin veya tüm istemlerin yeterince açık olmaması araştırma raporunun düzenlenmesini engelliyorsa, araştırma raporu düzenlenmez. Başvuru sahibinden bu konudaki itirazlarını veya başvurudaki değişikliklerini, bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde veya bu süre içinde talep edilmesi ve ilgili ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre içinde sunması istenir. Bu süre içinde itirazda bulunulmaması veya itirazın veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru reddedilir. İtirazın ve varsa yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir, başvuru sahibine bildirilir ve Bültende yayımlanır.”

MADDE 14- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 62 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İnceleme Talebi, İnceleme Raporunun Hazırlanması ve Patentın Verilmesi

MADDE 62- Başvuru sahibi, araştırma raporunun bildirim tarihinden itibaren ücretini ödeyerek üç ay içinde veya bu süre içinde talep edilmesi ve ek ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre içinde yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak incelemenin yapılmasını talep eder. Aksi takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Enstitü, başvuru sahibinin inceleme talebi üzerine başvurunun ve buna ilişkin buluşun, bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine uygunluğunu inceler.

Başvurunun veya buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine uygun olmadığı tespit edilirse başvuru sahibine, yönetmeliğe uygun olarak görüşlerini sunması ve başvurunun kapsamını aşmaması şartıyla değişiklikler yapması konusunda bildirim yapılır ve gerekli görüldükçe bu tür bildirimler tekrarlanır. Ancak bu kapsamda yapılacak bildirimlerin sayısı üçten fazla olamaz.

Başvuru sahibine üçüncü fıkrada belirtilen bildirimlere görüş sunması veya değişiklik yapabilmesi için bildirim tarihinden itibaren üç aylık süre veya bu süre içinde talep edilmesi ve ilgili ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre tanınır. Bu süre içinde görüş bildirilmediği veya değişiklik yapılmadığı takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Enstitü, yaptığı inceleme sonucunda yönetmeliğe uygun olarak inceleme raporu düzenler. İnceleme raporunda, başvuru ve buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olduğu belirtilmişse patentin verilmesine karar verilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bültende ilan edilir ve patent yayımlanır. İnceleme raporuna göre patentin verilebilmesi için değişiklik yapılmasının gerekli olduğu durumda bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde değişikliklerin yapılması istenir. Yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde patentin verilmesine karar verilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bültende ilan edilir ve patent yayımlanır. Değişikliklerin yapılmaması veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru geri çekilmiş sayılır, bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bültende ilan edilir. Patentin verilmesine ilişkin ilandan sonra talep edilmesi ve belge düzenleme ücretinin ödenmesi halinde, düzenlenen belge patent sahibine gönderilir.

İnceleme raporunda, başvurunun ve buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olmadığı belirtilmişse Enstitü tarafından başvuru reddedilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bültende ilan edilir.”

MADDE 15- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye 62 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 62/A maddesi eklenmiştir.

“İtiraz ve İtirazın İncelenmesi

MADDE 62/A- Üçüncü kişiler, patentin verilmesi kararının Bültende ilanından itibaren altı ay içinde ücretini ödeyerek söz konusu patente;

a- Patent konusunun, 5 inci ila 10 uncu maddelere göre patent verilebilirlik şartlarını taşımadığı,

b- Buluşun 46 ncı madde hükmü uyarınca yeterince açıklanmadığı,

c- Patent konusunun, başvurunun ilk halinin kapsamını aştığı veya patentin, 45 inci maddeye göre yapılan bölünmüş başvuruya veya 12 nci maddeye göre yapılan bir başvuruya dayanması durumunda en önceki başvurunun ilk halinin kapsamını aştığı,

gerekçelerinden en az birini ileri sürerek, yönetmeliğe uygun olarak, itiraz edebilir.

İtiraza ilişkin ücretin birinci fıkrada belirtilen süre içinde ödenmemesi veya itirazın yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak yapılmaması halinde itiraz yapılmamış sayılır.

İtiraz yapılmaması veya itirazın yapılmamış sayılması durumunda, patentin verilmesi hakkındaki karar kesinleşir ve nihai karar Bültende ilan edilir.

Enstitü, yapılan itirazı patent sahibine bildirir. Patent sahibi bu bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde veya bu süre içinde talep edilmesi ve ilgili ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre içinde yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak görüşlerini sunabilir veya patente değişiklikler yapabilir. İtiraz, patent sahibinin görüşleri ve patente değişiklik talepleri de dikkate alınarak, Kurul tarafından incelenir.

Kurul, patentin veya değiştirilmiş halinin bu Kanun Hükmünde Kararnameye uygun olduğu görüşündeyse patentin veya varsa değiştirilmiş halinin devamına, uygun olmadığı görüşündeyse patentin iptaline karar verir. Patentın iptali üzerine patent hakkında 131 inci madde hükümleri uygulanır.

Kurul, patentin veya değiştirilmiş halinin bu Kanun Hükmünde Kararnameye kısmen uygun olduğu görüşündeyse, patentin bu kısım itibarıyla devamına karar vererek patent sahibinden bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde ve yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak değişiklik yapmasını ister. Söz konusu değişikliğin yapılmaması veya yapılan değişikliğin kabul edilmemesi halinde patent iptal edilir ve patent hakkında 131 inci madde hükümleri uygulanır.

İtiraz sonucunda verilen nihai karar Bültende ilan edilir.

Enstitü, beşinci ve altıncı fıkra uyarınca patentin değiştirilmiş haliyle devamına karar vermişse, patentin değiştirilmiş halini Bültende yayımlar.”

MADDE 16- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 64 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Patent Başvurusunda veya Patentte Yapılacak Değişiklikler

MADDE 64- Bir patent başvurusu, Enstitü nezdinde yapılan işlemler süresince başvurunun ilk halinin kapsamını aşmamak şartıyla, başvuru sahibi tarafından yönetmeliğe uygun olarak değiştirilebilir.

Bir patente itiraz edilmişse, Enstitü tarafından itiraza ilişkin nihai karar verilmeye kadar, patentin sağladığı korumanın kapsamını aşmamak şartıyla patent, patent sahibi tarafından yönetmeliğe uygun olarak değiştirilebilir.”

MADDE 17- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 65 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 65- Başvuru sahibi, araştırma raporunun bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde patent başvurusunun faydalı model başvurusuna dönüştürülmesini talep edebilir. Böyle bir talep yapılması halinde, Enstitü, bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde yönetmeliğe uygun olarak gerekli belgeleri vermesi ve araştırma ücretini de ödeyerek araştırma talebinde bulunması gerektiğini başvuru sahibine bildirir. Bu süre içinde gerekliliklerin yerine getirilmemesi halinde, değişiklik talebi yapılmamış sayılır ve başvuru, patent başvurusu olarak işlem görmeye devam eder.

Bu süre içinde gerekliliklerin yerine getirilmesi halinde, 160 ıncı maddenin dördüncü ila yedinci fıkraları uygulanır.

Patent başvurusu ilan edilmişse, başvurunun faydalı model başvurusuna dönüştürülmesinin kabulü konusundaki Enstitü kararı ilgili Bültende ilan edilir.

Patent başvurusunun faydalı model başvurusuna dönüştürülmesi halinde, patent başvurusu için rüçhan hakkı talep edilmişse aynı rüçhan hakkı faydalı model başvurusu için de tanınır.

Patent başvurusundan faydalı model başvurusuna veya faydalı model başvurusundan patent başvurusuna dönüştürülmüş başvurular için yapılan yeniden dönüştürme talepleri işleme alınmaz.”

MADDE 18- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 73/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Patente ve Faydalı Modele İlişkin Cezai Hükümler

MADDE 73/A- Patentten veya faydalı model belgesinden doğan hakları bilerek ve isteyerek ihlal etmek suretiyle mal üreten veya mal üretiminde patentli veya faydalı model belgeli bir usulü kullanan kişi, beş yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Patentten veya faydalı model belgesinden doğan hakları bilerek ve isteyerek ihlal etmek suretiyle üretilen veya buluş konusu usulle doğrudan doğruya elde edilen malı birinci fıkrada tanımlanan suçun işlenmesine iştirak etmeksizin bilerek ve isteyerek satan, satışa sunan, ithal eden, ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya depolayan kişi, üç yüz günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak belirtilen eylemleri işleyen kişi, kovuşturma başlamadan veya kovuşturma başladıktan sonra hüküm verilmeden önce bu malı nereden temin ettiğini bildirerek, üretenerin ortaya çıkarılmasını veya üretilmiş mallara el konulmasını sağlarsa kamu davası açılmaz veya açılmışsa dava düşer.

Bir eşya veya ambalaj üzerine konulmuş patent veya faydalı model belgesi koruması olduğunu belirten işareti son kullanıcı hariç yetkisi olmadan kaldıran kişi, elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait patent veya faydalı model belgesi hakkı üzerinde devretmek, lisans vermek veya rehnetmek suretiyle tasarrufta bulunan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Patent veya faydalı model belgesi sahibi olmadığı halde, patent veya faydalı model belgesi sahibi olduğu kanaatini uyandıran yazı, işaret veya ifadeleri kullanan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur. Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Hükümün kesinleşmesinden sonra şikâyetten vazgeçilmesi durumunda ceza infaz edilmez.

Şikâyetçi, somut olayın niteliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz eder.”

MADDE 19- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 99 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 99- Zorunlu lisans, lisans verilmesi teklifinde bulunulmamış bir patent için aşağıda belirtilen şartlardan en az birinin mevcudiyeti halinde verilebilir:

- a- 96 ncı madde hükümlerine göre patent konusu buluşun kullanılmaması.
- b- 79 uncu maddede belirtilen patent konularının bağımlılığının söz konusu olması.
- c- 103 üncü maddede belirtilen kamu yararının söz konusu olması.
- d- Başka ülkelerdeki kamu sağlığı sorunları nedeniyle eczacılık ürünlerinin, yönetmelikte belirtilen şartların sağlanması halinde ihracatının söz konusu olması.
- e- Bir ıslahçının, önceki bir patente tecavüz etmeden yeni bir bitki çeşidi geliştirememesi.

Patent sahibinin, önceki bir bitki çeşidine ait ıslahçı hakkına tecavüz etmeden patent hakkını kullanamaması durumu zorunlu lisansa konu olabilir. Bu durumda, 8/1/2004 tarihli ve 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun hükümleri uygulanır.

Birinci fıkranın (e) bendine göre lisans verilmesi durumunda patent sahibi, korunan bitki çeşidinin kullanımı için kendisine; ikinci fıkraya göre lisans verilmesi durumunda da yeni bitki çeşidine ait ıslahçı hakkı sahibi, korunan buluşun kullanımı için kendisine makul şartlarda karşılıklı lisans verilmesini talep edebilir.

Birinci fıkranın (e) bendinde ve ikinci fıkrada belirtilen lisanslar için başvuru sahibi;

a- Patent sahibine veya yeni bitki çeşidine ait ıslahçı hakkı sahibine sözleşmeye dayalı bir lisans elde etmek için başvurduğunu ancak sonuç alamadığını,

b- Korunan bitki çeşidiyle veya patentle korunan buluşla kıyaslandığında, sonraki buluşun veya bitki çeşidinin, büyük ölçüde ekonomik yarar sağlayan önemli bir teknik ilerleme gösterdiğini, ispat ederek zorunlu lisans verilmesini mahkemeden talep edebilir.

Birinci fıkranın (d) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla zorunlu lisans, esas olarak yurt içi pazara arz için verilir.”

MADDE 20- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 116 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 116 - Zorunlu lisans, lisansın kabul tarihinde mevcut bulunan patentin eklerini de kapsar. Zorunlu lisansın verilmesinden sonra, yeni ek patentler verilmişse ve bunlar lisans konusu patentle aynı sınai kullanım amacına hizmet etmekteyseler lisans alan, mahkemeden eklerin de zorunlu lisans kapsamına dahil edilmesi talebinde bulunabilir. Enstitünün arabuluculuk yapmasına rağmen, taraflar ek patentler nedeniyle genişletilen lisansın bedeli ve diğer şartları konusunda anlaşamazlarsa bunlar mahkeme tarafından belirlenir.”

MADDE 21- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 121 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 121- Patent başvurusu sahibi, patent konusu buluşu mükemmelleştiren veya geliştiren ve 45 inci maddenin birinci fıkrası anlamında asıl patentin konusu ile bütünlük içinde bulunan buluşların korunması için işlemleri devam eden asıl patent başvurusuna ek patent başvurusunda bulunabilir.

Ek patent başvurusu, asıl patent başvurusuna belge verilmesi kararının ilanına kadar yapılabilir. Ek patent başvurusunun başvuru tarihi, 43 üncü madde uyarınca ek patent başvurusunun Enstitüye verildiği tarihtir.

Ek patent başvurusunun araştırma raporu, asıl patent başvurusunun araştırma raporu ile birlikte ya da daha sonra düzenlenir. Ek patent başvurusu için 9 uncu maddede belirtilen buluş basamağının değerlendirilmesinde, asıl patent başvurusu tekniğin bilinen durumu olarak dikkate alınmaz.

Asıl patent başvurusuna belge kararı verilmeden önce ek patent başvurusu için belge kararı verilmez.”

MADDE 22- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 122 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ek Patentin Süresi ve Yıllık Ücretler

MADDE 122 - Ek patentin süresi, ek patentin başvuru tarihinden itibaren başlar ve asıl patentin süresinin bitimine kadardır.

Ek patent ve ek patent başvuruları için yıllık ücret ödenmez.”

MADDE 23- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 123 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ek Patentin Bağımsız Patente Dönüştürülmesi

MADDE 123 - Ek patent başvurusu, başvuru işlemleri sırasında başvuru sahibinin talebi üzerine her zaman bağımsız bir patent başvurusuna dönüştürülebilir. Enstitü tarafından ek patent başvurusunun asıl patent başvurusuyla gerekli bağının olmadığı tespit edilmesi durumunda bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde ek patent başvurusu bağımsız patent başvurusuna dönüştürülür.

Asıl patentin hükümsüz kılınması veya asıl patent sahibinin patent hakkından vazgeçmesi veya yıllık ücretinin ödenmemesi nedeniyle asıl patent hakkının sona ermesi durumunda ek patent bağımsız patente dönüştürülebilir.

Asıl patent başvurusunun geri çekilmesi veya geri çekilmiş sayılması veya reddedilmesi veya yıllık ücretinin ödenmemesi nedeniyle geçersiz sayılması durumunda ek patent başvurusu, bağımsız patent başvurusuna dönüştürülebilir.

Asıl patent başvurusuna birden fazla ek patent başvurusu yapılmışsa ilk yapılan ek patent başvurusu ya da ek patent, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralara göre bağımsız patente ya da bağımsız patent başvurusuna dönüştürülebilir. Diğer ek patent başvuruları, dönüşen bağımsız patentin veya başvurunun ekleri sayılır.

Ek patent başvurusu veya ek patent, bağımsız bir patent başvurusuna veya bağımsız bir patente dönüşmesi halinde dönüşüm tarihinden itibaren yıllık patent ücreti ödemelerine tabi olup, koruma süresi de 122 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen süredir.”

MADDE 24- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 129 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 129- Enstitünün nihai kararından sonra;

a- Patent konusu, 5 inci ila 10 uncu maddelere göre patent verilebilirlik şartlarını taşıyorsa,

b- Buluş, 46 ncı madde hükmü uyarınca, buluş konusunun ilgili olduğu teknik alanda uzman olan bir kişi tarafından buluşun uygulanabilmesini sağlayacak şekilde yeterince açık ve tam olarak açıklanmamışsa,

c- Patent konusu, başvurunun ilk halinin kapsamını aşyorsa veya patentin, 45 inci maddeye göre yapılan bölünmüş bir başvuruya veya 12 nci maddeye göre yapılan bir başvuruya dayanması durumunda en önceki başvurunun ilk halinin kapsamını aşyorsa,

d- Patent sahibinin, 11 inci maddeye göre patent isteme hakkına sahip olmadığı ispatlanmışsa, patentin hükümsüz kılınmasına ilgili mahkeme tarafından karar verilir. Ancak mahkeme, 62/A maddesinin üçüncü veya yedinci fıkraları uyarınca yapılan ilandan önce (a), (b) ve (c) bentleri uyarınca yapılan hükümsüzlük talebine ilişkin olarak karar veremez.

Patent sahibinin 11 inci maddeye göre patent isteme hakkına sahip olmadığı hakkındaki iddia, ancak buluşu yapan veya halefleri tarafından ileri sürülebilir. Bu durumda 12 nci madde hükmü uygulanır.

Hükümsüzlük nedenleri patentin sadece bir bölümüne ilişkinse, sadece o bölüm ile ilgili istem veya istemler iptal edilerek kısmi hükümsüzlüğe karar verilir. Bir istemin kısmen hükümsüzlüğüne karar verilemez. Kısmi hükümsüzlük sonucu iptal edilmeyen istem veya istemler, 5 inci ila 10 uncu madde hükümlerine göre patent verilebilirlik şartlarını taşıyorsa patent bu kısım için geçerli kalır. Bağımsız istemin hükümsüz kılınması halinde, bağımsız isteme bağımlı olan her bir bağımlı istem ayrı ayrı 5 inci ila 10 uncu madde hükümlerine göre patent verilebilirlik şartlarını taşımıyorsa, söz konusu bağımsız isteme bağımlı olan istemler de mahkeme tarafından hükümsüz kılınır.

Patentin hükümsüzlüğü davası, patentin koruma süresince veya hakkın sona ermesini izleyen beş yıl içinde, Patent Sicili'ne patent sahibi olarak kayıtlı kişiye açılabilir.”

MADDE 25- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 136 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Patentten veya Faydalı Modelden Doğan Hakka Tecavüz Sayılan Fiiller

MADDE 136- Aşağıda yazılı fiiller, patentten veya faydalı modelden doğan hakka tecavüz sayılır:

a- Patent veya faydalı model sahibinin izni olmaksızın buluş konusu ürünü kısmen veya tamamen üretme sonucu taklit etmek.

b- Kısmen veya tamamen taklit suretiyle meydana getirildiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde, tecavüz yoluyla üretilen buluş konusu ürünleri satmak, dağıtmak veya bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya bu amaçlar için ithal etmek veya ticari amaçla bulundurmak veya uygulamaya koymak suretiyle kullanmak.

c- Patent veya faydalı model sahibinin izni olmaksızın buluş konusu usulü kullanmak veya bu usulün izinsiz olarak kullanıldığını bildiği veya bilmesi gerektiği halde buluş konusu usulle doğrudan doğruya elde edilen ürünleri satmak, dağıtmak veya bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya bu amaçlar için ithal etmek veya uygulamaya koymak suretiyle kullanmak.

Patent veya faydalı model konusunun bir ürün veya maddenin elde edilmesine ilişkin bir usul olması halinde mahkeme, aynı özellikleri taşıyan ürün veya maddeyi patent veya faydalı model belgesi verilmiş buluş konusu usule tecavüz etmeksizin elde ettiğini ispat etmesini davalıdan isteyebilir. Patent veya faydalı model konusunun yeni bir ürün veya maddenin elde edilmesine ilişkin bir usul olması halinde, aynı özellikleri taşıyan her ürün veya maddenin, patent veya faydalı model belgesi verilmiş buluş konusu usule göre elde edilmiş olduğu kabul edilir. Aksini iddia eden kişi bunu ispat etmek ile yükümlüdür.

Patent başvurusunun veya faydalı model başvurusunun 55 inci maddeye göre yayımlandığı tarihten itibaren, patent başvurusu veya faydalı model başvurusu sahibi, buluşa vaki tecavüzlerden dolayı tazminat davası açabilir. Başka herhangi bir talepte bulunamaz. Mahkeme patent veya faydalı model belgesi verilmesi işlemini ön sorun olarak kabul eder.”

MADDE 26- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 155 inci maddesi aşğıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 155- 6 ncı maddeye ek olarak;

a- Kimyasal ve biyolojik maddelere veya kimyasal ve biyolojik usullere veya bu usuller sonucu elde edilen ürünlere ilişkin buluşlar,

b- Eczacılıkla ilgili maddelere veya eczacılıkla ilgili usullere veya bu usuller sonucu elde edilen ürünlere ilişkin buluşlar,

c- Biyoteknolojik buluşlar,
faydalı model ile korunmaz.”

MADDE 27- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 158 inci maddesinin ikinci fıkrası aşğıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“156 ncı madde hükmüne göre, aleyhinde hükümsüzlük davası açılan faydalı model belgesi sahibinin, bu belge ile doğan haklarını üçüncü kişilere karşı ileri sürmesi yetkili mahkeme tarafından tedbiren engellenebilir. Faydalı model belgesi sahibinin tazminat talebi ile ilgili hakları saklıdır.”

MADDE 28- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 160 ıncı maddesi başlığı ile birlikte aşğıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şekli İnceleme, Araştırma Talebi, İtiraz ve Faydalı Model Belgesinin Verilmesi

MADDE 160- Enstitü, 53 üncü madde hükmü uyarınca geri çevrilmeyen bir başvuruyu, 42 nci maddenin birinci fıkrası, 44 üncü madde ve yönetmelikte belirtilen şekli şartlara uygunluk bakımından inceler.

Başvurunun şekli şartlara uygun olmadığı anlaşılırsa başvuru sahibinden bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde eksikliği gidermesi istenir. Eksikliğin bu süre içinde giderilmemesi halinde başvuru reddedilir.

Başvurunun şekli şartlara uygunluk bakımından bir eksikliğinin bulunmadığı anlaşılır veya eksiklikler süresi içinde giderilirse başvuru sahibine tekniğin bilinen durumu ile ilgili araştırma talebinde bulunması gerektiği bildirilir. Başvuru sahibi, bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde ücretini ödeyerek yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak araştırma talebinde bulunmazsa başvuru geri çekilmiş sayılır.

Başvuru sahibinin, üçüncü fıkraya hükmüne veya 65 inci maddenin birinci fıkrası hükmüne uygun olarak araştırma talebinde bulunması durumunda, araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir ve başvuru sahibine bildirilir. Araştırma raporu Bültende yayımlanır.

Başvuru konusunun 155 inci madde kapsamına girdiği sonucuna varılırsa veya tarifnamenin veya tüm istemlerin yeterince açık olmaması araştırma raporunun düzenlenmesini engelliyorsa araştırma raporu düzenlenmez ve başvuru sahibinden bu konudaki itirazlarını veya başvurudaki değişikliklerini bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde bildirmesi istenir. Bu süre içinde itirazda bulunulmaması veya itirazın veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru reddedilir. İtirazın ve varsa yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir, başvuru sahibine bildirilir ve Bültende yayımlanır.

Araştırma raporunun yayımlanmasından itibaren üç ay içinde başvuru sahibi veya üçüncü kişiler, araştırma raporunun içeriği hakkında ilgili belgeleri de eklemek suretiyle itirazda bulunabilir.

Başvuru sahibi veya üçüncü kişiler tarafından itiraz edilmemesi durumunda sadece araştırma raporu, itiraz edilmesi durumunda ise araştırma raporu ve itirazlar yönetmeliğe uygun olarak değerlendirilir. Enstitü yaptığı değerlendirme sonucunda faydalı model verilmesine karar verirse bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bültende ilan edilir ve faydalı model yayımlanır. Yapılan değerlendirme sonucunda faydalı modelin verilebilmesi için değişiklik yapılmasının gerekli olduğu durumda bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde değişikliklerin yapılması istenir. Yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde faydalı model verilmesine karar verilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bültende ilan edilir ve faydalı model yayımlanır. Değişikliklerin yapılmaması veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru geri çekilmiş sayılır, bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bültende ilan edilir. Faydalı modelin verilmesine ilişkin ilandan sonra talep edilmesi ve belge düzenleme ücretinin ödenmesi halinde, düzenlenen belge faydalı model sahibine gönderilir. Enstitü yaptığı değerlendirme sonucunda başvurunun reddine karar verirse bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bültende ilan edilir.”

MADDE 29- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 170 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Çifte Koruma

MADDE 170- Aynı kişiye veya halefine, aynı buluş konusunda, aynı koruma kapsamında, birbirinden bağımsız olarak birden fazla patent veya faydalı model belgesi ya da bu belgelerin her ikisi verilmez.”

MADDE 30- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 171 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 171- Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Enstitü nezdinde;

a- Gerçek kişiler,

b- Temsil hak ve yetkisine sahip bulunan gerçek kişiler tarafından temsil olunan tüzel kişiler,

c- Patent Vekilleri Siciline kayıtlı patent vekilleri,

işlem yapabilir.

İkametgâhı yurt dışında bulunan kişiler adına tüm işlemler sadece patent vekilleri vasıtasıyla yapılır.

Patent vekili tayin edilmesi halinde, bu vekile yapılan bildirim vekâlet verene yapılmış sayılır.

Enstitü nezdinde vekillik yapma yetkisi bulunmayan kişilerin bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında işlem yapması halinde patent başvurusu sahibi, patent sahibi veya talep sahibi üçüncü kişinin Türkiye’de ikametgâhı varsa bildirimler doğrudan kendilerine yapılır. Patent başvurusu sahibi, patent sahibi veya talep sahibi üçüncü kişinin Türkiye’de ikametgâhı yoksa bu kişilerden yönetmelikte belirtilen süre içerisinde patent vekili ataması istenir. Bu süre içinde vekil atanmazsa patent başvurusu geri çekilmiş, patent hakkından vazgeçilmiş veya üçüncü kişi tarafından yapılan talep yapılmamış sayılır.

İkametgâhı yurt dışında bulunan ve vekil tarafından temsil edilmeyen patent başvurusu sahibi, patent sahibi ya da talep sahibi üçüncü kişi tarafından işlem yapılması durumunda dördüncü fıkra hükmü uygulanır.”

MADDE 31- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 172 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 172- Patent veya faydalı model verilmesi ile ilgili işlemler için ödenmesi gereken bir ücretin, bu Kanun Hükümünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde ödenmemesi halinde patent veya faydalı model başvurusu geri çekilmiş sayılır.

Patent başvurusu veya patentle ilgili olarak birinci fıkrada dışarda kalan işlemler için ödenmesi gereken bir ücretin, bu Kanun Hükümünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde ödenmemesi halinde talep yapılmamış sayılır.

Patent başvurusu veya patentle ilgili eksik ödenen ücret, Enstitünün bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde tamamlanır. Aksi takdirde birinci ve ikinci fıkrada hükümleri uygulanır.”

MADDE 32- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 173 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bir patent başvurusu veya patentin korunması için gerekli olan yıllık ücretler, patentin koruma süresi boyunca ikinci yılın sona erdiği tarihte ve devam eden her yıl vadesinde ödenir. Vade tarihi, başvuru tarihine tekabül eden ay ve gündür.”

“Yıllık ücretlerin ikinci fıkrada belirtilen sürede de ödenmemesi halinde, patent hakkı bu ücretin vade tarihi itibarıyla sona erer. Patent hakkının sona erdiğine ilişkin bildirim en geç altı ay içinde yapılması kaydıyla, bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde telafi ücretinin ödenmesi halinde patent hakkı, ücretin ödendiği tarih itibarıyla yeniden geçerlilik kazanır.”

MADDE 33- 551 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin mülga 174 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“Hakların Yeniden Tesisi

EK MADDE 1- Patent başvurusu veya patent sahibi tarafından, bir patent başvurusu veya patentle ilgili işlemlerde şartların gerektirdiği özen gösterilmesine rağmen, uyulması gereken bir süreye uyulamamasının patent başvurusunun reddine, geri çekilmiş sayılmasına, patentin iptaline veya diğer herhangi bir hakkın kaybına yol açması halinde, hakların yeniden tesisi yönetmeliğe uygun olarak talep edilebilir.

Patent başvurusu veya patent sahibi, 173 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen telafi ücretinin ödenmesi için verilen sürenin sona ermesinden itibaren birinci fıkrada hükümüne göre hakların yeniden tesisini talep edebilir.

Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen talep, uyulamamış olan sürenin bitiminden itibaren bir yılı geçmemek üzere, süreye uyulamama nedeninin ortadan kalkmasından itibaren iki ay içerisinde yapılır. Enstitü, yönetmelikte belirtilen şartların yerine getirilmemesi halinde talebi reddeder. Talebin kabul edilmesi halinde ise süreye uyulamamanın hukuki sonuçları hiç doğmamış sayılır.

Başvuru sahibi, 49 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen sürenin sona ermesinden itibaren iki ay içerisinde başvuru tarihi alan sonraki başvurusu için, aynı fıkrada belirtilen sürenin sona ermesinden itibaren iki ay içerisinde rüçhan hakkının yeniden tesis edilmesi için talepte bulunursa birinci fıkrada hükümleri uygulanır.

Hakların yeniden tesis edilmesi halinde bu durum Bültende ilan edilir. Hakların kaybından, bu hakların yeniden tesisine ilişkin ilana kadar geçen sürede, patent konusu buluşu iyi niyetli olarak Türkiye’de kullanan veya kullanım için ciddi ve gerçek tedbirler alan kişiler, sahip oldukları işletmenin makul ihtiyaçlarını giderecek ölçüde buluşu ücretsiz olarak kullanmaya devam edebilir.

Süreler ve Bildirimler

EK MADDE 2- Bir patent başvurusu veya patentle ilgili işlemlerde uyulması gereken süre bu Kanun Hükmünde Kararnamede veya yönetmelikte belirtilmemişse, uygulanacak süre bildirim tarihinden itibaren iki aydır.

Hatalı İşlemler

EK MADDE 3- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 129 uncu ve 165 inci maddelerinde belirtilen hükümsüzlük nedenleri hariç olmak üzere, bir patent veya faydalı model başvurusunun veya belgesinin bu Kanun Hükmünde Kararname ve yönetmelikte belirtilen şartları karşılamamasına rağmen hatalı olarak başvurunun veya belgenin işlemlerine devam edilmesi ve bu durumun itiraz üzerine veya resen tespit edilmesi halinde, hatalı işlem ile devamındaki işlemler iptal edilerek, işlemlere hatanın yapıldığı aşamadan devam edilir.”

MADDE 34- (1) 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin;

a) 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Paris Anlaşması” ibaresi “Paris Sözleşmesi”,

b) 49 uncu maddesinin birinci ve beşinci fıkrasında, 50 nci maddesinin birinci fıkrasında ve 75 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “Paris Anlaşması’na” ibareleri “Paris Sözleşmesine”,

c) 49 uncu maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “faydalı model belgesi başvurusunun”, 156 ncı maddesinde yer alan “Faydalı model belgesi başvurusuna”, “Faydalı model belgesi başvurusu”, “faydalı model belgesi başvurusu”, 159 uncu maddesinin başlığında yer alan “Faydalı Model Belgesi Başvurusu”, ikinci fıkrasında yer alan “Faydalı model belgesi başvurusu”, 167 nci maddesinin başlığında yer alan “Faydalı Model Belgesi Başvurusunun”, birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan “faydalı model belgesi başvurusu”, “faydalı model belgesi başvurusunun”, “Faydalı model belgesi başvurusunun”, “faydalı model belgesi başvurusunda” ibareleri sırasıyla “faydalı model başvurusunun”, “Faydalı model başvurusuna”, “Faydalı model başvurusu”, “faydalı model başvurusu”, “Faydalı Model Başvurusu”, “Faydalı Model Başvurusu”, “Faydalı model başvurusu”, “Faydalı Model Başvurusunun”, “faydalı model başvurusu”, “faydalı model başvurusunun”, “Faydalı model başvurusunun”, “faydalı model başvurusunda”,

ç) 169 uncu maddesinin başlığı ile birinci fıkrasında yer alan “endüstriyel tasarım” ibareleri “tasarım”;

şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 43 üncü maddesinin son fıkrası, 57 nci, 58 inci, 59 uncu, 60 ıncı, 61 inci, 68 inci, 70 inci ve 71 inci maddeleri, 72 nci maddesinin ikinci fıkrası, 97 nci, 98 inci, 102 nci, 134 üncü, 161 inci, 162 nci, 163 üncü, 168 inci ve geçici 3 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 35- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uyarınca Enstitü tarafından düzenlenmesi öngörülen araştırma ve inceleme raporlarının düzenlenmesi ve itirazların değerlendirilmesi, gerekli teşkilat kuruluncaya kadar, gerektiğinde milletlerarası niteliği tanınmış araştırma ve inceleme kuruluşları veya Enstitü tarafından işbirliği protokolü yapılan diğer kuruluşlar tarafından yapılır.”

MADDE 36- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Mevzuat Hükümlerinin Uygulanması

GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış ulusal patent başvuruları ve faydalı model başvuruları, başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan ek patent başvurularının sonuçlandırılmasında, ek patent başvurusu veya ek patentin bağımsız patent başvurusu ya da patente dönüşümünde, asıl patent başvurusunun başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümleri uygulanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ulusal aşamaya giren uluslararası veya bölgesel anlaşmalar yoluyla yapılmış patent başvuruları ve faydalı model başvuruları, başvurunun ulusal aşamaya girdiği tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki mevzuat hükümlerine göre verilmiş patent ve faydalı modeller için 62/A maddesi hariç olmak üzere, bu Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır. Ancak, incelemesiz verilen patentin incelemeli patent başvurusuna dönüşümünde, başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümleri uygulanır.”

MADDE 37- 24/6/1995 tarihli ve 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin; adı “Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” şeklinde değiştirilmiş, 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (h) bendi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“b) “Ürün”, bilgisayar programları hariç olmak üzere, endüstriyel yolla veya elle üretilen herhangi bir nesnenin yanı sıra bileşik bir ürün veya parçaları, setler, takımlar, ambalajlar gibi nesnelere, birden çok nesnenin veya sunuşun bir arada algılanabilen bileşimlerini, grafik semboller ve tipografik karakterleri,”

“e) “Paris Sözleşmesi”, Sınai Mülkiyetin Himayesine Mahsus Milletlerarası Bir İttihat İhdas Edilmesine Dair 20/3/1883 tarihli Sözleşmeyi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından usulüne göre yürürlüğe konulmuş bu Sözleşme ile ilgili değişiklikleri,”

“i) “Bülten”, yayın ortamının türüne bakılmaksızın bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen hususların yayımlandığı Resmi Tasarım Bültenini,

j) “Bileşik ürün”, sökülüp takılma yoluyla değiştirilebilen veya yenilenebilen bileşen parçalardan oluşan ürünü,”

MADDE 38- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 28- Birden çok tasarımın tescili talebi, ek başvuru ücretinin ödenmesi şartıyla çoklu başvuru altında yapılabilir. Çoklu başvurularda, süslemeler hariç olmak üzere, tasarımın kullanıldığı veya uygulandığı her bir ürünün, aynı sınıfa dahil olması gerekir.

Çoklu başvuru veya çoklu tescili oluşturan tasarımlar bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasında ayrı ayrı değerlendirilebilir.

Çoklu başvuruda, birinci fıkrada belirtilen şarta uymayan tasarımlar için tescil talebinde bulunmuş veya tasarım sayısı yönetmelikte belirtilen sayıyı aşmışsa Enstitü bu tasarımlar için bölünmüş başvuru yapılmasını ister. Bölünmüş her başvuru için başvuru tarihi, ilk başvuru tarihidir. İlk başvuruda rüçhan hakkı talep edilmişse bu hak bölünmüş her başvuruya da tanınır.”

MADDE 39- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesinin birinci ve beşinci fıkraları ile 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Paris Anlaşmasına” ibareleri “Paris Sözleşmesine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 40- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 32 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 32 - Enstitü, başvurunun 26 ncı ila 31 inci maddelerde belirtilen şartlara uygunluğunu inceler. Enstitü, 26 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartlar bakımından herhangi bir eksikliğin olmadığına karar verirse, tasarım tescil başvurusu başvurunun Enstitü tarafından alındığı tarih, saat ve dakika itibarıyla kesinleşir.

Enstitü;

a) Tasarım veya ürün tanımına uygun olmayan,

b) Kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı,

c) 2 nci madde kapsamına girmeyen gerçek veya tüzel kişilerce yapılan,

d) Paris Sözleşmesinin 2 nci mükerrer 6 ncı maddesi kapsamında yer alan hükümlerle ilgili işaretler ile bu kapsam dışında kalan ancak kamuyu ilgilendiren, dini, tarihi ve kültürel değerler bakımından halka mal olmuş ve ilgili mercilerin tescil izni vermediği işaretlerin uygunsuz kullanımını içeren,

e) Yeni olmadığı Enstitü imkanlarıyla tespit edilen,

tasarım tescil taleplerini reddeder.

Ret nedenleri (b) ve (d) bentleri kapsamında, tasarımın sadece bir bölümüne ilişkin bulunuyorsa sadece o bölüm ile ilgili kısmi ret kararı verilir. Kısmi ret sonucunda tescilin devamı için, kalan kısmın genel izleniminin başvuruya konu edilen tasarımla bariz bir benzerlik göstermesi gerekir.”

MADDE 41- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başvuru sahibi, başvuru sırasında, başvuru veya varsa rüçhan tarihinden başlamak üzere otuz ay süreyle yayın erteleme talebinde bulunabilir.”

MADDE 42- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Karara İtiraz ve Tescilin İptali İçin İtiraz

MADDE 37- Başvuru sahipleri, 32 nci madde uyarınca verilen kararlara karşı, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde gerekçeli ve yazılı olarak itiraz edebilir.

Üçüncü kişiler tasarım tescilinin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde tasarımın, 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan tanımlara uygun olmadığı, 5 inci ila 10 uncu maddelerde belirtilen şartları taşımadığı, 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) ve (d) bentleri kapsamında olduğu, başvurunun kötü niyetli olduğu ve bir fikri veya sınai mülkiyet hakkının yetkisiz kullanımını oluşturduğu gerekçelerini ileri sürerek tescil belgesinin verilmesine yazılı olarak itiraz edebilir. İtirazlar, görüşlerini açıklayabilmesi için tasarım tescil sahibine bildirilir.

Birinci ve ikinci fıkralara göre yapılacak itirazlar, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu tarafından incelenir.”

MADDE 43- 554 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 38- Enstitü 32 nci madde uyarınca verilen kararlara karşı yapılan itirazları incelerken gerekli gördüğü hallerde başvuru sahibinin görüşünü alır.

Enstitü, 37 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca yapılan itirazları incelerken gerekli gördüğü hallerde itiraz ve karşı görüşleri ilgili taraflara iletir ve görüşlerini alır. Enstitü itiraz sahibinden, bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde sunulmak üzere ek bilgi ve belge isteyebilir. Bu süre içinde istenilen ek bilgi ve belgelerin sunulmaması halinde itiraz mevcut bilgi ve belgeler kapsamında değerlendirilir.

İtiraz süresi boyunca veya itirazın incelenmesi aşamasında 32 nci madde ve yönetmelik hükümleri kapsamında başvuruda eksiklik olduğunun tespit edilmesi halinde işlemlere, tamamlanmayan aşamadan devam edilir ve gerekli görülen hallerde bu durum Bültende yayımlanır.

37 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca yapılan itirazın uygun bulunması halinde, tasarımın tescili iptal edilir. 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (b) ve (d) bentleri ile fikri ve sınai mülkiyet hakkının yetkisiz kullanımı gerekçesiyle tasarımın bir kısmına yapılan itirazın uygun bulunması halinde ise o kısmın tescili iptal edilir. Kısmi iptal sonucunda tescilin devamı için, kalan kısmın genel izleniminin başvuruya konu edilen tasarımla bariz bir benzerlik göstermesi gerekir. Çoklu bir başvuruya yapılan itirazın incelenmesi sırasında, itiraza konu edilmeyen ancak itirazın eki belgelerden iptalinin gerektiği anlaşılan tasarım tescilleri ikinci fıkrada belirtilen usule uygun olarak resen iptal edilir.

Tescilin iptali, 45 inci madde hükümlerinin işlerlik kazanması sonucunu doğurur. İptal kararı, Bültende yayımlanır.”

MADDE 44- 554 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan tanımlara uygun olmadığı, 5 inci ila 10 uncu maddelerde belirtilen şartları taşımadığı, 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) ve (d) bentleri kapsamında olduğu, başvurunun kötü niyetli olduğu ve bir fikri veya sınai mülkiyet hakkının yetkisiz kullanımını oluşturduğu ispat edilmişse;”

“32 nci maddenin ikinci fıkrasının (b) ve (d) bentleri ile fikri ve sınai mülkiyet hakkının yetkisiz kullanımı gerekçesiyle tasarımın bir kısmına ilişkin hükümsüzlük talebinin uygun bulunması halinde, o kısmın tescili hükümsüz kılınır. Kısmi hükümsüzlük sonucunda tescilin devamı için, kalan kısmın genel izleniminin tescile konu edilen tasarımla bariz bir benzerlik göstermesi gerekir.”

MADDE 45- 554 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 48 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 48- Aşağıda belirtilen fiiller tasarım hakkına tecavüz sayılır:

a) Tasarım hakkı sahibinin izni olmaksızın bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine göre koruma kapsamındaki bir tasarımın kullanıldığı veya uygulandığı ürünün aynısını veya genel izlenim itibarıyla bariz benzerini üretmek, piyasaya sunmak, satmak, sözleşme yapmak için icapta bulunmak, ticari amaçla kullanmak veya bu amaçlarla bulundurmamak, bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (14) numaralı bendinde tanımlanan gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutmak.

b) Tasarım hakkı sahibi tarafından lisans yoluyla verilmiş hakları izinsiz genişletmek veya bu hakları üçüncü kişilere devretmek.

Tasarım tescil başvurusu 34 üncü maddeye göre tescil edilerek yayımlandığı takdirde, tasarım tescilli sahibi, hakkına yönelik olarak bu maddede sayılan tecavüzlerden dolayı hukuk davası açmaya ve ceza davası açılması için şikâyetçi olma hakkına sahiptir. Tecavüz eden, başvurudan ve kapsamından haberdar edilmişse tescilin yayımlanmış olmasına bakılmaz. Tecavüz edenin kötü niyetli olduğuna mahkeme tarafından hükümlenirse yayımdan önce de tecavüzün varlığı kabul edilir.

Koruma kapsamındaki tasarımın tescilli olduğuna ilişkin kaydın ürün, ambalaj veya fatura üzerine konulmamış olması, bu maddede sayılan fiilleri tasarım hakkına tecavüz olmaktan çıkarmaz. Ancak, tescille ilgili kayıt ve işaretler kusurun değerlendirilmesi sırasında dikkate alınır.”

MADDE 46- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 48/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tasarım Hakkına İlişkin Cezai Hükümler

MADDE 48/A- Tasarım hakkını bilerek ve isteyerek ihlal etmek suretiyle mal üreten kişi, beş yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Tasarım hakkını bilerek ve isteyerek ihlal etmek suretiyle üretilen malı birinci fıkrada tanımlanan suçun işlenmesine iştirak etmeksizin bilerek ve isteyerek satan, satışa sunan, gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutan veya ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya depolayan kişi, üç yüz günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak, bu fıkrada belirtilen eylemleri işleyen kişi, kovuşturma başlamadan veya kovuşturma başladıktan sonra hüküm verilmeden önce bu malı nereden temin ettiğini bildirerek, üretenlerin ortaya çıkarılmasını veya üretilmiş mallara el konulmasını sağlarsa kamu davası açılmaz, açılmışsa dava düşer.

Bir eşya veya ambalaj üzerine konulmuş tasarım koruması olduğunu belirten işareti son kullanıcı hariç yetkisi olmadan kaldıran kişi, elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait tasarım hakkı üzerinde devretmek, lisans vermek veya rehnetmek suretiyle tasarrufta bulunan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Tescilli bir tasarım sahibi olmadığı halde, tescilli bir tasarım sahibi olduğu kanaatini uyandıran yazı, işaret veya ifadeleri kullanan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükümlenir.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Hüküm kesinleşmesinden sonra şikâyetten vazgeçilmesi durumunda ceza infaz edilmez.

Şikâyetçi, somut olayın niteliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz eder.”

MADDE 47- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 66 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 66- Aynısının veya genel izlenim itibarıyla bariz benzerinin üretilmesi hak sahibinin yetkilerine tecavüz oluşturması nedeniyle cezayı gerektiren taklit mallara, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması sırasında hak sahibinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından 4458 sayılı Kanunun 57 nci maddesi uyarınca işlem yapılır.”

MADDE 48- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 67 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 67- Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Enstitü nezdinde;

- a) Gerçek kişiler,
  - b) Temsil hak ve yetkisine sahip bulunan gerçek kişiler tarafından temsil olunan tüzel kişiler,
  - c) Marka veya Patent Vekilleri Siciline kayıtlı marka veya patent vekilleri,
- işlem yapabilir.

İkametgâhı yurt dışında bulunan kişiler adına tüm işlemler, marka veya patent vekilleri vasıtasıyla yapılır.

Vekil tayin edilmesi halinde, bu vekile yapılan bildirim vekalet verene yapılmış sayılır.

Enstitü nezdinde vekillik yapma yetkisi bulunmayan kişilerin bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında işlem yapması halinde başvuru sahibi, tescilli tasarım sahibi veya talep sahibi üçüncü kişinin Türkiye’de ikametgâhı varsa bildirimler doğrudan kendilerine yapılır. Başvuru sahibi, tescilli tasarım sahibi veya talep sahibi üçüncü kişinin Türkiye’de ikametgâhı yoksa, bu kişilerden yönetmelikte belirtilen süre içerisinde vekil atanması istenir. Bu süre içinde vekil atanmazsa başvuru geri çekilmiş, tasarım hakkından vazgeçilmiş veya üçüncü kişi tarafından yapılan talep yapılmamış sayılır.

İkametgâhı yurt dışında bulunan ve vekil tarafından temsil edilmeyen başvuru sahibi, tescilli tasarım sahibi ya da talep sahibi üçüncü kişi tarafından işlem yapılması durumunda dördüncü fıkra hükmü uygulanır.”

MADDE 49- 554 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 68 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 68- Tasarım tescili ile ilgili işlemler için ödenmesi gereken ücretlerin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde Enstitüye sunulmaması halinde tasarım başvurusu geri çekilmiş sayılır.

Tasarım başvurusu veya tescilli tasarımla ilgili olarak birinci fıkra dışında kalan işlemler için ödenmesi gereken ücretin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde Enstitüye sunulmaması halinde talep yapılmamış sayılır.

Tasarım başvurusu veya tescilli tasarımla ilgili işlemler için ödenmesi gereken ücretin eksik ödenmesi halinde, söz konusu eksik ücret Enstitü tarafından talep sahibine bildirilir. Bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde eksik ücretin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulmaması halinde birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır.”

MADDE 50- 24/6/1995 tarihli ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “doğal ürünler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “gıda maddeleri,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 51- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“d) “Üretici”, tarım ürünlerini, gıda maddelerini, madenleri, el sanatları ve sanayi ürünlerini üreten veya işleyen, tedarik zincirinde yer alarak ürünün tescile konu özelliklerini etkileyen bir işlem yapan gerçek veya tüzel kişiyi,”

“e) “Bülten”, yayın ortamının türüne bakılmaksızın bu Kanun Hükmünde Kararname ve yönetmelikte belirtilen hususların yayımlandığı Resmi Marka Bültenini,

f) “Amblem”, coğrafi işaretlerin bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olarak tescil edilmiş olduğunu gösteren ve Enstitü tarafından oluşturulan; tescilli adla birlikte ürün veya ambalajı üzerinde kullanılan ya da ürünün niteliği gereği ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığı durumlarda hak sahibi kullanıcılar tarafından işletmede kolayca görülebilecek bir şekilde bulundurulmuş ve kullanılması zorunlu olan işareti,

g) “Kurul”, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunu,”

MADDE 52- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7- Aşağıda sayılanlar coğrafi işaret tescil başvurusunda bulunma hakkına sahiptir:

a) Ürünün yalnızca tek bir üreticisi olduğunun ispat edilmesi şartıyla 3 üncü maddenin altıncı fıkrasının (d) bendi uyarınca ilgili ürünün üreticisi sayılan gerçek veya tüzel kişiler

b) Kanuni oluşumuna veya bileşimine bakılmaksızın, ilgili ürünün, 3 üncü maddenin altıncı fıkrasının (d) bendinde belirtilen üreticilerinden oluşan üretici grupları

c) Ürünle ilgili olarak kamu yararına çalışan veya üyelerinin ekonomik çıkarlarını korumaya yetkili dernekler

d) Ürün veya ürünün kaynaklandığı coğrafi alan ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları”

MADDE 53- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 9- Enstitü başvurusu 3 üncü, 5 inci, 7 nci ve 8 inci madde hükümlerine ve yönetmelikte belirtilen şartlara uygunluğu yönünden inceler. Enstitü, yönetmelikte belirtilen süre içinde ek bilgi ve belge sunulmasını isteyebilir, sunulmaması halinde başvuru mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.

Enstitü, esasları yönetmelikte belirlenmek üzere, gerektiğinde teknik bilgilerin değerlendirilmesi için başvurunun incelenmesini, konusunda uzman kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler veya tarafsız özel kuruluşlardan talep edebilir. İnceleme sonuçları Enstitü için bağlayıcı değildir. İnceleme için ücret talep edilmesi halinde bildirim başvurusu sahibine yapıldığı tarihten itibaren iki ay içinde söz konusu ücret Enstitüye ödenir. Bu ücretin süresi içinde ödenmemesi halinde başvuru Enstitü tarafından mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.

Birinci fıkraya göre yapılan inceleme sonucunda uygun bulunan başvurular Bültende yayımlanır.”

MADDE 54- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başvuruda 3 üncü, 5 inci, 7 nci ve 8 inci maddelerde yer alan şartların yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde başvuru sahibinden, söz konusu eksikliklerin bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde giderilmesi istenir.”

MADDE 55- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 11- Başvuru sahibi, 9 uncu veya 10 uncu maddeler çerçevesinde reddedilen başvuruya ilgili olarak, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde gerekçeli ve yazılı olarak itiraz edebilir.

Tescil talebinin 3 üncü, 5 inci, 7 nci ve 8 inci maddelere uygun olmadığı iddiasıyla üçüncü kişiler tarafından veya 18 inci madde kapsamında önceki tarihli herhangi bir hak sahibi tarafından, başvurunun Bültende yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde gerekçeli ve yazılı olarak itirazda bulunulabilir.

Enstitü birinci ve ikinci fıkra kapsamında yapılan itirazlarda, yönetmelikte belirtilen süre içinde ek bilgi ve belge sunulmasını isteyebilir, sunulmaması halinde itiraz mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.

İkinci fıkra kapsamında yapılan itiraz, başvuru sahibine gönderilir. Başvuru sahibi görüşünü yönetmelikte belirtilen süre içinde Enstitü’ye bildirmezse itiraz, mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.

Birinci ve ikinci fıkralara göre yapılan itirazlar Kurul tarafından 9 uncu maddeye göre incelenir. İtirazın incelenmesi için ücretinin, itiraz süresi içinde ödenmesi ve ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitü’ye sunulması gerekir. Kamu kuruluşlarınca yapılan itirazlardan ücret alınmaz.

Enstitü, gerekli gördüğü hallerde tarafları uzlaşmaya davet eder. Uzlaşmanın usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 56- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12- Bültende yayım tarihinden itibaren üç ay içinde hakkında herhangi bir itiraz yapılmamış veya yapılan itiraz nihai olarak reddedilmiş başvuru, bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde tescil belgesi düzenleme ücretinin ödenmesi ve ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulması şartıyla tescil edilir ve Bültende yayımlanır. Tescilin sağladığı haklar, üçüncü kişilere karşı tescilin Bültende yayımlandığı tarih itibarıyla hüküm ifade eder.

Tescil edilen coğrafi işaret, tescil sahibine inhisari bir hak sağlamaz.

İtirazın incelenmesi sonucunda başvurunun biçim veya kapsamında değişiklik yapılması halinde, değişiklikler Bültende yayımlanır. Bu yayına itiraz edilemez.

İtiraz üzerine başvurunun reddedilmesi halinde karar Bültende yayımlanır.

Coğrafi İşaret Siciline kayıt, yayımlama ve belgelendirme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Sicil aleni olup talep edilmesi ve ücretinin ödenmesi şartıyla sicil örneği verilir.”

MADDE 57- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Coğrafi işaret tesciline konu ürün özelliklerini taşımadığı halde coğrafi işaretin ününden yarar sağlayacak şekilde ya da tescil kapsamındaki ürünler veya bunlarla ilişkilendirilebilecek nitelikteki ürünlerle ilgili olarak coğrafi işaretin veya 17 nci madde uyarınca kullanılması öngörülen amblemin ticari amaçlı olarak doğrudan veya dolaylı kullanımı,”

MADDE 58- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye 16 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 16/A ve 16/B maddeleri eklenmiştir.

“Değişiklik Talepleri

MADDE 16/A- Bültende yayımlanan veya tescil edilen coğrafi işaretin kapsamında değişiklik olması halinde değişikliğe Coğrafi İşaret Siciline kaydı, ücretinin ödenmesi şartıyla ilgili kişiler tarafından talep edilebilir. Değişikliğe ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte belirtilir.

Değişiklik talebi, 9 uncu madde kapsamında incelenir ve ilanı zorunlu değişiklikler Bültende yayımlanır. Değişikliğe, yayım tarihinden itibaren üç ay içinde itiraz edilebilir. Bu itirazlar 11 inci maddeye göre incelenir. İtiraz yapılmamışsa itiraz süresinin sonunda veya itiraz nihai olarak reddedilmişse karar tarihinde kesinleşen değişiklikler Bültende yayımlanır. Kesinleşen değişiklikler, ilgililer tarafından yayım tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde uygulanır.

Coğrafi işaret başvuru veya tescil sahibinin isim, adres, unvan veya nev’inde meydana gelen değişiklikler, ücretinin ödenmesi ve yönetmelikte belirtilen belgelerin sunulması şartıyla Coğrafi İşaret Siciline kaydedilerek Bültende yayımlanır.

Başvuru veya Tescil Sahipliğinde Değişiklik

MADDE 16/B- Coğrafi işaret hakkı; lisans, devir, intikal, haciz ve benzeri hukuki işlemlere konu olmaz ve teminat olarak gösterilmez.

Coğrafi işaret başvuru veya tescil sahibinin, 7 nci ve 20 nci maddelerde belirtilen şartları sağlamadığına mahkeme tarafından karar verilmesi veya bu durumun Enstitü tarafından resen tespiti ya da başvuru veya tescil sahibinin, sahipliğin değiştirilmesi yönündeki beyanını Enstitüye yazılı olarak bildirmesi halinde bu karar, tespit ya da beyan Bültende yayımlanır. Yayım tarihinden itibaren üç ay içinde ilgililer tarafından başvuru veya tescil sahipliği talebinde bulunulabilir. Birden çok talep olması halinde, Enstitü, yönetmelikte belirlenen usule uygun olarak en uygun talebi kabul eder. Talep olmaması veya yapılan taleplerin uygun bulunmaması halinde coğrafi işaret hakkı sona erer ve bu durum Bültende yayımlanır.

Başvuru veya tescil sahibi ile 7 nci ve 20 nci maddelerde belirtilen şartları sağlayan anlaşması halinde sahipliğin değiştirilmesi talebi, yönetmelikte belirtilen belgelerin sunulması ve ücretinin ödenmesi şartıyla Enstitüye yapılır. Talep kabul edilirse sahip değişikliği Bültende yayımlanır. Bu talebin kabul edilmemesi halinde bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde itiraz edilebilir. İtirazın Kurul tarafından incelenebilmesi için itiraz süresi içinde ücretinin ödenmesi ve ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulması gerekir.

Enstitü, yönetmelikte belirtilen süre içinde ek bilgi ve belge sunulmasını isteyebilir, sunulmaması halinde itiraz mevcut bilgi ve belgeler kapsamında incelenir.”

MADDE 59- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 17 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Tescil edilmiş coğrafi işaretin kullanım hakkına sahip olan kişiler, söz konusu coğrafi işareti, ayrıntıları yönetmelikte belirtilen ve Enstitü tarafından oluşturulan amblem ile birlikte ürün veya ambalajı üzerinde kullanır.

Ürünün niteliği gereği, amblemin ve coğrafi işaretin ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığı durumlarda, amblem ve coğrafi işaret, tescilli coğrafi işareti kullanım hakkına sahip olan kişiler tarafından yönetmelikte belirtilen esaslar dâhilinde işletmede kolayca görülecek bir şekilde bulundurulur.”

MADDE 60- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 20- Coğrafi işaretlerin kullanımının denetimi; tescilli coğrafi işaretlerin üretimi, piyasaya arzı veya dağıtım aşamalarında veya ürün piyasada iken kullanımının tescilde belirtilen özelliklere uygunluğunun denetlenmesine ilişkin her türlü faaliyeti kapsar.

Denetim, başvuru sahibinin önerdiği ve Enstitü tarafından yeterliliği onaylanan ya da mevzuatla yetkili kılınan denetim mercii tarafından yerine getirilir. Denetim mercisinde değişiklik, mevzuatla yetkili kılınanlar hariç olmak üzere, Enstitünün onayı ile yapılabilir.

Denetim raporları, tescilin Bültende yayımlandığı tarihten itibaren iki yılda bir hazırlanır ve üç ay içinde Enstitüye sunulur. Ancak şikâyet olması halinde, denetim raporunun süresinden önce hazırlanması Enstitü tarafından talep edilebilir.

Denetim raporlarının incelenmesi sonucunda eksiklik varsa tescil sahibine bildirilerek altı ay içinde giderilmesi istenir. Denetleme faaliyetinin bu Kanun Hükmünde Kararname ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde 16/B madde hükmü uygulanır.

Denetime ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu hükümleri ile diğer kanunlarda yer alan özel hükümler saklıdır.”

MADDE 61- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 24- Tescilli coğrafi işaretin aşağıda belirtilen biçimdeki kullanımları coğrafi işaret hakkına tecavüz sayılır:

a) Coğrafi işaret tesciline konu ürünün özelliklerini taşımadığı halde, coğrafi işaretin ününden yarar sağlayacak şekilde ya da tescil kapsamındaki ürünler veya bunlarla ilişkilendirilebilecek nitelikteki ürünlerle ilgili olarak, coğrafi işaretin veya 17 nci madde uyarınca kullanılması öngörülen amblemin ticari amaçlı olarak doğrudan veya dolaylı kullanımı.

b) Ürünün gerçek menşeyini veya coğrafi işaretin tercümesini veya “tarzında”, “tipinde”, “türünde”, “yöntemiyle”, “orada üretildiği biçimde” gibi açıklamaları içerse bile coğrafi işaretin kötüye kullanımı, taklidi veya çağırıştırma şeklinde kullanımı.

c) Coğrafi işareti taşıyan ürünün iç veya dış ambalajında, tanıtımında ya da ürünle ilgili herhangi bir yazılı belgede, ürünün tescil kapsamındaki nitelikleri ile menşeyine ilişkin olarak yanlış veya yanıltıcı herhangi bir açıklama ya da işarete yer verilmesi.

Coğrafi işaret kullanma hakkına sahip olanlar, coğrafi işareten doğan haklara tecavüz sayılan fiilleri tescil sahibine noter vasıtasıyla bildirerek dava açılmasını talep edebilir. Tescil sahibinin talebi kabul etmemesi veya bildiri tarihinden itibaren üç ay içinde dava açmaması halinde, kullanma hakkına sahip olanlar, yapılan bildiri de ekleyerek dava açabilir. Açılan dava, tescil sahibine ihbar olunur. Ancak ciddi bir zarar tehlikesi karşısında kullanma hakkına sahip olanlar, süreyle bağlı kalmaksızın ihtiyati tedbire karar verilmesini mahkemeden talep edebilir. İhtiyati tedbire karar verilmesi durumunda dava açılabilmesi için belirtilen sürenin dolması beklenmez.

Coğrafi işaretin tescilli olduğuna ilişkin kaydın ürün, ambalaj veya fatura üzerine konulmaması olması, eylemi tecavüz olmaktan çıkarmaz. Ancak tescille ilgili kayıt ve işaretler kusurun değerlendirilmesi sırasında dikkate alınır.

Coğrafi işaret tescil başvurusu bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre yayımlandığı takdirde, başvuru sahibi, coğrafi işarete yönelik bu maddede sayılan tecavüzlerden dolayı hukuk davası açma ve ceza davası açılması için şikâyetçi olma hakkına sahiptir. Tecavüz eden, başvurudan ve kapsamından haberdar edilmişse başvurunun yayımlanmamış olmasına bakılmaz. Tecavüz edenin kötü niyetli olduğuna mahkeme tarafından hükümlenirse başvurunun yayımından önce de tecavüzün varlığı kabul edilir.”

MADDE 62- 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamein 24/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Coğrafi İşaret Hakkına İlişkin Cezai Hükümler

MADDE 24/A- Coğrafi işaret hakkını bilerek ve isteyerek ihlal etmek suretiyle mal üreten kişi, beş yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Coğrafi işaret hakkını bilerek ve isteyerek ihlal etmek suretiyle üretilen malı, birinci fıkrada tanımlanan suçun işlenmesine iştirak etmeksizin bilerek ve isteyerek satan, satışa sunan, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (14) numaralı bendinde tanımlanan gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutan, ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya depolayan kişi, üç yüz günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak, bu fıkrada belirtilen fiilleri işleyen kişi, kovuşturma başlamadan veya kovuşturma başladıktan ve fakat hüküm verilmeden önce bu malı nereden temin ettiğini bildirerek, üretinlerin ortaya çıkarılmasını veya üretilmiş mallara el konulmasını sağlarsa, kamu davası açılmaz, açılmışsa dava düşer.

Bir eşya veya ambalaj üzerine konulmuş yahut işletmede görülebilecek şekilde bulundurulmuş coğrafi işaret koruması olduğunu belirten işareti son kullanıcı hariç yetkisi olmadan kaldıran kişi, elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Tescilli bir coğrafi işaret olmadığı halde, tescilli bir coğrafi işaret hakkı sahibi olduğu kanaatini uyandıran yazı, işaret veya ifadeleri kullanan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükümlenir.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Hüküm kesinleşmesinden sonra şikâyetten vazgeçilmesi durumunda ceza infaz edilmez.

Şikâyetçi, somut olayın özelliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz eder.”

MADDE 63- 555 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 37- Aynısının üretilmesi hak sahibinin yetkilerine tecavüz oluşturması nedeniyle cezayı gerektiren taklit mallara, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması sırasında hak sahibinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından 4458 sayılı Kanunun 57 nci maddesi uyarınca işlem yapılır.”

MADDE 64- 24/6/1995 tarihli ve 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin 2 nci maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) “Bülten”, yayın ortamının türüne bakılmaksızın bu Kanun Hükümünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen hususların yayımlandığı Resmi Marka Bültenini,”

MADDE 65- 556 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 5 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Marka olabilecek işaretler

MADDE 5- Bir teşebbüsün mal veya hizmetlerini bir başka teşebbüsün mal veya hizmetlerinden ayırt etmeyi sağlaması koşuluyla; kişi adları dâhil özellikle sözcükler, şekiller, harfler, sayılar ve malların veya ambalajlarının biçimi gibi çizimle görüntülenebilen her türlü işaret marka olabilir.”

MADDE 66- 556 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 7 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bir marka, başvuru tarihinden önce kullanılmış ve başvuruya konu mallar veya hizmetlerle ilgili olarak bu kullanım sonucu ayırt edici bir nitelik kazanmış ise (a), (c) ve (d) bentlerine göre tescili reddedilemez.”

MADDE 67- 556 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12- Marka sahibi markasının, üçüncü kişiler tarafından dürüstçe ve ticari veya sanayi konularıyla ilgili olarak, ticari hayatın gidişatı içinde, aşağıda belirtilen biçimlerde kullanılmasını engelleyemez:

a) Kendi adı veya adresini belirtmek.

b) Malların veya hizmetlerin türüne, kalitesine, miktarına, kullanım amacına, değerine, coğrafi kaynağına, üretim veya sunulmuş zamanına ya da bitki çeşit isimleri de dahil olmak üzere diğer niteliklerine ilişkin açıklamalarda bulunmak.

c) Özellikle aksesuar veya yedek parça ürünlerinde, malın ya da hizmetin amacının belirtilmesinin gerekli olduğu hallerde markayı kullanmak.”

MADDE 68- 556 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (d), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (g) ve (h) bentleri yürürlükten kaldırılmış ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“a) Şekli ve kapsamı yönetmelikte belirlenen, başvuru sahibinin ve varsa vekilinin kimliğine ilişkin bilgileri içeren imzalanmış başvuru dilekçesi,”

“d) Başvuru ücretinin ödendiğini gösterir bilgi veya belge,

e) Varsa ek sınıf ücretinin ödendiğini gösterir bilgi veya belge,

f) İkametgâhi;

1) Türkiye’de olan başvuru sahibinin varsa vekiline ilişkin vekâletname,

2) Türkiye’de olmayan başvuru sahibinin vekiline ilişkin vekâletname,”

“ı) Başvuru ortak marka ya da garanti markası için yapılmışsa 56 ncı maddede ve yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun teknik yönetmelik,

j) Başvuru sahibi, önceki tarihli bir başvuruya dayanan veya mal ve/veya hizmetlerin markayla birlikte bir sergide veya fuarda teşhirinden kaynaklanan rüçhan hakkından yararlanmak istiyorsa bu yöndeki beyanı ve rüçhan hakkı talep ücretinin ödendiğini gösterir bilgi veya belge.”

MADDE 69- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Madrid Protokolü kapsamında yapılan uluslararası marka başvuruları

MADDE 23/A- 5/8/1997 tarihli ve 97/9731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile katılmamız kararlaştırılan Markaların Uluslararası Tescili Konusundaki Madrid Sözleşmesi ile İlgili Protokol kapsamında Türkiye Cumhuriyeti’nin belirlenen akit taraf olduğu bir uluslararası başvuru, Enstitüye doğrudan yapılan bir başvuruyla aynı sonuçları doğurur. Bu başvuru, uluslararası başvuru tarihinin ilk saat ve dakikasında yapılmış sayılır. Aynı tarihli birden çok uluslararası başvurunun bulunması halinde uluslararası tescil numarası küçük olan başvuru önce yapılmış sayılır.

Bir uluslararası başvuru, başvuru veya varsa rüçhan tarihinden sonraki bir tarihte yapılmış olan ancak kendisinden daha önceki bir tarihte Enstitü kayıtlarına giren bir marka başvurusu veya tescilli marka nedeniyle reddedilemez. Sonraki tarihli marka başvurusu veya tescili, önceki tarihli uluslararası marka başvurusu dikkate alınarak 32 ncı madde hükmüne göre yeniden değerlendirilir. Sonraki tarihli markanın tescilli olması durumunda 39 uncu maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

Enstitünün, Madrid Protokolünün 5 inci maddesine istinaden ret veya kısmi ret bildiriminde bulunduğu hallerde 49 uncu maddede belirtilen iki aylık itiraz süresi, Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatının söz konusu bildirim uluslararası başvurunun sahibine veya vekiline gönderdiği tarihten on beş gün sonra işlemeye başlar.

Madrid Protokolü kapsamında Enstitü tarafından yapılan işlemler için alınan ücretler, tebliğle belirlenir.”

MADDE 70- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şekli inceleme ve şekli eksikliklerin giderilmesi

MADDE 29- Enstitü, başvurunun 23 üncü maddede belirtilen şartlara ve yönetmeliğe uygunluğunu şekli bakımından inceler. Şekli eksiklik bulunmadığına karar verirse başvuru, Enstitü tarafından teslim alındığı tarih, saat ve dakika itibarıyla kesinleşir. Şekli eksiklik bulunması halinde başvuru sahibine, eksikliği gidermesi için iki ay süre verilir.

23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerine ilişkin eksiklik bulunması halinde başvuru, eksikliğin giderildiği tarih, saat ve dakika itibarıyla kesinleşir. Aynı maddenin birinci fıkrasının (e), (f), (ı) ve (j) bentlerine ilişkin eksiklikler başvuru tarihinin kesinleşmesini etkilemez.

Süresi içinde eksiklikleri giderilmeyen başvuru geri çekilmiş sayılır. Ancak sınıflara ilişkin ücret eksikliğinin süresinde giderilmemesi halinde başvuru, ödenen ücretin kapsadığı sınıf açısından incelenir. 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (f) bendinin bir numaralı alt bendi uyarınca ilgili vekâletnamenin ibraz edilmemesi halinde işlemler başvuru sahibi ile yürütülür. 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (j) bendi uyarınca rüçhan hakkına ilişkin eksikliklerin giderilmemesi, rüçhan hakkının kaybı sonucunu doğurur.”

MADDE 71- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İtiraz, yazılı ve gerekçeli olarak Enstitüye yapılır. İtiraz gerekçelerinin birinci fıkrada belirtilen süre içinde sunulmaması halinde itiraz yapılmamış sayılır. İtirazın incelenmesi için itiraz süresi içinde ücretin ödenmesi ve ücretin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulması gerekir. İtiraz süresinden sonra itiraz gerekçeleri değiştirilemez ve yeni gerekçeler eklenemez.

Enstitü, bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde sunulmak üzere ek bilgi ve belge isteyebilir. Bu süre içerisinde istenilen ek bilgi ve belgelerin sunulmaması halinde itiraz mevcut bilgi ve belgeler kapsamında değerlendirilir.”

MADDE 72- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 39- Bu Kanun Hükmünde Kararname ve yönetmelik hükümlerine göre başvurusu eksiksiz yapılmış veya eksiklikleri giderilmiş, 32 nci madde hükmü uyarınca incelenmiş, yayımlanmış, hakkında itiraz yapılmamış veya yapılan itirazların tümü nihai olarak reddedilmiş ve eksik evrakı süresi içinde Enstitüye sunularak bütün aşamaları tamamlanmış bir başvuru tescil edilerek Marka Siciline kaydedilir ve Bültende yayımlanır. Başvuru sahibine marka tescil belgesi verilir.

Birinci fıkrada belirtilen aşamalardan herhangi biri tamamlanmadan tescil edilen başvuru, tescilli bir marka olarak kabul edilmez, başvuru işlemleri tamamlanmayan aşamadan devam ettirilir ve bu durum yayımlanır. Bu başvuruların tekrar tesciline karar verilirse daha önce ödenen ücretler talep edilmez.

Sicil aleni olup talep edilmesi ve ücretinin ödenmesi şartıyla sicil örneği verilir. Sicilde; marka örneği, başvuru tarihi, marka tescil numarası, markanın kullanılacağı mallar veya hizmetlerin listesi, mal veya hizmetlerin sınıf veya sınıfları, marka sahibinin ve varsa vekilinin adı, soyadı, uyuğu, tüzel kişilerde ticaret unvanı ve hangi ülkenin kanunlarına göre kurulu olduğu, adresi, tescil tarihi, marka ve marka hakları ile ilgili bütün değişiklikler ve yönetmelikte öngörülen diğer hususlar yer alır.”

MADDE 73- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Marka hakkının sona ermesi, sona erme sebebinin gerçekleşmiş olduğu andan itibaren hüküm ifade eder. Birinci fıkranın (b) bendi gereğince marka hakkının sona ermesi, Bültende yayımlanır.”

MADDE 74- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 49 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 49- İtiraz, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içerisinde yazılı ve gerekçeli olarak Enstitüye yapılır. İtiraz gerekçelerinin bu süre içinde sunulmaması halinde itiraz yapılmamış sayılır. İtirazın incelenmesi için bu süre içinde itiraz ücretinin ödenmesi ve ücretin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulması gerekir. İtiraz süresinden sonra itiraz gerekçeleri değiştirilemez ve yeni gerekçeler eklenemez. İlan edilen başvuruya yapılan itirazın reddi kararına karşı yapılan itirazda, önceki itirazda belirtilmeyen gerekçeler ileri sürülemez. Ancak 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) ve (ı) bentleri dışındaki mutlak ret nedenleri, itiraz gerekçesi olarak ileri sürülebilir.

Enstitü, taraflardan bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde ek bilgi ve belge sunmasını isteyebilir. Bu süre içinde istenilen ek bilgi ve belgelerin sunulmaması halinde itiraz, mevcut bilgi ve belgeler kapsamında değerlendirilir.”

MADDE 75- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Markayı veya ayırt edilemeyecek derecede benzerini kullanmak suretiyle markanın taklit edildiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde tecavüz yoluyla kullanılan markayı taşıyan ürünleri satmak, dağıtmak, bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (14) numaralı bendinde tanımlanan gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutmak veya ticari amaçla elde bulundurmak.”

MADDE 76- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 61/A maddesinin birinci fıkrasına “satan” ibaresinden sonra gelmek üzere “, gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutan, ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya depolayan” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 77- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 79 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 79- Hak sahibinin yetkilerine tecavüz oluşturması nedeniyle cezayı gerektiren taklit markalı mallara, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması sırasında hak sahibinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından 4458 sayılı Kanunun 57 nci maddesi uyarınca işlem yapılır.”

MADDE 78- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 81 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ücretlerin ödeme süreleri ve ödenmemesinin sonuçları

MADDE 81- Marka tescili ile ilgili işlemler için ödenmesi gereken ücretlerin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde Enstitüye sunulmaması halinde marka başvurusu geri çekilmiş sayılır.

Marka başvurusu veya tescilli marka ile ilgili olarak birinci fıkrada dışında kalan işlemler için ödenmesi gereken ücretin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen süreler içinde Enstitüye sunulmaması halinde talep yapılmamış sayılır.

Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu, 35 inci ve 49 uncu madde hükümleri hariç olmak üzere, marka başvurusu veya tescilli marka ile ilgili işlemler için ödenmesi gereken ücretin eksik ödenmesi durumunda, söz konusu eksik ücret miktarı Enstitü tarafından talep sahibine bildirilir. Bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde eksik ücretin ödendiğine ilişkin bilgi veya belgenin Enstitüye sunulmaması halinde birinci ve ikinci fıkrada hükümleri uygulanır.”

MADDE 79- 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 22 nci maddesinin ikinci fıkrası, 30 uncu maddesi ve 47 nci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 80- 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (e), (i) ve (k) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Patentler, faydalı modeller, markalar, coğrafi işaretler, tasarımlar ile entegre devre topografyalarının ilgili mevzuat hükümleri uyarınca tescilini ve bu hakların korunması ile ilgili işlemleri yapar,”

“e) Sınai mülkiyet alanında Avrupa Birliği, uluslararası kuruluşlar ve yabancı ülkelerle ilişkiler yürütür, işbirliğinde bulunur,”

“i) Sınai mülkiyet hakları ile ilgili olarak yayımlar yapar,”

“k) Sınai mülkiyet alanında yurt içinde ve yurt dışında kişi ve kuruluşlara eğitim verilmesine yönelik çalışmalar yapar, görev alanına giren konularla ilgili akademik çalışmaları destekler,”

MADDE 81- 5000 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7- Enstitünün Danışma Kurulu; Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türkiye İhracatçılar Meclisi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu ve en fazla üyeye sahip işçi ve işveren sendikaları konfederasyonlarından birer üye ve Yükseköğretim Kurulunca üniversitelerden belirlenecek beş üyeden oluşur.

Yönetim Kurulu ihtiyaca göre, Danışma Kurulu toplantılarına uzman kişileri çağırabilir.

Danışma Kurulu üyeliklerinin süresi iki yıldır. Görev süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.

Danışma Kurulunun çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Danışma Kurulu yılda en az bir kez toplanır. Toplantılara Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı veya görevlendireceği kişi başkanlık eder.”

MADDE 82- 5000 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sınai mülkiyet haklarının tescil işlemleri ile ilgili Enstitünün almış olduğu kararlara karşı sınai mülkiyet hakları ile ilgili mevzuattaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde başvuru sahipleri veya üçüncü kişiler tarafından yapılacak itirazların incelenmesi ve değerlendirilmesi işlemleri Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunca yürütülür.”

“Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun kararları Enstitünün nihai kararıdır. Bu kararlara karşı, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde Ankara Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesinde dava açılabilir. Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun kararlarının iptaline ilişkin ilam kesinleşmedikçe icra edilemez. Bu hüküm ilamın ferileri hakkında da uygulanır.”

MADDE 83- 5000 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki bent eklenmiştir.

“c) Tasarımlar Dairesi Başkanlığı.

d) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı.”

“e) Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanlığı.”

MADDE 84- 5000 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tasarımlar Dairesi Başkanlığı

MADDE 14- Tasarımlar Dairesi Başkanlığı;

a) Tasarımların tescil başvurularının ilgili mevzuat hükümlerine göre kayıt, dosyalama, araştırma, inceleme, değerlendirme ve tescil işlemlerini yapar,

- b) Tasarımların ve tasarım tescil başvurularının ilgili mevzuat hükümlerine göre lisans, devir ve sair değişikliklerle ilgili işlemlerini yapar,
- c) Tasarımların ilan, tasnif ve sicil işlemlerini yapar,
- d) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.”

MADDE 85- 5000 sayılı Kanunun 15 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

MADDE 15- Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı;

- a) Avrupa Birliği ile ilgili Enstitünün görev alanına giren konularda; müzakerelere ilişkin hazırlıkları yapar, toplantılara katılır, Avrupa Birliği-Türkiye ortaklık organlarında alınan kararlarla ilgili olarak uyum ve uygulama çalışmalarını yürütür, Enstitü birimleri arasında koordinasyonu sağlar,
- b) Enstitünün görev alanına giren konularda yabancı ülkeler ve uluslararası kuruluşlar ile ilişkilerini yürütür, koordinasyonu sağlar, ikili ve çok taraflı işbirliği anlaşmaları ile bölgesel işbirliği anlaşmaları ve protokollerinin hazırlanmasına yardımcı olur,

c) Enstitünün görev alanına giren uluslararası anlaşmaları izler, inceler ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi için gereken çalışmaları yürütür,

d) Enstitünün görev alanına giren uluslararası anlaşmalara katılmak için 5/5/1969 tarihli ve 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun çerçevesinde işlemleri yürütür,

- e) Enstitünün görev alanına giren konularda yabancı ülkelerin mevzuatını izler ve temin eder,
- f) Gerekli hallerde, mevzuatta düzenlemeler yapmak üzere Başkanlığa önerilerde bulunur,
- g) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.”

MADDE 86- 5000 sayılı Kanunun 15 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 15/A maddesi eklenmiştir.

“Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanlığı

MADDE 15/A- Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanlığı;

a) Sınai mülkiyet haklarından ülke ekonomisi için değer üretmek amacıyla gerçek ve tüzel kişilerin sınai mülkiyete konu olan ya da olabilecek varlıklarını ve kullanım şekillerini tespit etme, ilgili sektörleri takip etme, etüt çalışmaları yapma gibi faaliyetleri yürütür,

b) Sınai mülkiyet varlıklarının değerlerini tespit eder,

c) Yenilik ve teknolojilerin tespiti, teknoloji transferi işlemlerine aracılık gibi ticarileştirme faaliyetlerini yürütür,

d) Yenilik destek faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm verileri toplar, tasnif eder ve kamunun kullanımına sunar,

e) Yenilik destek faaliyetleri kapsamına giren konularda danışmanlık hizmeti sunar,

f) Enstitünün görevleri ile ilgili olarak mevzuat, başvuru kılavuzları, broşürler ve sınai mülkiyet hakları konularını içeren belgesel, kavram ve tanıtım filmleri ile her türlü ortamda materyal hazırlar, yayınlanması işlemlerini yürütür,

g) Sınai mülkiyet haklarını tanıtmamanın hedef ve stratejilerini tespit eder, planlamasını yapar ve uygular,

h) Sınai mülkiyet hakları ile ilgili her türlü eğitim faaliyetlerini yürütür, seminer, konferans, sempozyum ve benzeri faaliyetleri düzenler, fuarlara iştirak hazırlıklarını yürütür,

i) Enstitünün bilgi ve doküman birimlerinin faaliyette bulunması için gerekli işbirliği çalışmalarını yürütür,

j) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.”

MADDE 87- 5000 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,

c) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı.”

MADDE 88- 5000 sayılı Kanununun 18 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 18- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı;

a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütür, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapar veya yaptırır,

b) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenler ve yürütür,

c) Enstitünün taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütür,

d) Enstitünün sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlar ve yürütür,

e) Kütüphane hizmetlerini yürütür,

f) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.”

MADDE 89- 5000 sayılı Kanununun 19 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

MADDE 19- Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı;

a) Bilgi teknolojilerini takip ederek Enstitünün otomasyon stratejilerini belirler, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri alır, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretir,

b) Enstitünün bilgi işlem hizmetlerini yürütür,

c) Enstitünün internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapar,

d) Enstitünün hizmetleriyle ilgili bilgileri toplar ve veri tabanları oluşturur,

e) Enstitünün mevcut bilgi işlem altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütür, haberleşme güvenliğini sağlar,

f) Enstitü ile dokümantasyon merkezleri ve işbirliği içinde olduğu ulusal ve uluslararası kuruluşlar arasında veri aktarımını sağlar, elektronik haberleşme için gerekli olan teknik koordinasyonu kurar ve geliştirir,

g) Yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan sağlanan sınai mülkiyet haklarına ilişkin bilgileri elektronik ortamda toplar, değerlendirir ve ilgili birimlerin istifadesine sunar,

h) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.”

MADDE 90- 5000 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“c) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı.”

MADDE 91- 5000 sayılı Kanunun 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 22- Hukuk Müşavirliği;

a) 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapar,

b) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.”

MADDE 92- 5000 sayılı Kanunun 22 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 22/A maddesi eklenmiştir.

“Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

MADDE 22/A- Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı;

a) 5018 sayılı Kanun, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve malî hizmetler birimlerine verilen görevleri yapar,

b) Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapar.”

MADDE 93- 5000 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve altıncı fıkrasının (b) bendinde yer alan “ve olumlu sicil almak” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 94- 5000 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sınai mülkiyet hakları ile ilgili danışmanlık yapma ve Enstitü nezdinde başvuru sahipleri adına işlem yapma yetkisinde olan gerçek veya tüzel kişiler; patent, faydalı model ve entegre devre topografyası konularında patent vekilleri, marka ve coğrafi işaret konularında marka vekilleri, tasarım konusunda ise hem patent vekilleri hem de marka vekilleridir.

Gerçek kişilerin patent vekili veya marka vekili olabilmesi için aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak.

b) Fiil ehliyetine sahip bulunmak.

c) Patent vekilliği için yükseköğretim kurumlarının mühendislik, eczacılık veya fen bilimleri ile ilgili bölümlerinden veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarının birinden mezun olmak, marka vekilliği için en az dört yıllık lisans eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarının birinden mezun olmak.

d) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkum olmamak.

- e) Türkiye’de yerleşim yeri sahibi olmak.
- f) Patent vekilliği veya marka vekilliği sınavlarında başarılı olmak.
- g) Patent vekilliği veya marka vekilliği stajını başarıyla tamamlamış olmak.
- h) Enstitü tarafından tutulan Patent Vekilleri Siciline veya Marka Vekilleri Siciline kayıt olmak.

Tüzel kişi patent vekilinin veya marka vekilinin, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre limited veya anonim şirket şeklinde kurulması, işletme konusunun patent vekilliği veya marka vekilliği faaliyetini kapsamaması ve patent vekili veya marka vekili gerçek kişiler tarafından temsil edilmesi zorunludur. Gerçek kişi vekil, birden fazla tüzel kişi vekilin ortağı veya çalışanı olsa dahi vekillik yetkisini sadece tek bir tüzel kişi vekili temsilen kullanabilir. Vekillik yetkisini bu şekilde kullananlar, gerçek kişi vekil olarak vekillik yapamaz. Gerçek kişi vekil, kişisel cezai sorumluluğu saklı kalmak şartıyla, temsil ettiği tüzel kişi vekille birlikte vekâlet verene karşı müteselsilen sorumludur.

Patent vekilliği ve marka vekilliği sınavları, iki yılda bir Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla yapılır. Sınava, ikinci fıkranın (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen şartları taşıyanlar kabul edilir.

Patent vekilliği veya marka vekilliği sınavını kazananlar, muvafakatini aldıkları patent vekilinin veya marka vekilinin yanında staj yaparlar. Yanında staj yapacağı bir patent vekilinin veya marka vekilinin muvafakatini alamayanlar, Enstitü tarafından belirlenecek bir patent vekilinin veya marka vekilinin yanında staj yapar. Bu durumda patent vekili veya marka vekili stajyeri kabule zorunludur. Patent vekilliği ve marka vekilliği stajları bir arada yapılabilir. Patent vekilliği ve marka vekilliği stajı yapanlara stajları süresince yanında staj yaptıkları patent vekili veya marka vekili tarafından aylık olarak en az asgari ücret üzerinden ücret ödenmesi zorunlu olup bunlar, stajları süresince 16/6/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalıdırlar.

Patent vekilliği veya marka vekilliği sınavlarını kazanıp stajını başarıyla tamamlayanların, patent vekilliği yapabilmeleri için Patent Vekilleri Siciline, marka vekilliği yapabilmeleri için Marka Vekilleri Siciline kayıt olmaları zorunludur. Sicil kayıt ve sicil kayıt yenilemede yaptırılması gereken Mesleki Sorumluluk Sigortasının süre ve miktarı Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Patent vekilliği ve marka vekilliği ile ilgili sınav, staj ve sicil işlemlerine ilişkin usul ve esaslar ile patent vekilliğine ve marka vekilliğine ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Patent vekilliğine ve marka vekilliğine ilişkin sınav, belge düzenleme, sicil kayıt ve sicil kayıt yenileme ücretleri, Enstitü tarafından uygulamaya konulan ücret tarifesine ilişkin tebliğde yer alır.

Vekâlet konusunda, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun vekâlete ilişkin hükümleri uygulanır.”

MADDE 95- 5000 sayılı Kanuna 30 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 30/A maddesi eklenmiştir.

“Disiplin cezaları, ceza uygulanacak fiiller ve disiplin kurulu

MADDE 30/A- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden ve en fazla üyesi bulunan vekillikle ilgili bir dernekten görüş alınarak Enstitü tarafından hazırlanan ve Enstitünün internet sitesinde yayınlanan patent vekilliği ve marka vekilliği meslek kurallarına uymayan tutum ve davranışlarda bulunanlar ile vekillğin gerektirdiği görevleri yapmayanlar hakkında bu Kanunda yazılı disiplin cezaları uygulanır.

Patent vekillerine ve marka vekillerine verilecek disiplin cezaları ile disiplin cezası uygulanacak fiil ve haller şunlardır:

a) Uyarma: Vekilliğin icrasında ve mesleki tutum ve davranışlarda daha dikkatli davranılması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. Meslek kurallarına uymayan tutum ve davranışta bulunan vekiller hakkında uyarma cezası uygulanır.

b) Kınama: Vekilliğin icrasında ve mesleki tutum ve davranışlarda kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Uyarma cezası alıp da iki yıl içinde aynı cezayı gerektiren fiilde bulunan veya vekilliğin gerektirdiği yükümlülükleri yerine getirmeyen veya Enstitü nezdinde yürütülen herhangi bir işlemden menfaati zıt olan taraflara vekillik edenler hakkında kınama cezası uygulanır.

c) Geçici olarak vekillik faaliyetinden alıkoyma: Üç aydan az ve bir yıldan çok olmamak üzere vekillik faaliyetinden yasaklanmadır. Kınama cezası alıp da beş yıl içinde aynı cezayı gerektiren fiilde bulunan veya vekâletname aslına aykırı örnek ile vekillik hak ve yetkilerini kullanan veya Enstitüye ait unvan, internet alan adı ya da diğer tanıtma vasıtalarını iltibasa meydan verecek şekilde kullanan vekiller hakkında geçici olarak vekillik faaliyetinden alıkoyma cezası uygulanır.

d) Vekillikten çıkarma: Vekillik faaliyetinden süresiz olarak yasaklanmadır. Geçici olarak vekillik faaliyetinden alıkoyma cezası alıp da beş yıl içinde aynı cezayı gerektiren fiilde bulunanlar hakkında vekillikten çıkarma cezası uygulanır.

Disiplin cezası verilmesi veya verilmemesi kararına karşı idari yargıya başvurulabilir.

Kesinleşmiş bir disiplin kararı sonucunda patent vekilliğinden veya marka vekilliğinden çıkarılanlar, bir daha patent vekili veya marka vekili olamaz.

Patent ve Marka Vekilleri Disiplin Kurulu; Bakanlıktan bir üye, Enstitüden üç üye ile mesleğini en az beş yıl bilfiil icra eden ve Disiplin Kurulunca verilen bir kararla ikinci fıkrada belirtilen cezalardan birini almamış olan patent vekillerinden veya marka vekillerinden üç üye olmak üzere toplam yedi kişiden oluşur. Aynı sayıda ve aynı esasa yedek üye belirlenir. Tüm üyeler Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından atanır. Enstitü Başkanı, patent vekilleri veya marka vekilleri arasından seçilecek üyeleri Bakanlığa önerirken en fazla üyeye sahip iki ticaret odası ile en fazla üyesi bulunan vekillikle ilgili iki dernekten görüş alır.

Disiplin Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Üyelerden biri hakkında 30 uncu maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen bir suçtan dolayı kamu davası açılmışsa dava sonuna kadar bu üye toplantılara katılamaz ve yerine yedek üye getirilir. Geçerli bir mazereti nedeniyle toplantıya katılamayacak üyenin, toplantı tarihinden önce mazeretini bildirmesi gerekir. Mazereti olmaksızın üst üste iki toplantıya katılmayan veya seçilme yeterliğini kaybeden üyenin üyeliği sona erer ve yerine yedek üye getirilir.

Disiplin Kuruluna ve disiplin konusundaki diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 96- 5000 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiştir ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerin ilgili bölümünden çıkarılmıştır.”

MADDE 97- 5000 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- Bu Kanuna ekli (2) sayılı cetvelde yer alan daire başkanı kadrolarında bulunanların görevleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sona erer ve bunlar bu Kanuna ekli (3) sayılı liste ile ihdas edilen müşavir kadrolarına atanmış sayılırlar. Bu Kanuna ekli (3) sayılı liste ile ihdas edilen müşavir kadroları herhangi bir nedenle boşaldığı takdirde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Bu madde uyarınca müşavir kadrosuna atanmış sayılan personelin yeni kadrosuna atandığı tarih itibarıyla eski kadrosuna ilişkin olarak en son ayda aldığı sözleşme ücreti, ücret, tazminat, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutarı), her türlü zam ve tazminatları, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, ek ücret, ek ödeme, teşvik ödemesi ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuat uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan sözleşme ücreti, ücret, tazminat, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutarı), her türlü zam ve tazminatları, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, ek ücret, ek ödeme, teşvik ödemesi ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuat uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atandığı kadro unvanında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atanana fark tazminatı ödenmesine son verilir.”

MADDE 98- 22/4/2004 tarihli ve 5147 sayılı Entegre Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanununun 39 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Entegre devre topografyasına ilişkin cezai hükümler

MADDE 39- 11 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan fiilleri bilerek ve isteyerek işleyenler hakkında, beş yüz günden on bin güne kadar, (b) bendinde sayılan fiilleri bilerek ve isteyerek işleyenler hakkında üç yüz günden beş bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

Ancak 11 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan fiilleri bilerek ve isteyerek işleyen kişi, kovuşturma başlamadan veya kovuşturma başladıktan sonra hüküm verilmeden önce, entegre devre topografyası hakkını bilerek ve isteyerek ihlal etmek suretiyle üretilen malı nereden temin ettiğini bildirerek, üretenerin ortaya çıkarılmasını veya üretilmiş mallara el konulmasını sağlarsa kamu davası açılmaz veya açılmışsa dava düşer.

Korunan bir entegre devre topografyasının, korunan bir entegre devre topografyasını içeren entegre devrenin ya da koruma altında olan bir entegre devre topografyasını içeren ürünün veya ambalajının üzerine konulmuş entegre devre topografyası koruması olduğunu belirten işareti, son kullanıcı hariç yetkisi olmadan kaldıran kişi, elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait entegre devre topografyası hakkı üzerinde devretmek, lisans vermek veya rehnetmek suretiyle tasarrufta bulunan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Entegre devre topografyası belgesi sahibi olmadığı halde, entegre devre topografyası belgesi sahibi olduğu kanaatini uyandıran yazı, işaret veya ifadeleri kullanan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Hükmün kesinleşmesinden sonra şikâyetten vazgeçilmesi durumunda ceza infaz edilmez.

Şikâyetçi, somut olayın niteliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz eder.”

MADDE 99- 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “endüstriyel tasarım” ibaresi “tasarım” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 100- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifede yer alan “Endüstriyel tasarımlar” ibaresi “Tasarımlar”, “Endüstriyel tasarım” ibaresi “Tasarım” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 101- Bu Kanunun;

a) 15 inci maddesi 1/1/2016 tarihinde,

b) 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapan maddeleri ile düzenlenen amblem kullanım zorunluluğuna ilişkin hükümleri, yayımı tarihinden itibaren bir yıl sonra,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 102- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Tasarımlar Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Marka Uzmanı	6	50	50
GİH	Patent Uzmanı	6	40	40
GİH	Marka Uzman Yardımcısı	7	25	25
GİH	Patent Uzman Yardımcısı	7	25	25
AH	Avukat	7	6	6
	TOPLAM		151	151

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Enformasyon, Dokümantasyon ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Endüstriyel Tasarımlar Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanı	1	1	1
	TOPLAM		4	4

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Müşavir	1	4	4
	TOPLAM		4	4

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER
(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Yenilik ve Tanıtım Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Tasarımlar Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Marka Uzmanı	6	50	50
GİH	Patent Uzmanı	6	40	40
GİH	Marka Uzman Yardımcısı	7	25	25
GİH	Patent Uzman Yardımcısı	7	25	25
AH	Avukat	7	6	6
	TOPLAM		152	152

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Enformasyon, Dokümantasyon ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Endüstriyel Tasarımlar Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Müdür	1	1	1
	TOPLAM		5	5

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Müşavir	1	4	4
	TOPLAM		4	4

